

**ANDHRA PRADESH
LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES**

అధికార నివేదిక
OFFICIAL REPORT

సోమవారము, మార్చి 3, 2003
11వ శా. స. X స. వాల్యూం -- II నంబరు -- 5
శక సంవత్సరము - 1924, ఫాల్గుణం - 12

MONDAY, THE 3rd MARCH, 2003

**11 L.A. X S. VOL-- II No. - 5
12 - PHALGUN , 1924 - S.E.**

#

శాసనసభ సచివాలయము
పబ్లిక్ గార్డెన్స్
హైదరాబాదు - 500 004.

**LEGISLATURE SECRETARIAT
PUBLIC GARDENS
HYDERABAD
500 004.**

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ
ప్రధాన అధికారులు

సభాపతి	:	శ్రీమతి కె. ప్రతిభా భారతి
ఉప సభాపతి	:	శ్రీ కె. హర్షవరెడ్డి
అధ్యక్షుల పేర్ల వట్టిక	:	శ్రీ ఎం .వి. కృష్ణారావు శ్రీమతి బి. శోభనాగిరెడ్డి శ్రీ కె. జయరాం శ్రీ ఆర్. ప్రకాష్ రెడ్డి శ్రీ డి.ఎస్. రెడ్డానాయక్ డా. కె. హరిబాబు
కార్యదర్శి	:	శ్రీ కె. తులజనంద్ సింగ్
సంయుక్త కార్యదర్శి	:	శ్రీ ఎస్. వి. రామిరెడ్డి
ఉప కార్యదర్శులు	:	శ్రీమతి వి. జయకుమారి శ్రీ పి.కాశిరాజు శ్రీ కె. హరినారాయణ రావు శ్రీ పి. వెంకటరామారావు శ్రీ ఎం .ఎ.సిద్దిఖి
సహాయ కార్యదర్శులు	:	శ్రీ ఎస్.ఆర్.సి. సర్పరాజు శ్రీ బి. వద్దారెడ్డి శ్రీ జి. ఎస్. గోపాలకృష్ణ శ్రీ జి . నారాయణరెడ్డి కుమారి బి.కె.ఆర్.లక్ష్మి శ్రీ ఐ. రాధాకృష్ణమూర్తి
చీఫ్ రిపోర్టర్	:	శ్రీ ఎస్. రాజ సదారామ్

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ చర్చలు
అధికార నివేదిక

(పదవ సమావేశము)
సోమవారము, మార్చి 3, 2003
సభ ఉ. గం. 8.30 ని.లకు సమావేశమైనది
(గౌ. సభాపతి అధ్యక్షస్థానములో వున్నారు)

విషయ సూచిక

1. సభా కార్యక్రమము
2. సక్షత్రపు గుర్తుగల ప్రశ్నలు - వాగ్రూప సమాధానములు
3. స్వల్ప వ్యవధి ప్రశ్నలు
4. జీరో అవర్
5. అర్జీల సమర్పణ
6. సభా కార్యక్రమము
7. 304వ నియమము క్రింద ప్రస్తావించబడిన అంశము
అల్ప సంఖ్యాక వర్గాలకు చెందిన ముస్లింలలో ఉన్న స్వల్ప అక్షరాస్యత, విద్యాస్థాయిల గురించి
8. 2003-2004 సం . వార్షిక ఆదాయ వ్యయ పట్టిక
(సాధారణ చర్చ)

సభా కార్యక్రమము

శ్రీ ఎన్. ఇంద్రసేనారెడ్డి (మలక్పేట): అధ్యక్షా, పొగాకు రైతులు చాల ఆందోళన చేస్తున్నారు.

శ్రీ నోముల నరసింహయ్య (నక్రెకల్): అధ్యక్షా, పొగాకు రైతుల్ని దగా చేస్తున్నారమ్మా !

శ్రీ ఎన్. వరదరాజుల రెడ్డి (ప్రొద్దుటూరు): అమ్మా, ప్రభుత్వ ఆస్తులన్నింటిని ప్రయివేట్ వరం చేస్తున్నారు.

(కాంగ్రెస్ పార్టీ సభ్యులు “ ఇది స్కాం ఎకనామిక్ జోన్ ” అని వ్రాయబడిన ప్లకార్డులను ప్రదర్శించారు)

శ్రీ ఎన్. ఇంద్రసేనారెడ్డి : పొగాకు రైతులు ఆందోళన చేస్తున్నారు. దాని గురించి చర్చించవలసిన అవసరం ఉంది. ఆంధ్ర రాష్ట్రానికి పొగాకుకు ప్రత్యేకమైన స్థానం ఉంది. కాని రోజు రోజుకు వెనుకబడిపోతున్నది. కాబట్టి దాని గురించి చర్చించాలని అడ్జర్నమెంట్ మోషన్ ఇచ్చాం

శ్రీ కె.ఆర్.సురేష్ రెడ్డి (బాలకొండ): సేవ్ కాకినాడ, సేవ్ కాకినాడ.....

డా.పి. శంకర్ రావు (షాద్ నగర్): సేవ్ ఆంధ్రప్రదేశ్

MADAM SPEAKER : Let me first read out the notices of for Adjournment Motions. Today I have received Three Adjournment Motions.

1. First Adjournment Motion was given notice of by Dr. Y.S. Rajasekhara Reddy and others with regard to " Special favour given to Malaysian Company by allotting prime Government land for establishment of so called " special economic zone" in the coastal area of Kakinada."

2. The Second Adjournment Motion was given notice of by Sri Nomula Narasimhaiah and others regarding " Failure of Government in solving various problems of Tobacco farmers in the State."

3. The Third Adjournment Motion was given notice of by Sri N. Indrasena Reddy and others regarding " Failure of Government in solving various problems of Tobacco farmers in the State."

All the three Adjournment Motions were Disallowed.

(అంతరాయం)

ఈవేళ బడ్జెట్ పైన డిస్కస్ పూర్తిచేసుకోవాలి, దాని తరువాత మినిస్టర్ రిప్లయ్ ఉంటుంది. అదే విధంగా రేపు సీజనల్ కండిషన్స్ మరియు కరవు మీద డిస్కస్ ఉంది. వీటన్నింటినీ పూర్తి చేసుకోవాలి. కాబట్టి మీరు ఇంకొక ఫార్మ్లో రండి, I will definitely allow it to be discussed, provided you come in a different form.

శ్రీ కె.ఆర్.సురేష్ రెడ్డి : అధ్యక్షా,

మేడమ్ స్పీకర్ : మీరు సబ్జెక్టులోకి వెళ్ళితే, I will not allow anybody. దయచేసి కూర్చోండి.

శ్రీ కె.ఆర్.సురేష్ రెడ్డి : ఇదే సభలో అధ్యక్షా, గతంలోకూడ.....

మేడమ్ స్పీకర్ : మీరు మళ్ళీ సబ్జెక్టులోకి వెళ్ళుతున్నారు.....

SRI K.R. SURESH REDDY : Madam Speaker, other form means we have to come under Rule 304. ఇప్పటికే మాని 304 అనేకం పెండింగ్లో ఉన్నాయి. The 304s are not coming in the way that they should be discussed. మీరేమో ఇంకొక ఫార్మ్లో రమ్మనమని చెప్పారు. పెండింగ్లో ఉన్న మా 304 కంప్లీట్ అయ్యాకే, దీనికి అవకాశం వస్తుంది. అటువంటి పరిస్థితుల్లో అధ్యక్షా, మీరు చూశారా మొన్న శుక్రవారం రోజున నాన్-అఫీషియల్ రిజల్యూషన్ కింద మాకు అవకాశం ఉన్నా, బడ్జెట్ మీద చర్చించుకోవడం కోసం ఆ అవకాశాన్ని కూడ వేము కోల్పోయాం . కాబట్టి దీని మీద నా సజేషన్ ఏమిటంటే, why don't you call for a Floor Leaders Meeting. మీరు టైమ్ ఫ్రేమ్ అంటున్నారు. మేము టైమ్ పుథా చేస్తున్నట్లుగా ప్రతిసారి మీరు అంటున్నారు. కాబట్టి 304 మీద నిర్ణయం తీసుకొనేందుకు మీరు ఫ్లోర్ లీడర్స్ మీటింగ్ పెట్టండి..

MADAM SPEAKER : Ok, I will do that.

శ్రీ కె.ఆర్.సురేష్ రెడ్డి : కాని ప్రభుత్వం ముందుకు రావడం లేదు కదా మేడమ్. The Government is not co-operating.

శ్రీ ఎన్. ఇంద్రసేనారెడ్డి : నేను సబ్జెక్టులోకి ఏమి పోవడం లేదు. మేము రేయిజ్ చేసిన ఇష్యూ ఏదయితే ఉందో దాని గురించి రేపు కరవు మీద చర్చించే సమయంలో రైతుల గురించి చర్చించే సందర్భంగా దానికి సమాధానం చెప్పించండి సరిపోతుంది.

శ్రీ నోముల సర్వహయ్య : మేడమ్ తమరు ప్రత్యేకంగా వేరే ఫార్మ్ లో రమ్మనమని చెప్పారు. బాగుంది. మా రెక్వెస్ట్ తమరి ద్వారా గవర్నమెంట్ కు ఏమిటంటే వాస్తవ విషయాలతో, ఫ్యాక్ట్స్ అండ్ ఫిగర్స్ తో మంత్రులు రావడం లేదు. ఇది రైతులకు సంబంధించినది. అంచేత దయచేసి, వివరాలతో రేపు రమ్మనమండి. లేదూ, 304 కింద అలా చేస్తే బాగుంటుంది.

మేడమ్ స్పీకర్ : జీరో అవర్ అయిన తరువాత, నా ఛాంబర్స్ లో ఆల్ ఫ్లోర్ లీడర్స్ మీటింగ్ కు పిలుస్తాలేండి. దయచేసి కూర్చోండి.

శ్రీ నోముల సర్వహయ్య : మీ ఛాంబర్స్ లో తీసుకున్న నిర్ణయాలు ఇక్కడ అమలు జరుగుతున్నాయా మేడమ్ ? ప్రభుత్వం నుండి సహకారం ఉండాలి కదా మేడమ్ !

శ్రీ పి. అశోక గజపతిరాజు : అధ్యక్షా, మాకు బాధవేస్తుంది. తమరిపైనే రిప్లైక్షన్స్ చేస్తున్నారు. అధ్యక్షా, తమరు గతంలో కూడ బి.ఎ.సి., ఫ్లోర్ లీడర్స్ మీటింగ్స్ పెట్టి తమరు కొన్ని విషయాలపై నిర్ణయాలు తీసుకోవడం జరిగింది. అందరి అంగీకారంతో చేశారు. మరి ఇక్కడ ఫ్లోర్ లీడర్స్ ఇన్ యాంటిసిపేషన్, వేర్వేరు నోటీసులు ఇస్తూ పోతుంటే..... this is nothing but wasting the time of the House. ఫ్లోర్ లీడర్స్ కూడ సిగ్నటరీస్ అయిపోతుంటే ఏమి చేయాలో నాకు అర్థం కావడం లేదు....

(కాంగ్రెస్ పార్టీ సభ్యుల నుండి అంతరాయం)

We are supposed to take two SNQs, two 74s and two 304s. ఇక్కడ డిస్ కషన్ కు రావడం లేదంటే దానికి ఎవరు కారకులు ? అధ్యక్షా, ప్రతి రోజూ ఎవరు దేని మీద ఎంత టైమ్ తీసుకొన్నారో తెలుపుతూ వివరాలను ప్రతి రోజూ టేబుల్ మీద పెడితే, అటు సభ్యులకు, ఇటు ప్రజలకు కూడ తెలుస్తుంది.

శ్రీ నోముల సర్వహయ్య : పెట్టండి. అలాగే ఏ సభ్యులు ఎవరి కోసం ఏమేమి మాట్లాడారో కూడ పెట్టండి.

సక్షత్రపు గుర్తుగల ప్రశ్నలు - వాగ్రూప సమాధానములు

బాల కార్మికుల పునరావాసం

ప్రశ్న సంఖ్య 101(7043)

సర్వశ్రీ / శ్రీమతి ఎస్. హైమావతి దేవి(శృంగవరపుకోట), కాగిత వెంకటరావు(మల్లేశ్వరం), డి. సరేంద్ర కుమార్(పొన్నూరు) - గౌ. పాఠశాల విద్యాశాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా?

(అ) బాల కార్మిక చట్టం కింద బాల కార్మిక వ్యవస్థ నుండి విముక్తి చెందిన గిరిజన బాల,బాలికల సంఖ్య ఎంత?

(ఆ) వారికి ఏ విధంగా పునరావాసం కల్పించడమయింది ?

పాఠశాల విద్యాశాఖ మంత్రి (శ్రీ ఎం. వెంకటేశ్వరరావు):

(అ) రాష్ట్రంలో పెద్దయల్లు తెగలకు చెందిన 11,014 మంది పిల్లలను బాల కార్మిక వ్యవస్థ నుండి విముక్తి కలిగించడం జరిగింది.

(ఆ) బాల కార్మిక వ్యవస్థ నుండి విముక్తి కల్గించిన పిల్లలకు గిరిజన సంక్షేమ ఆశ్రమ పాఠశాలలు, డిపిఇసి క్రింద ప్రత్యామ్నాయ పాఠశాలలు, డిపిఇసి, డిపిఐసి, వెలుగు వంటి వాటి క్రింద రెసిడెన్షియల్ బ్రిడ్జి కోర్సు క్యాంపులకు, నాన్ రెసిడెన్షియల్ బ్రిడ్జి కోర్సు కేంద్రాలలో చేర్చడం ద్వారా వారికి పునరావాసం కల్పించడమయింది.

ఉ.8.40

శ్రీమతి హైమవతి దేవి, శోభా:- అధ్యక్షా, ఈ రోజు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తీసుకున్న చర్యల వల్ల గానీ, 2005 సంవత్సర నాటికి పూర్తి అక్షరాస్యతను సాధించాలన్న ముఖ్యమంత్రి గారి సంకల్పం చాలా వరకు స్కూల్స్ లో ఎన్ రోల్ మెంట్ పెరుగుతున్నది. ఈ మధ్య కాలంలో చదువుల పండుగ సందర్భంగా చాలా మంది పిల్లలను తిరిగి పాఠశాలలో చేర్చారు. అదే సందర్భంలో సుప్రీం కోర్ట్ యాక్ట్ ప్రకారం ఎంత మంది బాలలను బాల కార్మిక వ్యవస్థ నుంచి తప్పించారు? ఎంతమంది యజమానుల నుంచి ఫైను కలెక్ట్ చేశారు తెలియజేయాలి? చదువుల పండుగ సందర్భంలో నాన్ రెసిడెన్షియల్ బ్రిడ్జి స్కూల్స్ ఇస్తున్నామని వారు అన్నారు. జిల్లాల వారిగాను, గిరిజన ప్రాంతాలలోను ఎన్నిటిని ఇచ్చారు? ఇంతకు ముందు ఫైల్డ్ లేబర్ స్కూల్స్ ఉండేవని, అయితే వాటిని ఇప్పుడు ఎత్తి వేశారంటున్నారు, వాటిని తిరిగి ప్రారంభించే ఆలోచన ప్రభుత్వానికి వుందా? మా నియోజక వర్గంలో కోట్లాం, శివరామరాజుపేట, వెంకటరాంపేట గ్రామాలలో ఇంతకు ముందు ఫైల్డ్ లేబర్ స్కూల్స్ వుండేవి. వాటిని ఎత్తి వేశారు. చదువుల పండుగ సందర్భంలో చాలా వరకు ఫైల్డ్ లేబర్ ను గుర్తించారు. ఒక వెంకటరాం పేట ప్రాంతంలో 40 మంది బాల కార్మికులను గుర్తించారు. మేము నాన్ బ్రిడ్జి స్కూల్స్ కావాలని ప్రపోజల్స్ పెట్టాము. అయినప్పటికీ వాటిని అక్కడ ఇవ్వలేదు. కాబట్టి గిరిజన ప్రాంతాలలో తిరిగి వీటిని ఇచ్చే ప్రతిపాదన ఏమైనా వుందాని తమ ద్వారా తెలియజేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను. అలాగే ఈ నాన్ రెసిడెన్షియల్ బ్రిడ్జి స్కూల్స్ కొరకు ప్రత్యేకించి బడ్జెట్ ను కేటాయిస్తారాని తెలియజేయవలసిందిగా తమ ద్వారా కోరుతున్నాను.

శ్రీ డి.నరేంద్ర కుమార్ :- అధ్యక్షా, గౌరవ మంత్రి గారు 11,014 మంది బాల కార్మికులను గుర్తించారని చెప్పారు. వారిలో ఎంతమందిని ఈ పాఠశాలలో చేర్పించడం జరిగిందన్న వివరాలు తెలియజేయవలసిందిగా తమ ద్వారా కోరుతున్నాను. అదే విధంగా గిరిజనులు ఎక్కువగా వున్న ప్రాంతాలలో ప్రత్యేకించి గిరిజన సెంటర్స్ ను ఏర్పాటు చేశారా? గిరిజనులు ఎక్కువగా వున్న ప్రాంతాలలో ఈ విధమైన వివిధ కార్యక్రమాల గురించి మంత్రి గారు చెప్పారు. అయితే గిరిజన ప్రాంతాలలో విద్యను అందించడానికి ప్రభుత్వ పరంగా ప్రత్యేకమైన కార్యక్రమాలను తీసుకుంటారా ? తెలియజేయవలసిందిగా తమ ద్వారా కోరుతున్నాను.

శ్రీ కాగిత వెంకటరావు :- అధ్యక్షా, మంత్రి గారు ఈ బాల కార్మికులకు పునరావాసం కల్పించాలని ప్రభుత్వం నిర్ణయం తీసుకున్నదని తెలిపారు. 11 వేల మందికి పైగా బాల కార్మికులను ఈ రోజు గుర్తించడం జరిగింది అన్నారు. డిపిఎసి కింద , ఇతర కోర్సులలో వారిని చదివిస్తున్నప్పటికీ రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా ఎస్సి, ఎస్టిలలో కూడా గతం నుంచి పేద వర్గాలకు రెక్కాడితేగానీ

డొక్కాడని పరిస్థితులు ఇంకా వున్నాయి. అందువల్ల ప్రభుత్వం ఈ బాల కార్మికుల వ్యవస్థను నిర్మూలించాలన్న కార్యక్రమం ప్రేరేపింపబడాలన్న నిర్ణయం తీసుకుంది. దీని ద్వారా ఎంతమంది బాల కార్మికులు ఉన్నారని ప్రభుత్వం గుర్తించాలి. అందుకోసం ఈ చట్టాన్ని మరింత పటిష్టపరచవలసి వుంది. దాని కోసం ప్రభుత్వం ఏమైనా చర్యలు తీసుకుంటోందా? అదే విధంగా నిరక్షరాస్యత నిర్మూలన కొరకు కోటానుకోట్ల రూపాయలు ఖర్చు చేసి, రాష్ట్ర, కేంద్ర ప్రభుత్వాలు కార్యక్రమాలు తీసుకున్నప్పటికీ, ఇంకా నిరక్షరాస్యత నిర్మూలనకు కార్యక్రమాలు చేపట్టవలసిన పరిస్థితి వుంది. దీనితో బాటు బాలకార్మిక వ్యవస్థ నిర్మూలనను మరింత పటిష్టపరచడానికి ఏమి చర్యలు తీసుకుంటున్నారో తెలియజేయవలసిందిగా తమ ద్వారా అడుగుతున్నాను.

శ్రీ నోముల నర్సింహయ్య :- అధ్యక్షా, తమరి ద్వారా బాల కార్మికులకు సంబంధించిన సంఖ్య చెప్పారు. బాగుంది. నేను ఒకటే తమరి ద్వారా వారిని అడుగుతున్నాను. బాల కార్మికులను మీరు గుర్తించారు. తర్వాత వాళ్ళ కుటుంబాలకు సంబంధించిన ఆర్థిక, సామాజిక పరిస్థితులను మీరు పరిశీలించారా? అసలు ఆ పరిస్థితులు ఎందుకు వస్తున్నాయి? మీరు ఆలోచించారా? మన్నెంలో మరణ మృదంగం. పిల్లలు ఈ విధంగా చచ్చిపోవడం జరుగుతోంది. అంటే అందుకు కారణం వారికి అన్నం లేక పోవడం కదా? పాస్టికాహారం లేకపోవడం వల్ల ఆ విధంగా జరుగుతోందని మీ దృష్టికి వచ్చిందా? అందుకు మీరు ఏమి చర్యలు తీసుకుంటున్నారు?

డా. జి. ఉమ(తెనాలి) :- అధ్యక్షా, బాల కార్మికుల వ్యవస్థ నిర్మూలనకు ప్రభుత్వం పెద్ద ఎత్తున చేపడుతున్న కార్యక్రమానికి నేను ప్రభుత్వాన్ని అభినందిస్తున్నాను. 11,014 మంది బాల కార్మిక వ్యవస్థ నుంచి తప్పించామని, పాఠశాలలో చేర్పించడం జరిగిందని మంత్రి గారు చెప్పడం జరిగింది. ఈ గుర్తించిన బాల కార్మికులు ఎంత మంది పాఠశాలలో ఉన్నారు? వారికి విద్యతో సమానంగా ఒకేషనల్ ట్రైనింగ్ ఇప్పించే ఆలోచన ప్రభుత్వానికి వుందా? ఈ నాడు వెలుగు కార్యక్రమంలో గిరిజన ప్రాంతాలలో, ఇతర స్టేట్స్ లో అక్కడ వున్నటువంటి పేద పిల్లల కోసం బ్రిడ్జ్ స్కూల్స్, నాన్ రెసిడెన్షియల్ స్కూల్స్ ఇంకా ఎక్కువ సంఖ్యలో ఏర్పాటు చేయడం గురించిన ఆలోచన ప్రభుత్వానికి వుందేమో తెలియజేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఆనం వివేకానంద రెడ్డి (నెల్లూరు):- నమస్కారం, అమ్మా, మీ ద్వారా మంత్రి గారిని చదువుల పండుగ సందర్భంగా, చదువుల సంక్రాంతి సందర్భంగా బాల కార్మిక వ్యవస్థ నిర్మూలన చేయాలని, చదువుకోకుండా పనులు చేసే విద్యార్థిని విద్యార్థులను స్కూల్స్ లోకి తీసుకు రావాలనే ప్రయత్నంచేస్తున్నారు. బాగానే వుంది. కాకపోతే ఈ కార్యక్రమాన్ని స్కూల్స్ తెరిచిన తర్వాత మీ ప్రభుత్వం చేస్తున్నది. స్కూల్స్ ఓపెన్ అయిన తర్వాత ఒక్కొక్క క్లాసులో 40 లేక 50 మంది పిల్లలు వుంటారు. వారందరినీ అక్కడ వదలి వేసి ఈ చదువుల పండుగ అంటూ టీచర్స్ విధులలో తిరగడం అసమంజసంగా వుంది. దాని కన్నా మీరు స్కూల్స్ తెరువక ముందే, అంటే సెలవులలోనే మీ టీచర్స్ ను, మహిళా సంఘాల వారిని పంపించి విద్యార్థిని విద్యార్థులను బాల కార్మిక వ్యవస్థ నుంచి తప్పించే విధంగా చర్యలు తీసుకుంటే బాగుంటుందని తెలియజేస్తున్నాను. ఆ విధంగా మీ కార్యక్రమం దిగ్విజయంగా నడిపించే ఆలోచన ప్రభుత్వం వద్ద వుందో లేదో తెలియజేయవలసిందిగా తమ ద్వారా మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ మండవ వెంకటేశ్వర రావు :- అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు తెలియజేసినట్లు ప్రత్యేకించి బాల కార్మిక వ్యవస్థ వుండ కూడదని, ఆ విధంగా దానిని నిర్మూలించాలంటే వారికి సరైన స్థలం స్కూలు అని గుర్తించడం జరిగింది. ఎప్పుడైతే పాజిటివ్ గా బాల కార్మికులను నిర్మూలించాలన్న ఉద్దేశ్యంతో వుంది. అందుచేత ప్రభుత్వం దానిపై శ్రద్ధ తీసుకోవడం జరుగుతోంది. పెద్దలు చెప్పినట్లు స్కూల్స్ లో ఒక కోటి 32 లక్షల 34 వేల మంది విద్యార్థులు ఎన్ రోల్ మెంట్ వుంది. గత సంవత్సరం ఈ

కార్యక్రమాన్ని తీసుకుని మోటివేట్ చేయడం జరిగింది ఈ సంవత్సరం జూన్ లో జన్మభూమిలో అదనంగా , జిల్లాల వారీగా ప్రత్యేకంగా ఎన్ రోల్ మెంట్ చేయడం జరిగింది. మరో 9 లక్షల మంది విద్యార్థులు ఇందులో ఎన్ రోల్ కావడం జరిగింది.

చదువుల పండుగ సందర్భంగా 1,40,78,235 మంది పిల్లలను పాఠశాలలో చేర్చుకోవడం జరిగిందని తెలియజేస్తున్నాను. సుమారు మరో 5 లేక 6 లక్షల పైన విద్యార్థులు బడులలో చేరకుండా బయట వున్నారని తెలిసింది. ఈ నాడు నాగరిక సమాజంలో బడికి రాకపోవడానికి ప్రధానంగా వారి ఆర్థిక పరిస్థితులే కారణమని గుర్తించడం జరిగింది. అందువల్ల వారినందరినీ కూడా స్కూల్స్ కు తీసుకురావడానికి ప్రభుత్వం మోటివేట్ చేయడం అనే కార్యక్రమం చేపట్టడం జరుగుతోంది. అలాగే దాదాపు ఎస్ టి విద్యార్థులలో 60,148 మంది పిల్లలను ఈ పాఠశాలలో చేర్చుకోవడం జరిగింది. బాల కార్మికులను మిగతా వారిని 11,014 మంది పిల్లలను స్కూల్స్ లో చేర్చడం జరిగింది. అదే విధంగా గిరిజన ప్రాంతాలలో ప్రత్యేకంగా గిరిజన వికాస్ కార్యక్రమంలోకి అక్కడ వున్నటువంటి సింగిల్ టీచర్స్ ను , అలాగే సింగిల్ క్లాస్ లను రెండు నుంచి మూడవ క్లాస్ స్కూల్స్ కు పెంచడం జరిగింది. సుమారు ఐటిడిఎలలో 2,500 పైన పాఠశాలలు ఈ రోజు మన ముందు వున్నాయి.

ఉ 8 . 50

వీరందరినీ చేర్చడమే కాకుండా దాదాపు అందరినీ రెసిడెన్షియల్, నాన్ రెసిడెన్షియల్ స్కూల్స్ లో పెట్టి వలయినంతవరకు మెయిన్ స్ట్రీట్ లోకి తేవడం జరుగుతుంది . ఆ విధంగా మన రాష్ట్రంలో వున్న 19,283 గ్రామపంచాయతీలలో కూడా మా గ్రామాలలో బాలకార్మికులు లేరని డి క్లెర్ చేసుకున్న గ్రామాలు ఉన్నాయి . గతంలో కేవలం లేబర్ డిపార్ట్ మెంట్ క్రింద ఉండే ఈ సబ్ జిల్లాను విస్తరింపజేయాలనే ఉద్దేశ్యంతో ఎడ్యుకేషన్ డిపార్ట్ మెంట్ కు తెచ్చి 4,607 కేసులలో ఫైన్ వేసి రు 56,86,000 వసూలుచేసి, ఆ డబ్బును పిల్లల పేరున ఎకౌంట్ లో వేసి వారి విద్యకు ఉపయోగపడే విధంగా చర్యలు తీసుకుంటున్నాము . పిల్లలను మళ్ళీ తీసుకుని వదిలిపెట్టని సందర్భాలు కొన్ని ఉన్నప్పుడు, బ్యాక్ టు స్కూల్ అనే పేరుతో 564 కేంద్రాలు చేసి 44,350 మంది పిల్లలను వేయడమే కాకుండా 39,929 మంది పిల్లలను మెయిన్ స్ట్రీట్ లోకి తేవడం జరిగింది . ఈ ప్రాజెక్టు క్రింద ఎక్కువ వయసు ఉన్న పిల్లలు చిన్నపిల్లలతో పాటు తరగతులలో కూర్చోలేని ఇబ్బంది ఉన్నప్పుడు వారిని బ్రిడ్జికోర్సులలో టై అప్ చేసి మెయిన్ స్ట్రీట్ లోకి తేవడం జరుగుతున్నది . నాన్ గవర్నమెంట్ ప్రాజెక్టు క్రింద 3736 సెంటర్లలో 75,585 మంది పిల్లలు వున్నారు . రెసిడెన్షియల్ కు వస్తే డిపి ఇపి క్రింద 323 సెంటర్లలో 27,898 మంది , ఎన్ జివోలు సడిపే 52 సెంటర్లలో 58,938 మంది విద్యార్థులు వున్నారు . డిపి ఐపి క్రింద 38 సెంటర్లలో 49,478 మంది , వెలుగు ప్రాజెక్టు ద్వారా 55 సెంటర్లలో 8,705 మంది , సాంఘిక సంక్షేమ శాఖ క్రింద 22 సెంటర్లలో 5,124 మంది, కేంద్రప్రభుత్వం ఇచ్చే స్కీము క్రింద ఎన్ జివోలకు సంబంధించిన 27 సెంటర్లలో 15,249, ఎంసి ఇపి ద్వారా 606 సెంటర్లలో 31,967 మంది ఉన్నారు . గర్ల చైల్డ్ రిహ్యాబిలిటేషన్ క్రింద , అలాగే వివిధ స్కీముల క్రింద సుమారు మూడున్నర లక్షల వరకు చైల్డ్ లేబర్ ఉన్నారు . నోముల సర్పంచాయ్య గారు అడిగినట్లు గిరిజన ప్రాంతాలలో పౌష్టికాహారం లేక ఇబ్బంది పడుతున్నారు అన్నారు . 5 సం . లోపు పిల్లలకు అంగన్ వాడి సెంటర్ల ద్వారా శ్రద్ధ తీసుకుంటున్నాము . మిడ్ డే మీల్స్ కార్యక్రమం గిరిజన ప్రాంతాలలో సెవరేట్ గా తీసుకుని చేస్తున్నాము . ఇందులో ఇరెగ్యులారిటీ, డ్రావపుట్స్ ఉంటే ప్రభుత్వం చర్య తీసుకుంటుందని సవినయంగా మనవిచేస్తున్నాను . వారు చెప్పినట్లు ఈ చైల్డ్ లేబర్ ను, దారిద్ర్యాన్ని సెవరేట్ చేయలేము . ఈ రెండు ఇంటర్ లింక్ ఉన్న వాస్తవాన్ని ప్రభుత్వం గ్రహించింది . రెండు కలవడం సాధ్యం కాదు కాబట్టి సెవరేట్ గా డీల్ చేయడం జరుగుతుంది . చైల్డ్ లేబర్ క్రింద ఐడెంటిఫై చేసిన పేరెంట్స్ కు వివిధ స్కీములలో ప్రయారిటీ ఇవ్వడం జరుగుతుందని గౌరవసభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను .

విశ్వ విద్యాలయ అధ్యాపకులకు కెరీర్ అడ్వాన్స్ మెంటు పథకం

ప్రశ్న నెం . 102 (6326)

సర్వశ్రీ కె ప్రభాకర రెడ్డి(తంబళ్లపల్లి), ఆనం వివేకానంద రెడ్డి, ఆనం రామనారాయణ రెడ్డి (రాపూర్)- గౌరవనీయులైన ఉన్నత విద్యాశాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా :

- అ. ప్రభుత్వం యూనివర్సిటీ టీచర్ల అడ్వాన్స్‌మెంట్ స్కీమును అమలుపరచడం కోసం ఏవైనా చర్యలు తీసుకున్నదా ?
ఆ. అయితే, ఆ వివరాలేమిటి ?

ఉన్నత విద్యాశాఖ మంత్రి (శ్రీ ఎన్ ఎం డి ఫరూఖ్):

- అ. అవునండీ
ఆ. ప్రభుత్వం క్రింది జివోలను జారీ చేసింది .
ఎ. విశ్వవిద్యాలయం/కళాశాల ఉపాధ్యాయుల కోసం యుజిసికి చెందిన 1986, సవరించిన వేతన స్కేళ్లును, కెరీర్ అడ్వాన్స్‌మెంట్ స్కీములను ఆమోదిస్తూ 29.6.1999 తేదీగల ఎంఎస్ నెం . 208 జి వో .
బి. సిఎఎస్ అర్హత తేదీ, దీనిపై చేసిన తదుపరి సవరణలకు సంబంధించి 21.7.2001 తేదీ గల ఎంఎస్ నెం . 535 జి వో .
సి. సిఎఎస్ కోసం ఎంపిక సంఘం ఏర్పాటుకు సంబంధించి 2001 లో ఎంఎస్ నెం . 55 జి వో .

శ్రీ ఆనం వివేకానంద రెడ్డి : అధ్యక్షా, మీ ద్వారా మంత్రిగారికి అభ్యర్థన చేస్తున్నాను . ఈ స్కేలు ఎరియర్స్ ముఖ్యంగా ఎయిడెడ్ కాలేజీలలో సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ ఇచ్చిన గ్రాంటు . దీనిని 40 శాతం 2000 సం . లో పే చేశారు . 2001 లో మిగిలిన 60 శాతంలో 40 శాతం కేవలం గవర్నమెంట్ కాలేజీలలో మాత్రమే వడ్డీతో సహా పే చేయడం జరిగింది . ఎయిడెడ్ కాలేజీల విషయంలో సవరితల్లి ప్రీమం ఎందుకు చూపిస్తున్నారని మంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను . గత మూడు శాసనసభ సమావేశాలలోనూ లేవనెత్తిన అంశం ఎయిడెడ్ కాలేజీలలో జీతాలు 1వ తేదీనే చెల్లిస్తామని చెప్పింది అమలుకావడంలేదనేది వాస్తవం . ఇది హౌస్‌లో ఇచ్చిన వాగ్దానం . సిఎఎస్ ఇంప్లిమెంటేషన్ జరిగింది కానీ 96 నుండి 2000 వరకు ఇవ్వాలని ఎరియర్స్ ఇంతవరకు ఇవ్వలేదు . సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ నుండి ఈ ఫండ్స్ డ్రా చేశారా ? డ్రా చేస్తే ఎందుకు ఇవ్వలేదు ? నెట్, స్లెట్ కూడా ఒక్క ప్రభుత్వ కళాశాలల్లో ఎగ్జంప్ట్ చేశారు ? ఎయిడెడ్ కాలేజీలలో ఎందుకు చేయలేదు ? వాటికి వీటికి ఉన్న తేడా ఏమిటని మీద్వారా మంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను . ఇప్పుడు ఉన్న కళాశాలల్లో మూడు క్యాటగరీలు ఎయిడెడ్, యూనివర్సిటీ, గవర్నమెంట్ ఉపాధ్యాయులు ఉన్నారు . ప్రత్యేకించి ఉస్మానియా యూనివర్సిటీ సిఎఎస్ ప్రమోషన్లు ఎందుకు ఆగిపోయాయి ? స్పష్టంగా చెప్పాలని మీద్వారా అడుగుతున్నాను . హైకోర్టు కూడా 3 మాసాలలో ఇవ్వాలని చెబితే ఇంతవరకు ఇంప్లిమెంట్ కాలేదు . దాదాపు 53 శాతం ఇందులో అన్యాయం జరిగింది . అదేవిధంగా ఎగ్జిక్యూటివ్ కౌన్సిల్ ప్రమోషన్లు గానీ , శాలరీల విషయం , ఎడ్యుకేషన్ సెలబ్స్ గురించి చర్చించడానికి ఉంటుంది . వీటికి కాలపరిమితి ఉందా ? మేడమ్, ఇవన్నీ ఇంటర్‌లింక్డ్ ప్రశ్నలు . ఇవి దాదాపు 7 సంవత్సరాల నుండి యూనివర్సిటీలో వున్నాయి . వీరికి ఎగ్జిక్యూటివ్ కౌన్సిల్ సెంటర్లతో పని ఏమిటి ?

ఉ.9.00

వీళ్ల స్వార్థానికి ఉపయోగించుకుంటున్నారు. అందుచేత సి.ఎ.ఎస్.ను ఇంప్లిమెంట్ చేయవలసిన బాధ్యత ఎగ్జిక్యూటివ్ కౌన్సిల్‌ది.

దాని విషయంలో ప్రభుత్వం ఏమి చేయదలచిందో చెప్పాల్సిందిగా మీ ద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

డా. కె.లక్ష్మణ్ (ముషీరాబాద్): ఇది చాలా ఇంపార్టెంట్ ఇష్యూ. ఎందుకంటే గతంలో నేను 'జెటా' ద్వారా వెళ్ళినప్పుడు ముఖ్యమంత్రి గారు వారికి న్యాయం చేస్తానని స్పష్టమైన హామీని ఇవ్వడం జరిగింది. ఎందుకంటే తెలంగాణ ప్రాంతంలో చాలా ప్రాముఖ్యతను సంతరించుకున్న ఉస్మానియా యూనివర్సిటీలో సీనియర్ లెక్చరర్లు, రీడర్లు చాలా తీరని అన్యాయానికి గురవుతున్నారు. ప్రభుత్వం సమాధానం చెబుతూ 1999 నుంచి జి.బి. ఎం.ఎస్.208 ప్రకారంగా కెరీర్ అడ్వాన్స్మెంట్ స్కీమ్ను అమలు చేస్తామని స్పష్టంగా చెప్పడం జరిగింది.

నేను మంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను. ఉస్మానియా యూనివర్సిటీ వి.సి. డి.సి.రెడ్డి గారు జి.బి. ఎం.ఎస్. నెం.208ని ఇంప్లిమెంట్ చేయకుండా, ఇంటర్వ్యూలు నిర్వహించి, దాదాపు 50 శాతం మేరకు ఎస్.సి.,ఎస్.టి., బి.సి. లెక్చరర్లకు, రీడర్లకు ప్రమోషన్లు ఇవ్వకుండా ఆ జి.బి.ను పూర్తిగా ఖాతరు చేయకుండా వున్న విషయం వాస్తవమేనా ? అలాగే, జి.బి. ఆర్.టి. నెం. 535లో ఉత్తర్వులను పాస్ చేసి, టీచర్లకు ప్రమోషన్లను రిట్రోస్పెక్టివ్ ఎఫెక్ట్, అంటే 1998 నుంచి వర్తింపజేస్తామని ఆ రోజు చెప్పినప్పటికీ ఆ విధంగా ఉస్మానియా యూనివర్సిటీలో ఇంప్లిమెంట్ చేయలేదు. మిగతా అన్ని యూనివర్సిటీల లోనూ ఇంప్లిమెంట్ చేశారు.

జి.బి. ఆర్.టి. నెం. 535ను అమలు చేయకుండా యు.జి.సి.కి ఒక లెటర్ ద్రాసిన విషయం వాస్తవమేనా ? యు.జి.సి. క్లియర్ కట్గా, వారి గైడ్లైన్స్ ప్రకారం మళ్ళీ సి.ఎ.ఎస్.ను కండక్ట్ చేయమని చెప్పిన విషయం వాస్తవమేనా ? అయినప్పటికీ, సెకండ్ టైమ్ సి.ఎ.ఎస్.ను కండక్ట్ చేసినప్పుడు జి.బి. నెం.535 ను అమలు చేయకుండా సి.ఎ.ఎస్. ఇంటర్వ్యూలు నిర్వహించి, సెక్షన్ 43 (ఎ) ను తీసుకొచ్చి, దాని ప్రకారంగా అమలు చేసిన మాట వాస్తవమేనా ? నిబంధనల ప్రకారంగా సి.ఎ.ఎస్.ను కండక్ట్ చేయడానికి ప్రభుత్వం సిద్ధంగా వుందా ?

SRI ASADUDDIN OWAISI(Charminar): Madam Speaker, I would like to know from the Hon'ble Minister whether he is going to honour the order given by the Hon'ble High Court that was given in W.P.No.2411/2002. At page 42 of the judgement of the High Court, which was pronounced by Justice Sudershan Reddy clearly stated that all the U.G.C. regulations are mandatory in nature. The court also said that the selections made under Career Advancement Scheme should be set aside and new selection committee should be formed. Does the Minister agree with it or not?

Secondly, it is a known fact that the 42nd Constitutional Amendment clearly contained sixty-six subjects. How can the State Government enact an Act, which contravenes the Act passed by the parliament? Whose responsibility is this? It is the responsibility of the Education and Law departments. Whether this Government is going to take action against the officials of Education Department for framing such an Act, which is against the provisions of the Constitution.

Thirdly, I would like to bring to your notice that the term of the Executive Council is fixed as three years. Since the Executive Councils are functioning for the last eight years, when will the Government appoint new Executive Councils for all the universities?

Madam Speaker, despite the High Court's Order, the Andhra University and A.P.Open University (Dr. B.R.A.O.U.) have appointed people under Career Advancement Scheme in February, 2003 and 2002 respectively.

The Hon'ble High Court has also said that an amendment should be brought to Section 43A and made it clear that U.G.C. Guidelines are mandatory in nature. The High Court said that within a period of three months the orders should be implemented. Is the Government ready to implement the orders of

the High Court? Does this Government going to appoint new Executive Councils? What is the stand of the Government?

శ్రీ నోముల నర్సింహయ్య : అధ్యక్షా, తమరి ద్వారా స్పెసిఫిక్ గా ఒకే విషయాన్ని మంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను. మిగతా యూనివర్సిటీలన్నీ కెరీర్ అడ్వాన్స్ మెంట్ స్కీమ్ ను ఇంప్లిమెంట్ చేసిన తరువాత ఉస్మానియా యూనివర్సిటీలో మాత్రం ఎందుకింకా కాలయాపన చేస్తున్నారు ? మరొక విషయం, ఎస్.టి. లలో అర్హులైన అభ్యర్థి ఒకరుంటే, ఆ ఒక్కర్ని కూడా రాకుండా చేశారు. మహిళల నుంచి, వీకర్ సెక్షన్స్ నుంచి ఎంతమంది వచ్చారు ? అన్ని యూనివర్సిటీలు ఇంప్లిమెంట్ చేసిన తరువాత ఈ ఒక్క యూనివర్సిటీ ఇంప్లిమెంట్ చేయకపోతేకుండా ఏమైనా ఎగ్జింప్షన్ ఇచ్చారా ?

యూనివర్సిటీ అటానమస్ అంటే, అది మన రాష్ట్రంలో వున్నదేనా లేక వేరే ఎక్కడైనా వుందా ? హైకోర్టు చెప్పింది, అన్ని వర్గాలూ చెప్పాయి. యూనివర్సిటీలో ఫూషిస్తున్నారు. ఎప్పటిలోగా ఇంప్లిమెంట్ చేస్తారో చెప్పాలని తమరి ద్వారా కోరుతున్నాను.

శ్రీ పల్లె రఘునాథ రెడ్డి (సల్లమడ) : అధ్యక్షా, ఓల్డ్ యూనివర్సిటీలైన ఎస్.సి., ఉస్మానియా యూనివర్సిటీలలో పెన్షన్ కమ్యూటీషన్స్ కు సంబంధించిన జి.ఓ.ను ఇంప్లిమెంట్ చేస్తున్నారు. కాని, కొత్తగా ఏర్పడిన నాగార్జున, కృష్ణదేవరాయ యూనివర్సిటీలలో కూడా ఆ జి.ఓ.ను ఇంప్లిమెంట్ చేసే ఆలోచన ఏమైనా వున్నదా. ఉస్మానియా యూనివర్సిటీలో కాని, కాకతీయ యూనివర్సిటీలో కాని, డిగ్రీ కాలేజీస్ లో కాని, గవర్నమెంట్ ఎంప్లాయిస్ కు కాని, యూనివర్సిటీ నాన్ టీచింగ్ స్టాఫ్ కు కాని, మెడికల్ బిల్డ్ రీయంబర్స్ చేస్తున్నారు. కాని ఒక్క వెంకటేశ్వర, శ్రీకృష్ణదేవరాయ యూనివర్సిటీలలో కాని మెడికల్ బిల్డ్ రీయంబర్స్ మెంట్ చేయడంలేదు. దాని గురించి ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తుందా ?

డా. పి.శంకర రావు : అధ్యక్షా, ముఖ్యమంత్రిగారు కూడా ఇక్కడ వున్నారు. ఈ ప్రమోషన్స్ విషయంలో మహిళలకు, ఎస్.సి., ఎస్.టి. లకూ చాలా అన్యాయం జరిగింది. మహిళలలో 39 మంది అసియర్ అయితే, 18 మంది సెలెక్ట్ అయ్యారు, 21 మంది రిజెక్ట్ అయ్యారు. ఎస్.సి.లలో 17 మంది అసియర్ అయితే కేవలం ఇద్దర్ని సెలెక్ట్ చేశారు, 15 మందిని రిజెక్ట్ చేశారు. ఎస్.టి.లలో ఒక్కరు అసియర్ అయితే వారిని కూడా రిజెక్ట్ చేశారు. ఈ విషయంలో జస్టిస్ చేయాలని ముఖ్యమంత్రిగారికి ప్రత్యేకంగా మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ డి.నాగేందర్ (ఆసిఫ్ నగర్) : మేడమ్ స్పీకర్, దీనికి సంబంధించి నేను గౌరవ మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. గవర్నమెంట్ సెక్షన్ 43 (ఎ) క్రింద ప్రమోషన్స్ ఇవ్వాలని చెప్పారు. ఇదే అసెంబ్లీలో జూన్ 27, 2001లో అప్రూవ్ చేయడం జరిగింది. దీనికి సంబంధించి జి.ఓ. ఎం.ఎస్. నెం.208 ప్రకారం సి.ఎ.ఎస్., వర్తించజేయకుండా ఉస్మానియా యూనివర్సిటీ వి.సి. డి.సి. రెడ్డిగారు చాలా అన్యాయం చేశారు. తెలంగాణ ప్రాంతానికి చెందిన ప్రొఫెసర్లు, టీచర్లు, రీడర్లుకు ప్రమోషన్లు రాకుండా ఆపారు. దీని మీద మీరు ఎటువంటి చర్య తీసుకుంటున్నారు.

MADAM SPEAKER : Minister for Higher Education, please give your answer pertaining to this question.

శ్రీ ఎన్.ఎం.డి. ఫరూక్ : అధ్యక్షా, రాష్ట్రంలో వుండే అన్ని యూనివర్సిటీలలోనూ సెలెక్షన్స్ జరిగాయి, సెక్షన్ 43 (ఎ) ప్రకారంగా. ఇక్కడ ఉస్మానియా యూనివర్సిటీలో ఇంటర్వ్యూస్ నిర్వహించడం కూడా జరిగింది. అయితే, ఇంటర్వ్యూస్ లో ఎవరూ సెలెక్ట్ కాకుండా అనర్హులని వి.సి. చెప్పడంవల్ల, తరువాత మళ్ళీ ఇంటర్వ్యూస్ కండక్ట్ చేయడంవల్ల, వి.సి. మీద నమ్మకం లేక ప్రొఫెసర్లు, లెక్చరర్లు, బోయ్ కాట్ చేయడం జరిగింది. బోయ్ కాట్ చేసిన తరువాత, సెక్షన్ 43 (ఎ) జి.ఓ.ను ఇంప్లిమెంట్

చేయాలని ప్రభుత్వం పేర్కొంటూ, కమీషనర్ ఆఫ్ కాలేజియేట్ ఎడ్యుకేషన్ ను వేయడం జరిగింది. అప్పుడు లెక్చరర్లకు సమ్మకం లేక, 43 (ఎ) ను ఛాలెంజ్ చేస్తూ హై కోర్టుకు వెళ్లడం జరిగింది.

(ప్రతిపక్ష సభ్యుల నుంచి తీవ్ర అంతరాయం)

జి.బి. ఎం.ఎస్. నెం. 535ను ఇంప్లిమెంట్ చేయాల్సి వుండగా, దానిని ఇంప్లిమెంట్ చేయలేదు. తరువాత అమెండ్మెంట్ ను తీసుకు రావడం జరిగింది. సెక్షన్ 43 (ఎ) ను ఫోలో కాలేదు. వి.సి. గారు తమకు వ్యతిరేకం చేస్తారనే ఉద్దేశ్యంతో వారు కోర్టుకు వెళ్లడంవల్ల, హైకోర్టులో తీర్పు ప్రభుత్వానికి వ్యతిరేకంగా, సెక్షన్ 43 (ఎ) ఇల్లీగల్ అని చెప్పడం జరిగింది. అందువల్ల హైకోర్టు తీర్పుపై ప్రభుత్వం సుప్రీం కోర్టులో ఎస్.ఎల్.పి. ఫైల్ చేయడం జరిగిందని గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

(ప్రతిపక్ష సభ్యుల నుంచి తీవ్ర అంతరాయం)

ఉ 9.10

(అంతరాయం)

శ్రీ ఎన్.ఎమ్.డి. ఫరూఖ్ :- హై కోర్టులో ప్రభుత్వానికి వ్యతిరేకంగా వచ్చింది. సుప్రీంకోర్టుని ఆశ్రయించడం జరిగింది.

శ్రీ ఎన్.ఇంద్రసేనారెడ్డి :- అధ్యక్షా, శ్రీ కరణం రామచంద్రరావు గారు మంత్రి గా ఉన్నప్పుడు నేను ఈ ప్రశ్నను వేయగా చర్చ జరిగింది. ప్రభుత్వం యు.బి.సి. గైడ్ లైన్స్ ప్రకారం జరగడం లేదంటే, ఆనాడు ప్రభుత్వం 535 నెంబరు కల జి.బి.ని జారీ చేసింది. అన్ని యూనివర్సిటీలు యింప్లిమెంట్ చేయగా, కేవలం ఉస్మానియా యూనివర్సిటీ మాత్రం చేయలేదని, ప్రభుత్వం పర్యూష చేయడం జరుగుతోందని ఇక్కడ చెప్పారు. కోర్టులో కేసు ఉన్నందువల్ల, అది అయిపోయిన సిమ్మట చేస్తామని ఇదే సభలో చెప్పడం జరిగింది. కోర్టు నుండి వచ్చిన తరువాత, ఇప్పుడు మళ్ళీ సుప్రీమ్ కోర్టుకి వెళతామని, ఎస్.ఎల్.పి. ఫైల్ చేయమంటున్నామని చెప్పడం జరిగింది. ఈ హాజ్ లో ఆర్డర్ ఇచ్చిన తరువాత వాగ్దానం చేసిన తరువాత మళ్ళీ కోర్టుకి ప్రభుత్వం వెళ్లాల్సిన అవసరమేముంది. యు.బి.సి. దీన్ని యింప్లిమెంట్ చేయాలని చక్కగా చెప్పడం జరిగింది. ఇన్ టోటో యూ.బి.సి. ఏదైతే చెప్పిందో, అది మాన్ డేటర్ అని, దానిని ఇంప్లిమెంట్ చేయాలని ప్రభుత్వం యూనివర్సిటీకి వ్రాస్తే, యూనివర్సిటీ వారు దాన్ని యింప్లిమెంట్ చేయలేదు. మనం ఈ రంకంగా చేసినప్పుడు సుప్రీమ్ కోర్టుకి వెళ్లాల్సిన అవసరం ఏమి ఉంది? తెలంగాణా ప్రాంతంలో ఉస్మానియా యూనివర్సిటీ అతి ప్రాచీనమైనది. మిగత యూనివర్సిటీలన్నింటిలో యింప్లిమెంట్ చేసి, కేవలం ఈ యూనివర్సిటీలో యింప్లిమెంట్ చేయకపోవడం వల్ల ఒకరకమైన ఫీలింగ్ వస్తోంది. ప్రభుత్వం లెటర్ వ్రాసినా చేయడం లేదు. మీరు ఎస్.ఎల్.పి. వేయకుండా వెంటనే దీన్ని యింప్లిమెంట్ చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు :- అధ్యక్షా, ఉస్మానియా యూనివర్సిటీలో తప్ప, మిగిలిన అన్ని యూనివర్సిటీల్లో కెరియర్ అడ్వాన్స్ మెంట్ పథకాన్ని యింప్లిమెంట్ చేశారు. రెండు, మూడు పర్యాయాలు ఫైనాన్సింగ్ గార్ని పిలిచి చర్చించి ఆయన్ని యింప్లిమెంట్ చేయమని చెప్పనా, ఆయన యూనివర్సిటీ అటానమస్ అని చేయలేదు. అప్పుడు యాక్ట్ ని అమెండ్ చేశాము. ఈ విషయమై ఇటీవల కాలంలో నేను రెవ్యూ చేయడం జరిగింది. ఈ విషయం నా నోటీసులో ఉంది. వెంటనే రెవ్యూ చేస్తాను. ఏ విధంగా సార్వప్రభు చేయాలో చేస్తాము. అవసరమైతే మీరు అడ్వైజ్ ఇవ్వండి. We will take decision.

(అంతరాయం)

వినవయ్యా ఉరకే మాట్లాడితే ఎట్లా. పై కోర్టులో ఏదైతే సెక్షన్ అమెండ్ చేశారో దానిపైన సుప్రీమ్ కోర్టుకి వెళ్లామని అన్నారు. ఈ విషయాన్ని స్టడీ చేసి మంత్రి గార్ని పిలిచి మాట్లాడతాను. అవసరమైతే, మీ సలహా కావాలనిపిస్తే, మిమ్మల్ని పిలుస్తాము. ఈ శాసనసభ సమావేశాలు ముగిసేలోపు సమస్య పరిష్కారానికి ప్రయత్నం చేద్దాము.

(అంతరాయం)

SRI ASADUDDIN OWAISI : I am seeking only clarification. It goes against the spirit of the Constitution. I will protest.

శ్రీ ఎన్.చంద్రబాబునాయుడు :- వారు ప్రాటెస్ట్ చేయాల్సిన అవసరం లేదు. మీకెంత ఇంట్రస్ ఉందో, మాకూ అంత కంటే ఎక్కువగానే ఉంది. కెయియర్ అడ్వాన్స్మెంట్ వధకం విషయమై మూడు, నాలుగు సార్లు మీటింగ్ పెట్టుకొన్నాము.

(అంతరాయం)

మేడమ్ స్పీకర్ :- దయచేసి కూర్చోండి. ముఖ్యమంత్రి గారు చెప్పేది వినండి.

(అంతరాయం)

శ్రీ ఎన్.చంద్రబాబునాయుడు :- మీకు ఏమి ఇన్ఫర్మేషన్ కావాలో నాకు అర్థం కావడం లేదు. నేను చాలా స్పష్టంగా చెప్పాను. పాత వైస్ ఛాన్సలర్ దీనికి అడ్డం వడ్డారు. ఆయనకు మూడు, నాలుగు పర్యాయాలు యింప్లిమెంట్ చేయమని చెప్పినా ఆయన చేయలేదు. ఇప్పుడు క్రొత్త వైస్ ఛాన్సలర్ గారు వస్తే ఆయన్ని చేయమని చెప్పాము. ముందు యాక్ట్ కి ఒక అమెండ్మెంట్ తీసుకువచ్చాము. దానిపై కోర్టుకి వెళ్లారు. కోర్టు మనం చేసింది సరికాదని చెప్పింది. చట్టం పరకు అవసరమైతే మరోసారి తెచ్చుకొని సుప్రీమ్ కోర్టుకి వెళ్లి.... అవసరం లేకపోతే లేదు. I will go through all these things.

(అంతరాయం)

నీకు ఏ భాషలో చెప్పాలో నాకు అర్థం కావడం లేదు. రన్నింగ్ కామెంటరీ ఆవండి. ఆ విధంగా రన్నింగ్ కామెంటరీ చేస్తే ఎలా? మీరు నేను చెపుతున్నది ఫోలో కండి. మేము ఓపెన్ మైండ్ తో ఉన్నాము. ప్రభుత్వం ఎప్పుడో డెసిషన్ తీసుకొంది. మిగిలిన యూనివర్సిటీలతో సమానంగా ఇక్కడ కూడా యింప్లిమెంట్ చేయాలన్నదే ప్రభుత్వ నిర్ణయం. We have taken that decision. ఉస్మానియా యూనివర్సిటీని పై కోర్టు మళ్ళీ ఒక క్లారిఫికేషన్ అడిగింది. లీగల్ గా ఉంది. కాబట్టి, I will go through all the aspects.

(అంతరాయం)

వినవయ్యా. ఊరకే అనవసరంగా మాట్లాడతారు. There is a legal problem. I will call all the Parties. దాని గురించి మరేదైనా చెప్పాలి. లీగల్గా ప్రాబ్లమ్ ఉంటే తప్ప Otherwise immediate గా చేస్తాము. లీగల్గా ప్రాబ్లమ్ ఉంటే I will discuss with all the Party leaders and then take a decision.

(అంతరాయం)

శ్రీ ఆనం వివేకానందరెడ్డి :- అరియర్స్ ఎప్పటి లోపు చెల్లిస్తారో చెప్పండి.

శ్రీ ఎన్.ఎమ్.డి. ఫరూఖ్ :-అధ్యక్షా, వారు అడుగుతున్న విషయం ప్రశ్నకి సంబంధించింది కాదు. అరియర్స్ ఉన్నాయి. మార్చి 31 లోపు కంప్లీట్గా ఇస్తాము.

(అంతరాయం)

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు :- అధ్యక్షా, నోముల నర్సింహయ్య గారు, ఓపైసి గారు సుప్రీమ్ కోర్టులో ఏదైతే వేశామో, దాన్ని విత్డ్రా చేసుకొంటారా అని అడిగారు. దాంతో సమస్య లేదు. ఇమ్మీడియట్గా విత్డ్రా చేసుకొంటాము. అనుమానాలు అక్కరలేదు.

SRI ASADUDDIN OWAISI : When will you implement?

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు :- అధ్యక్షా, ఓపైసి గారు, ఒక వెళ కోర్టులో సమస్య లేకపోతే , 45 రోజుల్లో యింప్లెమెంటేషన్ చేయాలని స్పష్టమైన ఆదేశాలు ఇస్తామని పైన్ ఛాన్సలర్ గారికి చెబుతాను.

శ్రీకాకుళం జిల్లా, గారమండలంలోని దిగువప్రాంతాలకు నీటి సరఫరా

ప్రశ్న నెం.103(5907 - ఎ)

సర్వ శ్రీ జి. అప్పల సూర్యనారాయణ(శ్రీకాకుళం), శ్రీ జి.ఎస్.ఎస్. శివాజి(సోంపేట) - గౌరవనీయులైన భారీ, మధ్యతరహా సాగునీటి శాఖ మంత్రి గారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా:

అ. వంశధార నది కుడి ప్రధాన కాలువలో భాగంగా నిర్మించిన లింకు కెనాల్ డ్యామ్ల నిర్మాణంలో లెవల్సును సక్రమంగా నిర్వహించలేదని శ్రీకాకుళం జిల్లా గౌరవ మండలం దిగువ కప్రవాహ రైతులు చేసిన ఫిర్యాదులు ప్రభుత్వానికి తెలుసా :

ఆ. దిగువ ప్రవాహంలోని రైతుల సాగు కోసం, నవీరు అందించడంలేదన్న విషయం ప్రభుత్వ దృష్టికి వచ్చిందా :

ఇ. అయితే, ఈ విషయంలో ప్రభుత్వం తీసుకున్న చర్య ఏమిటి ?

భారీ, మధ్యతరహా సాగునీటి శాఖ మంత్రి (శ్రీ కడియం శ్రీహరి):

అ. అవునండీ. ఫిర్యాదులు అందాయి. అయితే, అమలులో ఉన్న డిజైను విధానాల ప్రకారం సక్రమంగా లెవెల్సును పాటిస్తూ, ఆమెదిత హైడ్రాలిక్ వివరాల ప్రకారం కట్టణాలను నిర్మించడం జరిగింది.

ఆ. చిట్టచివరి ప్రాంతాల వరకు నీటిని సరఫరా చేస్తున్నందువల్ల, ఈ ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదు.

ఇ. ఈ ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదు.

శ్రీ జి. అప్పల సూర్యనారాయణ :- అధ్యక్షా, ఫిర్యాదులు అందాయని మంత్రి గారు ఒప్పుకొన్నారు. మేము డి.డి.ఆర్.సి.లోనూ, ఇరిగేషన్ కి సంబంధించిన మీటింగ్స్ లోనూ, అనేక సందర్భాల్లో ఈ విషయమై డిస్కస్ చేయడం జరిగింది. కానీ వాటిలో సరైన రెమిడి లభించలేదు. కాబట్టి ఇప్పుడు ప్రభుత్వ దృష్టికి తేవడం జరుగుతోంది.

రెండవ ప్రశ్నకు సంబంధించి, the Minister replied, 'As the water has been supplied upto tail end, this issue does not arise.' దానికి స్పెసిఫిక్ గా చెపుతున్నాను. కొర్ని, కొర్లాం, తోనంగి, ఒమ్మరవెళ్లి, కళింగపల్లం గ్రామాలకు నీరు అందడం లేదు. పై ప్రాంతంలో వాటర్ ఎక్స్ పై, వాటర్ వేస్ట్ క్రిందకు వెళుతోంది. ఈ 5 గ్రామాల గురించి స్పెసిఫిక్ గా యింక్వయరీ చేయాలని కోరుతున్నాను.

మూడవ ప్రశ్నకు సమాధానంగా, 'Does not arise' అన్నారు. రైతులకు నీరందకపోవడం వల్ల రైతులు మమ్మల్ని పట్టుకొంటున్నారు. Open head channel లో ఉండేది కాదని. రెవెన్యూ డిపార్ట్ మెంట్ లో శిస్తు చాలా తక్కువగా ఉండేది. ఛానల్ ఏరియా క్రింద క్లబ్ చేయడం వల్ల శిస్తు పెంచారు. ఒక ప్రక్క నీరందక పోవడం వల్ల, రెవెన్యూ డిమాండ్ పెరడం వల్ల, ఆ 5 గ్రామాలకు మేము వెళ్లలేకపోతున్నాము.

ఉ.9.20

మంత్రి గారు స్పెసిఫిక్ గా ఆన్సర్ చెప్పాలని మీ ద్వారా కోరుతున్నాను.

శ్రీ కడియం శ్రీహరి :- అధ్యక్షా, వంశధార నది బైరీ ఓపెన్ హెడ్ ఛానల్ కింద 12,592 ఎకరాల ఆయకట్టు ఉంది. శ్రీకాకుళం మండలం, గార మండలం లలో ఈ ఆయకట్టు స్థిరీకరించడం జరిగింది. అయితే ఈ ఓపెన్ హెడ్ ఛానల్ లో వాటర్ రెగ్యులర్ గా సప్లయ చేయాలనే ఆలోచనతో వంశధార రైట్ కెనాల్ లో లింక్ చేయడం జరిగింది. డిజైన్స్ అన్నీ టెక్నికల్ గా అప్రూవ్ కాబడ్డాయి. అయిన తర్వాతనే ట్రక్చర్స్ నిర్మాణం చేశాము. ఈ సంవత్సరం వర్షపాతం తక్కువ ఉండటం వల్ల ఆశించిన ఇన్ ఫ్లోస్ రాలేదు. టెయిల్ ఎండ్ లో సమస్య వచ్చిందని అన్నారు. డిజైన్స్ లో లోపం లేదు. వాటర్ ఇన్ ఫ్లోస్ తక్కువ అయ్యాయి. టెయిలెండ్ వరకూ వాటర్ ఫుల్ చేయలేకపోయాం. అయినా గౌరవ సభ్యులు చెప్పినట్లు మరొకసారి డిజైన్స్ వెరిఫై చేయించి, డిజైన్స్ లో ఫాల్టు ఏదైనా ఉంటే టెయిలెండ్ వరకు వాటర్ ఇవ్వడానికి తప్పకుండా ప్రభుత్వ వరంగా చర్యలు తీసుకుంటాం.

శ్రీ జి. అప్పల సూర్యనారాయణ :- అధ్యక్షా, ఈ ఏడు వర్షాలు పడలేదని అంటే ఫరవాలేదు, అర్థం చేసుకుంటాం. గత రెండు సంవత్సరాల నుంచి కూడా నీరు రావడం లేదు. కాబట్టి మంత్రి గారు స్పెసిఫిక్ గా జవాబు చెప్పాలి. రెవెన్యూ మంత్రి గారు, మీరు కూడా టాక్సులు పెంచడం వల్ల, వారికి న్యాయం చేయకపోతే మధ్య మేము ఇబ్బందులు పడుతున్నందున వారిద్దరినీ ఈ విషయంపై దృష్టి సారించి న్యాయం చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె. అచ్చన్నాయుడు (హరిశ్చంద్రాపురం):- అధ్యక్షా, శ్రీకాకుళం జిల్లాకు వంశధార చాలా ప్రధానమైనది. దాని కింద లక్షా 48 వేల ఎకరాలు కలుస్తుంది. మంత్రి గారి దృష్టికి ఎందుకు తెస్తున్నానంటే, ఈ సంవత్సరం వర్షపాతం తక్కువగా ఉంది. టెయిలెండ్ పార్సుకి నీళ్లు రావడం లేదు. ప్రతినంవత్సరం మేఘవరం టెయిలెండ్ గాని, పలాన టెయిలెండ్ గాని, నౌవడ టెయిలెండ్ గాని నీళ్లు రాకుండా ఉన్నాయి. ఇక్కడ చర్చిస్తే మంత్రి గారికి కాస్త అర్థం కాకపోయే అవకాశం ఉన్నందున ఈసమావేశాలు అయినాక జిల్లా ఎమ్మెల్యేలతో ప్రత్యేకంగా ఒక జిల్లాస్థాయి సమావేశాన్ని ఏర్పాటు చేసి, ప్రత్యేక చర్యలు తీసుకుంటే తప్ప, ప్రజలు ప్రతి సంవత్సరం చాలా ఇబ్బంది పడుతున్నారని నేను మంత్రి గారిని ప్రత్యేకంగా కోరుతున్నాను. మేఘవరం మండలంలో 4 వేల ఎకరాలు ప్రతి సంవత్సరం చాలా ఇబ్బందులు ఎదుర్కొంటున్నారు. కాబట్టి దీని మీద వెంటనే చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ధర్మాన ప్రసాదరావు (నరసన్నపేట):- మేడమ్ స్పీకర్, గౌరవ సభ్యులు అప్పల సూర్యనారాయణ గారు చెప్పింది వాస్తవం. నేను ఆ గ్రామాలు స్వయంగా వెళ్లి చూశాను. మంత్రి గారు కాస్త దృష్టి పెట్టాలి. గత మూడు సంవత్సరాలుగా పంటలు పోతున్నాయి. ఇంతకు ముందైతే ఈ గ్రామాలలో ఓపెన్ హెడ్ ఛానల్ కింద పండేవి. మీరు ఇన్ వెస్టుమెంటు పెట్టారు, చక్కగా డిజైన్ చేశారు. దురదృష్టవశాత్తు ఓపెన్ హెడ్ ఛానల్ ను వంశధారతో లింక్ చేశాక ఉన్న పంటలు ఎండిపోయాయని ఆయా గ్రామస్థులు చెబుతున్నారు. కొండనాల్కి మందేస్తే ఉన్న నాలుక ఊడిపోయినట్లయింది. దాని వల్ల ఈ పంట కూడా లేకుండా పోయింది. మీరు టెక్నికల్ సీపుల్ ని పంపించండి. ఎందుకంటే అక్కడ పరిస్థితులు చాలా తీవ్రంగా ఉన్నాయి. కలెక్టరు గారు, ప్రజాప్రతినిధులు, ఎంపీలు, ఎమ్మెల్యేలను, మంత్రులను ఫెర్రావ్ చేశారు. మీరు ఇన్ వెస్టుమెంటు పెట్టాక పని చేయకుండా పోయిన దానిని గురించి పరిశీలన చేయించండి.

శ్రీ కడియం శ్రీహరి :- అధ్యక్షా, వంశధార లెఫ్ట్ మెయిన్ కెనాల్, రైట్ మెయిన్ కెనాల్ కింద ఇరిగేషను పొటెన్షియల్ క్రియేట్ చేయడం కోసం ప్రభుత్వం పెద్ద ఎత్తున నిధులను వెచ్చించడం జరిగింది. లెఫ్ట్ మెయిన్ కెనాల్, రైట్ మెయిన్ కెనాల్ టెయిలెండ్ లలో సమస్యలున్నాయంటున్నారు. ప్రధానంగా బైరీ ఓపెన్ హెడ్ ఛానల్ లో ప్రొటెక్టు చేయడానికి రైట్ మెయిన్ కెనాల్ ను దీనికి లింక్ చేయడం జరిగింది. అయినా సమస్యలున్నాయని అంటున్నారు కాబట్టి తప్పకుండా మా ఇంజనీర్స్ ను పంపించి ఎగ్జామిన్ చేయించి, ఈ శాసన సభ సమావేశాలు ముగిసే లోగా వంశధార పైన ఆ ఎమ్మెల్యేలతో సమావేశం ఏర్పాటు చేస్తాను.

విశాఖపట్టణం నగరపాలక సంస్థలో బాలికా శిశు సంరక్షణ వథకం

ప్రశ్న నెం. 104(6651)

సర్వశ్రీ కె. హరిబాబు(విశాఖపట్నం), టి. వెంకటరమణారెడ్డి(మెట్పల్లి), ఎం. ధర్మారావు(హనుమకొండ), కె. శ్రీనివాసరావు(విజయవాడ-తూర్పు) - గౌరవనీయులైన మహిళా, శిశు సంక్షేమ శాఖ మంత్రి గారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా :

అ. విశాఖపట్నం మునిసిపల్ కార్పొరేషనులో బాలికల సంరక్షణ వథకం కింద అనేకమంది అర్హత గల దరఖాస్తుదారులు వెయిటింగులో ఉన్న విషయం వాస్తవమేనా?

ఆ. అయితే, ఆ వివరాలేమిటి?

ఇ. పెండింగులో ఉన్న దరఖాస్తులను పరిష్కరించడానికి ప్రభుత్వం తీసుకున్న చర్య ఏమిటి?

మహిళా, శిశు సంక్షేమ శాఖ మంత్రి (శ్రీమతి ఎస్. సరస్వతి) :-

అ. లేదండీ.

ఆ. అందిన 762 దరఖాస్తులలో బాలికల సంరక్షణ పథకం కింద 240 దరఖాస్తులను, బాలిక సమృద్ధి యోజన పథకం కింద 228 దరఖాస్తులను పరిశీలించడమయింది. అనర్హమైనవిగా కనుగొన్న 166 దరఖాస్తులను తిరస్కరించడమయింది. 128 దరఖాస్తులు మాత్రమే పెండింగులో ఉన్నాయి.

ఇ. పెండింగులో ఉన్న దరఖాస్తులను 2003, మార్చి చివరి నాటికి పరిష్కరించడమవుతుంది.

శ్రీ కె. హరిబాబు :- అధ్యక్షా, ఈ రోజున శాస్త్ర సాంకేతిక రంగాలలో అభివృద్ధి సాధించిన దృష్ట్యా శిశువు జననానికి ముందే లింగ నిర్ధారణ పరీక్షలు వచ్చిన కారణంగా బాలికల జననం విషయంలో ఇబ్బందులు వస్తున్నాయన్న మాట వాస్తవం. దానిని దృష్టిలో ఉంచుకుని ఆడపిల్లలు జన్మించినపుడు ఇబ్బందులు ఉండవని, బాలికల జననం గురించి ఇబ్బంది పడవద్దని ప్రభుత్వం పేద కుటుంబాల కొరకు ఈ పథకాన్ని అమలు చేస్తున్నది. నేను రెండు విషయాలు మంత్రి గారిని సూటిగా అడుగుతున్నాను. మీరిచ్చిన ఎకనమిక్ సర్వేలో ఒక విషయం చెప్పారు. ఈ పథకంలో 3 సంవత్సరాలు వచ్చేవరకూ దరఖాస్తు చేసుకునే అవకాశం ఉంది. దానిని ఇప్పుడు 2 సంవత్సరాలకు తగ్గించారన్నారు. ఈ ఆర్డర్లు ఇష్యూ చేసే నాటికి 3 సంవత్సరాలన్నారు. ఏ రోజు నుంచి ఈ ఆర్డరును ఇంప్లిమెంటు చేస్తున్నారు? రెండవది, వారు దరఖాస్తు చేసుకునే నాటికి వారికి 2 సంవత్సరాలు మాత్రమే ఉంటుంది. దరఖాస్తు మంజూరు చేసే నాటికి శిశువుకు 4 సంవత్సరాలు వయసు రావచ్చును. ఆ కారణంగా ఈ పథక ప్రయోజనం ఇవ్వబోమని చెబుతున్నారు. అది యదార్థమా? అట్లా కాకుండా దరఖాస్తు చేసుకునే నాటికి అర్హత ఉండి, ప్రభుత్వం వద్ద మంజూరు ఆలస్యం అయి, ఈలోగా వారికి వయసు పెరిగితే అది వారి తప్పు కాదు. ఆ విధంగా చేస్తారా?

రెండవది, మార్చి 31వ తేదీ వరకు సభా సమావేశాలు జరుగుతాయి. సమావేశం చివరి రోజున ఈ హామీ నిలబెట్టుకున్నామని, ఈ దరఖాస్తు లన్నీ మంజూరు చేశామని ఒక ప్రకటన సభలో చేస్తారని వాగ్దానం చేస్తారా?

శ్రీ ఎన్. రఘువీరారెడ్డి (మడకశిర):- మేడమ్ స్పీకర్, పుట్టిన ప్రతి ఆడబిడ్డకూ రూ.5 వేల చొప్పున బాలికా సంరక్షణ పథకం కింద డిపాజిట్ చేస్తామని ఈ ప్రభుత్వం వాగ్దానం చేసింది. ఆ వాగ్దానాన్ని అమలు చేయడానికి ఈ ప్రభుత్వం తయారుగా ఉన్నారా లేదా?

రెండవది, ఇంత వరకూ ఈ పథకం ప్రవేశపెట్టినప్పటి నుంచి ఎంతమంది అమ్మాయిలు ఈ రాష్ట్రంలో దారిద్ర్య రేఖకు దిగువున ఉన్నారో పుట్టారు? ఎంత మందికి మీరిచ్చారు? మిగిలిన వారికి ఇవ్వకపోవడానికి కారణాలేమిటి అనేది జిల్లాల వారీగా చెప్పాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీమతి బి. శోభనాగిరెడ్డి (అళ్లగడ్డ):- అధ్యక్షా, రాష్ట్రవ్యాప్తంగా ఎన్ని అప్లికేషన్లు మీకు వచ్చాయి? ఎంతమంది అమ్మాయిలకు ఈ పథకం ద్వారా లబ్ధి కలిగింది? అదే విధంగా, హరిబాబు గారు చెప్పినట్లు, అప్లికేషన్లు పెట్టే సమయానికి

రెండేళ్లు ఉంటే దానిని కన్సిడర్ చేస్తున్నారా? లేకపోతే శాంక్షను చేసే నాటికి వయసు 4 సంవత్సరాలున్నది కాబట్టి ఇవ్వడం లేదని రిజెక్టు చేస్తున్నారా? ఏ ప్రాతిపదిక మీద దీనిని ఇస్తున్నారు?

శ్రీమతి కొండా సురేఖ(శ్యాంపేట) :- అధ్యక్షా, ఎలక్షన్లు టైములో ఈ పథకాన్ని అట్టహాసంగా ఇంట్రడ్యూస్ చేయడం జరిగింది. ఒక్కొక్క గ్రామంలో ఒకటి, రెండు కేసులకంటే ఎక్కువ మంజూరు చేయడం లేదు. దీనికి నిధులు ఎక్కువగా కేటాయించాల్సింది పోయి, వయసు తగ్గించి, ప్రభుత్వం నుంచి ఖర్చు పెట్టడం తగ్గించేలా ఈ కార్యక్రమం చేస్తున్నారు. గతంలో వలే 3 సంవత్సరాల వయసున్న వారిని అర్హులుగా ప్రకటించి ఈ పథకం వర్తింప జేస్తే బాగుంటుంది.

శ్రీమతి ఎన్. సరస్వతి :- అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు హరిబాబు గారు అడిగినట్లు ఎక్కువ మందిని కవర్ చేయాలనే ఉద్దేశంతోనే 3 సంవత్సరాల నుండి ఈ ఏజ్ లిమిట్ ను 3 సంవత్సరాలకు తగ్గించడం జరిగింది. అదే విధంగా రెండేళ్ల బాలికలకు తేది.12.12.02 నుంచి ఈ జీవో అమలు చేయడం జరుగుతుంది. అదే విధంగా మార్చి ఆఖరు, 2003 నాటికి విశాఖపట్నంలో ఉన్న పెండింగు అప్లికేషన్లను పరిశీలించడం, మంజూరు చేయడం జరుగుతుంది. అందుకోసం బడ్జెటు కూడా రిలీజు అయింది కాబట్టి తప్పకుండా ఇస్తామని తెలియజేస్తున్నాను.

ఉ.9.30

ప్రతి బిడ్డకు ఇవ్వడం అనేది కష్టం . ఒక ఆడపిల్లతో ఫ్యామిలీ ప్లానింగ్ చేయించుకున్నవారికి ఇవ్వడం జరుగుతుంది. ఇద్దరు ఆడపిల్లలు ఉండి బిల్ పావర్టీ లైన్ లో ఉన్నవారికి సెంకడ్ ప్రయారిటీ ఇవ్వడం జరుగుతోంది. ఇప్పటివరకు దాదాపు 185 కోట్ల రూపాయలు బడ్జెటు ఖర్చు చేయడం జరుగుతోంది. రాష్ట్రంలో దాదాపు ఈ పథకం క్రింద 2,62,209 మందికి ఇవ్వడం జరిగింది.

(అంతరాయం)

బడ్జెటు కేటాయింపులు ప్రతి సంవత్సరం పెంచడం జరుగుతోంది. గత సంవత్సరం 30 కోట్ల రూపాయలు వుంటే ఈ సంవత్సరం 45 కోట్ల రూపాయలువరకు పెంచడం జరుగుతోంది.

(అంతరాయం)

శ్రీ కె.ఆర్.సురేష్ రెడ్డి: అధ్యక్షా, మంత్రివర్యులు 2 లక్షల పైన బెనిఫిషియర్యుకు ఇచ్చిన మాట చెప్పారు. ఇప్పుడు ఒకసారి ఎకనామిక్ సర్వే చూస్తేదాంట్లో చాలా స్పెసిఫిక్ గా చెప్పారు. ఫిజికల్ ఎంచీవ్ మెంట్లు ఈ గరల్ చైల్డు ప్రొటెక్షన్ స్కీమ్ క్రింద 2001-02కు 54,702 టార్గెటు పెట్టుకున్నారు. ఈ సంవత్సరం అంటే 2002-2003కి కేవలం 28,176 టార్గెటుకు వచ్చారు.

(“ పేమ్”, “ పేమ్” అని కాంగ్రెస్ సభ్యులు నుంచి)

దీనికి కారణాలు ఏమిటి? ఎందుకు తగ్గించారు? గ్రామ సభ నుంచి పాపులేషన్ ఐడింటిఫికేషన్ తీసుకొనే మాట చెప్పారు. మీకు గ్రామ సభలో నుంచి మిగతా సభల నుంచి దాని పైన డిమాండు వస్తున్నప్పుడు కూడా దానిని టార్గెటు ఎందుకు తగ్గించారు.

MADAM SPEAKER: Question No.105(6406) is postponed at the request of the Member. Now onwards Single Supplementaries.

(INTERRUPTIONS)

శ్రీమతి ఎస్. సరస్వతి: అధ్యక్షా, ఈ పథకం గురించి చెప్పాలంటే చాలా వుంది ముఖ్యంగా ఆడపిల్లలయొక్క ఆర్థిక సాధికారతను అందించడానికి, విద్య, ఆరోగ్యం, వసతులు బాలికలకు ఇవ్వాలని ఉద్దేశ్యంతో గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు ఈ పథకానికి ప్రతి సంవత్సరం కూడా బడ్జెటు కేటాయింపులు పెంచడం కూడా జరుగుతుందోని వారికి తెలియచేస్తున్నాను. వారికి ఎక్కడ ఏ వివరాలు కావాలన్నా తప్పనిసరిగా సబ్మిట్ చేయడం జరుగుతోందని తెలియచేస్తున్నాను.

(అంతరాయం)

ఈ సంవత్సరం చివరిలో ఉన్నాము, ఈ లోపల తప్పకుండా టార్గెట్ ఫుల్ ఫిల్ చేయడం జరుగుతుంది.

(అంతరాయం)

ఈ పథకమే కాకుండా బాలికా సమృద్ధి యోజన 1997లో ప్రవేశ పెట్టడం జరిగింది. ఈ పథకం ద్వారా ఇద్దరు ఆడపిల్లలు ఉన్నప్పటికీ వారిని ఈ పథకం ద్వారా కవర్ చేస్తాము. ఈ పథకం ద్వారా 1,85,289 మందికి ఇచ్చాము. దగ్గర, దగ్గర 4 లక్షల మంది పిల్లలను ఈ పథకాన్ని కవర్ చేయడం జరిగిందని మీ ద్వారా తెలియచేస్తున్నాను.

(అంతరాయం)

శ్రీ కె.ఆర్.సురేష్ రెడ్డి: అధ్యక్షా, మంత్రివర్యులు గత కొన్ని సంవత్సరాల నుంచి జరిగిన వివరాలన్నీ చెప్పి ప్రయత్నంలో ఉన్నారు. వారు గత సంవత్సరం అంటే 2001-02 సంవత్సరంలో టార్గెట్టు 54 వేల పెట్టారు అది ఎచీవ్ చేసుకున్నారు. ఈ సంవత్సరం 2002-03, 28 వేల వరకే తీసుకొచ్చారు, అది డిసెంబరు వరకు కేవలం 23 వేల మంది వరకే పంచారు. ఇంకా 6 వేల వరకు పంచేది వున్నది. దీంట్లో ఎస్.సి., ఎస్.టి., బి.సి. రిజర్వేషన్లు మెయిన్ టైన్ చేస్తున్నారా? ప్రధాన మైన సమస్య ఇది. మా మెయిన్ క్వోటేషన్ 54 వేల నుంచి 28వేల వరకు ఎందుకు తగ్గించారు, దానికి కారణాలు ఏమిటి? వారు బాలికా సమృద్ధి యోజనతో లింక్ అప్ అనే మాట అంటారు. అది లింక్ అప్ అయిన తరువాత కూడా ఈ టార్గెట్ ఫుల్ ఫిల్ కావడం లేదు. దానికి కారణాలు ఏమిటి? 2003-2004 మీ టార్గెట్ ఎంత?

శ్రీమతి ఎస్. సరస్వతి: అధ్యక్షా, ముఖ్యంగా ఎందుకు తగ్గిస్తున్నారని అడుగుతున్నారు. అనర్హులైన వారిని ప్రక్కన పెట్టి అర్హులైన వారికి ఇవ్వడం జరుగుతోంది. జన్మభూమిలో టార్గెట్ ఫుల్ ఫిల్ చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. వారి చేతుల్లో ఈ పథకం యొక్క పాస్ బుక్ లు కూడా ఇచ్చారు. ఇది మేము అంతా గర్వంగా చెప్పుకుంటున్నాము.

ఉ.9.40

శ్రీ పై. రామకృష్ణుడు: అధ్యక్షా, సురేష్ రెడ్డిగారు గర్ల ఫైల్డ్ లేబర్ గురించి మాట్లాడుతున్నారు. వారు అధికారంలో ఉన్నప్పుడు ఎప్పుడూ కూడా గర్ల ఫైల్డ్ లేబర్ గురించి మాట్లాడలేదు. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఇచ్చిన టార్గెట్స్ ఎచీవ్ చేయటంలేదని అంటున్నారు. 2001-02 చూస్తే 54,703 ఫిజికల్ టార్గెట్ గా పెట్టుకున్నాము. దాంట్లో 43,361 చేశాము. రూ.35.50 కోట్లు బడ్జెట్ లో పెట్టటం జరిగింది. అందులో రూ.34.13 లక్షల పైచిలుకు ఖర్చుచేయటం జరిగింది. 2002-03లో చూస్తే 69,741 ఫిజికల్ టార్గెట్ పెట్టగా దాంట్లో 48,150 ఇప్పటివరకు ఎచీవ్ చేయటం జరిగింది. రూ.48.08 కోట్లు బడ్జెట్ కేటాయిస్తే అందులో

ఇప్పటికీ రూ.33.84 ఉంది. ఇంకా అప్లికేషన్స్ పెండింగ్లో ఉన్నాయి. ఇవన్నీ చూస్తున్నాము. ఈ సంవత్సరం టార్గెట్ 100% ఫుల్ఫిల్ అవుతుంది. ఈ సంవత్సరం కంప్లీషన్ ఆఫ్ టార్గెట్స్ ఇంకా మెన్షన్ చేయలేదు. కంప్లీషన్కు ఇంకా ఒన్ మంత్ పీరియడ్ ఉన్నది. పెండింగ్ అప్లికేషన్స్ ఇంకా ఉన్నాయి. ఈ స్కీమ్ కాకుండా 'వెలుగు' పథకంలో కూడా గర్ల చైల్డ్ ప్రొటక్షన్ కొరకు ఉన్నది. పార్లమెంటేరియన్స్ సెన్సిటైజేషన్ ప్రోగ్రామ్ పెట్టటం జరిగింది. అసెంబ్లీలో కూడా పెట్టటానికి తమరు (గౌరవ సభాపతి) పర్మిషన్ ఇచ్చారు. ఇక్కడ ఎమ్.ఎల్.ఎ.లతో సెన్సిటైజేషన్ ప్రోగ్రామ్ పెట్టుకోవాలి. అది ఒక బాధ్యతగా తీసుకున్నాము. ఎప్పుడూలేనటువంటి విధంగా నిధులు కేటాయించి గర్ల చైల్డ్ లేబర్ రాష్ట్రంలో నివారించాలనే ఉద్దేశ్యంతో ముందుకువెళుతున్నాము. అపోజిషన్వారు దీంట్లో ఏవిధమైన అనుమానం పెట్టుకోవనవసరంలేదు. అందరూ కోఆపరేట్ చేయాలి. టోటల్ అప్లికేషన్స్ పెండింగ్ 21,361. ఫండ్స్ ఎవైలబుల్ ఇంకా రూ.11 కోట్లు ఉన్నాయి. ఈ ఫైనాన్షియల్ ఇయర్ ఎండింగ్లోపల ఈ మొత్తాన్ని ఖర్చుపెట్టి తప్పకుండా ఈ స్కీమ్ను కంప్లీట్ చేయటం జరుగుతుంది. సురేష్రెడ్డిగారూ, మీకు ఏవిధమైన అనుమానం అవనవసరంలేదు. ఎకనమిక్ సర్వే ప్రిపేర్ అయిన డేట్ వరకు ఉన్న లెక్కలు చూసి మాట్లాడుతున్నారు. ఎకనమిక్ సర్వే తరువాత ఈ ఫైనాన్షియల్ ఇయర్ ఎండ్ అవుతుంది. ఎకనమిక్ సర్వేలో పాత ఫిగర్స్ ఉంటాయి. మీరు ఎకనమిక్ సర్వే ఫిగర్స్ చూపిస్తున్నారు. No doubt, ఎకనమిక్ సర్వే ఫిగర్స్ కరెక్ట్గానే ఉంటాయి. నవంబర్ లేదా డిసెంబర్ వరకు ఉండే ఫిగర్స్ అందులో ఉంటాయి. ఫైనాన్షియల్ ఇయర్ ఇంకా ఉన్నది. ఈ నెలాఖరు వరకు, మార్చి 31 వరకు ఫైనాన్షియల్ ఇయర్ ఉన్నది. ఈ లోపల ఖర్చుపెట్టటానికి అవకాశం ఉన్నది. ఫండ్స్ ఎవైలబిలిటీ ఉన్నది. ఇవన్నీ చూసి ఈ స్కీమ్ను 100% కంప్లీట్ చేసే బాధ్యత ప్రభుత్వం తీసుకుంటుంది. లాస్ట్ టైమ్ పార్లమెంటేరియన్స్ సెన్సిటైజేషన్ ప్రోగ్రామ్ పెట్టుకున్నాము. హెచ్.ఆర్.డి.లో ఎమ్.ఎల్.ఎ.ల సెన్సిటైజేషన్ ప్రోగ్రామ్ పెట్టుకున్నాము. రేపు పెట్టబోయే ప్రోగ్రామ్ భారతదేశంలో ఎక్కడా లేనటువంటి విధంగా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం చేపడుతుందని గౌరవసభ్యులకు తెలియచేస్తున్నాను.

SRI P. LAKSHMAIAHI(Jangoan): He is misleading the House.

శ్రీమతి కొండా సురేఖ: అధ్యక్షా,

(అంతరాయం)

మేడమ్ స్పీకర్: మీకు ప్రశ్న అడిగినదానిపై ఉన్న ఇంట్రిస్ట్ మంత్రిగారు సమాధానం చెప్పేప్పుడు ఉండకపోతే ఎట్లా? రన్నింగ్ కామెంట్రీస్ చేస్తూ ఉంటే ఎట్లా?

శ్రీ కె.ఆర్. సురేష్రెడ్డి: వారు తప్పు చెప్పారు. వారు హౌస్ను మిస్లీడ్ చేస్తున్నారు.

శ్రీమతి కొండా సురేఖ: అధ్యక్షా,

(అంతరాయం)

మేడమ్ స్పీకర్: ప్రశ్న అడిగినప్పుడు వినే ఓపికలేకపోతే ఎట్లా? కూర్చోవ్వా. మంత్రిగారు జవాబు చెబుతున్నప్పుడు వినే ఓపిక ఉండాలి.

SRI K.R. SURESHREDDY: Madam, it is unfortunate that the Hon'ble Finance Minister's Economic Survey Report, and what he said in this House is varying. మీ ఎఫీవ్మెంట్స్ పూర్తిచేయటానికి ఇంకా

25 రోజులు ఉందని అంటున్నారు. We are not disputing with it. What was the achievement is the question? మీ టార్గెట్‌కు source is the concerned department i.e., Women and Child Welfare Department. వారు ఈ సంవత్సరానికి 28,176 పెట్టారు. గత సంవత్సరం 54,000 టార్గెట్‌గా పెట్టారు. 54,000 నుండి 28,000కు ఎందుకు తగ్గించారు? స్పెసిఫిక్‌గా అడుగుతున్నాము. దానికి జవాబు ఇవ్వండి.

శ్రీ వై. రామకృష్ణుడు: సురేష్‌రెడ్డిగారు ఎకనమిక్ సర్వే రిపోర్ట్ చెబుతున్నారు. I want to further clarify to him, డిసెంబర్ వరకు ఉన్న ఫిగర్స్ మాత్రమే అందులో ఉంటాయి. ఎకనమిక్ సర్వే రిపోర్ట్ ఫ్రింట్ అవ్వటానికిగాని, హాస్లో పెట్టటానికిగాని కొంత టైమ్ పడుతుంది. దీనిని ముందుగానే ఫ్రింట్ చేస్తాము. ఎకనమిక్ సర్వే ఫ్రింట్ అయ్యేనాటికి డిసెంబర్ వరకు ఉన్న ఫిగర్స్ పెట్టటం జరిగింది. జనవరిలో జన్మభూమి కార్యక్రమం అయినది. ఆ తరువాత ఈ కార్యక్రమాలు దీంట్లో తీసుకోవటంలేదు. చాలావరకు ఫెనాన్సియల్ అసిస్టెన్స్ ఇవ్వటం జరిగింది. జనవరి, ఫిబ్రవరి, మార్చి నెలల్లో ఫోర్ట్ క్వార్టర్ ఖర్చుపెట్టాలి. ఒన్ మంత్ ఉన్నది. ఒన్ మంత్‌లో ఇది జరుగుతుంది. ఎఫీవ్‌మెంట్ చూస్తే లాస్ట్ ఇయర్ కంటే ఈ ఇయర్ ఎఫీవ్‌మెంట్ చాలా ఎక్కువగా ఉన్నది. గౌరవసభ్యులు ఈ విషయాన్ని గమనించాలి. లాస్ట్ ఇయర్ ఫిజికల్ ఎఫీవ్‌మెంట్, 2001-02లో 43,361 అయితే 2002-03లో ఫిజికల్ ఎఫీవ్‌మెంట్ 48,151. ఈ సంవత్సరం ఇంకా మనకు స్కోప్ ఉన్నది. 2002-03 సంవత్సరానికిగాను ఇంకా మనం చేయవలసినది ఉన్నది. ఇప్పటికే గత సంవత్సరంకంటే ఎక్స్ డ్ అయ్యాము. ఈ సంవత్సరం పెట్టుకున్న టార్గెట్స్ కూడా ఎఫీవ్ చేస్తాము. ఇది భారతదేశంలోనే, ఒక్క ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో ఇంపార్టెంట్‌గా చేపట్టిన స్కీమ్. మిగిలిన ఏ రాష్ట్రంలో చేయకపోయినప్పటికీ స్పెషల్ ఇంప్రెస్ట్ తీసుకుని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఈ స్కీమ్‌ను ఇంప్లిమెంట్ చేస్తోంది.

శ్రీ ఎన్. రఘువీరారెడ్డి: ఇది వచ్చి దగా.

MADAM SPEAKER: Now, I will not allow anybody.

శ్రీమతి కొండా సురేఖ: మేడమ్ స్పీకర్, మంత్రిగారిని హామీ ఇవ్వమనండి, ఫిగర్ చెప్పమనండి.

(అంతరాయం)

శ్రీ ఎన్. రఘువీరారెడ్డి: లక్షలాది అప్లికేషన్స్ పెండింగ్ ఉన్నాయి. రోజూ ఆఫీసుల చుట్టూ తిరుగుతున్నారు.

శ్రీ వి. వెంకటేశ్వరరావు(కొత్తగూడెం): ప్రభుత్వం ప్రకటిస్తే లక్షలాదిమంది అప్లై చేసుకున్నారు.

MADAM SPEAKER: I will not allow anybody. Question No.105(6406) is postponed at the request of the Member. Now Question No.106(6711), Minister for Endowments.

SRI D. SIVARAMARAJU: Answer to Question A).....

(INTERRUPTIONS)

మేడమ్ స్పీకర్: చల్లా రామకృష్ణారెడ్డిగారూ, మాట్లాడండి.

శ్రీ చల్లా రామకృష్ణారెడ్డి(కోయిలకుంట్ల): మేడమ్, సభ ఆర్డర్‌లో లేదు.

MADAM SPEAKER: If you don't want to ask questions, I will go to next question. Now Question No.5904, Minister for Higher Education.

ఉ.9.50

SRI Y.RAMAKRISHNUDU: I want to clarify once again the Hon'ble Members that I categorically told 21,361 అప్లికేషన్స్ ఇంకా పెండింగ్ లో వున్నాయని, వాటికి కావలసిన డబ్బు రూ.11 కోట్ల 62 లక్షలు రెడీగా వుందని, వాటిని ఈ ఫైనాన్సియల్ ఇయరెండ్ లోపల క్లియర్ చేస్తామని చెప్పడం జరిగింది. వాటిని ఈ ఇయర్ ఎండ్ లోపల క్లియర్ చేస్తామని మరొకసారి వాగ్దానం చేస్తున్నాను. దీన్ని రాజకీయం చేసి ఏదో రాజకీయాలల్ని పొందాలనుకోవడం మంచిది కాదు. We have got other Business also. Let us move to other Business.

(కాంగ్రెస్ సభ్యుల నుండి అంతరాయం)

MADAM SPEAKER: What more you want? పెండింగ్ లో వున్న అప్లికేషన్స్ అన్నీ క్లియర్ చేస్తామని చెప్పారు కదా. కూర్చోండి.

(కాంగ్రెస్ సభ్యుల నుండి మళ్ళీ అంతరాయం)

Shall I say remaining questions are deemed to have been answered. I will not take up the remaining questions.

శ్రీమతి కొండా సురేఖ: పెండింగ్ అప్లికేషన్స్ ఇప్పుడు క్లియర్ చేస్తామని చెప్పడం సమంజసం కాదు మేడమ్. ఇది వాళ్ల ఎన్నికల వాగ్దానం. ఎప్పుడో చేయవలసింది ఇప్పుడు చేస్తామని చెప్పి మంత్రి గారు సభను తప్పుదోవ పట్టిస్తున్నారు.

MADAM SPEAKER: It is not proper. It is not correct. మంత్రి గారు చెప్పింది మీరు సరిగా విన్నట్లు లేదు.

SRI K.R.SURESH REDDY: He is misleading the House. How can you allow him?

SRI N.RAGHUVVEERA REDDY: Please give us opportunity.

MADAM SPEAKER: You do not want any Business to be taken up. No. I will not allow anybody.

శ్రీ పి.వేణుగోపాల్ రెడ్డి (రాయదుర్గ్): పుట్టిన ప్రతి ఆడపిల్లకు ఈ స్కీమ్ ను ఇంప్లిమెంట్ చేస్తామని చెప్పి ఇప్పుడు ఒక్క ఆడపిల్లకు మాత్రమే వర్తింపజేస్తున్నారు. ఇది వాళ్ల ఎన్నికల సమయంలో చేసిన వాగ్దానం మేడమ్.

(అంతరాయం)

MADAM SPEAKER: You want to do like this. Do as you like.

(అంతరాయం)

వారు చెప్పింది మీరు సరిగా వినివుంటే బాగుండేది. Minister for Finance, you repeat the answer.

డా.వై.ఎస్.రాజశేఖర రెడ్డి: మళ్ళీ రిపిటీషన్ ఎందుకమ్మా? క్లారిఫికేషన్స్ అడుగుతారు. వాటికి సమాధానం చెప్పమనండి చాలు.

శ్రీ కె.ఆర్.సురేష్ రెడ్డి: అధ్యక్షా, it is unfortunate. మినిస్టర్ గారు హౌస్‌ను ఈవిధంగా misinform చేయడం మంచిది కాదు. ఫైనాన్స్ మినిస్టర్ గారు జవాబును వక్కన పెట్టేశారు. 21 వేల అప్లికేషన్లు పెండింగ్‌లో వున్నాయని, వాటిని ఈ సంవత్సరంలో క్లియర్ చేస్తామనే మాట చెప్పారు. మా plea అంతా ఏమిటంటే ఈ స్కీమ్‌ను స్టార్ట్ చేసినప్పుడు ప్రతిఒక ఆడపిల్లకు ఈ స్కీమ్‌ను మర్చిపోవడం మాట చెప్పారు. ఇప్పుడు పెండింగ్‌లో వున్న 21 వేల అప్లికేషన్స్ కేవలం సింగిల్ చైల్డ్ వున్న ఫ్యామిలీస్‌కు సంబంధించినవే. దానికి కారణం మీరు ఇద్దరు పిల్లలున్న వారికి రిజెక్ట్ చేసిన మాట వాస్తవమా కాదా? అలా రిజెక్ట్ అయిన వాటిని కూడా ఈ సంవత్సరంలో కవర్ చేస్తారా? ఒకవేళ చేస్తే, ఈ సంవత్సరంలో అటువంటి అప్లికేషన్స్ ఎన్ని వచ్చాయి? వాటిని ఈ ఆర్థిక సంవత్సరం ఎండ్ అయ్యే లోపల క్లియర్ చేస్తారా?

శ్రీ వై.రామకృష్ణుడు: అధ్యక్షా, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం చేపట్టిన ఈ స్కీమ్ below poverty line familiesకి అప్లయ్ అవుతుందని, అందుకు సంబంధించిన గైడ్‌లైన్స్ కూడా మంత్రి గారు చెప్పారు. పబ్లిక్‌లోకి వెళ్లి ఈ స్కీమ్ కింద కనీసం ఒక్కరికి కూడా బెనిఫిట్ కలిగించలేదని వారు చెప్పడం జరిగింది. ఈ విధంగా దీనిని పాలిటికలైజ్ చేసి రాజకీయాలిల్లి పొందాలనుకోవడం మంచిది కాదు. ఈ స్కీమ్ కింద ఇప్పటివరకు 2,62,298 మందికి బెనిఫిట్స్ ఇవ్వడం జరిగింది. నిర్ణయించుకున్న టార్గెట్ మేరకు ఇంకా 21,361 అప్లికేషన్స్ పెండింగ్‌లో వున్నాయి. వాటి కోసం కావలసిన డబ్బు రు.11కోట్ల,62 లక్షలు కూడా ఈ ఆర్థిక సంవత్సరంలో సిద్ధంగా వుంది. ఈ విధంగా భారత దేశంలో ఇప్పటివరకు ఏ ప్రభుత్వం కూడా ప్రవేశపెట్టనటువంటి స్కీమ్‌ను మేము ప్రవేశపెట్టి ఇంప్లిమెంట్ చేస్తున్నాము. దీని క్రింద పెట్టుకున్న టార్గెట్స్ కూడా అచీవ్ చేస్తున్నాము. ఈ విధంగా మేము దీనిని ఇంప్లిమెంట్ చేస్తుంటే రాజకీయాలిల్లి కోసం దీన్ని రాద్ధాంతం చేయడం మంచిది కాదు. below poverty line familiesకు దీనిని వర్తింపజేయాలని గవర్నమెంట్ కృతనిశ్చయంతో వుంది. చేస్తుంది. ఇక ఎకనామిక్ సర్వే రిపోర్ట్ గురించి చెబుతున్నారు. అందులో ఒక పర్సెంటేజ్ మంత్రి వరకు వచ్చిన ఫిగర్స్‌ను కన్సాలిడేట్ చేసి ప్రింట్ చేయడం జరుగుతుంది. తరువాత వచ్చిన వాటిని ఆ నెక్స్ట్ మంత్రిలో ఇన్‌క్లూడ్ చేయడం జరుగుతుంది. ఆ విధంగా డిసెంబర్ వరకు వచ్చిన వాటిని అందులో చేర్చడం జరిగింది. తరువాత వచ్చిన వాటిని తదుపరి క్వార్టర్‌కు సంబంధించిన వాటిలో ఇన్‌క్లూడ్ చేయడం జరుగుతుంది. దీనిని కూడా తప్పు పట్టి రాజకీయ లబ్ధి పొందాలనుకోవడం వారి అమాయకత్వం. ఇప్పటికే చాలా ఆలస్యమయింది. మనకు అజెండాలో చాలా బిజినెస్ వుంది. బడ్జెట్ మీద రిప్లయ్ కూడా వుంది. కాబట్టి సమయాన్ని వృథా చేయకుండా అజెండాలో తదుపరి బిజినెస్ చేపట్టవలసిన అవసరముందని మనవిచేస్తున్నాను.

డా.వై.ఎస్.రాజశేఖర రెడ్డి: అధ్యక్షా, సభను ఎవరు తప్పు దారి పట్టిస్తున్నారో మీకే తేటతెల్లమవుతున్నది కదా. సురేష్ రెడ్డి గారు క్లియర్‌గా అడిగిందేమంటే 21 వేల అప్లికేషన్స్ పెండింగ్‌లో వున్నాయంటున్నారు కాబట్టి మీరు ఎంటర్టెయిన్ చేసిందే కేవలం సింగిల్ గరల్డ్ చైల్డ్ తో ఆపరేషన్ చేసుకొని వున్న వారిని మాత్రమే చేశారు. కాని మీరు చెప్పింది పుట్టిన ప్రతి ఆడపిల్లకు ఈ స్కీమ్‌ను వర్తింపజేస్తామని చెప్పారు. అవిధంగా చెప్పి సింగిల్ గరల్డ్ చైల్డ్ వున్నవారికి మాత్రమే ఇంప్లిమెంట్ చేస్తున్నారు, అది సరి కాదని, మీరు ఈ స్కీమ్‌ను స్టార్ట్ చేసినప్పుడు చెప్పిన విధంగా పుట్టిన ప్రతి ఒక ఆడపిల్లకు వర్తింపజేయమని ఆయన కోరడం జరిగింది.

ఉ.10.00

ముఖ్యమంత్రిగారు ఎన్నికల ముందు మహిళను ఉద్దేశించి ఏమన్నారంటే, సోదరీ! నీవు ఆడపిల్లను కంటే ఏమాత్రం బాధపడవద్దు. ఆడపిల్లను కనడం వరకు మాత్రమే నీ బాధ్యత, పిల్ల పెరిగి పెద్దైన తర్వాత కట్నకానుకలను మేనమేమగా నేను

ఇస్తానని అన్నారు. ఆయన మేనమామగా వ్యవహరించాడో లేదో మాకు తెలియదు. ఆడపిల్ల పుట్టగానే రూ. 5వేలు బ్యాంకులో వేస్తాం, పిల్లకు 20 ఏళ్లు వచ్చేనాటికి అది లక్ష రూపాయలు అవుతుంది, ఆ మొత్తం కట్నకానులకు సరిపోతుందని ఆయనగారు చెప్పడం జరిగింది. గడచిన ఐదు సంవత్సరాల కాలంలో కేవలం రెండు లక్షల మందికే ఇచ్చామన్నారు. ఈ రాష్ట్రంలో బిపిఎల్ క్రింద కోటి ఇరవై లక్షల కుటుంబాలున్నాయి. కేవలం రెండు లక్షల మందికే ఇచ్చామని చెబుతున్నారే, కోటి ఇరవై లక్షల కుటుంబాలకు గడచిన ఐదు సంవత్సరాలలో కేవలం రెండు లక్షల మంది ఆడపిల్లలే పుట్టారా? ఇది ఎంత అబద్ధం, పచ్చి మోసం, పచ్చి దగా తప్ప మరొక్కటి కాదు. ఎందుకంటే ఎన్నికల సమయంలో ప్రజలకు వాగ్దానాలు చేస్తూ ఇద్దరు పిల్లలకే ఆపరేషన్ చేయించుకోండి, ఈ స్కీము వర్తింపజేస్తామని చెప్పి ఓట్లు దండుకున్నారు. తర్వాత ఒక ఆడపిల్ల పుంటేనే ఇస్తామన్నారు. ఇద్దరిలో ఒక ఆడపిల్ల, ఒక మగపిల్ల వాడుంటే కూడా ఇవ్వరట. పైగా ఏజ్ లిమిట్ కూడా పెట్టారు. ఇన్ని రకాలైన ఇన్‌ఫ్రక్షన్స్ పెట్టడం న్యాయమా? అని అడుగుతున్నాను. అధ్యక్షా, అర్జునైన వృద్ధులకు ఏవిధంగా వృద్ధాప్య పింఛన్లు ఇస్తున్నారో మనకందరికీ తెలుసు. ఏదైనా ఒక గ్రామంలో వృద్ధాప్య పింఛన్లు పొందుతున్న వృద్ధులే గాకుండా మరెవరైనా వృద్ధులుండి వారికి పింఛను కావాలని అడిగితే, నోడల్ ఆఫీసర్స్ ఏమని చెబుతున్నారంటే, మీ గ్రామంలో పింఛను పొందుతున్న వృద్ధులలో ఎవరైనా చనిపోతే అప్పుడు ఇస్తామని అంటున్నారు. ఇది చాలా అన్యాయం, పచ్చి మోసం. ఆడపిల్లలకు అయిదు వేల రూపాయలు ఇచ్చే విషయానికి సంబంధించి 21 వేల అప్లికేషన్స్ పెండింగులో వున్నాయనడమే అన్యాయం. అప్లికేషన్స్ను ఎంటర్టైన్ చేయడమే తప్పుగా చేశారు. కాబట్టి మళ్ళీ వాటిని ఎంటర్టైన్ చేస్తారా? లేదా?

శ్రీమతి ఎస్. సరస్వతి: అధ్యక్షా, తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం ప్రవేశపెట్టిన ఈ మంచి పథకాన్ని ఏవిధంగానైనా విమర్శించాలనే ఉద్దేశ్యంతో వాళ్లు ఆవిధంగా చేయడం బాగా లేదు. ఈ పథకానికి అర్హులు కావాలంటే కుటుంబ సంవత్సర ఆదాయం రూ. 11 వేలకు మించరాదు. రెండు సంవత్సరాల వయస్సు లోపు గల బాలికలే ఈస్కీముకు అర్హులు. పావర్టీలైనుకు దిగువన వున్న వారే దీనికి అర్హులు. కుటుంబ ఆపరేషన్ తప్పకుండా చేయించుకున్న వాళ్ళకే ఇది వర్తిస్తుంది. అనాథలు, బస్వినీ, జోగిని, మాతమ్మలు, అత్యాచారాలకు గురైన వాళ్లు, ప్రకృతి వైపరీత్యాలకు గురైన వాళ్ళకు ఎక్కువ ప్రాధాన్యతను ఇవ్వడం జరుగుతోంది. ఈనాడు వాళ్లు రిజిస్ట్రేషన్ గురించి ప్రస్తావించారు. ఎస్.సి.-15 శాతం, ఎస్.టి - 6శాతం, బి.సి.-25 శాతం, మైనారిటీస్ -10 శాతం, వికలాంగులు- 3 శాతం చొప్పున ఇందులో రిజిస్ట్రేషన్ను పాటించడం జరుగుతోంది. నెక్స్ట్ ఇయర్కు సంబంధించి దాదాపు రూ. 45.68కోట్ల బడ్జెటు కేటాయింపులు చేశాం. ఒక్కొక్క అమ్మాయి పేర రూ. 5వేల చొప్పున దాదాపు 90 వేల మందికి ఈ పథకాన్ని వర్తింపజేయడం జరుగుతుందని గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ వనమా వెంకటేశ్వరరావు: అధ్యక్షా, ఈ స్కీమును బిలో పావర్టీ లైన్ వాళ్ళకే వర్తింపజేస్తామని ఆనాడు చెప్పలేదు. ఆడపిల్ల పుడితే రూ. 5వేలు ఇస్తామన్నారు. కాని ఇప్పుడు ఈవిధంగా మాట్లాడడం ఖచ్చితంగా పచ్చి దగా, పచ్చి మోసం.

శ్రీ వై. రామకృష్ణుడు: అధ్యక్షా, రాజశేఖర్ రెడ్డిగారిని ఒక విషయం అడుగుతున్నాను. దాదాపు 31 సంవత్సరాలు రాష్ట్రంలో వాళ్ల గవర్నమెంటు వుంది. ఆవిధంగా 31 సంవత్సరాలు అధికారంలో వున్నప్పటికీ, చైల్డ్ ప్రొటెక్షన్ స్కీము వంటిది గాని, మరొక విధంగా గాని ఆడపిల్లలున్న వారికి ఒక్కపైసైనా ఇవ్వడం జరిగిందా? అని అడుగుతున్నాను. అటువంటి సందర్భంలో ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ప్రత్యేకంగా చైల్డ్ ప్రొటెక్షన్ స్కీమును పెట్టి, బిపిఎల్ క్రింద వుండే వాళ్ళకు సహాయం చేయాలనే ఉద్దేశ్యంతో, ఇంత డబ్బును ఎలోకేట్ చేసి, అర్జునైన వారిని లిస్టుపుట్ చేసుకుని, ఇయర్లవైజ్ టార్గెట్స్ను ఫిక్స్ చేసుకుని, ఆ టార్గెట్స్ను అఫీవ్ చేసుకుంటూ, ఈ స్కీమును కంటిన్యూ చేస్తూ 2.34 లక్షల మందికి ఇప్పటివరకు బెనిఫిట్ ఇవ్వడం జరిగింది. భవిష్యత్తులో ఇవ్వడానికి కూడా ఫండ్ వుంది. ఇంకా కొంతమంది అర్హులున్నారని వారు చెబుతున్నారు, అర్హులైన వారుంటే వుండవచ్చు, వాళ్లందరికీ కూడా ఈ స్కీములో వుండే గైడ్లైన్స్ను బట్టి భవిష్యత్తులో తప్పకుండా సహాయం చేస్తాం. మీరు చేయలేని కార్యక్రమాలను ఈనాడు మా ప్రభుత్వం చేస్తోంది. పేద కుటుంబాలకు చెందిన ఆడపిల్లను భవిష్యత్తులో ఆదుకోవాలనే ఉద్దేశ్యంతో

మేము ఈ స్క్రీమును అమలు చేస్తుంటే, దాన్ని కూడా రాజకీయం చేయడం మంచిది కాదు. కాబట్టి మనకు కావలసిన ఎజెండాలోకి వెళ్లడం ముఖ్యమని మీద్వారా తెలియజేస్తున్నాను.

డా. వై.ఎస్. రాజశేఖర్ రెడ్డి: అధ్యక్షా, మేము ఏది మాట్లాడినా ప్రతిదీ రాజకీయం చేస్తున్నారు, రాజకీయం చేస్తున్నారని అంటున్నారు. ఇక్కడ రాజకీయం చేయడమంటే ఏమిటో దానికి అర్థం వారే చెప్పవలసిన అవసరం వుంది. మీరు ఎన్నికల ముందు చేసిన వాగ్దానాలను నిలబెట్టుకోమని మేము ఈ అసెంబ్లీ ద్వారా ప్రధాన ప్రతిపక్ష పార్టీగా ప్రజల తరపున అడగడం రాజకీయం చేయడమైతే, మేము రాజకీయం చేయడానికి సిద్ధంగా వున్నాం. నూటికి నూరు పాళ్లు చేస్తాం. 31 సంవత్సరాలు కాంగ్రెస్ పార్టీ అధికారంలో వుండగా ఇటువంటి కార్యక్రమాలు చేశారా అని మంత్రిగారు అన్నారు. అధ్యక్షా, 31 సంవత్సరాలు కాంగ్రెస్ పార్టీ అధికారంలో వుండగా ఇటువంటి పరిస్థితిలేదు. ఆరోజు ఆడపిల్లలను గర్భంలోనే చంపే కార్యక్రమాలు జరుగలేదండీ. ఇవన్నీ కేవలం మీ ప్రభుత్వ పరిపాలనలోనే జరుగుతున్నాయి.

(ఈ దశలో కాంగ్రెస్ పార్టీ సభ్యుల నుంచి “షేమ్”, “షేమ్” అని నినాదాలు చేశారు.)

ఆడపిల్లలను గర్భంలోనే చంపే పరిస్థితులు మీ పరిపాలనలోనే వున్నాయి, మేము అధికారంలో వున్నప్పుడు ఏనాడు ఈవిధంగా జరుగలేదు. 31 సంవత్సరాలు కాంగ్రెస్ పార్టీ అధికారంలో వున్నప్పుడు, ఎన్నికలలో చేసిన వాగ్దానాలను నూటికి నూరు పాళ్లు నిలబెట్టుకున్నాం, 31 సంవత్సరాలు అధికారంలో వున్న కాంగ్రెస్ పార్టీ చరిత్ర ఇది. మీలాగా ఎన్నికలప్పుడు ప్రజలకు వాగ్దానాలు చేసి, అవి పూర్తి అయి అధికారంలోకి వచ్చిన తర్వాత బోడి మల్లపు అన్నట్లుగా మేము ఎన్నడూ చేయలేదండీ. ఎన్నికలు వచ్చిన పుడు ఏటి మల్లపు అని, ఎన్నికలైన తర్వాత బోడి మల్లపు అంటూ ప్రజలకు తీరని అన్యాయం చేస్తున్నారు మీరు. మీలాగా మేము ఏనాడూ చేయలేదు. అందుకే ఈరోజు రాష్ట్ర ప్రజల తరపున ఖచ్చితంగా అడుగుతున్నాం, మీరు ఎందుకు చేశారు వాగ్దానాలు ఎన్నికలప్పుడు? ఒకవేళ వాగ్దానాలు చేసినా వాటిని నిలబెట్టుకోవలసిన అవసరం, బాధ్యత మీకుందా? లేదా? వాటిని నిలబెట్టుకోమని ఖచ్చితంగా, గట్టిగా అడిగే బాధ్యత ప్రధాన ప్రతిపక్షంగా మాకుందా? లేదా?

శ్రీ కె. విద్యాధర్ రావు: బాధ్యత గల ప్రతిపక్షంగా మెలగాలంటే, ముందు స్పీకర్ గారు ఇచ్చిన రూలింగ్స్ ను పాటించడం నేర్చుకోండి. అధ్యక్షా, ఆరోజు ఎలక్షన్ టైములో ప్రభుత్వం వాగ్దానాలు చేసిన మాట వాస్తవమే. ఆడపిల్ల సంరక్షణ పథకం క్రింద నిధి పెడతామని చెప్పి గైడ్ లైన్స్ ను పెట్టిన మాట వాస్తవమే.

ఉ.10.10

ఈనాడు 2 లక్షల 34 వేల కుటుంబాలకు ఇవ్వడమే కాకుండా.....

(శ్రీ వనమా వెంకటేశ్వరరావు, శ్రీమతి కొండా సురేఖ మొదలైనవారినుంచి అంతరాయం)

ఎందుకు ఓపిక పట్టడంలేదు? కూర్చో నువ్వు, నీకు చట్టం అంటే ఏమిటో తెలియదు, నువ్వు మాట్లాడుతున్నావేమిటి వెంకటేశ్వరరావు.....

(కాంగ్రెస్ పక్ష గౌరవ సభ్యుల నుంచి తీవ్ర అభ్యంతరం)

గౌరవ సభ్యులు : ఆ వర్డ్స్ విత్ డ్రా చేసుకోవాలి.....

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు : నేను ఏమీ అనలేదు, ఏమీ మాట్లాడకముందే ఇంత చేస్తారా? వారి నాయకులు రాజకీయ ఉపన్యాసం ఇచ్చారు, వారి ఇష్టానుసారం మాట్లాడారు. వారు మాట్లాడినప్పుడు మేము ఓపికగా విన్నాం, మేము మాట్లాడుతుంటే కూర్చోలేరా అధ్యక్షా? కొంచెం కూర్చోమనండి. నేను మాట్లాడితే ఎందుకంత భయం? ఒక్క నిమిషం కూర్చోండి, నేనేమీ అన్పార్లమెంటరీ భాష మాట్లాడలేదు.

(ఈ సందర్భంలో శ్రీ వసూ వెంకటేశ్వరరావు, శ్రీ డి. నాగేందర్, డా. ఎం . తిప్పెస్వామి పోడియంలోకి వచ్చి శ్రీ కె. విద్యాధరరావు వాడిన పదజాలంపట్ల అభ్యంతరాన్ని వ్యక్తం చేయసాగారు)

MADAM SPEAKER : I will verify the records.....

Sri K. VIDYADHAR RAO: I have not said anything unparliamentary. I have said only parliamentary. Why do you worry? You do not know rules అన్నాను. There is nothing unparliamentary

మేడమ్ స్పీకర్ (కాంగ్రెస్ పక్ష సభ్యులను ఉద్దేశించి) : అందుకనే చెపుతున్నాను, నిశ్శబ్దంగా ఉంటే కనీసం స్పీకర్ గారైనా వినడం జరుగుతుంది, మీరు ఇట్లా అరుస్తూవుంటే ఏదీ వినవడదు....

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు : అధ్యక్షా, గౌరవ ప్రతిపక్ష నాయకులు ఈనాడు....

శ్రీ డి. నాగేందర్ : ఓ, నో క్వశ్చన్, ముందు అప్పాలజీ చెప్పాలి....

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు : అప్పాలజీ అంటే ఏమిటి, దాని విలువ ఏమిటో తెలిస్తే నాగేందర్ అప్పాలజీ అడగరు. You go through the records. If I have said even one unparliamentary word I am prepared to apologise. I am not yielding to them. If I have not uttered even a single unparliamentary word . నేను ఎవరి మీద ఆరోపణ చేయడంగాని, అన్పార్లమెంటరీ మాటలు మాట్లాడడంగాని జరగలేదు. నేను మాట్లాడుతుంటే గౌరవ సభ్యులు అడ్డుతగులుతుంటే దయచేసి మీకు చట్టం తెలియదు, కూర్చోండి, గౌరవ అధ్యక్షుల రూలింగ్ పాటించవలసిన బాధ్యత మీకు ఉందని చెప్పాను. గౌరవ ప్రతిపక్ష నాయకులు తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం ఎన్నికలలో చేసిన వాగ్దానాన్ని పాటించడం లేదని చెపుతున్నారు. గుమ్మడికాయ దొంగ అంటే భుజాలు తడుముకొంటున్నారెందుకు? నేను మాట్లాడితే భయపడతారెందుకు? వాస్తవాలు చెపుతుంటే వీళ్ళకు భయం ఎందుకు అని అడుగుతున్నాను.....

(కాంగ్రెస్ సభ్యులనుంచి “నో, నో”)

మీరు 1989లో 26 అంశాలమీద ఎన్నికల వాగ్దానాలు చేసారు, ఎలక్షన్ మేనిఫెస్టో పెట్టారు, మేము పదిసార్లు అడిగాం, మీరు ఇందులో ఒక్కటైనా అమలుచేసారా అని అడిగితే ఒక్కదానికీ సమాధానం చెప్పలేకపోయారు. ఎందుకంటే ఒక్కటి కూడా అమలుచేయలేదు...

(అధికార పక్ష సభ్యులనుంచి “షేమ్, షేమ్”)

రాజశేఖర్‌రెడ్డిగారిని అడుగుతున్నాను, మీ రాజీవ్‌గాంధీగారు ఎలక్షన్ వాగ్దానాలు చేసినప్పుడు కోటి ఉద్యోగాలు ఇస్తామని ప్రామిస్ చేసారా లేదా అని అడుగుతున్నాను. కోటి ఉద్యోగాలలో కనీసం 10 శాతమైనా ఇచ్చారా అని అడుగుతున్నాను. కేవలం రాజకీయాలతో బురద చల్లవద్దు. ఈ రాష్ట్రంలో మహిళలకు ఇవ్వడం రాజశేఖర్‌రెడ్డిగారికి ఇష్టం లేదా అని అడుగుతున్నాను, కాంగ్రెస్ పార్టీకి ఆడపిల్లల శ్రేయో పథకం అమలుచేయడం ఇష్టం లేదా అని అడుగుతున్నాను. ఈనాడు 2 లక్షల 62 వేల కుటుంబాలు లాభపడ్డాయి. ఈనాడు లీడర్ ఆఫ్ ది హౌజ్ ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబు నాయుడుగారు ఆడ పిల్లలకు రక్షణ కల్పించాలనే ఈ పథకాన్ని ప్రవేశపెట్టారు. దానిని అమలుచేస్తుంటే ఓర్వలేక వారి ఇష్టానుసారంగా మాట్లాడడం ఏమిటి అధ్యక్షా? The Government has taken a stand. ఒక్క ఆడపిల్ల ఉండి కుటుంబ నియంత్రణ ఆపరేషన్ చేయించుకొన్న కుటుంబాలకు ఇవ్వాలని ప్రభుత్వం నిర్ణయించింది. ఆ నిర్ణయానికి కట్టుబడి ఉన్నాం. అదేవిధంగా ఇంకా బ్యాలెన్స్ ఉంటే నెక్స్ట్ ప్రయారిటీ విల్ బి ఫర్ సెకండ్ గర్ల చైల్డ్. ఈవిధంగా అమలుచేస్తుంటే మీరు అమలుచేయడంలేదని చెబుతూ సభను స్టాల్ చేయడంపా ఎంతవరకు సమంజసం? ఎదుటివాడి మీద ఆరోపణ చేసేముందు మీరు మానిఫెస్టోలో చేసిన వాగ్దానాలను అమలు చేయలేదు. పాల్ కాలింగ్ ది కెటిల్ బ్లాక్ అని సామెత ఉంది, గురివింద గింజ క్రింద వున్న నలుపు గురివింద గింజకు తెలియనట్టుగా ఉంది ఇది మీరు ఎన్ని ఎలక్షన్ వాగ్దానాలు చేసారు? మీరు 1989లో అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత ఎంత మందికి ఆడపిల్లల శ్రేయో పథకాన్ని అమలుచేసారని అడుగుతున్నాను. కోటి ఉద్యోగాలు ఇస్తామని ప్రామిస్ చేసి అందులో 10 పర్సెంట్ అయినా ఇచ్చారా అని అడుగుతున్నాను. ఎలక్షన్ల వాగ్దానాలగురించి మాట్లాడడానికి మీకు నైతిక హక్కు ఎక్కడిదని అడుగుతున్నాను.....

(అధికార పక్ష సభ్యులనుంచి “షేమ్, షేమ్”)

డా. వై.ఎస్. రాజశేఖర్‌రెడ్డి : అధ్యక్షా, సహచర సభ్యులను విద్యాధరరావుగారు....

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు : మేము ఇప్పుడెందుకు ఊరుకోవాలి, మేము మాట్లాడేటప్పుడు వారు గలాభా చేసారు....

డా. వై.ఎస్. రాజశేఖర్‌రెడ్డి : సువ్వు కూర్చో..... వసమా వెంకటేశ్వరరావుగారిని ఉద్దేశించి విద్యాధరరావుగారు “నీకు చట్టం ఏమి తెలుసు? ” అనడం తప్పు, “కూర్చోవయ్యా, నీకు చట్టం ఏం తెలుసు?” అని అనడం చాలా అభ్యంతరకరం. ఇలాంటి పద ప్రయోగాలు చేయకుండా ఉంటే మంచిదని సవినయంగా మనవిచేస్తున్నాను.....

శ్రీ వై. రామకృష్ణుడు : అధ్యక్షా, పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్.....

డా. వై.ఎస్. రాజశేఖర్‌రెడ్డి : ఐ యామ్ నాట్ ఈల్డింగ్, యూ హావ్ గివన్ మి మైక్.... I am not yielding. ఆయన (శ్రీ వై. రామకృష్ణుడు) మినిస్టర్‌గా ఉండి ఇంతసేపు ఎల్లా నిలబడతారు? When I said that I am not yielding it is not proper on his part to stand on his legs. Please ask him to sit down. Please bring the House to order. I am not yielding. Please ask him to sit down.

ఉ.10.20

(అంతరాయం)

SRI Y. RAMAKRISHNUDU: I am on a point of clarification.

SRI Y.S. RAJASEKHAR REDDY: No.

SRI Y. RAMAKRISHNUDU: When I say that I am on a pont of clarification it should not be objected by anybody. I want to clarify on what Sri Y.S. Rajasekhar Reddy garu has said earlier. ఎందుచేతనంటే, రాజశేఖరరెడ్డిగారు, అసలు సాక్షాత్తు లీడర్ ఆఫ్ ది హౌసు - ఆయన మాట్లాడేటప్పుడు నీవు, నీవు అని ప్రస్తావనచేసేటటువంటి సందిర్భాలు కోకోల్లలు వున్నాయి . వారికి చెప్పి చిప్పి, వారు మారరని ఉద్దేశ్యంతో కూర్చున్నాము . ఏమీ చెప్పకపోయినా మేజర్ ఇండస్ట్రీస్ మినిష్టరుగారిని తప్పు పట్టడం - దయ్యాల వేదాలు వల్లించినట్లుంది అధ్యక్షా .

డా . పై.ఎస్ . రాజశేఖరరెడ్డి :- అమ్మా, స్పీకరుగారూ, ఇజటువంటి క్లారిఫికేషన్స్ కు మీరు ఎలా చేసినందుకు మీకు హృదయపూర్వక ధన్యవాదాలు - శతకోటి దండాలు మీకు విద్యాధరరావు మాట్లాడుతూ, రాజీవ్ గాంధీగారుకోటి ఉద్యోగాలు గురించి మాట్లాడారు . మీకు లెక్కలు తెలియకపోతే, నేను లెక్కలు చెప్పుతాను . కోటి ఉద్యోగాలు ఇచ్చామా లేదా చెప్పుతాము . కోటి పైల్ కాలర్ ఉద్యోగాలు కావు . కోటి ఉద్యోగాలు అయితే ఇచ్చిన ఘనకీర్తి కాంగ్రెసు పార్టీదే . ఒకటే కాదు, విద్యాధరరావుగారు, బలహీనవర్గాలకు సంబంధించి ఇప్పటికీ వారికి మేలు చేసినటువంటి ఘన చరిత్ర కాంగ్రెసు పార్టీకే వుందండి .

20 సూత్రాల ఆర్థిక ప్రాణాళికను ఇవాళికి కూడా చెప్పుకుంటున్నారు . ఇందిరాగాంధీ లేకపోయినా కూడా ఆ ఆర్థిక ప్రాణాళిక గురించి ఇప్పటివరకూ చెప్పుకుంటునే వున్నారు . బ్యాంకు జాతీయీకరణ ఇప్పటికీ చెప్పుకుంటున్నారు . కాంగ్రెసు పార్టీ మీ దగ్గర బలహీన వర్గాల యొక్క అభ్యున్నతి గురించి నేర్చుకోవలసిన ఖర్చు మాకు పట్టలేదు . మీ దగ్గర ట్యూషన్లు తీసుకునే అవసరం లేదు. ఇప్పుడు డైల్యూట్ చేయడానికి ఏదో మాట్లాడుతున్నారు . ఇప్పుడు అల్లా, కేవలం పుట్టిన ప్రతి ఆడపిల్లకు 5000 రూపాయలు ఇస్తామని అన్నారా లేదా? అధ్యక్షా, పుట్టిన ప్రతి ఆడపిల్లకు 5 వేలు ఇస్తున్నామన్న మీరు కేవలం 2 లక్షల మందికి, గడచిన 5 సంవత్సరాలకు ఇచ్చేసి అయిపోయింది వాగ్దానం అంటే, ఇది తప్పు అని మీ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను . గడచిన 5 సంవత్సరాలలో కనీసం 50 లక్షల మంది I am not even talking about all the girl children. బిలో పావర్టి లైనుకు సంబంధించిన గరల్ చిల్డ్రన్ కనీసం 50 లక్షల మంది పుడితే, మీరు 2 లక్షల మందికి ఇచ్చి, ఇది అయిపోయింది, ఇదే పప్పు, ఇదే ఉప్పు, ఇదే సాంబారు అనుకో, ఇదే పెరుగూ అనుకో, ఇదే తినేసేయండి అంటే, ఇది చాలదు . ఇది చాలడం లేదని ఆంధ్ర రాష్ట్రానికి సంబంధించిన బీద వారు అడుగుతున్నారు . ఎక్కడికి పోయినా ఇదే అడుగుతున్నారు . దీని గురించి సభా దృష్టికి తెస్తున్నాను . నేను సభ దృష్టికి ఇవన్ని తీసుకువచ్చినా ఈ ప్రభుత్వం ఏ కొంచెం కూడా స్పందించలేకుండా వుండే పద్ధతి లో వుంది . ఆ పద్ధతి మార్చాలనే ఆలోచన లేకుండా వుంది . కనీసం ఇప్పటికైనా కూడా అరరికి, బిపిఎస్ లోపు వున్నవారికి ఇస్తామని చెప్పాలి . ఒకవేళ అందరికీ ఇవ్వలేకపోయినా కుటుంబ నియంత్రణ ప్రకారం ఇద్దరు పిల్లలకు ఆపరేషన్ చేయించుకున్నవారికి ఖచ్చితంగా ఇస్తామని క్యాటగారికల్ గా ముందుకు రాకపోయిన పద్ధతికి నిరసనగా కాంగ్రెసు పార్టీ వకాట్ చేస్తున్నది అధ్యక్షా .

(కాంగ్రెసు పార్టీ శాసనసభ్యులు సభ నుండి వాకౌట్ చేశారు .)

శ్రీ నోముల నర్సింహయ్య :- దరఖాస్తులు లేవని చెప్పారు . 3 - 4 జన్మభూమి కార్యక్రమాలు నిర్వహించారు . చాలా దరఖాస్తులున్నాయి . స్వీకరించలేదు . పైకి మాత్రం వారికి ఇస్తామని చెప్పుతున్నారు . ఆర్థిక మంత్రిగారు లెక్కలు చెప్పి, తిమ్మిని బమ్మి , బమ్మిని తిమ్మి చేస్తున్నారు . బిపిఎల్ వారికి ఇవ్వకపోయినందుకు మేము కూడా మా పార్టీ తరపున వాకౌట్ చేస్తున్నాము .

(సిపిఐఎం . పార్టీ శాసనసభ్యులు సభ నుండి వాకౌట్ చేశారు .)

మేడమ్ స్పీకరు :- ప్రశ్న నెం . 6406 పోస్టుపోస్టు ఎల్ ది రెక్వెస్టు ఆఫ్ ది మెంబరు .

శ్రీ యనమల రామకృష్ణుడు :- అధ్యక్షా, మామూలుగా వార రేజ్ చేసినదాని మీద ప్రోటెస్టు చేస్తే We need not say anything on protest. We need not rise also. వారు చెప్పిన దాంట్లో ప్రజలను మిస్ లీడ్ చేయాలనే ఉద్దేశ్యం ఎక్సుప్రెస్ చేస్తూ , ప్రోటెస్టు చేయడం జరిగింది . There we strongly object. The scheme is going to be continued. ఎందుకంటే, ఈ స్కీము 2 లక్షల 60 వేల మందికి పైగా ఇచ్చాము . భవిష్యత్తులో ఇంకా ఇస్తాము . ప్రతి సంవత్సరం టార్గెట్ పెట్టుకున్నాము . ఎమౌంటును ఎలోకేట్ చేశాము . టార్గెట్ ప్రకారం వెళ్తున్నాము . వన్ చైల్డు గరల్కు ఇవ్వాలని అనుకున్నాము . 100 పర్యెంటు ఇచ్చిన తరువాత, మిగిలిన టు లైల్డు గరల్కు సెకండు ప్రయారిటీ ఇవ్వాలని అనుకున్నాము . ఈ విధంగా స్కీమును కంటిన్యూ చేస్తున్నాము . స్కీమును ఆపేశారు అనే వాదన కరెక్టు కాదు . ప్రోటెస్టు చేసి, ప్రజలను తప్పుదోవ పట్టించాలనే ఉద్దేశ్యం, రాజకీయం చేసి, దాని వల్ల లబ్ధి పొందాలనే ఆలోచన తప్పు. Whatever amount is necessary we are allocating and the rest of applications will be disposed off shortly.

శ్రీమతి ఎన్ . సరస్వతి :- బాలికలు ప్రయోజనం పొందుతున్న స్కీమును వారు విమర్శ చేయడం చాలా హాస్యాస్పదంగా వుంది అధ్యక్షా . శోభారాణిగారు అడిగినటువంటి ది - జిల్లాల వారిగా ఎంత మందికి ఇస్తున్నారని అడిగారు . వారికి ఆ వివరాలు పంపిస్తాను . ఇప్పటివరకు పెండింగు అప్లికేషన్స్ 21 వేలు వున్నాయి . త్వరలో ఇవ్వడం జరుగుతుందని తెలియచేస్తున్నాను . మిగతా వారికి 2 లక్షల 62 వేల బెనిఫిషరీస్కు ఇవ్వడం కూడా జరిగింది . ఇంతేకాకుండా, గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు వెలుగు పథకంలో కూడా కొన్ని గ్రామాలలో చైల్డు ప్రోటెక్షన్ స్కీమును కవర్ చేయాలని చెప్పారు . దాంట్లో కూడా కవర్ చేస్తున్నాము . అది, ఒక ఆడపిల్ల వుండాలి, రెండవ ఆడపిల్ల వున్నా కూడా ఆ పథకాన్ని వర్తించేయడానికి రెండు సంవత్సరాల వయస్సు వుండాలి . గౌరవ సభ్యురాలు చెప్పినట్లు ఏజ్ లిమిట్ 2 సంవత్సరాలు పెట్టడం జరిగిందని తెలియ చేస్తున్నాను .

శ్రీమతి శోభా నాగిరెడ్డి:- దరఖాస్తు చేసుకునే సమయంలో రెండు సంవత్సరాలు వుంటుంది . శాంక్షన్ అయినప్పుడు 4 సంవత్సరాలు అవుతుంది . ఏజ్ బార్ అయిందని రిజెక్టు చేస్తున్నారు . దాని మీద క్లారిఫై చేయాలని కోరుతున్నాను .

శ్రీ కె. హరిబాబు:- ప్రధానమైన ప్రశ్న ఏమిటంటే, దరఖాస్తు చేసుకునేటప్పుడు అరహత కలిగిన వారు చేసుకుంటున్నారు . మనం మంజూరు చేయడానికి టైమ్ తీసుకుంటున్నాము . ఆ సమయానికి మీకు ఆరత లేదని వారి అప్లికేషన్స్ను తిరస్కరిస్తున్నారు. దాని వల్ల ఇబ్బంది కలుగుతుంది . దరఖాస్తు చేసుకునేటప్పటికి అరత వున్న వారందరికీ మంజూరు చేసే అవకాశం వుందా లేదా?

శ్రీమతి ఎన్ . సరస్వతి:- దరఖాస్తు చేసుకునేవారికి , అరతవున్నవారికి కవర్ చేయడం జరుగుతుంది . ఆ తరువాత వారిని కవర్ కానటువంటి వారికి బాల సంరక్షణ యోజన కింద కవర్ చేయడం జరుగుతుందని తెలియచేస్తున్నాను.

మ. 10.30

మేడమ్ స్పీకర్: సభ్యుని కోరిక మేరకు ప్రశ్న నెం. 106 (6711)ను వాయిదా వేస్తున్నాను.

ప్రభుత్వ జూనియర్ కళాశాలలకు భవనాల నిర్మాణం

ప్రశ్న నెం. 107 (5904 ఎం)

సర్వశ్రీ జి. జైపాల్ యాదవ్(కల్వకుర్తి), ఎన్. స్వామిదాస్(తిరువూరు), వై. ఎల్లారెడ్డి(మక్తల్), ఎం. చంద్రశేఖర్(జెడ్పర్ల) -
గౌరవనీయులైన ఉన్నత విద్యాశాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియచేస్తారా:

- (అ) రాష్ట్రంలో ఇటీవలే మంజూరయిన ప్రభుత్వ జూనియర్ కళాశాల భవనాలను నిర్మించే ప్రతిపాదన ఏదైనా వున్నదా?
- (ఆ) అయితే, భవన నిర్మాణం ఎప్పుడు ప్రారంభమవుతున్నది?
- (ఇ) లేనట్లయితే, ఆ కళాశాలలకు ఏ విధంగా సౌకర్యాలు సమకూరుస్తారు?

శ్రీ ఎన్.ఎండి. ఫరూక్:

- (అ) అవును
- (ఆ) అవసరంగా వున్న జూనియర్ కళాశాలలకు దశలవారీగా భవనాల నిర్మాణాలను చేపట్టాలనే కార్యక్రమాన్ని రూపొందించడం జరిగింది.
- (ఇ) ఆ మేరకు నిధుల కేటాయింపు విషయం ప్రభుత్వ పరిశీలనలో వున్నది.

శ్రీ జి. జయపాల్ యాదవ్: మంజూరయిన ప్రభుత్వ జూనియర్ కళాశాల భవనాలను నిర్మించే ప్రతిపాదన ఏదయినా ఉందా అని అడిగాము. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం మంచి ఉద్దేశంతో గ్రామీణ ప్రాంతాలకు మండల కేంద్రాలలో ప్రభుత్వ జూనియర్ కళాశాలలు పేద పిల్లల కోసం ఏర్పాటు చెయ్యడం జరిగింది. అయితే ప్రస్తుతం భవనాలు లేక ఉన్న పాఠశాలలలోనే సిప్లె సిస్టంలో జూనియర్ కళాశాలలు నడుపుతున్నారు. దీని వల్ల హైస్కూల్స్ కు కొంత ఇబ్బంది జరుగుతోంది. ఇటీవల ప్రభుత్వం ప్రతి జూనియర్ కళాశాలలో కూడా రు. 7,50,000లతో పైన్స్ ల్యాబ్, లైబ్రరీ వంటి ఇన్ఫ్రాస్ట్రక్చర్ కోసం ఇవ్వడం జరుగుతోంది. ముఖ్యమైన మండల కేంద్రాలకు ఇచ్చిన జూనియర్ కళాశాలలకు కావలసిన స్థలాన్ని డొనేట్ చెయ్యడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. కాబట్టి ప్రభుత్వపరంగా జూనియర్ కళాశాల భవన నిర్మాణానికి ప్రతిపాదనలు చేసిందా? అన్ని మండల కేంద్రాలలో ప్రభుత్వం ఇచ్చే జూనియర్ కళాశాలలలో విద్యార్థులకు అన్ని విధాలుగా సౌకర్యాలు కల్పిస్తారా?

శ్రీ ఎన్. ఎండి. ఫరూక్: గౌరవ సభ్యులు చెప్పారు. చాలా చోట్ల మండలాలలో స్కూల్స్ కానీ డిగ్రీ కాలేజీలలో కానీ సిప్లె సిస్టం మీద నడుస్తున్న మాట వాస్తవమే. దానిని దృష్టిలో పెట్టుకుని రు. 135 కోట్లకు జి.వో ఇవ్వడం జరిగింది. దశల వారీగా ఇస్తున్నాము. స్థలం ఇస్తే, జూనియర్ కాలేజీలు ఇస్తారా అని అడిగారు. పరిశీలనలో ఉంది. తప్పకుండా ఇస్తాము. ఆర్థిక పరమైన కొన్ని అవరోధాలు ఉన్నాయి. కనుక ఆలోచించి తప్పకుండా ఇస్తాము.

మేడమ్ స్పీకర్: క్వశ్చన్ నెం.108(7247- ఎస్) మినిస్టర్ ఫర్ రెవెన్యూ

రాష్ట్రంలో ఆకలి చావులు

ప్రశ్న నెం . 108 (7247 S)

SRI GUMMADI NARASIAH(Yellandu) - Will the Minister for Revenue be pleased to state:

- a) whether it is a fact that starvation deaths increased in the State;

- b) If so, the number of such deaths; and
- c) The steps taken by the Government to prevent the same.

MINISTER FOR REVENUE (SRI P.ASHOK GAJAPATHI RAJU):

- a) No Sir.
- b) Does not arise.
- c) The following relief measures have been taken by the Government:

1041 Mandals out of 1127 were declared as drought affected in the State during the year 2002-2003.

Sampoorna Grameena Rozgar Yozana (Spl. Component) was started in September, 2002 for generating employment to the Agriculture labours who are affected....

డా. వై.ఎస్. రాజశేఖర రెడ్డి(పులివెందుల): అధ్యక్షా, స్మార్ట్ క్లారిఫికేషన్. క్వశ్చన్ కు సంబంధించి చూడండి. a) Whether it is a fact that starvation deaths increased in the State. The answer is 'No Sir.' Please see the next question. If so, the number of such deaths; The answer given is 'Does not arise.' When there are no starvation deaths, no steps need be taken. So, he need not read out the entire answer running into three pages. ప్రశ్న వాయిదా పెయ్యండి.

శ్రీ పి. ఆశోక్ గజపతి రాజు: మేడమ్ స్పీకర్, రూల్ 38 ప్రకారం there is one thing called inviolability of question hour. ముందు ప్రశ్నకు సంబంధించి గర్ల్ ఫైల్డ్ ప్రాటెక్షన్ స్కీమ్ లో విశాఖపట్నం కు సంబంధించి ఉంటే, అది దాటేసి, భూమి గుడ్రంగా ఉందనేది తెలిసిన దానినే రుజువు చేసుకున్నట్లు పోయారు. ఇప్పుడు మా సమస్య, రాజశేఖర రెడ్డిగారు టైం వేస్ట్ చేసి, ఇప్పుడు దీనిని పోస్టపోన్ మెంట్ అంటే I think this is ridiculous. As far as I am concerned, I leave it to the Chair. I have nothing to say.

MADAM SPEAKER: Postponed at the request of the Member.

ఉద్యానవన శాఖవారిచే రైతులకు అధికంగా విత్తనాల సరఫరా

{పశ్చ నెం. 109 (6027)}

సర్వశ్రీ ఎం.వి. మైసూరా రెడ్డి(కమలాపురం), జె.సి. దివాకర రెడ్డి(తాడిపత్రి), కన్నా లక్ష్మీనారాయణ(పెదకూరపాడు), పి. రామచంద్రా రెడ్డి(పీలేరు), టి.జీవన్ రెడ్డి(జగిత్యాల), సంభాని చంద్రశేఖర్ (పాలేర్)- గౌరవనీయులైన చక్కెర, ఉద్యానవన శాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా:

- (అ) ఉద్యానవన శాఖ అధికారులు రైతుల అవసరాలకు మించి విత్తనాలు సరఫరా చేసి, ఆ ప్రక్రియలో అధికారులు లక్షలాది రూపాయలు గడిస్తున్న మాట వాస్తవమేనా?
- (ఆ) ఈ విషయంలో ప్రభుత్వానికి నిఘా అధికారులు ఒక నివేదికను సమర్పించిన మాట కూడా వాస్తవమేనా?
- (ఇ) అయితే, దానిపైన తీసుకున్న చర్య ఏమిటి?

చక్కెర, ఉద్యానవన శాఖ మంత్రి (శ్రీ పి. నారాయణస్వామి నాయుడు):

(అ) లేదండీ

(ఆ) లేదండీ

(ఇ) ఈ ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదు.

డా. ఎం.వి. మైసూరా రెడ్డి: మూడు ప్రశ్నలకూ నో, నో, డస్ నాట్ ఎరైజ్ అన్నారు. 1999-2000 సంవత్సరంలో ఖరీఫ్, రబీ సీజన్లో కూరగాయల ఉత్పత్తి, ఉల్లిపాయల ఉత్పత్తికి ప్రత్యేక ప్రణాళిక క్రింద కూరగాయలకు రు. 8 కోట్లు, ఉల్లిపాయలకు రు. 4 కోట్ల 76 లక్షలు ప్రభుత్వం కేటాయించిన మాట వాస్తవమా? కేటాయించినప్పుడు 9 కంపెనీలకు విత్తనాల కొనుగోలుకు ఆర్డర్ వేశారు. సెంచురీ సీడ్స్, యూనికార్న్ సీడ్స్, మహా గుజరాత్ సీడ్స్ కంపెనీలకు ఆర్డర్స్ ఇచ్చారు. అయితే మొత్తం కొనుగోలు వ్యవహారం మీద విజిలెన్స్ అండ్ ఎన్ఫోర్స్మెంట్ డిపార్ట్మెంట్ వారు రిపోర్టు ఇవ్వక పోయినా, కనీసం దర్యాప్తు చేసిన మాట అయినా వాస్తవమా? టెక్నికల్ రిపోర్ట్ ఇచ్చారా అంటే లేదు అన్నారు. దర్యాప్తు అయినా చేశారా? జర్మినేషన్ జరగలేదు.

ఉ.10.40

ఇంతవరకు జర్మినేషన్ జరగలేదు. జర్మినేషన్ పరీక్షలు చేయించాలని జనరల్ కండిషన్స్ ఉన్నా అవి చేయించకుండా కొనుగోలు చేసిన మాట వాస్తవమా?

శ్రీ పి. నారాయణస్వామి నాయుడు:- అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు మైసూరా రెడ్డి గారు చెప్పిన విషయాన్ని 1999-2000 సంవత్సరంలో రు.5.40 కోట్ల విలువల గల 223. 53 టన్నుల కూరగాయల విత్తనాలను సరఫరా చేసి సుమారు 1.60 లక్షల ఎకరాలలో కూరగాయల పంటలను సాగు చేయడం జరిగింది. అదే విధంగా 2000-2001 సంవత్సరంలో రు.2.16 కోట్ల విలువగల 38.78 టన్నుల విత్తనాలు సరఫరా చేసి 19,950 ఎకరాలలో కూరగాయల పంటను సాగుకోసం చేపట్టడం జరిగింది. 2001-2002 లో రు.3.44 కోట్ల విలువ గల 44.81 టన్నుల విత్తనాలను సరఫరా చేసి 31770 ఎకరాలలో కూరగాయల పంటను సాగు చేయడం జరిగింది అని మీ ద్వారా గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను. 2002-2003 సంవత్సరంలో రు.2.50 కోట్ల విలువగల సుమారు 22.47 టన్నుల విత్తనాలను 44035 ఎకరాలలో కూరగాయ పంటలను సాగు చేయడం జరిగింది. అదే విధంగా విజిలెన్స్ అండ్ ఎన్ఫోర్స్మెంట్ వారు ఏమీ రికమెండ్ చేయలేదు. గౌరవ సభ్యుల దగ్గర ఏమైనా సమాచారం ఉంటే ఇవ్వండి. ఎంక్వయిరీ చేయిస్తానని మనవి చేస్తున్నాను.

డా. ఎమ్.వి. మైసూరా రెడ్డి:- అధ్యక్షా, మేము అడిగిన ప్రశ్న ఒకటి. మంత్రిగారు సమాధానం చెబుతున్నది మరొకటి. 2000-2001 లో, 2001-2002 లో జరిగి ఉండవచ్చు. 1999-2000 సంవత్సరంలో కూరగాయలు, ఉల్లిపాయల విత్తనాలకు ఏవైతే ఈ డబ్బులు మంజూరు చేశారో ఆ మంజూరు చేసిన దానిలో అవకతవకలు జరిగాయి. సబ్సిడీ విత్తనాల కొనుగోలులో అవకతవకలు జరిగాయని విజిలెన్స్ అండ్ ఎన్ఫోర్స్మెంట్ వారు దర్యాప్తు చేశారు. దర్యాప్తు చేసి రిపోర్టు ఇవ్వలేదు కాని దర్యాప్తు చేసిన మాట వాస్తవమా, అని అడిగాను. మీ దగ్గర సమాచారం ఉంటే ఇవ్వండి అంటున్నారు. నేను మంత్రి గారిని అడుగుతున్నాను. విత్తనాల కంపెనీలతో ఏవైతే టెండర్స్ పిలిచారో ఆ టెండర్స్లో జర్మినేషన్ ఉండాలని క్లాజ్ ఉంది. ఆ విధంగా జర్మినేషన్ టెస్ట్ హార్డికల్చర్ డిపార్ట్మెంట్ చేయించారా, లేదా? మహా గుజరాత్, యూనికార్న్, సెంచురీ సీడ్స్ కంపెనీ వారు మీరు అడిగిన విత్తనాలలో 1800 కేజీలు మాత్రమే ఉన్నాయని చెప్పి పది రోజులకే మళ్ళీ అదే నెలలో 26 లక్షల 11 వేల కిలోలు ఏ విధంగా సప్లయ్ చేశారు? ఇన్ని అవకతవకలు జరిగాయని చెబుతున్నాము. సెంచురీ సీడ్స్కు 11 వేల కిలోల బెండ విత్తనాలకు రు.33.35 లక్షలు, 3 కిలోల టమాటా విత్తనాలకు, యూనికార్న్ సీడ్స్ కంపెనీకి రు.27.00 లక్షలు ముట్ట చెప్పారు. అప్పుడు ఉన్న మీ డైరెక్టర్ గారే కేటాయింపుల ప్రకారం మీరు ఇచ్చిన విత్తనాలను తీసుకుంటాము మరికొంత ప్రమాణంలో కేటాయించి పంపమని ఒక లేటరు

కూడా వ్రాశారు. తుదకు మహబూబ్ నగర్, చిత్తూరు, వరంగల్ ఏ.డి.లు నిత్రునాలు నాణ్యత పై ఫిర్యాదు చేశారు. వాటి మీద ఏమి చర్య తీసుకున్నారు? సమాచారం నేను ఇవ్వడం ఎందుకు? సమాచారం అంతా మీ హార్డికల్చర్ శాఖలోనే ఉంది. మహబూబ్ నగర్, చిత్తూరు, వరంగల్ జిల్లాల్లో ఏ.డి.లు నాణ్యత బాగాలేదు అని ఇచ్చారు. టెండర్స్ లో కండిషన్స్ ఉన్నా వాటిని ఫుల్ ఫైల్ చేయలేదు. నిత్రునాలు అవసరం లేకున్నా అధికంగా కొన్నారు అని మా దగ్గర సమాచారం ఉంది. మీకు రిపోర్టు పంపించలేదు కాని విజిలెన్స్ అండ్ ఎన్ ఫోర్స్ డిపార్టుమెంటు వారు దర్యాప్తు చేశారు. మీరు విజిలెన్స్ అండ్ ఎన్ ఫోర్స్ మెంట్ వారి మీద వత్తిడి తెచ్చి ఆ రిపోర్టును గవర్నమెంటుకు పంపించకుండా ఆపు చేశారని అభియోగం అని నేను మీకు మనవి చేస్తున్నాను. సమాచారం అంతా విజిలెన్స్ అండ్ ఎన్ ఫోర్స్ మెంట్ డిపార్టుమెంట్ లో ఉంది. మీ శాఖలో ఉంది. అవన్నీ విచారించి మీరు ఏమి చర్య తీసుకుంటారో తెలియజేయండి.

శ్రీ పి. నారాయణ స్వామి నాయుడు:- అటువంటి సమాచారం మా దగ్గర లేదు.

(అంతరాయం)

డా. ఎమ్. వి. మైసూరా రెడ్డి:- విజిలెన్స్ డిపార్టుమెంట్ వారు దర్యాప్తు చేశారు. ఆ దర్యాప్తు మీద మీరు వత్తిడి తెచ్చి రిపోర్టు పంపించకుండా డైరెక్టరుగా ఉన్న ఉన్నతాధికారి ఆపు చేశారు. ఆ రిపోర్టులో అన్ని అంశాలు ఉన్నాయి. ఆ రిపోర్టు తెప్పించుకోండి. ఉన్నతాధికారి మీద ఏమి యాక్షన్ తీసుకుంటారో, దర్యాప్తు చేసిన రిపోర్టు ఎందుకు పంపించలేదో చెప్పండి.

శ్రీ పి. నారాయణ స్వామి నాయుడు:- గౌరవ సభ్యులు చెప్పిన విషయాన్ని ప్రభుత్వ వరంగా చర్య తీసుకోవడానికి మాకు ఎలాంటి అభ్యంతరం లేదు. కాని దాని పట్ల మీ దగ్గర సమాచారం ఉంటే మాకు తెలియపరచండి. నేను చర్య తీసుకుంటాను.

SRI K.VIDYADHAR RAO: I will give clarification. గౌరవ సభ్యులు చెప్పింది విజిలెన్స్ అండ్ ఎన్ ఫోర్స్ డిపార్టు మెంటు వారు ఎంక్వయిరీ చేశారు. ఆ రిపోర్టు ఎందుకు ఇవ్వలేదు అని చెప్పడం జరిగింది. A suo motu enquiry has been taken up by Vigilance and Enforcement Department. We will see that the report is called for immediately and inform the House.

డా.ఎమ్. వి. మైసూరా రెడ్డి:- మా అభియోగమే. ఈ యొక్క నిత్రునాల కొనుగోలులో అవకతవకలు జరిగాయని విజిలెన్స్ డిపార్టుమెంట్ నూ మోటో గా ఎంక్వయిరీ చేసింది. ఒక మంత్రి గారు కాకపోతే ఇంకో మంత్రి గారు ఒప్పుకున్నారు. దర్యాప్తు రిపోర్టు పంపించకుండా అప్పుడు ఉన్న డైరెక్టర్ గారు వత్తిడి చేసి రిపోర్టు రానివ్వకుండా అడ్డుపడ్డారు. దానిని ప్రభుత్వం అడిగి తెప్పించుకోండి. సమాచారం మీ దగ్గర ఉంటే ఇవ్వండి అంటే ఎట్లా?

శ్రీ కె. విద్యాధర రావు:- మీరు చెప్పిందే నేను చెప్పాను. మా నోటీసుకు తెచ్చారు. We will see that the report is called for immediately and inform the House.

MADAM SPEAKER: Question No.110(6894) is postponed at the request of the member.

అసంతృప్తం జిల్లాలోని తిమ్మమ్మ మర్రిమానును పర్యాటక కేంద్రంగా అభివృద్ధి చేయుట

స్వల్ప వ్యవధి ప్రశ్న నెం .110-ఎ(7614-ఎ)

శ్రీ వల్లె రఘునాథ రెడ్డి - గౌరవనీయులైన పర్యాటక, సాంస్కృతిక శాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా:

(అ) అనంతపురం జిల్లాలో ప్రపంచ ప్రఖ్యాతి గాంచిన తిమ్మమ్మ మర్రిమానును పర్యాటక కేంద్రంగా అభివృద్ధి పరచేందుకు ప్రభుత్వం ఏదేని కార్యాచరణ ప్రణాళికను రూపొందించిందా?
(ఆ) అయితే, దీనిని ఎప్పుడు అమలు పరుస్తారు?

పర్యాటక, సాంస్కృతిక శాఖ మంత్రి (శ్రీ టి . శ్రీనివాస యాదవ్) :

(అ) అవునండీ .

(ఆ) కార్యాచరణ ప్రణాళిక ఈ క్రింది విధంగా ఉంది:

- 1 . అతిధిగృహం మొదటి అంతస్తు ఆధునికీకరణ, నిర్మాణం పనులు 2003, మార్చి నాటికి పూర్తి అవుతాయి .
- 2 . తిమ్మమ్మ మర్రిమానులోని ఈశ్వరమలైతో శివ పార్వతుల శిల్పాల నిర్మాణాన్ని పూర్తి చేయడమయింది.
- 3 . త్రాగునీటి సౌకర్యాలను సమకూర్చడం, మరుగుదొడ్లు, క్యాంటీనుల నిర్మాణం జరుగుతున్నది .
- 4 . ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర రోడ్డు రవాణా సంస్థ సహకారంతో తిమ్మమ్మ మర్రిమానుకు ప్యాకేజీ టూరును నిర్వహించాలని జిల్లా పాలనా యంత్రాంగం కార్యక్రమాన్ని రూపొందిస్తున్నది .

శ్రీ వల్లె రఘునాథ రెడ్డి:- తిమ్మమ్మ మర్రిమాను ఎంతో ముఖ్యమైనది. 5 ఎకరాల విస్తీర్ణంలో ఉంది. ఇంకా నిధులు ఇచ్చి డెవలప్ చేయవలసిన అవసరం ఉంది. కదిరిలో లక్ష్మీనరసింహ స్వామి టెంపుల్ ఉంది. పెన్నా అహోబిలంలో లక్ష్మీనరసింహ స్వామి టెంపుల్ ఉంది. లేపాక్షిలో ఒక టెంపుల్ ఉంది. ఇవన్నీ ప్యాకేజీ క్రింద కలిపే ఆలోచన ప్రభుత్వం ఏమైనా చేస్తున్నదా?

ఉ.10.50

శ్రీ జె.సి. దినాకరరెడ్డి(తాడిపత్రి): మంత్రిగారు గెస్ట్ హౌస్, క్యాంటీన్ కన్స్ట్రక్షన్ విషయం చెబుతున్నారు. ఇలాంటి కన్స్ట్రక్షన్స్ యిప్పటికే చాలాచోట్ల జరిగాయి. వాటికి అలాపాలనా లేక భూత్ బంగ్లాల మాదిరిగా తయారయినాయి. హిందూపూర్ నియోజకవర్గంలోని లేపాక్షి దగ్గర కట్టించిన గవర్నమెంట్ గెస్ట్ హౌస్ లో గాడిదలు పడి దొర్లుతున్నాయి. ఆ రకంగా కాకుండా మీరు కేరటేకర్ ను ఏర్పాటు చేసి , నిర్వహణ సక్రమంగా వుండే విధంగా చేసే ఆలోచన ప్రభుత్వానికి వుందా లేక కట్టి గాలికి వదిలిపెడతారా అని తమ ద్వారా మంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ టి. శ్రీనివాస్ యాదవ్: గౌరవసభ్యులు వల్లె రఘునాథరెడ్డిగారు ప్రస్తావించిన అంశానికి సంబంధించి తప్పకుండా ప్యాకేజీ టూర్ ఏర్పాటుచేయడం జరుగుతుంది. “మర్రిమాను” గిన్నీస్ బుక్ లోకి కూడా ఎక్కడం జరిగింది. ఈమధ్య కాలంలో పర్యటన శాఖ ఆధ్వర్యంలో అన్ని చర్యలు తీసుకోవడానికి సిద్ధంగా వున్నాము. దినాకరరెడ్డి గారు మాట్లాడుతూ గతంలో గెస్ట్ హౌస్ లు ఏర్పాటు చేసినా, ప్రావర్గా మెయిన్ టెయిన్ చేయని విషయం చెప్పారు. పర్యటన శాఖకు కేటాయించిన డబ్బును దృష్టిలో వుంచుకొని అనేక ప్రాంతాలలో అభివృద్ధి చేయడం జరుగుతుంది. టెంపుల్ టూరిజంను కూడా డెవలప్ చేయాలనే వుద్దేశంతో ముందుకు వెళ్లడం జరుగుతోంది. తప్పకుండా ప్యాకేజీ టూర్ చేయడమే కాకుండా జిల్లాలో వున్నటువంటి ప్రత్యేకమైన పుణ్యక్షేత్రాలు, హిస్టారికల్ ప్లేసెస్ ను ఐడెంటిఫై చేసి అభివృద్ధి చేయడానికి సిద్ధంగా వున్నామని గౌరవసభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

ప్రకాశం జిల్లాలో మల్లవరం సమీపాన రిజర్వాయరు నిర్మాణం వలన భూముల ముంపు

స్వల్ప వ్యవధి ప్రశ్న సం . 110 బి(7615 యస్)

సర్వశ్రీ యం . వి. మైసూరారెడ్డి, జె.సి. దివాకరెడ్డి - గౌరవనీయులైన భారీ మధ్య తరహా నీటిపారుదల శాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా:

అ) ప్రకాశం జిల్లాలోని మల్లవరం సమీపంలో గుండ్లకమ్మ నదిపై రిజర్వాయరును నిర్మించే ప్రతిపాదన ఏదైనా వున్నదా?

ఆ) అయితే, పై రిజర్వాయరును నిర్మించినట్లయితే ప్రస్తుతం సాగు క్రింద వున్న ఎన్ని ఎకరాల భూమి ముంపుకు గురవుతుంది?

ఇ) ఈ విషయంలో ప్రభుత్వం తీసుకుంటున్న చర్యలు ఏమిటి?

శ్రీ కడియం శ్రీహరి:

అ) అవునండీ.

ఆ) ఈ ప్రాజెక్టు క్రింద ముంపుకు గురయ్యే మొత్తం భూమి 4390 ఎకరాలు. ఇందులో ప్రస్తుతం వున్న ఎత్తిపోతల సాగునీటి పథకాల క్రింద వాస్తవంగా సాగులో వున్న భూమి 577.4 ఎకరాలు మాత్రమే.

ఇ) ముంపుకు గురయ్యే ప్రాంతంలోని భూములకు నష్టపరిహారాన్ని చెల్లించడానికి సవివరమైన ప్రాజెక్టు నివేదికలో పునరావాసం, పునర్ నిర్మాణం ప్రణాళికలో అవసరమైన కేటాయింపును చేయడమైంది.

డాక్టర్ యం . వి. మైసూరారెడ్డి: మేడమ్ స్పీకర్, గుండ్లకమ్మ నది మీద మల్లవరం దగ్గర నిర్మాణం చేస్తున్న ప్రాజెక్టువల్ల వచ్చే లాభం కంటే జరిగే నష్టమే ఎక్కువగా వుంది. నేను ప్రాజెక్టు కట్టవద్దని అనడంలేదు. గతంలో 1986- 87 సంవత్సరంలో ముఖ్యమంత్రిగారు ఒక సర్వే చేశారు. సర్వే తరువాత ఫీజిబిలిటీ రిపోర్టు ఇచ్చారు. ఆ రిపోర్టులో ప్రాజెక్ట్ ఎస్టిమేటెడ్ కాస్ట్ రు. 300 కోట్లు అని ఇచ్చారు. ఆ ప్రాజెక్టు వయబుల్ కాదని అన్నారు. పాత రిపోర్టును చూసినట్లయితే 75 వేల ఎకరాల ఆయకట్, 80 అడుగుల ఎత్తు, కాస్ట్ ఆఫ్ ది ప్రాజెక్ట్ రు. 300 కోట్లు అని ఇచ్చారు. తరువాత ఇచ్చిన రిపోర్టులో అదే ఆయకట్, అదే ఎత్తు, కాస్ట్ ఆఫ్ ది ప్రాజెక్ట్ మాత్రం రు. 180 కోట్లకు కుదించారు. రెండుసార్లు చేసిన అంచనాలలో తేడా ఎందుకు వచ్చింది? ఫీజిబిలిటీ రిపోర్ట్ బాగాలేదని, ఆ ప్రాంతంలో వున్న వారికి లిఫ్ట్ ఇరిగేషన్ స్కీమ్స్ మంజూరు చేశారు. అయితే ఈ ప్రాజెక్టు కట్టడం వల్ల మునిగిపోయే లిఫ్ట్ ఇరిగేషన్ స్కీమ్స్ విలువ రు. 59 కోట్లు. గ్రామాలలోని నివాస గృహాలు, ఆస్తుల విలువ రు. 40 కోట్లు. ఈ ప్రాజెక్టు కట్టడం వల్ల నిరుపయోగమయ్యే లిఫ్ట్ల విలువ రు. 65 కోట్లు . క్రింది ఆయకట్లో లిఫ్ట్లు వేసుకొని పంట పండిస్తున్నారు. పైన డ్యామ్ కడితే లిఫ్ట్లు పనికిరావు. ప్రభుత్వ ధనం యిన్వెస్ట్ అయింది రు. 191 కోట్లు . మొత్తం రు. 360 కోట్ల ప్రాజెక్టులో రు. 191 కోట్లు నిరుపయోగం అవుతున్నాయి. ఈ విషయంలో మీరు ఏమయినా రియిన్వెస్టిగేషన్ చేసి ఫీజిబిలిటీ వుందా, లేదా అనేది మరొకమారు ఆలోచిస్తారా? ఈ విధానంలో ఎన్ని అవకతవకలు వున్నాయో చెప్పవలసిన పనిలేదు. మీ ప్రభుత్వమే నాబార్డ్ నుండి అప్పు తెచ్చి నాగులుపులపాడు దగ్గర రు. 6.1/2 కోట్లు, నిడమలూరు దగ్గర రు. 2.52 లక్షలు ,

పోతవరం దగ్గర రు. 9.63 లక్షలతో మూడు స్కీమ్స్ తెచ్చారు. ఈ ప్రాజెక్టు కడుతున్నప్పుడు, అదే ఆయకట్ పున్నప్పుడు, మూడు కొత్త స్కీమ్స్ ఎందుకు తెచ్చారు? జీవో యిన్ఫ్రా చేశారు, ఫౌండేషన్ స్టోన్స్ వేశారు, శంకుస్థాపనలు చేశారు. ప్రభుత్వ విధి విధానాలు సక్రమంగా లేవు. ఈ ప్రాజెక్టులు తెస్తున్నప్పుడు, అక్కడ లిఫ్ట్లు ఎందుకు మంజూరు చేశారు? ఆ గ్రామాలలోని ముంపు బాధితులు ఈ ప్రాజెక్టు అవసరం లేదని మీ వెంట పడుతున్నారు. శంకుస్థాపనకు పోయినప్పుడు కూడా వెంటపడుతున్నారు. సమగ్రంగా కారణాలు విచారిస్తారా, లేదా? అవకతవకలు సరిదిద్దుతారా? ముంపుకు గురయ్యే గ్రామస్థుల అభిప్రాయం ఏమంటే, ఉపనదులు కలిసే చోట ప్రాజెక్టు నిర్మాణం చేస్తే బాగుంటుందనేది. ఇవన్నీ దృష్టిలో పుంచుకొని రియిన్వెస్టిగేట్ చేయిస్తారా?

శ్రీ జె. సి. దినాకరరెడ్డి: అధ్యక్షా, ప్రాజెక్టులు కట్టకూడదనే అభిప్రాయం ఎవరికీ లేదు. ప్రాజెక్టులు కావాలనే కోరుతున్నాము. ముంపుకు గురయ్యే గ్రామాలవారి రిహాబిలిటేషన్ విషయం ఏమిటి? డింకింగ్ వాటర్ సమస్యను గురించి కూడా ఆలోచించవలసిన అవసరం వుంది. ఎప్పుడో కట్టిన సోమశిలకు ఈనాటికీ కాంపెన్జేషన్ యివ్వని పరిస్థితి వుంది. ఆవిధంగా కాకుండా ప్రాజెక్టును మొదలుపెట్టే ముందే కాంపెన్జేషన్ యివ్వడానికి తగు నిధులు కేటాయించి, చెల్లించి, ప్రాజెక్టు మొదలుపెడితే ప్రజల నుండి వ్యతిరేకత రాదు. ఏ పది సంవత్సరాలకో, యిరవై సంవత్సరాలకో, ముప్పది సంవత్సరాలకో ఏ పది శాతమో, యిరవై శాతమో యిచ్చే విధానానికి ఈ విషయంలో స్వస్తి చెబుతారా?

శ్రీ పి. డేవిడ్ రాజు(సంతనూతలపాడు): అధ్యక్షా, గౌరవసభ్యులు మైనూరారెడ్డిగారు, దినాకరరెడ్డి గారు మా జిల్లాకు, మా ప్రాంతానికి సంబంధించిన మల్లవరం ప్రాజెక్టు విషయం సభలో ప్రస్తావించడం జరిగింది. మా జిల్లాలో 8 మంది తెలుగుదేశం శాసనసభ్యులు, 5 మంది కాంగ్రెస్ శాసనసభ్యులు వున్నారు. వారెవరికీ లేని అభ్యంతరం ఇతర జిల్లా సభ్యులకు ఎందుకు వచ్చిందో నాకు అర్థం కావడం లేదు.

శ్రీ జె. సి. దినాకర రెడ్డి: ప్రావర్గా జరగాలనేది మా అభిప్రాయం అధ్యక్షా.

(ఇంటర్వెన్యన్స్)

డాక్టర్ యం . వి. మైనూరారెడ్డి: నేను ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ సభ్యుడినే తప్ప ఒక జిల్లా సభ్యుడిని కాను. ఆ విషయం సభ్యుడు గుర్తించాలి. అక్కడ స్థానికంగా వున్న గ్రామ పంచాయతీల సర్పంచ్లు రిజొల్యూషన్ పాస్ చేశారు. నా ప్రాంతం , నీ ప్రాంతం అంటూ కోట్లాది రూపాయలు దుర్వినియోగం చేస్తారా? ప్రాజెక్ట్ కట్టేటట్లువుతే, ప్రాజెక్టుల క్రింద లిఫ్ట్ యిరిగేషన్ ఎందుకు? ఆయకట్ వచ్చే ప్రాంతంలో లిఫ్ట్లు ఎందుకు యిచ్చారు? లిఫ్ట్లు మునిగిపోతాయంటే, మా జిల్లా శాసనసభ్యులు కాదు అనడం ఏమిటి?

శ్రీ పి. డేవిడ్ రాజు: అధ్యక్షా, మల్లవరం రిజర్వాయర్ అనేది మా ప్రాంత రైతాంగానికి చాలా ఉపయోగపడే ప్రాజెక్టు. దాదాపు 30 సంవత్సరాల నుండి జిల్లాలోని అన్ని రాజకీయ పార్టీల వారు రాజకీయాలకు అతీతంగా ఈ ప్రాజెక్ట్ కొరకు కృషి చేశారు. ఈ మల్లవరం ప్రాజెక్ట్ వస్తే కరువుకాటకాలతో నిత్యం అల్లాడే ఆ ప్రాంత రైతాంగానికి చాలా ఉపయోగకరంగా వుంటుంది. ప్రభుత్వాన్ని ఈ ప్రాజెక్టు కొరకు ఎన్నో సంవత్సరాలుగా కోరుతున్నాము.

ఉ.11.00

ఇలాంటి పరిస్థితుల్లో మన ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబునాయుడుగారు ఆ ప్రాంత రైతుల విజ్ఞప్తిని మన్నించి ఈ ప్రాజెక్టు నిర్మాణం కొరకు ఈ సంవత్సరపు బడ్జెట్‌లో 18 కోట్ల రూ.లు కేటాయించడం జరిగింది. దాదాపు ఆరు మండలాలకు సంబంధించి, 43 గ్రామాలకు ఈ ప్రాజెక్టు ఎంతో ఉపయోగపడుతుంది. దాదాపు 80 వేల ఎకరాలు రబీలోనూ, 60 వేల ఎకరాలు ఖరీఫ్‌లోనూ సాగులోకి వచ్చే అవకాశం ఉంది. అంతేకాకుండా, 43 గ్రామాలకు శాశ్వతంగా మంచి నీటి సాగు, అదే విధంగా జిల్లా కేంద్రమైన ఒంగోలు పట్టణానికి శాశ్వతంగా మంచి నీటి సమస్య పరిష్కారం అయ్యే అవకాశం ఉంది. గౌరవ సభ్యులు చెప్పినట్లుగా రెండు గ్రామాలు పూర్తిగా, 7 గ్రామాలు పాక్షికంగా కొంత వరకు నష్టం జరిగేటటువంటి అవకాశం ఉంది. 4390 ఎకరాలు ముంపుకు గురవుతుంది. ఈ ముంపుకు గురయ్యే గ్రామాలకు సంబంధించి మైసూరారెడ్డిగారు 300 కోట్ల రూపాయలు అని చెబుతున్నారు. వాస్తవానికి 184 కోట్ల రూ.లకే ఈ ప్రాజెక్టు పూర్తవుతుంది. ఇంజనీర్ల యొక్క నివేదికల ప్రకారం రాష్ట్రంలో అతి తక్కువ ఖర్చుతో ఎక్కువ ప్రయోజనం కల్గించేటటువంటి ప్రాజెక్టుగా దీనిని గుర్తించడం జరిగింది. సామాన్యంగా ఇరిగేషన్ ప్రాజెక్టుల విషయంలో ఒక రూపాయి ఖర్చు పెడితే, ఒకటిన్నర రూపాయి రాబడి వచ్చే అవకాశం ఉంటుంది, కాని ఈ ప్రాజెక్టులో ఒక రూపాయి ఖర్చు పెడితే ఆరున్నర రూపాయల దిగుబడి వచ్చే అవకాశం ఉంది. కాబట్టి నిత్యం కరవు కాటకాలతో ఉండే ఆ ప్రాంతానికి మల్లవరం ప్రాజెక్టు ఎంతగానో ఉపయోగపడుతుంది. 184 కోట్ల రూపాయల కేటాయింపులో 53 కోట్ల రూపాయలను ముంపుకు గురయ్యే ప్రాంత ప్రజలకు నష్టపరిహారం చెల్లింపు కోసం కేటాయించడం జరిగింది. కాబట్టి వారు చెప్పిన విషయాలు పూర్తిగా సత్యదూరమైనవని సభ దృష్టికి తీసుకొని వస్తూ, వెంటనే ప్రభుత్వం ఈ మల్లవరం ప్రాజెక్టుకు తగిన నిధులు కేటాయించి అక్కడి రైతాంగాన్ని ఆదుకోవలసిందిగా మీ ద్వారా కోరుతున్నాను.

డా. డి . శివరాం (కందుకూరు): అధ్యక్షా, ఈ మల్లవరం ప్రాజెక్టు పల్ల ఒంగోలు, సంతనూతలపాడు నియోజకవర్గాలతోపాటు, ఇటు ఒంగోలు పట్టణానికి ఒక వరప్రసాదం లాంటిదని మేమంతా భావిస్తున్నాం . కావాలంటే, కాంగ్రెస్ ఎం .ఎల్.ఎ. శ్రీనివాసులరెడ్డిని అడిగితే కొంతవరకు ఇన్‌ఫర్మేషన్ వస్తుంది . నేను మీ ద్వారా రిక్వెస్టు చేసేదేమిటంటే, ఈ ప్రాజెక్టు వచ్చినట్లయితే ఆ ప్రాంతానికి శాశ్వత మంచి నీటి సదుపాయం వచ్చే అవకాశం ఉంది. ఎవరు వారికి ఏమి చెబుతున్నారో మాకు తెలియదు కాని కొంచెం వాస్తవ దృక్పథం పెట్టుకొని వీలైనంత తొందరగా ఈ ప్రాజెక్టును పూర్తి చేయాలని వారు కూడ అడిగితే బాగుంటుందని మీ ద్వారా మనవి చేస్తున్నాను. ప్రతి ప్రాజెక్టులోనూ ఏదో ఒక సమస్య ఉంటుంది. ఒకటి, రెండు గ్రామాలు ముంపుకు గురవచ్చు. దానిని మనస్సులో పెట్టుకోకుండా, ముంపుకు గురయ్యే వారికి రీహ్యాబిలిటేషన్ ప్యాకేజ్ ప్రకటించి, వీలైనంత తొందరగా దీనిని పూర్తి చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ కడియం శ్రీహరి : అధ్యక్షా, గుండ్లకమ్మ రిజర్వాయర్ ప్రకాశం జిల్లా గుండ్లకమ్మ నదిపైన నిర్మాణ చేయతలపెట్టాం . మల్లవరం గ్రామం వద్ద మద్దిలపాడు వద్ద ఈ నిర్మాణం చేయబోతున్నాం . గుండ్లకమ్మ నదిలో ప్రతి సంవత్సరం దాదాపు 15 నుండి 16 టిఎంసీల నాగార్జునసాగర్ రైట్ కెనాల్ నుంచి రీచ్ అయిన వాటంతోబాటు, గుండ్లకమ్మలో స్వతహాగా వచ్చే నీరు అంతా సముద్రంలోకి వెళ్లిపోతున్నది. దానిని ఉపయోగించుకోవాలనే ఉద్దేశ్యంతో గుండ్లకమ్మ రిజర్వాయర్‌ను కాన్‌టెంప్లెట్ చేయడం జరిగింది. ఇంతకుముందు మైసూరారెడ్డిగారు చెప్పిన అంశాలన్నింటిని కూడ పరిశీలించడం జరిగింది. 1986 లో ఇచ్చిన మొట్టమొదటి నివేదికను ఆధారంగా చేసుకొని 86.2 ఎఫ్ఆర్ఎల్ ఎత్తులో 300 కోట్ల రూ.ల అంచనాలతో ప్రాజెక్టు రిపోర్టు తయారుచేయడం అయింది. ఎన్.ఎస్.పి . క్రింద ఉన్న ఆయకట్టు ముంపుకు గురవుతుందని మొదటి నివేదికలో వచ్చింది. అయితే ఆ మొదటి నివేదికను అమలు చేయకుండా, ఆ ప్రాంత రైతులు, ఆ ప్రాంత ప్రజాప్రతినిధుల అభిప్రాయాలను పరిగణనలోకి తీసుకొని రెండవసారి ఆ ప్రాజెక్టును రీ-ఇన్‌వెస్టిగేట్ చేయడమయింది. దాని ప్రకారం 80 అడుగులకు కుదించి తిరిగి ఇన్‌వెస్టిగేట్ చేసినపుడు చాలవరకు సబ్‌మర్జ్స్ తగ్గింది. మొత్తం 4390 ఎకరాలు ముంపుకు గురయితే, అందులో పట్నా ల్యాండ్స్ వచ్చి 3960 ఎకరాలు . ఈ 3960 ఎకరాల్లో లిఫ్ట్ ఇరిగేషన్ కింద వాస్తవంగా సాగులో ఉన్న భూమి దాదాపు 550 ఎకరాలు అని తమరి ద్వారా గౌ.సభ్యులకు తెలియచేస్తున్నాను. అయితే గుండ్లకమ్మ ప్రాజెక్టు రాకముందే గుండ్లకమ్మలో ఉన్న నీటిని

ఉపయోగించుకోవడానికి గాను లిఫ్ట్ ఇరిగేషన్ స్కీమ్ను నాబార్డు ద్వారా టేకప్ చేసిన మాట కూడ వాస్తవమే. ఈ నాబార్డు ద్వారా టేకప్ చేసిన లిఫ్ట్ ఇరిగేషన్ స్కీమ్ గుండ్లకమ్మ రిజర్వాయర్ దిగువన వస్తుంది. ఒకవేళ రేపు గుండ్లకమ్మ రిజర్వాయర్ వచ్చినట్లయితే పవర్ను ఉపయోగించుకోకుండా గ్రావిటీ ద్వారా ఇప్పుడు ఉన్న ఆయకట్టుకు నీళ్లు ఇవ్వడానికి అవకాశం ఉంటుంది. దాని వల్ల రైతులు పవర్ ఛార్జిస్ సేవ్ చేసుకోవడానికి అవకాశం ఉంటుందని కూడ మీ ద్వారా గౌ.సభ్యులకు తెలియచేసుకొంటున్నాను.

అయితే ఈ రోజు మొత్తంగా 12.8 టిఎంసీల నీటిని ఉపయోగించుకొని రబీలో దాదాపుగా 80 వేల ఎకరాలు, ఖరీఫ్లో దాదాపు 60 వేల ఎకరాలకు నీరు అందించే విధంగా ఏర్పాటు చేస్తున్నాం . అంటే కాకుండా, డ్రికింగ్ వాటర్కు కూడ గుండ్లకమ్మ రిజర్వాయర్ ఉపయోగపడుతుంది. 43 గ్రామాలు పూర్తిగా, ఒంగోలు పట్టణానికి నీరు లభించే అవకాశం ఉందని గౌ.సభ్యులకు తెలియచేస్తున్నాను.

ప్రాజెక్టు యొక్క ఎకనామిక్ వయబిలిటీ చూసుకొన్నట్లయితే అన్ని రకాలుగా ఉపయోగపడే ప్రాజెక్టు . మిగతా ప్రాజెక్టుల కంటే దీని కాస్ట్ ఎకానమి చాల తక్కువుగా ఉంది. అక్కడి ప్రాంత రైతులకు శాశ్వతంగా సాగునీరు అందించే ప్రాజెక్టు ఇది. అందుకే 2003-04 సంవత్సరపు బడ్జెట్లో 18 కోట్ల రూ.లు కేటాయించడం జరిగింది. సిడబ్ల్యూసీ క్లియరెన్స్ కొరకు ప్రాజెక్టు రిపోర్టు పంపించాం . సిడబ్ల్యూసీ నుండి క్లియరెన్స్ రాగానే ఈ సంవత్సరమే గుండ్లకమ్మ ప్రాజెక్టు నిర్మాణ పనులు చేపడతామని తమరి ద్వారా గౌ.సభ్యులకు తెలియచేస్తున్నాను.

డా. ఎం .వి. మైసూరా రెడ్డి : అధ్యక్షా, నేను చెప్పిన అన్నిటితో మంత్రిగారు ఏకీభవించారు. ఇంకా దేనితో విభేదించారో నాకు అర్థం కావడం లేదు. ఎందుకంటే కొత్త రిపోర్టు ప్రకారం 21.38 ఎఫ్ఆర్ఎల్ నిర్ణయించి, 184 కోట్ల రూ.లు వ్యయంతో అంచనాలు వేశారు. దీని వల్ల కాస్ట్ రేషియో 6.56 : 1 అని చెబుతున్నారు. మంచి కాస్ట్ ఎఫెక్టివ్గా ఉందని చెబుతున్నారు. నా అభియోగం ఏమిటంటే, కేవలం రాజకీయ ఒత్తిడులకు లొంగి, 300 కోట్ల రూ.ల ప్రాజెక్టు రిపోర్టు కాస్ట్ ఎఫెక్టివ్గా లేదని చెప్పి క్యాన్సిల్ చేశారని నేను చెబుతున్నాను. దానిని పోనీయలేండి, మీరు ఇంకొక లిఫ్ట్ ఇరిగేషన్ గురించి చెబుతున్నారు. నాబార్డు కింద డబ్బు తీసుకొని ప్రాజెక్టు నిర్మాణం చేపట్టాలనుకొన్నప్పుడు ఇప్పుడు మళ్ళీ లిఫ్ట్ ఇరిగేషన్ ఎందుకు తీసుకొంటున్నట్లు ? ప్రజల సొత్తు అది. కేవలం ధారాదత్తం చేయడానికే మళ్ళీ లిఫ్ట్ ఇరిగేషన్ అంటున్నారు. నాబార్డు నుండి లోన్ తీసుకొంటున్నప్పుడు, మళ్ళీ మీరు 2003-04 బడ్జెట్లో అలోకేషన్ చూపించి, ప్రభుత్వం జి.ఓ. కూడ తీసుకొని వచ్చింది. ముంపుకు గురయ్యే ప్రాంతాల ప్రజలందరూ , పంచాయితీలు తీర్మానం చేశాయి. ఒక ఉద్యమం నడుస్తున్నది. దీనిని రీ-ఇన్వెస్టిగేట్ చేయండి, ఈ ప్రాజెక్టు ఫీజిబిలిటీ లేదని చెప్పి అడుగుతున్నారు. క్రాంతి పథకం క్రింద అయితేనేమి, బ్యాంకింగ్ ఇనిస్టిట్యూషన్స్ నుండి లోన్స్ తీసుకొని అయితేనేమి పంటలు పండించుకొంటున్నాం, మా కడుపులు ఎందుకు కొడతారని ప్రశ్నిస్తున్నారు. పది మందికి ఉపయోగపడాలంటే, పైన కట్టండని చెబుతున్నారు. గుండ్లకమ్మ పైన ఉన్న మూడు ప్రాంతాల నుండి నీరు వస్తుంది. ఆ ప్రాంతాల్లో రీ-ఇన్వెస్టిగేట్ చేసి అక్కడ తీసుకోండి. కింద తీసుకొంటే తక్కువ కాస్ట్ అవుతుందని చెబుతున్నారు. ఆ విషయాలన్ని నాకు తెలుసు. ప్రాజెక్టు రిపోర్టు అంతా స్టడీ చేసిన తరువాతే సహచర శాసనసభ్యులకు అంతా చెబుతున్నాను.

ఉ. 11.10

శ్రీ కడియం శ్రీహరి :- అధ్యక్షా, ప్రజల అభ్యర్థనలను దృష్టిలో ఉంచుకుని రెండవసారి ఇన్వెస్టిగేషన్ చేసిన తర్వాత ఎఫ్ఆర్ఎస్ 80 ఫీట్ కన్సైన్ చేయాలని నిర్ణయించుకున్నాము. ఇటీవలి ప్రాజెక్టు రిపోర్టు ప్రకారం ప్రాజెక్టు కాస్టు రూ.184 కోట్లు అవుతుందని అంచనా వేయడం జరిగింది. ఈ రూ.184 కోట్ల లలో దాదాపు రూ.58 కోట్ల 62 లక్షల ఆర్ అండ్ ఆర్ ప్రాజెక్టు చేయాలని ప్రాజెక్టు నివేదిక సమర్పించడం జరిగింది. అయితే ఇక్కడ రూ.4,390 ఎకరాలు మాత్రమే ముంపుకి గురి అవుతోంది. కాని కొన్ని సాగులోకి వచ్చే భూములు రబీలో 80 వేలు, ఖరీఫ్లో 60 వేలు ఎకరాలు. అంటే ఒక సంవత్సంలో ఒక వాటర్ ఇయర్లో

లక్షా 40 వేల ఎకరాల కు సాగునీరు ఇచ్చే అవకాశం ఉన్న ప్రాజెక్టు. అతి తక్కువ ఖర్చుతో 80 వేల ఎకరాలకు అనగా, ఇప్పుడున్న దాని ప్రకారం రూ. 800 కోట్లు అవుతుంది. ఒక్క టిఎంసీని స్టోర్ చేయాలంటే ఏవరేజీలో రూ.100 కోట్లు ఖర్చు చేయాల్సివస్తుంది. ఈనాడు లక్షా 40 వేల ఎకరాలు ఒక వాటర్ ఇయర్లో ఇరిగేట్ చేయడానికి రూ.184 కోట్లు ఖర్చు చేస్తే, మైసూరారెడ్డి గారు మరి వారిక తెలియక కాదు. **This is the cheapest project in the state.** దీనిని ఇప్పుడు చేయాలంటే, మరి కేవలం 2 గ్రామాలు మాత్రమే సబ్మెర్జ్ అవుతున్నాయి. 7 గ్రామాలు పార్షియల్గా సబ్మెర్జ్ అవుతున్నాయి. ఆ విధంగా నిర్మించాం. అక్కడి వారి నిర్ణయాలు, వ్యతిరేకతలను దృష్టిలో ఉంచుకునే బెటర్ ఆర్ అండ్ ఆర్ రైతులకు ఇవ్వడానికి నిర్ణయం తీసుకున్నాం. ఆ రకంగా ఎక్కువ మంది రైతులకు ఉపయోగపడే ప్రాజెక్టు ఇది. ప్రజాప్రతినిధులు, రైతుల అభ్యర్థనల మేరకు ఈ ప్రాజెక్టు చేయాలని ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తోంది. ఈ సంవత్సరమే ఈ ప్రాజెక్టును గ్రాండు చేయాలని చూస్తున్నాం.

జీరో అవర్

శ్రీ కన్నా లక్ష్మీ నారాయణ :- అధ్యక్షా, ఈ విషయం హోమ్ మినిష్టరు గారికి సంబంధించింది. వారు సభలో లేరు. దీనిని ఎవరు నోట్ చేసుకుంటారు?

MADAM SPEAKER: He took my permission and went to East Godavari. The Minister for Revenue will note down the information.

శ్రీ కన్నా లక్ష్మీ నారాయణ :- ఈ రాష్ట్రంలో జైళ్లలో కన్వెంట్ అయి కొన్ని సంవత్సరాలుగా మగ్గుతున్న వారికి 7 సంవత్సరాలు పూర్తి అయి సత్ప్రవర్తన కలిగి వుంటే గాంధీ జయంతి నాడు విడుదల చేయడం గతం నుంచి వున్న సంప్రదాయం. కానీ ఈ హాస్లోగానీ, బయట గానీ ముఖ్యమంత్రి గారు, మంత్రి గారు ఇద్దరూ హామీలు ఇచ్చారు. జడ్పెర్ల సెంట్రల్ జైలు ఓపెనింగ్ చేసినపుడు ముఖ్యమంత్రి గారు క్లియర్గా హామీ ఇచ్చారు. 5 సంవత్సరాలు పూర్తి అయిన వాళ్లను మేము రిలీజ్ చేస్తామని అన్నారు. 2000 సంవత్సరంలో ప్రామిస్ చేశారు. 2 సంవత్సరాలు ఎక్స్‌పైజ్ చేసి దీని మీద ఒక బోర్డును నియమించారు. దీనిలో అనేక రకాలైన కండిషన్స్ ఉన్నాయి. ఈ రకమైన కండిషన్స్ పెడితే ఒక్కళ్లు కూడా బయటకు వచ్చే పరిస్థితి లేదు. ముఖ్యమంత్రి గారు ఒకసారి మాట్లాడుతూ 2002 ఉగాది సందర్భంగా 7 సంవత్సరాలు పూర్తి చేసి సత్ప్రవర్తన కలిగిన వారిని విడుదల చేస్తామన్నారు. ఇంతకు ముందు గాంధీ జయంతి రోజున విడుదల చేసే వారు. మరి ఆ రోజును ఎందుకు నెగ్లెక్ట్ చేశారో తెలియదు. ఆల్ పార్టీ మీటింగు ఒకటి ఫ్లోర్ లీడర్స్‌తో పెడతామని పోయిన సారి మంత్రి గారు హాస్లో ప్రామిస్ చేశారు. సభ్యులు సరసింహయ్య గారికి కూడా ఈ విషయం తెలుసు. గతవారం కూడా ప్రామిస్ చేశారు. ఇంతవరకు దాని మీద చర్య తీసుకోలేదు. ఎంతోమంది 7 సంవత్సరాలు శిక్ష పూర్తి చేసిన వారు ఉన్నారు. వారందరూ శాసన సభ్యులకు రిప్రజెంటేషన్ పంపించారు. బోర్డు ఇచ్చిన కండిషన్స్‌ను రిలాక్స్ చేసి 7 సంవత్సరాల రెమిషన్‌తో 10 సంవత్సరాలు పూర్తి చేసిన వారిని ప్రభుత్వం ఇచ్చిన ప్రామిస్‌ను నిలబెట్టుకుంటూ క్షమాభిక్షపెట్టి విడుదల చేయాలని కోరుతున్నాను. బోర్డు ఇచ్చిన కండిషన్స్‌ను రిలాక్స్ చేయాలన్నదే ప్రధానం. కుటుంబ తగాదాలు వంటి వాటికి ఐపిసి 302, 341, 148, 147, 149 వంటి గ్రూప్ సెక్షన్స్ పెట్టడం జరుగుతోంది. వీటిలో గ్రూప్ సెక్షన్స్ వుంటే రిలీజ్ చేయబోమని బోర్డ్ కండిషన్. ఈ కండిషన్స్ లేకుండా 7 సంవత్సరాలు

సత్రువర్తన కలిగిన వారిని గతంలో మాదిరిగా రిలీజ్ చేయాలి. ఈ హాస్లో చాలా సార్లు అడిగాము. జైళ్లలో శిక్ష అనుభవిస్తున్న వారి భార్యలు, పిల్లలు శాసన సభ్యులకు, మంత్రి గారికి, ముఖ్యమంత్రి గారికి ఎంతో ఆవేదనతో విన్నపాలు చేసుకున్నారు. ఈ పరిస్థితిని దృష్టిలో పెట్టుకుని బోర్డు కండిషన్స్ను రిలాక్స్ చేసి వారిని రిలీజ్ చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ పి. అశోక గజపతి రాజు :- అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు చెప్పినది నోట్ చేసుకున్నాను. I will bring this matter to the notice of the concerned Minister for taking necessary action.

డా. వై.ఎస్. రాజశేఖర రెడ్డి :- అధ్యక్షా, ఈ పర్మిక్యుల్ర్ విషయంలో ఫ్లోర్ లీడర్స్ మీటింగ్ పెడతామని ఇటీవల చెప్పడం జరిగింది. అది కొంచెం వెంటనే పెట్టించేలా చూడమని కోరుతున్నాను. గతంలో ఏ విధంగా రిలీజ్ చేసేవారో ఆ విధంగానే చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ పి. అశోక గజపతి రాజు :- అధ్యక్షా, వారిప్పుడు ఫ్లోర్ లీడర్స్ అని కూడా అన్నారు. I will bring it to the notice of the concerned Minister for taking necessary action.

శ్రీ ఎమ్. ధర్మారావు (హన్మకొండ):- అధ్యక్షా, నేను మీ ద్వారా వ్యవసాయ శాఖా మంత్రి గారి దృష్టికి ఒక విషయం తెస్తున్నాను. ఈ రోజు 'ఈనాడు' దిన పత్రికలో పతాక శీర్షికలో వచ్చిన రాష్ట్రంలో పేద రైతు ఏ విధంగా నష్టపోతున్నాడో, రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా జరిగిన సర్వే ఆధారంగా వ్యవసాయాభివృద్ధి శాఖ సర్వే రిపోర్టును ప్రభుత్వానికి సమర్పించిన 'అంతా బోల్', గార్డు లేదు ' అనే పేరుతో బిటి కాటన్ రాష్ట్రంలో విచ్చలవిడిగా ప్రచారం చేసి ఈ విత్తనం పెడితే బిటి పత్తికి శెనగ పచ్చపురుగు, గులాబి రంగు సల్లమచ్చ పురుగు నివారించే శక్తి వుంటుందని ప్రచారం చేశారు. రాష్ట్రవ్యాప్తంగా టిపిలలో, పత్రికలలో ఆ విధంగా ప్రచారం చేస్తే పేద రైతాంగం ఎకరానికి 450 గ్రాముల సీడ్ కొనుగోలు చేసి, రూ. 1500 పెట్టుబడి పెట్టడం జరిగింది. ఈ కొత్తగా వచ్చిన సీడ్కి రాష్ట్రం యొక్క ఆమోదముద్ర వుందా? ప్రభుత్వం ఆ విధంగా సర్టిఫై చేసిందా? ఆంధ్ర ప్రదేశ్ వ్యవసాయ విశ్వ విద్యాలయం సర్టిఫికేట్ ఇచ్చిందా? పేద రైతాంగం దీని పల్ల రెండు లేక మూడు ఎకరాలలో సాగు చేసుకుని నష్టపోయారు. యావరేజీగా దీని ఈర్డింగ్ 10 లేక 12 క్వింటాళ్లు వస్తుందని చెప్పారుగానీ కేవలం 5 క్వింటాళ్లు మాత్రమే వచ్చిన సంగతి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం దృష్టికి వచ్చింది. మంత్రి గారి దృష్టికి వచ్చిందా? రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా ఈ విత్తనాలను సైంటిస్టులు, బాంబే, ఢిల్లీ, బెంగళూరు మొదలైన ప్రాంతాల ఎన్జిఓలు సర్టిఫై చేశారా? పరంగల్ జిల్లాలో 17 మండలాలలో బెల్లంపల్లి, వెంకటేశ్ పల్లి, చేళ్లపల్లి, కౌకుండ, నల్లకుంట, మలకపేట వంటి ప్రాంతాలలో పేద రైతాంగం, దళితులు ఇది వేసి నష్టపోయారు. లక్షలాది రూపాయలు ఈ రకంగా మట్టిలోకి పోతోంది. గత ఐదు ఆరు సంవత్సరాలుగా ఇది జరుగుతోంది. గతంలో దీనిని మీ దృష్టికి తెవడం జరిగింది. కేవలం 5 వర్సెంట్ మాత్రమే వస్తోందని రిపోర్ట్ వుంది. దానిని ఆధారం చేసుకుని ప్రభుత్వం ఏరకమైన చర్యలను తీసుకుంది? రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఈ విత్తనానికి సర్టిఫైచేసిందా? ఆంధ్ర ప్రదేశ్ విశ్వ విద్యాలయం సర్టిఫై చేశాకనే మార్కెట్లోకి విడుదల చేశారా? దీని ద్వారా 5 క్వింటాళ్స్ యావరేజీగా పరంగల్ జిల్లాలో వస్తే, నార్మల్ రకం పత్తి విత్తనాలు బ్రహ్మ ఎన్సిహెచ్ వంటి హైబ్రిడ్లు వేయడం ద్వారా 8 లేక 10 క్వింటాళ్స్ ఈ సంవత్సరం వండాయి. సాధారణ రైతు వాటిపై పెట్టుబడులు పెట్టి నష్టపోయాడు. రైతాంగానికి నష్టపరిహారం చెల్లించడానికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ముందుకు వస్తుందా?

ఉ 11 . 20

శ్రీ వడ్డే శోభనాద్రీశ్వర రావు : మేడమ్ స్పీకర్, గౌరవసభ్యులు ప్రస్తావించిన విషయం నోట్ చేసుకోవడం జరిగింది. తగినచర్యలు తీసుకుని తెలియపరుస్తాము.

جناب سید سجاد - پرنس ہاؤس کی گارڈ قبرستان اولڈ می ملک پیٹ میں واقع ہے۔ یہ قبرستان درج او قاف ہے۔ آء ہر اپروٹس گزٹ نمبر C-27 بتاریخ 8 جولائی 1992ء میں یہ قبرستان ہے کہہ کر شائع ہوا ہے اس قبرستان کی زمین 1967.7 مربع گز ہے اس قبرستان کے متولی جناب شیخ محبوب اور شیخ محمد الدین موجود ہیں۔ اس قبرستان کا کمرے کی شہر وقف کی رپورٹ میں بھی درج ہے۔ یہ بہت ہی پرانہ قبرستان ہے یہ قبرستان تقریباً 200 سال سے مسلمانوں کے استعمال میں ہے۔ کلکٹر حیدر آباد کی ایماء پر ایم۔ آر۔ او ملک پیٹھ نے دو مہینہ قبل ایک بورڈ نصب کر دیا کہ یہ گورنمنٹ کی زمین ہے۔ مسلمانوں کو اس قبرستان کے استعمال سے روکا جا رہا ہے۔ متعلقہ ایم۔ ایل۔ ایز۔ کی حمایت پر چند غیر سماجی عناصر اس قبرستان پر قبضہ کر لینا چاہتے ہیں۔ اس سلسلہ میں وزیر اقلیتی بہبود اور وزیر مال کی توجہ مبذول کروانا چاہتا ہوں کہ کلکٹر حیدر آباد کو طلب کریں اور اس زمین کا معائنہ کروائیں۔ وہاں پر حکومت نے جو بورڈ نصب کی ہے اسکو فوری نکال دیں۔ یہ لوگ قبرستان کو سٹانا چاہتے ہیں میں اس مسئلہ کو گذشتہ اسمبلی میں اٹھایا تھا لیکن آج تک حکومت نے اس پر کوئی توجہ دی اور نہ ہی کوئی کارروائی کی۔ میں وزیر مال سے مطالبہ کرتا ہوں کہ فوری کلکٹر حیدر آباد کو طلب کریں اور اس مسئلہ کو جلد سے جلد حل کرنے کی کوشش کریں۔

SRI P. ASHOK GAJAPATHI RAJU: The Hon'ble Member has brought to the notice of the House about the matter of graveyard in Malakpet. We shall find out what it is and we will take action as per law.

శ్రీ ఎన్ ఇంద్రసేనా రెడ్డి : మేడమ్ స్పీకర్, ఇది మలక్‌పేట నియోజకవర్గానికి సంబంధించిన విషయం కాబట్టి మీరు యాక్షన్ తీసుకునేప్పుడు మమ్ములను కస్టల్డ్ చేయాలని కోరుతున్నాను .

SRI P. ASHOK GAJAPATHI RAJU:I have just said that the matter has been brought to our notice. We will act as per law. The law of the land is equal to every body.

శ్రీ నోముల నర్సింహయ్య : అధ్యక్షా, తమరిద్వారా ప్రస్తావించే అంశం ఎస్‌సి, ఎస్‌టి ఉపాధ్యాయుల పోస్టింగ్‌కు సంబంధించినది . మనం గతం ఒకసారి పరిశీలించితే, 1969 లో ఎస్‌టి లకు సంబంధించిన నియామకాలు పోస్టింగ్ ఇచ్చిన తరువాత శిక్షణ ఇచ్చారు . 69 తరువాత పెద్దాళ్లు ప్రాంతాలకు సంబంధించి 86 లో జివో 275 తో, 88 లో 73 జివో, 2000 సంవత్సరంలో జివో నెం . 3 ప్రకారం పోస్టింగ్ ఇచ్చి ట్రైనింగ్ ఇచ్చాము . ఇప్పుడు 12 వేల మందికి ఆదరాబాదరా ఎస్‌టిలు 4 వేలు మిగిలిన వారు ఎస్‌సి నిరుద్యోగులకు జి వో 14 ద్వారా విద్యా వాలంటీర్లుగా గుర్తింపుచేసి ఇస్తామని అంటున్నారు . ఇది గతంలోవున్న విషయమే . దానిప్రకారం చేయకుండా కొత్తది పెడుతున్నారు . పద్ధతి ప్రాసీజరల్‌గా ఉండాలి . వూసరెల్లి మాదిరిగా రంగులు మార్చే పద్ధతి ఉండకూడదు . ప్రత్యేకించి దళిత నిరుద్యోగులను ఇబ్బంది పెడుతున్నారు . వారికి ఉద్యోగాలు ఇవ్వండి . లక్షలాది మంది దరఖాస్తుల పేరుతో అనేక రకాలుగా డబ్బులు పిండుకున్నట్లుగా పిండుకున్నాము . నాన్ ట్రైనిస్‌కు ఉద్యోగాలు ఇస్తామని అంటే, కో కొల్లలుగా దరఖాస్తులు వచ్చాయి . లక్షలాది రూపాయలు వచ్చాయి . ఇది పిండుకోవడం కాదా ? మంత్రిగారు మీడియాలో చెప్పిన విషయం విన్నాము . వీసంలో మానం కొట్టి వేయకుండా , 2000 సం లో నియామకం చేసిన తరువాత వారికి ట్రైనింగ్ ఇచ్చారు . మీరు వేరే పద్ధతిలో ఆలోచించకుండా వారికున్నది వారికి ఇవ్వండి . వారికి ఇంతకుముందు వున్న విధంగానే పోస్టింగ్ ఇవ్వాలని తమరిద్వారా కోరుతూ, ఈ విషయం పరిశీలించాలని కోరుతున్నాను .

శ్రీ మండవ వెంకటేశ్వర రావు : గౌరవనభ్యులు చెప్పిన విషయం నోట్ చేసుకోవడం జరిగింది . ఇది హౌస్‌లో కూడా ఎడ్మిట్ అయింది . దానికి కూడా డీటెయిల్‌గా రిప్లయి ఇవ్వబోతున్నాము . మీరు చెప్పిన విషయాలు తప్పకుండా పరిశీలించుతాము .

శ్రీ పి డేవిడ్ రాజు : అధ్యక్షా, నేను ప్రస్తావించబోయే అంశం ప్రస్తుతం రాష్ట్రంలో పొగాకురైతులు గిట్టుబాటుధర లభించకుండా చాలా సంక్షోభంలో వున్నారు . ఈ విషయాన్ని మీద్వారా గౌరవ వ్యవసాయ మంత్రిగారి దృష్టికి తెచ్చి వెంటనే తగినచర్యలు తీసుకుని పొగాకురైతులను ఆదుకోవాలని మనవిచేస్తున్నాను . రాష్ట్రంలో పొగాకు వేలం కేంద్రాలు ప్రారంభమయి ఇప్పటికీ నెలరోజులు దాటుతున్నా, ఇంతవరకు సరైన గిట్టుబాటు ధర లభించని పరిస్థితి ఉంది . గతంలో ఇలాంటి సంక్షోభం వచ్చినపుడు మన ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబు నాయుడుగారు, రాష్ట్రప్రభుత్వం ప్రత్యేకమైన శ్రద్ధ తీసుకుని పొగాకురైతులను ఆదుకోవడం జరిగింది . ప్రస్తుతం ఉన్న సంక్షోభ పరిస్థితిలో రాష్ట్రప్రభుత్వం వెంటనే బోక్స్ చేసుకోవలసిన అవసరం ఎంతైనా ఉంది . ప్రకాశం జిల్లాకు సంబంధించి రైతాంగం లక్షలాది ఎకరాలలో పొగాకుపంట సాగుచేసుకున్నారు . ప్రస్తుతం జిల్లాలో ఉన్న కరువు పరిస్థితిలో పొగాకుపంట ఎక్కువగా రైతాంగం పండించడం జరిగింది . సరైననీటి సౌకర్యం లేనందున ట్యాంకర్ల ద్వారా 4, 5 కిలోమీటర్ల దూరం నుండి నీళ్లు తెచ్చి ఒక ఎకరానికి రు 20 వేలు రైతు ఖర్చుచేస్తే దిగుబడి 4 క్వంటాలు రావడం జరిగింది . ఇటువంటి పరిస్థితిలో అక్కడ ఉన్న వేలం కేంద్రాలు మూతపడి వున్నాయి . రైతాంగం ఆందోళనకు సిద్ధం అవుతున్నారు . వ్యాపారస్థులు సిండికేట్ గా ఏర్పడి రైతాంగానికి గిట్టుబాటు ధర రాకుండా చేస్తున్న పరిస్థితిలో గతంలో రాష్ట్రప్రభుత్వం పొగాకు ఉత్పత్తిదారుల సహకార సమాఖ్య ద్వారా డబ్బు లోన్ గా ఇచ్చి వేలం కేంద్రాలలో పోటీ పెట్టడం వలన రైతాంగానికి కొంతమేరకు గిట్టుబాటు ధర లభించి న్యాయం జరిగింది . ప్రస్తుత పరిస్థితిలో రాష్ట్రప్రభుత్వం వెంటనే పొగాకు సమాఖ్యకు రు . 30 కోట్లు విడుదల చేసి వేలం కేంద్రాలకు పోటీ పంపితే రైతాంగానికి న్యాయం జరిగే అవకాశం ఉంది . పొగాకు బోర్డు వద్ద రైతాంగం సెస్ రూపంగా చెల్లించిన రు 45 కోట్లతో పాటు పొగాకుపై కొంత లోన్ తెచ్చి రు 100 కోట్లు డబ్బు కేటాయించి ట్రేడ్ వింగ్ ను వేలం కేంద్రాలకు పంపి రైతాంగానికి గిట్టుబాటు ధర ఇచ్చి న్యాయం చేయాలి . వ్యవసాయ శాఖ మంత్రిగారు వెంటనే ముఖ్యమంత్రిగారితో మాట్లాడి పొగాకు రైతులకు న్యాయం చేయకపోతే ఇబ్బంది పడే పరిస్థితి ఉంటుందని తమరిద్వారా గౌరవ మంత్రిగారికి, రాష్ట్రప్రభుత్వానికి తెలియజేస్తున్నాను .

శ్రీ వడ్డే శోభనాద్రీశ్వర రావు : మేడమ్ స్పీకర్, గౌరవసభ్యులు వ్యక్తంచేసిన ఆవేదన, చెప్పిన విషయాలు నోట్ చేసుకోవడం జరిగింది . ప్రభుత్వం తగినచర్యలు తీసుకునే కృషి చేస్తుంది . ఇప్పటికే ఆ దిశగా ప్రయత్నాలు ప్రారంభించాము .

శ్రీమతి పి రాజ్యలక్ష్మి (సిర్పూర్): అధ్యక్షా, ఇది ఆర్ అండ్ బి శాఖ మంత్రిగారికి సంబంధించిన విషయం . ఆసిఫాబాదు - సిర్పూర్ రోడ్ వెడల్పు చేయడానికి చర్యలు తీసుకోవాలని మనవిచేస్తున్నాను . అది నా నియోజకవర్గంలో ప్రధానమయిన రహదారి . అది ఎప్పుడో పూర్తి చేయాల్సిన రోడ్, సగం వరకు పూర్తిచేసి మిగతా సగభాగం ఇంకా చేయలేదు .

ఉ.11.30

కాగజ్ నగర్ పట్టణానికి సంబంధించి చాలా పరిశ్రమలు వున్నాయి. నిత్యమూ వేలాది వాహనాలు ఆ రహదారిపై వెళుతూ వుంటాయి. ఆ రోడ్డును వెడల్పు చేయకపోవడం వల్ల అనేక ప్రమాదాలు అక్కడ జరుగుతున్నాయి. అందుచేత ఆ రోడ్డు వెడల్పు కార్యక్రమాన్ని వీలైనంత త్వరగా చేపట్టాలని మీ ద్వారా ప్రభుత్వానికి మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ తుమ్మల నాగేశ్వర రావు : అధ్యక్షా, ఆదిలాబాదు-సిర్పూర్ రోడ్డును వెడల్పు చేసే అంశాన్ని తప్పకుండా పరిశీలించడం జరుగుతుంది.

అర్జీల సమర్పణ

శ్రీ ఎం.ధర్మారావు : అధ్యక్షా, కరీంనగర్ జిల్లాలో రవీందర్ రెడ్డి అనే రైతు తన పంటను సక్కులైట్లు కాల్చివేసారు, దానికి సప్లైహోరం ఇప్పించాలని కోరుతూ ఇచ్చిన పిటిషన్ను తమకు పంపుతున్నాను.

(గౌరవ సభాపతికి అర్జీని సమర్పించారు)

శ్రీ సున్నం రాజయ్య (భద్రాచలం): అధ్యక్షా, హైదరాబాదు నగరంలో తోపుడు బండ్లు, టీలర్లు, వవర్ టీలర్లు, ఎడ్ల బండ్లు మొదలైన వాటిని నిషేధించారు. ఆ నిషేధాన్ని ఎత్తివేయాలని కోరుతూ, వారు ఇచ్చిన పిటిషన్ను తమకు పంపుతున్నాను.

(గౌరవ సభాపతికి అర్జీని సమర్పించారు)

MADAM SPEAKER: Now, the House is adjourned for Tea.

(The House then adjourned for Tea at 11.32 AM.)

(టీ విరామానంతరం సభ ఉదయం గం.11.54 ని.లకు తిరిగి సమావేశమయింది. గౌ. ఉపసభాపతి అధ్యక్ష స్థానంలో ఉన్నారు.)

సభా కార్యక్రమము

డా. ఎమ్. వి. మైనురారెడ్డి :- అధ్యక్షా, స్పెషల్ మెన్షన్.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ :- స్పెషల్ మెన్షన్స్ తీసుకోవడం లేదు. First 304 postponed.

I am to announce to the House that the working lunch has been arranged for the Members in the lobbies of Assembly Buildings at 1.00 p.m.. Press is also invited.

శ్రీ ఎన్. రఘువీరారెడ్డి :- స్పీకర్ గారు అలా చేస్తానని చెప్పారు.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ :- స్పీకర్ గారు పర్మిషన్ ఇవ్వలేదు. రేపు ఇస్తామని అన్నారు. ఈ రోజు రిస్లయి ఉంది.
Second 304

304వ నియమము క్రింద ప్రస్తావించబడిన అంశము

అల్ప సంఖ్యాక వర్గాలకు చెందిన ముస్లిమ్లలో వున్న స్వల్ప అక్షరాస్యత, విద్యాస్థాయిల గురించి

*శ్రీ మండవ వెంకటేశ్వరరావు :- శాశ్వతాభివృద్ధికి విద్య కీలకమన్న దృఢ విశ్వాసంతో పౌరులందరికీ విద్యావకాశాలను కలగజేయాలని, 2005 సంవత్సరం నాటికి అక్షరాస్యతా స్థాయిని ప్రస్తుత 61 శాతం నుండి 95 శాతానికి పెంచేందుకు ప్రభుత్వం కట్టుబడి వుంది. ఈ ప్రయత్నంలో అననుకూల వర్గాలు, గ్రూపులపై ముఖ్యంగా భాషాపరమైన, మత సంబంధమైన అల్పసంఖ్యాక వర్గాలపై రాష్ట్రం నిశితంగా దృష్టిని కేంద్రీకరిస్తున్నది.

పాఠశాలల్లో ప్రవేశాలను పెంచడం ప్రభుత్వ అత్యధిక ప్రాధాన్యతలలో ఒకటి. 1999-2000 సంవత్సరంలో ఉర్దూ మీడియం పాఠశాలలు కేవలం 1,311 మాత్రమే వుండగా గత మూడు సంవత్సరాలలో వీటి సంఖ్య సుమారు రెండింతలయింది. నేటికి 2,364 పాఠశాలలు వున్నాయి. గత సంవత్సరంలో 72 ప్రాథమిక పాఠశాలలను అప్పర్ ప్రయిమరీ పాఠశాలలుగా అప్గ్రేడ్ చేయడం జరిగింది. 18 ఉన్నత పాఠశాలలకు పూర్తి స్థాయిలో సిబ్బందిని ఇవ్వడం జరిగింది. అదే విధంగా ఈ పాఠశాలల్లో తగినంత మంది ఉపాధ్యాయులు ఉండేటట్లు చూడడం జరుగుతున్నది. మేము రాష్ట్రంలో ఉర్దూ మీడియం పాఠశాలల్లో 8246 మంది ఉపాధ్యాయులు పని చేస్తున్నారు. గత రెండు సంవత్సరాల్లో దాదాపుగా 2356 పోస్టులను బర్తీ చేయడం జరిగింది. ప్రస్తుత సంవత్సరంలో 1654 పోస్టులను భర్తీ చేయడమవుతున్నది. ప్రస్తుత సంవత్సరంలో 912 మంది ఉర్దూ మీడియం విద్యావాలంటీర్లను నియమించుకోవడం జరిగింది. ఉర్దూ మీడియంలో ఉపాధ్యాయ శిక్షణ కోసం సౌకర్యాలను కల్పించాలన్న ఆవశ్యకతను గుర్తిస్తూ 9 డైట్లలోని ఒక్కొక్క ఉర్దూ మీడియం సెక్షన్లో విద్యార్థులను చేర్చుకొనే సంఖ్యను 40 నుంచి 50కి పెంచడం జరిగింది. ప్రభుత్వం మెదక్, అదిలాబాద్, కరీంనగర్, నెల్లూరు జిల్లాలలో 4 డైట్లలో ఉర్దూ మీడియం సమాంతర సెక్షన్లు కూడా మంజూరు చేసింది. హైదరాబాద్లోని ఇనిస్టిట్యూట్ ఆఫ్ అడ్వాన్సుడ్ డిప్లొమా ఇన్ ఎడ్యుకేషన్ (ఐ.ఎ.ఎస్.ఇ) లో ప్రస్తుతమున్న ఉర్దూ పండిట్ కోర్సుకు అదనంగా, 50 మంది విద్యార్థుల ప్రవేశ సామర్థ్యంతో మహబూబ్ నగర్లో ఒక కొత్త ఉర్దూ మీడియం కపండిట్ శిక్షణ కళాశాలను మంజూరు చేయడం జరిగింది. 2,232 మంది విద్యార్థుల ప్రవేశ సామర్థ్యంతో 8 ఉర్దూ మీడియం నైవాసిక పాఠశాలలు ఉన్నాయి. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం రూ. 38.78 కోట్ల వార్షిక పెట్టుబడి వ్యయంతో 6 గుర్తించిన జిల్లాలలో విద్యాపరంగా వెనుకబడిన అల్ప సంఖ్యాక కవర్గాల వారికి కేంద్ర ప్రతిపాదిత కార్యక్రమాన్ని కూడా అమలు పరుస్తున్నది.
మ. 12.00

ఈ కార్యక్రమం 1810 అదనపు క్లాసు రూముల నిర్మాణం, 966 పాఠశాలలకు త్రాగు నీటిని సమకూర్చడం, 1317 పాఠశాలలకు మరుగుదొడ్ల సదుపాయాలను సమకూర్చడం, 1230 పాఠశాలలకు విద్యుత్తు సౌకర్యాన్ని సమకూర్చడం, 214 పాఠశాలల్లో కంప్యూటర్లను ఏర్పాటు చేయడం, 158 పాఠశాలల్లో బోధనాభ్యసన సామాగ్రిని సమకూర్చడానికి ఉద్దేశిస్తున్నది. వారి తెక్కలు సోఫల్ స్టడీస్, ఇంగ్లీషు పంటి ఆధునిక సబ్జెక్టులను వారి పాఠ్యాంశాలలో ప్రవేశ పెట్టడం ద్వారా మదరసా విద్యను ఆధునికరించేందుకు గాను, కేంద్ర ప్రతిపాదిత కార్యక్రమం కింద 284 మదరసాలకు ప్రభుత్వం సహాయాన్ని అందజేస్తున్నది. కొత్త ఉపాధ్యాయ విధానం, పాఠ్యాంశాలు విద్యార్థులకు మరింత సన్నిహితంగాను, చైతన్యవంతంగాను చేయాలన్న ఉద్దేశ్యంతో నూతన

* An asterisk before the name indicates confirmation by the Member

బోధన శాస్త్రాన్ని దృష్టిలో ఉంచుకుని ప్రైమరీ క్లాసులకు ఉర్దూ మీడియంలో టెక్స్టు పుస్తకాలను అభివృద్ధిపరచడమయింది. ఉర్దూ మీడియంలో చేరే పిల్లల కోసం నైవాసిక, నైవాసికేతర బ్రిడ్జి కోర్సులను కూడా రూపొందించడం జరిగింది. ఈ గట్టి ప్రయత్నాల ఫలితంగా 2000-01 సంవత్సరంలో ఉర్దూ మీడియంలో చేరే విద్యార్థుల సంఖ్య 2.8 లక్షల నుండి 2001-02 సంవత్సరంలో 3.2 లక్షలకు పెరిగింది. విద్యా ప్రమాణాలలో గణనీయమైన అభివృద్ధి వుంది. దీనిని ఎస్ఎస్సీ ఫలితాల ద్వారా చూడవచ్చును. 1998 లో ఎస్ఎస్సీ పరీక్షలో కేవలం 25 శాతం మంది మాత్రమే ఉత్తీర్ణులు కాగా 2002 పరీక్షలో 40 శాతానికి పైబడి ఉత్తీర్ణులయ్యారు.

రాష్ట్రంలో పాఠశాల వ్యవస్థను పటిష్టపరుస్తూ, అల్పసంఖ్యాక వర్గాల జనాభాలోని విద్య అందుబాటులో లేని వర్గాల వారికి సమాన విద్యాభ్యాసన అవకాశాలను కల్పిస్తూ వయోజన నిరక్షరాస్యులకు పెద్ద ఎత్తున సాక్షరతా ఉద్యమాన్ని చేపట్టడం ద్వారా తక్కువ అక్షరాస్యత గల వారిలో విద్యా ప్రమాణాలను అభివృద్ధి పరిచేందుకు కూడా ప్రభుత్వం కృషి చేస్తున్నది. ఈ కార్యక్రమం కింద ఉర్దూలో టెక్స్టు పుస్తక సామాగ్రిని అభివృద్ధి పరచడం జరిగింది. కొత్తగా అక్షరాస్యులయ్యే వారికి అనేక ఉర్దూ పుస్తకాలను అభివృద్ధి పరచడమవుతున్నది. ప్రతి వ్యక్తికి తన మాతృ భాషలో అక్షరాస్యడయ్యేందుకు తగిన సదుపాయాలను కల్పించేట్లు చూసేందుకు ప్రభుత్వం తగినన్ని చర్యలు తీసుకుంటున్నది. ఈ ప్రయత్నాలకు ఉత్సాహపూరిత స్పందన లభిస్తుండగా, ఇంకా అనేక అవశ్యకతలను తీర్చవలసి వుంది. నియోజక వర్గ స్థాయి అక్షరాస్యత కమిటీలలోని శాసన సభ్యులతో సహా మన సమాజంలోని అన్ని వర్గాల క్రియాశీలక ప్రమేయంతో మన జనాభాలోని ఇప్పటివరకు విద్యావకాశాలు అందుబాటులో లేని వర్గాలకు మనం చేరువకాగలం అని ప్రభుత్వం విశ్వసిస్తున్నది. నిరంతర ప్రేరణ వాలంటీర్లను జాబితాలో చేర్చడం, సరి అయిన అక్షరాస్యతా సామాగ్రిని రూపొందించడం, నిరంతర అభ్యాసనకు యంత్రాంగాలను ఏర్పాటు చేయడం అనేవి భవిష్యత్తు కార్యక్రమంలో అంశాలుగా వుంటాయి. మన జనాభాలోని అన్ని వర్గాలు మౌలిక అక్షరాస్యత నైపుణ్యాలను మాత్రమే పొందడం కాకుండా జీవితమంతా నేర్చుకోవడానికి సదుపాయాలను ఇవ్వడంలో ప్రభుత్వం అత్యంత శ్రద్ధ కనపరుస్తున్నది. ఇది ప్రజలు తమ స్వంత ఉత్సాదనను పెంచుకోవడానికి వీలు కల్పించడమే కాకుండా రాష్ట్రసాంఘిక ఆర్థికాభి వృద్ధికి దోహదమవుతుంది.

SRI ASADUDDIN OWAISI: Sir, the Hon'ble Minister for Minority Welfare should give a comprehensive reply to the notice under Rule 304 given by my party. Anyhow, I thank the Minister for School Education for giving reply now. But, I strongly object that the Hon'ble Minister for Minority Welfare is not replying to my notice. It is not the question of filling-up of vacancies, but it is the question of budget allocation for the upliftment of the muslim minorities. Not even a single paise has been earmarked in its annual plan to the School Education Department. It is a known fact that the highest number of illiterates are there only in the muslim minority community. In the minority welfare budget only Rs. 1.5 crore is earmarked to provide infrastructural facilities in the urdu medium schools and for pre-matric schools it is only Rs. 90.00 lakhs. How can you expect that this amount is sufficient enough to cater to all the requirements. I request the Government to identify the real problem and address it immediately. You are talking about urdu pandit training centres, centrally sponsored schemes and this and that. But, is that the real problem before us today?. What is the vacancy position in 2364 schools which are working now. What happened to the posts notified during D.Sc 2002? This was questioned in the meeting of the Minority Welfare Committee. I request the Minister concerned to give a specific reply to this when he stands-up and reply.

మ.12.10

What are the steps which you are going to take? You are saying that 2356 posts have been filled up in the last six years. Fine, but there are still 800 to 900 vacancies of not only S.G.Ts., but also School Assistants, Urdu Pandits and Headmasters. These are still lying vacant. What steps are you taking to ensure that all these vacancies are filled up?

Sir, another problem is regarding eight Urdu medium residential schools. One of them is in Barkas in Hyderabad. The concerned M.L.A. many times met the Education Department officials. This

residential school is working now and already an Urdu medium school is working in the same premises. You have residential school and Urdu medium school in the same premises. Land has been identified and place has been shown. But you don't have the will to construct Urdu residential school. What is stopping you to do that when you have so much of funds? We have been constantly reminding the Primary Education Department to shift it from there. There is a vacant land. But that has not been done. The answer talks about the State Government implementing Central sponsored programme for educationally backward minorities in six districts with an annual outlay of Rs.38.78 crores. I want to know what is the money that has been earmarked for other institutions under the Central sponsored schemes, what is the ratio, how much are you getting and how much are you spending on other languages. What are these six districts which you have identified as educationally backward districts? Please show us that. You are going to construct 1800 additional classrooms and so many computers are being provided. We want to know where they are.

Sir, regarding the improvement of S.S.C. results, the least we talk, the better it is. S.S.C. results as far as minority muslims are concerned are very very low. What are the steps the Government is going to take to improve them? You have identified the areas where students were weak stating that they will be given more teachers and lecturers. Where is it happening? Sir, the answer does not talk about educational upliftment. It only talks about Urdu medium, Urdu medium and Urdu medium. Day in and day out we have been asking that a special financial allocation should be made for the educational upliftment of all the minorities of not only muslims but of others because their literacy levels are low. In this year budget, Rs.1 crore is earmarked for Urdu medium schools. What is the financial allocation in the primary education for Urdu medium schools? Do you have any specific programme whereby you can ensure that the standard of education in minority muslims children has come up? Unless and until this disparity is reduced in terms of educational standards, their literacy level will not improve. This is the biggest problem that is facing the minority community.

Sir, I request the Hon'ble Minister to please give us a specific reply on the questions posed.

శ్రీ మండవ వెంకటేశ్వరరావు: అధ్యక్షా, ఒకసారి చాలా స్పష్టంగా చెప్పారు. మైనారిటీస్ అంటే ఒక్క ఉర్దూ మీడియం కాదు. ఇతర భాషల్లో చదువుకునే మైనారిటీస్ కూడా ఉన్నారు. ఇది మా క్రిందకు వస్తుంది. అందుకే మాకు ఇవ్వడం జరిగింది. మైనారిటీస్ దాదాపు 10 శాతం ఉన్నారు. ఏడున్నర కోట్ల జనాభాలో 75 లక్షల మంది వరకూ ఉన్నారు. అక్షరాస్యతపరంగా చూసినట్లయితే నిరక్షరాస్యత వారిలో ఎక్కువగా ఉంది. ఈవాస్తవాన్ని వారితోబాటు ప్రభుత్వం కూడా గుర్తించింది. ఈనాటి కార్యక్రమాల్లో ప్రత్యేకించి ఆ వర్గాలవారికొరకే దృష్టిని కేంద్రీకరిస్తున్నాము. అక్షరాస్యత విషయానికివచ్చినట్లయితే, ప్రైమరీ ఎడ్యుకేషన్ బేస్ చేసుకొని 5 నుండి 15 సంవత్సరాల వారందరిని బేస్ చేసుకొని తీసుకొవాలని ఆలోచన చేసినప్పుడు మైనారిటీలను వదిలే ప్రసక్తి లేదు. రాష్ట్రంలో ఉన్న 1 కోటి 56 లక్షల మంది పిల్లలను బార్గెట్లో పెట్టుకుని తీసుకువస్తున్నాము. అందులో భాగంగా ఈనాడు అక్షరాస్యత శాతం పెరిగే అవకాశం ఉంది. అందులో వారు చెప్పినట్లు అడల్ట్ ఎడ్యుకేషన్లో 15 నుండి 35 సంవత్సరాల మధ్యనున్న గ్రూప్ను కాన్సంట్రిట్ చేస్తున్నాము. ఆ విషయం అందరికీ తెలియచేస్తున్నాము. ఈనాడు రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా ఉన్న దానిలో తెలుగు, ఇంగ్లీష్ మీడియంలో చాలా మంది చదువుతున్నారు. ఎక్కడయితే ఉర్దూ మీడియం కాలని అడుగుతున్నారో, మాత్రం భాషలో నేర్చుకోవాలని ఆపివేస్తున్నారో అక్కడ వారికి ప్రత్యేకంగా గుర్తించి ఎంకరేజ్ చేయడం కోసం ఉర్దూ మీడియం పాఠశాలలను పెంచడం జరిగిందన్న మాట గౌరవసభ్యులకు తెలియచేస్తున్నాను. ఇందుకుగాను రోషని ప్రోగ్రామ్లో తీసుకోవడం జరిగింది. గతంలో ఉన్న పాఠశాలల గురించి వారు చెప్పారు. నేనూ అన్నీ వివరంగా చెప్పాను. వారు ఆంధ్రప్రదేశ్ కి సంబంధించి ఇయర్లవైజ్ చెప్పమన్నారు. 2002 సంవత్సరంలో దాదాపు 1,046 పోస్టులకు నోటిఫై చేస్తే 612 మాత్రమే ఆనాడు మొదటి దఫాలో నింపడం జరిగింది. ప్రత్యేకంగా ఎస్.సి, ఎస్.టిలకు డీరిజర్వ్ చేసిన తరువాత 350 పోస్టులను రిక్రూట్ చేయడం జరిగింది. ఆ సంవత్సరం 962 పోస్టులను రిక్రూట్ చేసిన మాట తమ ద్వారా గౌరవసభ్యులకు తెలియచేస్తున్నాను. 2001.02 సంవత్సరానికి వస్తే, 1293 పాఠ ఖాళీలన్నీ కలుపుకొని 1633 పోస్టులకు నోటిఫై చేస్తే అందులో

1394 పోస్టులను నింపడం జరిగిందని తమ ద్వారా గౌరవసభ్యులకు తెలియచేస్తున్నాను. ఈ సంవత్సరం 2002లో 1654 పోస్టులకు ఇప్పటికి 930 పోస్టులను భర్తీ చేయడం జరిగింది. మిగిలినవాటికి సంబంధించి మొన్ననే సమాధానం చెప్పడం జరిగింది. కోర్ట్లో ఉండడంవల్ల హైదరాబాదు, రంగారెడ్డి మిగతా జిల్లాలలో ఆగిపోయినాయన్న మాట తమద్వారా తెలియచేస్తున్నాను. గౌరవసభ్యులు కోరినట్లు రెసిడెన్షియల్ పాఠశాలలో ఉన్న కొంత వత్తిడి , అకామడేషన్ ప్రాబ్లమ్ చెప్పారు. ఈ అడిషన్ అకామడేషన్ మొదలయిన వాటన్నింటికీగాను నిధులు ఇవ్వడానికి ప్రయత్నం చేయడం జరుగుతుంది. ప్రైమరీ ఎడ్యుకేషన్లో వీరికిగాను ఇన్ బిల్ట్ గా ప్రోగ్రామ్స్ తీసుకుంటున్నాము. అదేవిధంగా, రు.38.7 కోట్లతో ప్రోగ్రామ్స్ తీసుకున్నాము. రాష్ట్రంలో ఉన్న మైనారిటీస్ అందరిని ఇందులో తీసుకోవాలని ఉంది. కర్ణాటక, తమిళనాడు, మహారాష్ట్ర, ఒరిస్సా బార్దోలో కొంత స్కూల్ ఎడ్యుకేషన్ క్రింద సదరు మీడియంలోనే పాఠశాలలను నడుపుతున్నాము. అదే విధంగా బడ్జెట్లో స్కూల్ ఎడ్యుకేషన్ క్రింద చెప్పడం జరిగింది. దానికి కావలసిన బుక్స్ ప్రింటింగ్ కి కూడా బడ్జెట్లో పెట్టుకుంటున్నాము. ఉర్దూ మీడియంకి స్కూల్ ఎడ్యుకేషన్ క్రింద బడ్జెట్లో అన్నీ తీసుకుంటున్నాము. అదనంగా ఎక్కువ కవర్ చేయడానికి కేంద్రం ఇచ్చే సహకారం ఉపయోగించుకోవడానికి ఒక ప్రత్యేకమయిన ప్యాకేజీని తీసుకొని రు.38.7 కోట్లు ప్రోగ్రామ్ని తయారుచేయడం జరిగింది. రు. 3 కోట్లు ఇప్పటికే జిల్లాలకు రిలీజ్ చేసాము. మిగతా ప్రోగ్రామ్ వివరాలు ఇచ్చాము. ఆ విధంగా గ్రౌండ్ లెవెల్లో ఇంప్లిమెంట్ చేయడం జరుగుతుందని గౌరవసభ్యులకు తెలియచేస్తున్నాను. గౌరవసభ్యులు అంతా చెప్పారు. మదర్సాలు చాలా ఉన్నాయి. దానిలో మొదటి నుండి అక్కడున్న టీచింగ్ మెథడ్ వేరు. అక్కడున్న పద్ధతిని అంతా మాడ్రనైజ్ చేసి వారు చెప్పిన ఇంగ్లీష్, మ్యాత్స్, సైన్స్ అందులో ఇన్ కార్పొరేట్ ప్లాన్ చేసి ముందుకు తీసుకువెళుతున్నాము. ఈ సంవత్సరం కూడా 82 మదర్సాలు ఈ ప్రోగ్రామ్లో ఇంప్లిమెంట్ చేస్తున్నాము. హైదరాబాద్లో వచ్చినవి ఇందులో తీసుకొని మాడ్రనైజ్ చేసి ఎడ్యుకేషన్ లెవెల్ని పెంచాలనే ఆలోచనతో ఉన్నామని గౌరవసభ్యులకు తెలియచేస్తున్నాను.

మ.12.20

బిఇడి కాలేజిల గురించి అడిగారు గతంలో లేవు ఒకేసారి చేయాలంటే ఇబ్బంది. టీచర్లు రిక్రూట్మెంటు మీరు చూస్తానే ఉన్నారు, డిరిజర్లు చేసినా క్యాండిడేట్లు లేరు, కొత్త బిఇడి కాలేజిలు పెట్టాలంటే ఎంత ఇబ్బంది ఉందో మీ అందరికీ తెలుసు. రాష్ట్రంలో 104 బిఇడి కాలేజిలు వుంటే అందులో 37 మైనారిటీ కాలేజిలు ఉన్నాయి, 12 ఉర్దూ మైనారిటీస్ ఉన్నాయి. సీట్లు పెంచడంలో కొంత ఇబ్బంది ఉందనే ఉద్దేశంతో డైట్లో 40 నుంచి 50కి చేస్తావున్నాము. ఎవరు వచ్చినా కూడా ఎంకరేజ్ చేస్తున్నాము. ఈ సంవత్సరం కూడా కాలేజిలు వస్తే అన్నీ ఎంకరేజి చేస్తావున్నాము. ప్రభుత్వ పరంగా ఇచ్చే దాంట్లో కూడా మైనారిటీస్ సీట్లలో 1465 మాత్రమే ఉన్నాయి. ఈ సంవత్సరం కూడా రిక్రూట్ చేశాము దానికి కూడా తక్కువ వస్తున్నాయి, ఫ్రయిమరీ, అడల్ట్ ఎడ్యుకేషన్లో, బిఇడి కాలేజిల దాంట్లో కూడా ప్రభుత్వం ప్లానింగ్తో ముందుకు వెళుతున్నాము. వీలైనంతవరకు చేయడానికి సిద్ధంగా ఉన్నాము, సూచనలు కూడా తప్పకుండా తీసుకొని మైనారిటీస్లో వాళ్ళను ఎంకరేజ్ చేయడానికి మిగతా మీడియంలో చదువుకున్నా భాషా పరంగా ఉర్దూ నేర్చుకోవాలనుకున్నప్పుడు ముందుకు రావడానికి కూడా చర్యలు తీసుకొనే ప్లాన్ చేస్తున్నామని మీ ద్వారా గౌరవ సభ్యులకు తెలియచేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎన్.ఇంద్రసేనారెడ్డి: అధ్యక్షా, మైనారిటీస్ దాంట్లో క్రిష్టియన్లు, ముస్లీమ్స్, పార్సీస్, బుద్ధిస్టు మిగతా వాళ్లు అందరూ ఉన్నారు. మంత్రిగారు ఏమి చర్యలు తీసుకున్నారు అంటే దాని గురించి చెప్పలేదు, ఒకే దానికి సంబంధించి చెప్పారు. మిగతా వాళ్లు గురించి ప్రభుత్వం ఆలోచన చేస్తే, ఏమి చేస్తారు? విద్యా సంస్థలు, కాలేజిల పర్మిషన్ గురించి చెప్పారు. ఈ మైనారిటీ ఇన్ స్ట్రక్చర్స్లో మైనారిటీస్కు ఇవ్వవలసిన సీట్లు , మెజారిటీ వాళ్ళకు అమ్ముకొని అల్టిమేట్గా మైనారిటీ ఇన్ స్ట్రక్చర్ అంటే వ్యాపార సంస్థలనే అభిప్రాయం వచ్చేటట్లు చేస్తున్నారు. ఈ మధ్య కోర్టు జడ్జిమెంటు వచ్చిన తరువాత ఇంకా మా ఇష్టం వచ్చినట్లుగా , మేము 2, 3 ఎగ్జామినేషన్లు పెడతాము అంటున్నారు. కాబట్టి ప్రభుత్వం యొక్క పాలసీ ఏమిటి? ఏ రకంగా చేస్తారు? నేను అడిగినటువంటి 2,3 ప్రశ్నలకు ధైర్యంగా సమాధానం చెప్పాలని మీ ద్వారా వారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ నోముల నర్సింహయ్య: అధ్యక్షా, క్రిష్టియన్ మైనారిటీస్కు సంబంధించి ఎయిడెడ్ పాఠశాలలుగా ఇచ్చారు. వాటికి సంబంధించి స్కూలు టీచర్లు తక్కువగా ఉన్నారు. క్రిష్టియన్ మైనారిటీస్ పాఠశాలలో ఉన్న స్టెండ్ ఎంత? టీచర్లు రేషియో ఎంత? తక్కువగా వుంటే ఏ రకంగా వాళ్లు ప్రవైడ్ చేసుకోడానికి మీరు అవకాశం ఇస్తారు? ఏమి చర్యలు తీసుకున్నారో వివరంగా చెప్పాలని కోరుతున్నాను. ఈ సెషన్లో 2,3 పర్యాయాలు మంత్రిగారికి చెప్పాను. మంత్రిగారి చాంబర్లో అధికారుల ముందు కూడా మంత్రిగారికి చెప్పాను. నల్గొండ జిల్లాలో 24 ఉర్దూ మీడియం ఎస్ జిటి పోస్టులు ఖాళీగా వుంటే 18 మంది మాత్రమే ఎల్జిబుల్టీగా ఉన్నారు. బిసి (బి) పోస్టు ప్రభుత్వం నోటిఫై చేయలేదు. వాటికి సంబంధించి రిక్రూట్మెంటు మీద ఆంక్షలు లేవు. ఒక సీట్ మాత్రము సర్వీస్లోని క్యాండిడేట్ కోసం రిజర్వు చేయబడకపోయినా అటువంటిది మార్చి ఒకటి చేయడం జరిగింది. నేను వివరంగా మంత్రిగారికి లెటరు ఇచ్చాను. మాదగ్గర ఇచ్చిన కొన్నీ ఉర్దూ మీడియం స్కూల్స్కు సంబంధించి రోషి, డి.పి.ఇ.పి. పేరుతోటి చేసినవి, వాలంటరీస్ వాళ్లు సక్రమంగా చేయక నిరుపయోగంగా ఉండే పరిస్థితి కనబడుతుంది. వీళ్లను ఎప్పటిలోనూ భర్తీ చేస్తారో టైమ్ చెప్పండి. నల్గొండ జిల్లాలో మైనారిటీస్ పెద్దలు అన్నీ పార్టీలు వాళ్లుచెప్పారు. ఆఖరికి మా మిత్రుడు ఓవైసీతో చెప్పి మేము పోయి అధికారులతో చెప్పాము, అయినా కూడా స్పందన ఉండడం లేదు. మైనారిటీస్ సంబంధించిన విద్యా ఇన్ స్ట్రక్చర్స్లో చేస్తాము అంటున్నారు. మీరు ఏమి చెప్పినా కూడా చేస్తారా? చేయరా చెప్పండి.

SRI YOUNIS SULTAN(Khammam): Sir, the Hon'ble Minister was replying on the low literacy level in minorities. Has the Government any programme for having any exclusive bridge schools for predominant muslim areas? No policy has been spelt out by them. Apart from the Urdu speaking districts, there are places in Khammam, Kothagudem, West Godavari where there are large number of muslim minorities are residing. What steps the Government is taking for them? In the reply the Government says that State Government is implementing Central sponsored schemes. Actually this is Area Intensive Programme where unlimited budget is available. I have brought this to the notice of the Government about two years back. The districts which the Central Government identified are Hyderabad, Kurnool, Cuddapah, Anantapur, Nizamabad and Medak. They have identified them basing on Block pattern which is an old method, whereas we are now following Mandal pattern. There are more than 12 districts. These are not included. But Government talks about the budget of Rs.33 crores.

Sir, in fact in the places like Kothagudem and Khammam there are schools which do not have basic facilities. In Khammam town itself two such high schools are there. Primary schools and Urdu medium schools are running. Buildings are in dilapidated condition. Because of lack of funds they are not even getting plastering and other works done. Everything is pending. Why is the Government not coming forward to provide facilities for these areas? Rs.32 crores is given to only selected areas. What is the Government doing in the case of areas which are not covered? How much Government is spending on its own?

Sir, the Chairman, Urdu Academy came to Khammam. It is just something like special visit. No money has been allotted to these schools which are running in dungeon. No lights are there. They have just small rooms. Even there is no plastering and no partition walls. I have brought this to the notice of the Government for 2 ½ years. The State Government has to recommend to the Central Government to take into consideration new areas where the muslims are more.

మ.12.30

శ్రీ కె. చంద్రశేఖరరావు(సిద్దిపేట): అధ్యక్షా, ఈ బహిష్కరణమైనటువంటి అనేక నివేదికలలో ముస్లిమ్స్ యొక్క అక్షరాస్యతా శాతం తక్కువగా వుంది. కొన్ని ప్రాంతాలలో ఎస్.సి., ఎస్.టి.ల కంటే తక్కువ వుందని చెప్పి నివేదికలు వెల్లడి చేస్తున్నాయి.

ప్రత్యేకమైన పరిస్థితి గమనించి ఈ అల్పసంఖ్యాకపర్కాలయొక్క లిట్రసీ లెవెల్ పెంచడానికి ఏమైనా ప్రత్యేక పూహం రూపొందించారా? రూపొందిస్తే అవి ఏమిటి? వివరిస్తారా అని మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

اکبر الدین اویسی - میں سب سے پہلے اس بات پر شدید احتجاج کرتا ہوں کہ جبکہ اقلیتوں خاص کر مسلمانوں کے تعلیمی پسماندگی کے تعلق سے بحث ہو رہی ہے اس وقت وزیر اقلیتی بہبود ایوان میں موجود نہیں ہے - یہ بڑی شرم کی بات ہے - وزیر اقلیتی بہبود خود ایک اقلیتی طبقہ سے تعلق رکھتے ہیں اقلیتوں کے تعلیمی پسماندگی پر بحث ہو رہی ہے موجود نہیں ہے - مطالبات تو کچھ نہیں ہیں ڈپٹی اسپیکر صاحب میں آپ کے ذریعہ حکومت سے یہ سوال کرنا چاہتا ہوں کہ یہاں پر قانون 304 کے تحت Low literacy and education level among the muslim minorities کے بارے میں آپ سے یہ پوچھنا چاہتا ہوں کہ کیا حکومت اس چیز کو قبول کرنا چاہتی ہے یا نہیں؟ مسلمان تعلیمی میدان میں پسماندہ ہیں یا نہیں اس کا جواب دیں - منسٹر صاحب اپنے جواب میں کہیں کہ وہ چھ ضلع کونے ہیں جنہیں Backward ہے کہہ کر نشاندہی کی گئی ہے - میں یہ کہنا چاہتا ہوں کہ اگر حکومت یہ مانتی ہو کہ ریاست آندھرا پردیش میں مسلمان تعلیمی میدان میں پسماندہ ہیں مسلمانوں کی آبادی کا تناسب کیا ہے کیا اسی تناسب سے تعلیمی میدان میں ان کا کیا تناسب ہے ایوان کو یہ بات بتلائیں - میں یہ بھی کہنا چاہتا ہوں کہ اگر کوئی لوگ اردو مدارس چلا رہے ہیں اور مسلمانوں کی تعلیمی پسماندگی کو دور کرنے کی کوشش کر رہے ہیں تو حکومت ان مدارس کو کیا مراعات دے رہی ہے - مسلمانوں کی تعلیمی پسماندگی دور کرنے کے تعلق سے حکومت کیا اقدامات کر رہی ہے - وزیر تعلیم نے اپنے تحریری جواب میں لکھا کہ اردو مدارس کیلئے 912 ویبا والینٹیرس کا تقرر کیا گیا ہے جبکہ مکمل تعداد 12000 ہے - مسلمانوں کی آبادی کے تناسب سے 12000 میں صرف 912 ویبا والینٹیرس دیئے گئے کیا یہ مسلمانوں کی آبادی کے تناسب سے برابر ہے؟ ہمارے ساتھ یہ بالکل نا انصافی ہو رہی ہے - اسکول ایجوکیشن ڈپارٹمنٹ کا جو بجٹ ہے اس پر مجلس اتحاد المسلمین پارٹی کو اعتراض ہے - 10 کروڑ روپے صرف اقلیتوں کی تعلیمی پسماندگی کو دور کرنے کیلئے بجٹ مختص کیا جائے - ایسا کرنے سے اقلیتوں کی تعلیمی پسماندگی دور ہوگی - اسکول اسٹنٹ کی جائیدادیں خالی پڑی ہوئی ہیں - مجلس اتحاد المسلمین مدرسہ ایجوکیشن بورڈ کے خلاف ہے - ریاست بہار میں بھی مدرسہ ایجوکیشن بورڈ قائم کیا گیا تھا لیکن وہ ناکام ہو گیا لہذا وہاں کی حکومت نے مدرسہ ایجوکیشن بورڈ کو ختم کر دی ہے - مدرسہ ایجوکیشن بورڈ کی طرف سے کئی مسائل پیدا ہو گئے - آخر میں یہ کہنا چاہتا ہوں کہ مسلمانوں کی بات کی جاتی ہے تو جھیلی میں جنت بتائی جاتی ہے - بارہ اضلاع کونے ہیں جہاں اردو کی فروغ دی گئی ہے - تعلیم کی بات تو بہت اچھی ہے - اردو زبان تو بہت اچھی ہے - اردو زبان صرف مسلمانوں کی زبان کہی جاتی ہے لیکن میں کہنا چاہتا ہوں کہ اردو زبان نہ صرف مسلمانوں کی ہے بلکہ دوسرے لوگ بھی اردو جانتے ہیں - کئی مسلم لوگوں کی زبان انگریزی ہے اور کئی مسلمانوں کی زبان تملگو بھی ہے - یہاں صرف مسلمانوں کی تعلیمی پسماندگی کو دور کرنے کی بات کرنا چاہیے - حکومت یہ مان لی کہ مسلمان تعلیمی میدان میں پسماندہ ہیں - باتیں تو بہت کی جاتی ہے لیکن یہاں پر عمل کرنے کی ضرورت ہے کام کرنے کی ضرورت ہے - مسلمانوں کی تعلیمی پسماندگی کو دور کی جائے اگر حکومت مسلمانوں سے ہمدردی رکھتی ہے تو مسلمانوں کی آبادی کے تناسب سے تعلیم میں ریزرویشن دیا جائے - ابھی اندرسین ریڈی صاحب نے جو حوالہ دیا ہے کہ مسلم تعلیمی ادارے مسلمانوں کو داخلہ نہیں دے رہے ہیں - بلکہ اکثریتی فرقہ کو دے رہے ہیں جس کی وجہ سے اقلیتوں کے حقوق متاثر ہو رہے ہیں - 31/ اکتوبر 2002ء کو ٹی۔ ایم۔ اے پائی کیس میں سپریم کورٹ کے 11 Member constitutional Bench نے صاف اور واضح فیصلہ دیا ہے کہ اقلیتوں کو اپنے تعلیمی ادارے چلانے کا حق حاصل ہے اسکے ساتھ ساتھ اپنے اقلیتی بچوں کو داخلہ دینے کیلئے کہا گیا - یہ ہمارا حق ہے کہ اگر کوئی اقلیتی ادارہ حکومت سے رجوع ہو کر اقلیتی سرٹیفکٹ مانگنے پر سرٹیفکٹ جاری کرنا حکومت کی ذمہ داری ہے - بڑے فسوس کے ساتھ یہ کہنا پڑتا ہو کہ ہندوستان کی ساری ریاستیں سپریم کورٹ میں حلف نامہ داخل کیا تھا کہ اقلیتی تعلیمی اداروں میں 50% کا جو ٹروم ہے اس کو ختم کر کے 100% اقلیتی بچوں کو داخلہ دیا جائے - کرناٹک، ٹیلنڈو، تریپورہ، مدھیہ پردیش اور دوسری ریاستوں نے اقلیتی تعلیمی اداروں میں صرف 50% اقلیتی بچوں کو داخلہ دینے کا جو ٹروم ہے اس کو ختم کر دیا جائے - لیکن صرف آندھرا پردیش ہی ایک ایسی ریاست ہے جو اس ٹروم کو برقرار رکھے کیلئے سپریم کورٹ میں اپنا حلف نامہ داخل کی تھی - یہ تملگو دیشم کی so called حکومت صرف مسلمانوں کی تعلیمی پسماندگی کو دور کرنے کیلئے کوئی عملی اقدامات نہیں کر رہی ہے بلکہ وہ صرف جھیلی میں جنت بتانا چاہتی ہے - اگر یہ حکومت مسلمانوں کے ساتھ ہمدردی رکھتی ہے اور اس کی دوست ہے تو مسلمانوں کے مسائل کو حل کرنا چاہیے -

డా. ఎన్. అరుణ(గుంటూరు-2) : రెస్పెక్టేబుల్ మేడమ్, చాలా సంతోషకరమైన విషయం. ఈనాడు తెలుగుదేశంపార్టీ మైనారిటీ సోదరులను ఏవిధంగా ముందుకుతీసుకువెళుతుందో తెలిచేసే విషయమై మాట్లాడటానికి అవకాశం ఇచ్చినందుకు సంతోషిస్తున్నాను. ప్రపంచ దేశాల్లో ఎవరైనా ముస్లింలకు ఆర్థికంగా, సాంఘికంగా, రాజకీయంగా ఎవరైనా న్యాయంచేశారంటే అది తెలుగుదేశం పార్టీ తరపునే జరిగిందని నేను తెలియచేస్తున్నాను. సుమారు 72 లక్షలమంది మైనారిటీలు ఈనాడు ఉన్నారు. వారిలో అక్షరాస్యతా శాతం పెంచనిదే ముందుకు తీసుకెళ్లేమనేది వాస్తవం. ఆర్థికంగా, సామాజికంగా కూడా వారిని పరిపుష్టం చేయవలసిన అవసరం ఉన్నది. మొట్టమొదటిసారిగా ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో 1985లో మైనారిటీ వెల్ఫేర్ కమిషన్ పెట్టటం జరిగింది. దానిద్వారా ఈరోజు రూ.35 కోట్లు వారికి ఆర్థిక సహాయం ఇవ్వటం జరిగింది. ఆర్థిక సహాయం వారికి అందించాలనే ఉద్దేశ్యంతోలే వారికి ఋణ సదుపాయం, తత్కాల్ స్కీమ్, డ్వాక్రా గ్రూపుల్లో ప్రాతినిధ్యం మొదలగు స్కీమ్స్ పెట్టటం జరిగింది. ముస్లింలకు ఈనాడు ఎవరైనా ఏదైనా చేశారంటే, వారిలో ఆత్మస్థైర్యం, ఆత్మగౌరవం పెంచారంటే అది తెలుగుదేశం ప్రభుత్వమే. రోష్ని పథకం, హజ్ యాత్రకు డైరెక్ట్ ఫ్లైట్ సదుపాయం మొదలైనవన్నీ చేయటంవల్లే వారు ముందుకెళ్లారు. ఈరోజు మేమందరం చెబుతున్నాము. ఈనాడు వారిలో లిటరసీ 40% నుండి 61%కు పెరిగింది. 16% వారిలో అక్షరాస్యతా శాతం పెంచగలిగామని, వెనుకబడిన వర్గాల ముస్లిం పిల్లలలో 15% అక్షరాస్యతా శాతం సాధించగలిగామని తమరిద్వారా తెలియచేస్తున్నాను.

మ.12.40

అదేవిధంగా ప్రభుత్వం ఈనాడు 13 జిల్లాలలో ఉర్దూను సెకండ్ లాంగ్వేజ్‌గా చేయడం జరిగింది. ఉర్దూ పాఠశాలలను వెయ్యి నుండి రెండు వేలకు పెంచి ఎనిమిది వేలమంది ఉర్దూ ఉపాధ్యాయులను ఇంకా విద్యా వాలంటీర్లను నియమించింది. వారి కోసం పండిట్ శిక్షణా కేంద్రాలను కూడా నెలకొల్పడం జరిగింది. అంతేకాకుండా ఉర్దూ మీడియమ్ విద్యార్థులకు అదనపు తరగతి గదులను నిర్మించడం, స్కూళ్లలో కంప్యూటర్లను ఏర్పాటు చేయటం లాంటి చర్యలన్నీ తీసుకొని ప్రభుత్వం ఉర్దూ మీడియమ్ విద్యార్థులకు, అదేవిధంగా ఉర్దూ భాషాభివృద్ధికి అనేక చర్యలు తీసుకున్నది. ఈవిధంగా ప్రభుత్వం అనేక చర్యలు తీసుకోవడం వల్లనే ఈనాడు ముస్లిమ్ మైనారిటీ పిల్లలు చిన్నతనం నుండే కారు పెడ్లలోనో, టైల్లర్ల దగ్గర కత్తిరింపు పనుల్లోనో పాల్గొనడం లాంటి చిన్న చిన్న పనులు మానేసి చాలా సంతోషంగా ఈనాడు ఆత్మ విశ్వాసంతో చదువుకోడానికిముందుకొస్తున్నారు. కంప్యూటర్ల ముందు కూర్చుంటున్నారు. అదేవిధంగా చిన్నప్పటి నుండి చదువుకు నోచుకోకుండా బాల కార్మికులుగా పని చేస్తున్న ముస్లిమ్ మైనారిటీ పిల్లలు కూడా ఈనాడు బ్రిడ్జి స్కూళ్లలో చేరి చదువుకుంటున్నారు. వారు అక్కడ చదువునేర్చుకోవటం వల్లనే మదరసా, ఖురాన్ వంటి వాటిని చదవడం, రాయడం కూడా తేలిగ్గా చేయగలుగుతున్నారు. అందువల్లనే ఈ బ్రిడ్జి స్కూళ్లలో చదువుకుంటున్న వారి సంఖ్య క్రమక్రమంగా పెరిగి గతంలో వున్న 2.8 లక్షల నుండి ఇప్పుడు 3.2 లక్షలకుచేరింది. ఇతర రాష్ట్రాల్లోని ముస్లిమ్ మైనారిటీ పిల్లల పరిస్థితి మనరాష్ట్రంలోని పరిస్థితితో పోల్చి చూసినట్లయితే ముస్లిమ్ మైనారిటీ పిల్లలు బాల కార్మికులుగా కాశ్మీర్‌లో కార్పెట్ పరిశ్రమల్లోను, తమిళనాడు, కేరళల్లో కాయర్ ఇండస్ట్రీస్, బీడీ పరిశ్రమ తదితర పరిశ్రమల్లో పని చేస్తుండగా మన రాష్ట్రంలో వారుబాగా చదువుకొని ఆత్మగౌరవంతో ముందుకుపోయేలా చర్యలు తీసుకున్నది చంద్రబాబు నాయుడుగారి నాయకత్వంలోని తెలుగుదేశం పార్టీ తప్ప మరొకటి లేదని తెలియజేస్తున్నాను. అధ్యక్షా, ఇందుకు ఒక ఉదాహరణ చెప్పదలచుకున్నాను. పాతిక సంవత్సరాల క్రితం నేను గైనగాలజిన్స్‌గా పనిచేస్తున్నప్పుడు ఒక పేద ముస్లిమ్ మహిళ ఆరవ కాన్ఫ్, ఏడవ కాన్ఫ్ కో వచ్చినప్పుడు ఆమె భర్త ఏంచేస్తాడని అడగితే అరబ్‌లో టైలర్‌గా పనిచేస్తున్నాడని తెలిపింది. అలాంటి ఆమెకు పుట్టిన పిల్లలు ఈనాడు అరబ్ దేశాల్లో కంప్యూటర్ ఇంజనీర్లుగాను, డాక్టర్లు గానూ పని చేస్తున్న విషయాన్ని ఈ సందర్భంగా తెలియజేస్తున్నాను. అదేవిధంగా ఈ ముస్లిమ్ మైనారిటీ విద్యార్థులకు సంబంధించి ఓల్డ్ సీటీలోని ముస్లిమ్ మైనారిటీ విద్యార్థులకు కావలసిన అదనపు తరగతి గదులను కాని, సౌకర్యాలను కాని మంజూరు చేయాలని మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను.

అదేవిధంగా, అధ్యక్షా, మా ప్రాంతంలో కొంతమంది తమిళులు నివసిస్తున్నారు. వారికి తమిళ స్కూల్స్ ఏర్పాటు చేయాలని కోరుతున్నారు. కాబట్టి వారికి కావలసిన స్కూళ్లను ఏర్పాటు చేయాలని కూడా మంత్రి గారిని ఈ సందర్భంగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎన్.రఘువీరా రెడ్డి: అధ్యక్షా, మంత్రి గారికి కేవలం క్లారిఫికేషన్స్ అడగకుండా కొంతమంది గౌ.సభ్యులు ప్రభుత్వాన్ని అభినందించడానికి, పొగడ్తలతో ముంచేయడానికి తమ సమయాన్ని వినియోగించుకొని అమూల్యమైన సభా సమయాన్ని వృథా చేశారు. నేను మంత్రి గారిని కేవలం క్లారిఫికేషన్స్ మాత్రమే అడుగుతాను. మా మడకశిర నియోజకవర్గంలో రోళ్ల, దొడ్డేరి, రాళ్లపల్లి, మందరపల్లి, పిచ్చారిగట్టి ఈ ఐదు ఊర్లలో వున్న ఉర్దూ స్కూళ్ల టీచర్లు లేకపోవడం వల్ల మూతపడ్డాయి. అంతేకాదు నాలుగు కన్నడ స్కూళ్లు కూడా అదే పరిస్థితి వల్ల మూతపడటం జరిగింది. ఆసక్తి వుండి చదువుకుంటామన్న చోట ఇలాంటి పరిస్థితి వుంది కాబట్టి అక్కడ టీచర్లను వెంటనే నియమిస్తారా? ఒక్క నియోజకవర్గంలోనే తొమ్మిది చోట్ల టీచర్లు లేక స్కూళ్లు మూత వేసే పరిస్థితి వుంటే ఇక రాష్ట్రవ్యాప్తంగా ఏవిధంగా ఉంటుందో అర్థం చేసుకోవచ్చు. మా దగ్గర కన్నడ స్కూళ్లను ఎంతో అట్టహాసంగా ఏర్పాటు చేశారు. అంతవరకు పక్కనున్న కర్నాటక రాష్ట్రంలోని స్కూళ్లలో చదువుకుంటున్న వారు ఇక్కడ స్కూళ్లు ఏర్పాటు చేయడం వల్ల ఇక్కడే చదువుకుంటున్న స్థితిలో ఇప్పుడు ఆస్కూళ్ల టీచర్లు లేక మూతపడే పరిస్థితి ఏర్పడితే వాళ్లు తిరిగి అక్కడికి వెళ్లి చదువుకోలేని పరిస్థితి ఏర్పడటం వల్ల వాళ్ల పరిస్థితి హాసనడక రాకపోయె-కాకినడక మరచిపోయె అన్న చందంగా వుంది. ఇది ఒక్క నా నియోజకవర్గంలోనే కాదు అధ్యక్షా, రాష్ట్రం మొత్తం మీద దాదాపుగా అటువంటి పరిస్థితి ఉంది. మంత్రి గారి సొంత జిల్లాకే దిక్కు లేదు. కాబట్టి అటువంటి స్కూళ్లలో స్పెషల్ రిక్రూట్మెంట్ చేసినా టీచర్ పోస్టులను భర్తీ చేస్తారా? చేస్తే ఎప్పటిలోపల చేస్తారో చెప్పాలని మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ మండవ వెంకటేశ్వర రావు: అధ్యక్షా, గౌ.సభ్యులు చక్కగా అడిగారు. ఒకసారి గారు మాట్లాడుతూ మైనారిటీస్ అంటే ఉర్దూ మాట్లాడే ముస్లిమ్ మైనారిటీలు మాత్రమే కాదు భాషాపరమైన మైనారిటీస్ కూడా వున్నారు. వారికి ఏమి చేస్తున్నారని అడిగారు. ఈ రాష్ట్రంలోని భాషాపరమైన మైనారిటీస్ను దృష్టిలో పెట్టుకునే రాష్ట్రంలో టోటల్ లిటరసీ మిషన్ అనే లక్ష్యాన్ని పెట్టుకోవడం జరిగింది. వారి, వారి మాతృభాషలను ప్రోత్సహించడానికి వీలుగా ఆయా భాషల్లోనే విద్యాబోధన చేసేందుకు చర్యలు తీసుకోవడం జరుగుతున్నది. గౌ.సభ్యులు రఘువీరారెడ్డి గారు చెప్పినట్లు బోర్డర్ ప్రాంతాలలోని స్కూళ్లలో టీచర్ పోస్టుల భర్తీకి సంబంధించి కొన్ని ఇబ్బందులున్నాయి. వాటికి సంబంధించిన ఇబ్బందులను సార్వప్రజా చీఫ్ area intensive programme క్రింద అక్కడున్న డిమాండ్ను దృష్టిలో పెట్టుకొని రిక్రూట్మెంట్ చేయడానికి చర్యలు తీసుకుంటాము. గౌ.సభ్యులు అక్బర్ గారు ఉర్దూభాష బోధన కోసం ఎక్కడెక్కడ ఐడెంటిఫై చేశారని అడిగారు. హైదరాబాదు, అనంతపురం, కర్నూలు, కడప, నిజామాబాదు, మెదక్ జిల్లాలను ఐడెంటిఫై చేయడం జరిగింది. అందులో ఫస్ట్ ఫేజ్ క్రింద తీసుకునేవి తొమ్మిది బ్లాక్స్ న్నాయి. ముషీరాబాదు, కదిరి, కర్నూలు, నంద్యాల, ఆత్మకూరు, రాయచోటి, బోధన్, జహీరాబాదు వీటిని ఫస్ట్ ఫేజ్ క్రింద తీసుకున్నాము. ఇంతకుముందు అమలు జరిపిన దానికంటే ఎక్కువ పకడ్బందీగా ఇప్పుడు అంటే ఈ రెండుమూడు సంవత్సరాల నుండి అమలు చేయడం జరుగుతున్నది. అందుకు గాను ప్రత్యేకంగా డిజైన్ చేసి కేంద్రం యొక్క అప్రూవల్ కు పంపడం జరిగింది. కేంద్రం మనం డిజైన్ చేసిన దానిని అంగీకరించి అప్రూవల్ ఇవ్వడమే కాకుండా మూడు కోట్ల రూపాయలు కూడా ఇవ్వడం జరిగింది. కొంతమంది గౌ.సభ్యులు చెప్పినట్లు ఉర్దూ హిందుస్థానీకా జబాన్ అన్న విషయం అందరికీ తెలిసిందే. అందుకే ఉర్దూకు ప్రభుత్వం ఇవ్వవలసిన గుర్తింపు ఇచ్చి ఆయా జిల్లాలలో అడాప్ట్ చేసుకొమ్మని, అవసరమైన చోట్ల విస్తరించడానికి చర్యలు తీసుకుంటున్నది. గౌ.సభ్యులు నల్గొండ జిల్లాలో నోటిఫై చేసినప్పుడు ఓసి.కేటగిరీకింద లేరుఅందువల్ల ఇప్పుడు 29 పోస్టులు మిగిలిపోయాయని ట్రెయినింగ్ బీసీలున్నారు కాబట్టి వారిని ఓసీల క్రింద భర్తీ చేయాలని కోరారు. మేము దీన్ని సీరియస్ గా తీసుకొని డిటెయిల్స్ కాలిఫర్ చేశాము. వెంటనే బీసీలకు ఓసి కేటగిరీ క్రింద ఇవ్వడం జరుగుతుంది. ఇందులో ఎటువంటి మీమాంస అవసరం లేదని సంబంధిత డి.ఇ.ఓకు అదేశించడం జరుగుతుంది. అదేవిధంగా ఎయిడెడ్ ఇన్స్టిట్యూషన్లలో కూడా రిజర్వేషన్లను కంపర్సరీ చేసి రిక్రూట్మెంట్

చేయడానికి పర్మిషన్ ఇస్తున్నాము. త్వరలోనే రిక్రూట్మెంట్ జరుగుతుంది. ఇప్పుడు లిటరసీ మీద చర్చ జరుగుతున్నది. ఈ సందర్భంలో మైనారిటీలకు సంబంధించిన **BEd. institutions** గురించి నేను ఫోకస్ చేయడం లేదు కాని వాటికి సంబంధించి జరుగుతున్న పరిణామాలను గమనించి వాటి పరిష్కారంలో వారి సహకారం అందించవలసివుంటుందని గౌ.సభ్యులకు మనవి చేస్తున్నాను.

మ.12.50

మైనారిటీ పేర్లమీద ఇనిస్టిట్యూషన్స్ పెట్టుకుని మైనారిటీస్ కు సీట్లు ఇవ్వకుండా, దొంగ మైనారిటీస్ కు సీట్లు ఇస్తూ అసలైన మైనారిటీస్ కు అన్యాయం జరుగుతున్న విషయాన్ని మీరు ఒప్పుకుంటారా? లేదా? దీన్ని మీ విజ్ఞతకే వదలేస్తున్నాను. ఎందుకంటే ఎంతోమంది మైనారిటీ పిల్లలు మాదగ్గరకు వచ్చి, మమ్ములను వదలి పెట్టి మా ఇనిస్టిట్యూషన్స్ లో డబ్బులు తీసుకుని నాన్ మైనారిటీస్ తోబాటు మిగతా వాళ్లందరికీ కూడా సీట్లు ఇస్తున్నారు, మమ్మల్ని ప్రొటెక్ట్ చేయండని కోరుతూ ప్రభుత్వానికి విన్నవించిన విషయాన్ని ఈ నిండు సభలో మీకందరికీ తెలియజేస్తున్నాను. అందులో మైనారిటీ ఇనిస్టిట్యూషన్స్ అడ్మినిస్ట్రేషన్ లో మేము వేలు పెట్టలేదు. అయితే క్వాలిటీ ఎడ్యుకేషన్ ను ప్రొటెక్ట్ చేయడానికి జీ.ఓ. ఇచ్చాము. సుప్రీంకోర్టులో కూడా చాలా స్పష్టంగా చెప్పారు. దానికి అనుకూలంగానే పోతున్నాం. వాళ్ల అడ్మినిస్ట్రేషన్ లో జోక్యం చేసుకోవడానికి మాకు ఇంట్రెస్ట్ లేదని చెబుతూ, మైనారిటీస్ ను ప్రొటెక్ట్ చేసి వాళ్లకు రావలసిన సీట్లను వాళ్లకు ఇప్పించే వ్యక్తులుగా మాట్లాడాలని గౌరవ సభ్యులను కోరుతున్నాను. అవసరమైతే దానిమీద చర్చ జరగ వలసిన అవసరం వుంది, కాని అది జరుగలేదు. మైనారిటీస్ లో చాలా మంది వెనుకబడిన వాళ్లన్నారు. వాళ్ల పేర్ల మీద ఇనిస్టిట్యూషన్స్ పెట్టుకుని వాళ్లకే అన్యాయం చేయడం మంచిది కాదు. ప్రభుత్వపరంగా మైనారిటీలను ప్రొటెక్ట్ చేయడానికి, ఎంకరేజ్ చేయడానికి ప్రత్యేకమైన కార్యక్రమాలు వున్నాయి. వారికి అడ్వల్ట్ ఎడ్యుకేషన్ క్రింద కూడా ప్రోగ్రామ్స్ టేకప్ చేయడం జరుగుతోంది. అయినప్పటికీ కూడా మైనారిటీస్ కు సంబంధించి కొంత ప్రాబ్లం వుంది. వాళ్లకు వాలంటరీ సర్వీసు చేసే వారు కూడా వున్నారు. సాధ్యమైనంతవరకు ఆ కమ్యూనిటీని ఎంకరేజ్ చేయడం జరుగుతోంది. మైనారిటీ కమ్యూనిటీస్ లో తక్కువ మంది వున్నారు కాబట్టి కొంత ఇబ్బంది వున్న మాట వాస్తవమే. వాళ్లు మిగతా భాషలు నేర్చుకోవడంలో ఇబ్బందులు లేవు. ప్రైమరీ ఎడ్యుకేషన్ లో పూర్తి స్వేచ్ఛ వుంది. వాళ్లకు సంబంధించిన రిక్రూట్మెంట్ చేస్తున్నాం, నూరు శాతం ఎన్ రోల్ చేసే కార్యక్రమాలు చేపడుతున్నాము. మైనారిటీస్ వట్ల ఎటువంటి వివక్షత లేదు. విద్యా విషయంలో వాళ్లను ప్రొటెక్ట్ చేస్తూ, ఎంకరేజ్ చేయవలసిన అవసరం వుంది. అరుణగారు చెప్పినట్లుగా ఎవరినీ కించపరచవలసిన అవసరం లేదు. మైనారిటీస్ కు సంబంధించినంత వరకు ఎవ్వరికీ ఎటువంటి విభేదాలు లేవు. మాదగ్గర కర్ణాటక, మహారాష్ట్ర బోర్డర్ వుంది, అక్కడి నుంచి మైగ్రేట్ అయిన వాళ్లు కూడా వున్నారు. అటువంటి వాళ్లను ఐడెంటిఫై చేసి చర్యలు తీసుకుంటున్నాం. వాళ్లకు సంబంధించి కొంత ఇబ్బంది వుంది. మన రాష్ట్రంలో రిక్రూట్ చేయాలంటే వాళ్లు ఇక్కడ చదివి వుండాలి. లోకల్ వాళ్లను రిక్రూట్ చేయాలన్నది మన స్టాండ్. కర్ణాటక వాళ్లైనా, ఒరిస్సా వాళ్లైనా ఎవరైనా సరే, వీళ్లందరికీ సంబంధించిన సమస్యలను సార్వప్రజాత్ చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నామని గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తూ ఈ అవకాశం ఇచ్చిన మీకు ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

جناب اکبر الدین اویسی - میں مجلس اتحاد المسلمین کی جانب سے منسٹر صاحب نے جو جوابات دیئے ہیں اس پر میں شدید احتجاج کرتا ہوں میں نے جتنے بھی سوالات اٹھایا تھا اس کے موثر جوابات نہیں دیئے گئے - سب سے پہلے میں نے یہ سوال اٹھایا تھا کہ مسلمانوں کی تعلیمی پسماندگی کو دور کرنے کیلئے ریزرویشن کا اعلان کریں، پٹو سوامی کمیشن کی میعاد کو غیر ضروری بڑھا رہے ہیں جب بھی وہ رپورٹ حکومت کو پیش ہوگی کیا حکومت اس پر عمل کرے گی - ایسے اوارے جو مسلمانوں کی پسماندگی کو کرنے کے پروگرام رکھتے ہیں انھیں کیا مراعات دے گی - ایسے طلباء جو انٹر میڈیٹ میں ٹاپ میں پاس ہوتے ہیں انھیں کیا انعامات دے گی - چیف منسٹر صاحب نے اس تعلق سے اپنے جواب میں کچھ بھی نہیں کہا ہے مسلمانوں کے ریزرویشن کے تعلق سے بھی کچھ بھی نہیں کہا ہے - مجھے افسوس کے ساتھ کہنا پڑتا ہے کہ آج دیکھنے والے دیکھ رہے ہیں لکھنے والے ضرور لکھ دیں گے حکومت کا جو حقیقی چہرہ ہے وہ آج بے نقاب ہو چکا ہے یہ حکومت صرف زبانی ہمدردی رکھتی ہے عملی نہیں - یہ صرف جھیلی میں جنت دیکھنا چاہتی ہے اور دھوکا دیتے ہوئے مسلمانوں کو خواب غفلت میں رکھنا چاہتی ہے - ڈپٹی اسپیکر صاحب میں آپ کے ذریعہ حکومت سے یہ کہنا چاہتا ہوں کہ آج حکومت کا حقیقی چہرہ بے نقاب ہو گیا ہے وہ مسلمانوں کے ساتھ ہمدردی نہیں رکھتی اس لئے وہ کوئی عملی اقدامات نہیں کر رہی ہے۔

مجھے اردو زبان میں کہنے کیلئے امر اکر کیا جا رہا ہے اس لئے میں اردو میں کہوں گا - اردو زبان سب سے پیاری اور میٹھی زبان ہے اردو بولنے والوں کو میں مبارکباد دیتا ہوں - اردو میں بات کر کے خوش ہوتا ہوں بہ نسبت تلگو زبان کے - پرائمری تعلیم ہر بچے کیلئے ایک بنیادی تعلیم ہے - بڑی افسوس کی بات ہے کہ جو ضروری چیزیں تھیں وہ تو بہت دور ہیں - میں اس ایوان کا ایک پرانا ممبر ہوں اس ایوان کو بعض وقت پبلک میٹنگ ہل بنا دیتے ہیں اس کو سوال جواب کا میدان بنا دیتے ہیں - سب ملکر یہ سوچنا چاہئے کہ مسلمانوں کی تعلیمی پسماندگی کو کس طرح دور کرنا چاہئے - بچوں پر یہ اہرام لگایا جاتا تھا کہ کاپی کر کے پاس ہو رہے ہیں اگر ان لڑکوں کو subject wise teachers دیئے جائیں تو وہ ضرور بغیر کاپی کے پاس ہو سکتے ہیں - میں کاپی کرنے کی تائید میں نہیں ہوں کاپی نہیں کرنا چاہئے - حکومت کا بھی یہ کام ہے کہ انہیں subject wise teachers and lecturers مہیا کیا جائے تعلیم بھی اچھی ہوگی لڑکے بھی اچھے پڑھیں گے - لیکن حکومت ایسا کوئی عملی اقدام نہیں کر رہی ہے جس کی وجہ سے طلباء برابر تعلیم حاصل کر نہیں پا رہے ہیں -

جناب ڈپٹی اسپیکر - آپ بات کرنا جلد ختم کیجئے -

جناب جی گڈنا - اسمبلی کا ایوان چل رہا ہے آپ گزبڑ کر پیٹے ہم تو فائل ہو جائیں گے لیکن آپ بھی کامیاب نہیں ہو سکتے۔

ص. 1.00

శ్రీ మండవ వెంకటేశ్వర రావు : గౌరవ సభ్యులు ఓవైసీ గారు మాట్లాడుతూ ఉర్దూకి ప్రత్యేకమైన ప్రాగ్రాము లేదు అనే విధంగా మాట్లాడడం జరిగింది .

(ఇంటర్వ్యూ)

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ : స్పీజ్ కూర్చోండి .

(ఇంటర్వ్యూ)

రెండుసార్లు యిస్తారా అవకాశం? ప్రతిసారి కొత్తరూల్సు చెబుతారు .

శ్రీ కె.ఆర్. సురేష్ రెడ్డి : వారికి జవాబు రాలేదు అధ్యక్షా.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ : సురేష్ రెడ్డి గారూ రెండుసార్లు ఎట్లా ఇస్తారు అవకాశం ? మీరు కొత్త రూలు చెబుతున్నారండి? మీరంతా సహకరించకపోతే సభ జరుగదు . 304లో రెండుసార్లు అవకాశం ఎలా యిస్తారండి ? మీరు అట్లా అంటే ఎలా?

SRI YOUNIS SULTAN: Sir, it is unfortunate on the part of the Government not to give reply to my clarifications. The public particularly the minorities will understand how serious the Government is. I was very specific to ask whether bridge schools are opened in minority areas. No answer has been given. I have brought to the notice of the Government that Area Intensive Programme is existing for many years. The Government is sleeping over this. They have projected Rs.32 crores. How much matching money is the Government funding? It is not answering. Many schools in Khammam and Kothagudem are in dilapidated condition. Why is the Government not able to repair them when there is low literacy rate? Let the Government reply. There is no answer for that.

శ్రీ మండవ వెంకటేశ్వర రావు : అధ్యక్షా , గౌరవసభ్యులు మాట్లాడేటప్పుడు వారే రెండు విధాలుగా మాట్లాడుతున్నారు. ఒక పక్కన మైనారిటీస్ లో లిటరసీ రేటు పెంచాలన్నదే వారి ఏకైక కోరిక అని మాట్లాడారు . ప్రభుత్వం స్పష్టంగా అన్ని చర్యలు తీసుకుంటున్నది . దానికి కావలసిన ఏజ్ గ్రూపులతో సహా ఏవిధంగా ఏ పాఠశాలల్లో తీసుకోవాలో అవిధంగా తీసుకుంటున్నదని నేను స్పష్టంగా చెప్పడం జరిగింది . అలాగే మరి ప్రతిసారి చెబుతున్నాము. ఈ ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత ఎన్ని కొత్త స్కూల్స్ తీసుకుందీ, ఎంతమంది టీచర్లను రిక్రూట్ చేసింది కూడా స్పష్టంగా మీ అందరికీ చెప్పాను . మరొకసారి డిమాండ్స్ లో కూడా చెప్పబోతున్నాము. అలాగే గడ్డన్నగారు అడిగినట్లుగా గతంలో ఎటువంటి పునాది లేదు, పట్టించుకోలేదు కాబట్టి ఈనాడు ఇబ్బంది వస్తోంది . ఈ 3 సంవత్సరాలలో, 5 సంవత్సరాలలో ఎన్నెన్ని పాఠశాలలు ఏ ఏ జిల్లాలలో వచ్చిందీ, ఎన్ని అప్ గ్రేడ్ చేసింది, ఎన్ని ఉర్దూ పాఠశాలలు చేసిందీ స్పష్టమైన నివేదిక యిచ్చాము . బడ్జెట్ లో కూడా యివ్వబోతున్నాము . -ఓవైసీ గారు లిటరసీ గురించి అడిగిన దానికి నేను సంపూర్ణంగా రిప్లయ్ యివ్వడం జరిగింది . ఆ సందర్భంగా మైనారిటీ వెల్ఫేర్ గురించి మాట్లాడుతూ ఫరూక్ గారు హౌస్ లో లేరని మాట్లాడడం జరిగింది . వారు హౌస్ లో వున్నారు . అలాగే డిమాండ్స్ సందర్భంగా మీరు ఏ విధంగా మాట్లాడినా వారు రిప్లయ్ యివ్వగలుగుతారు . లిటరసీ విషయంలో వారు చెప్పినట్లుగా మైనారిటీ మహిళలలో కూడా ఇల్లిటరసీ రేటు ఎక్కువ వుండడం మూలాన ఈ సమస్య వస్తోందని గ్రహించాము. అందుకనే మహిళలలో కూడా లిటరసీ రేటు పెంచడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాము . మహిళా దినోత్సవం సందర్భంగా ఓల్డ్ సిటీలో రెండు స్కూళ్లను ఓపెన్ చేసి దాదాపు 230 మంది పిల్లలను అందులో చేర్చి వారిలో ఇంట్రస్ట్ వచ్చే విధంగా చేయబోతున్నాము. కాబట్టి ఆ ఏరియా ఎంఎల్ఏలను కూడా అందులో పార్టిసిపేట్ చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాము. మరి సుల్తాన్ గారు అడిగినట్లు స్పష్టంగా ఇప్పటివరకు కూడా గవర్నమెంటు స్కూల్స్ తో పాటు బడ్జెట్ యివ్వడం జరిగింది . మైనారిటీస్ కు స్పెషల్ ప్యాకేజీ మనము తయారుచేస్తున్నాము అందులో 6 జిల్లాలలో తీసుకోవడం జరిగింది . ఇంకా మిగతా ప్రోగ్రాము కూడా తీసుకోవడం జరుగుతుంది . అలాగే ఈ 6 జిల్లాలలో 38 కోట్లతో అప్రూవ్ చేయడం జరిగింది . మీరు కాగితం పంపితే అయిపోతుందని అంటున్నారు . అంత తేలికగా లేదు. అటువంటిది వుంటే మిగతా 13 జిల్లాలకు సంబంధించి కూడా పంచడానికి ప్రభుత్వానికి అభ్యంతరం లేదు . ఆ విధంగా కూడా ప్రోగ్రాము తయారుచేస్తున్నాము. మొదటి ఫేజ్ ను కంప్లీట్ చేసి రెండో ఫేజ్ కూడా ప్రయత్నం చేద్దాము. మీరు కూడా చేయి కలుపుదాము అంటే ఆ ప్రపోజల్ కు సంబంధించి మీ అసిస్టెన్స్ కూడా తీసుకోవడం

జరుగుతుంది . ఎందుకంటే యిటువంటి ప్రోగ్రాము జరుగుతున్నప్పుడు దానిని సద్వినియోగ పరచుకోవాలి . కాని తేలికగా గాని వేగ్ గా గాని మార్పడం అంత భావ్యం కాదు . అదనంగా మీరు ఏ సలహాలు యిచ్చినా లిటరసీ రేటు పెంచడానికి గాని, మైనారిటీస్ లో లిటరసీ రేటు పెంచడానికి గాని ఈ ప్రభుత్వం సిద్ధంగా వుంది . మీ సూచనలను తీసుకోవడానికి ప్రభుత్వం సిద్ధంగా వుందని గౌరవసభ్యులకు తెలియజేస్తూ వారు స్పెసిఫిక్ గా వారి నియోజకవర్గాలలో వున్న పాఠశాలలను, రెగ్యులర్ బడ్జెట్ క్రింద అయితే అటువంటి పాఠశాలల్లో స్కూలు రూములు కట్టడానికి తప్పకుండా చర్యలు తీసుకుంటామని గౌరవ సభ్యులకు మీ ద్వారా తెలియజేస్తున్నాను.

2003-04 సం. పు వార్షిక ఆదాయ వ్యయ పట్టిక (సాధారణచర్చ)

శ్రీ కె . చంద్రశేఖర్ రావు: అధ్యక్షా, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఈ ఆర్థిక సంవత్సరానికి ప్రవేశపెట్టినటువంటి వార్షిక బడ్జెట్ లో అన్ని రంగాలకు కూడా కేటాయింపులు పెంచుతున్నట్లుగా చూపించారు. బేసిక్ గా ఒక సమస్య ఏమిటంటే బడ్జెట్ అంటే కేవలం ఆదాయవ్యయాల పట్టిక మాత్రమే కాదు. ప్రజల అభివృద్ధికి రాష్ట్రంలో వున్నటువంటి ప్రధాన ఉత్పత్తి రంగాలను చేయడానికి రాష్ట్ర ఆర్థిక స్థితిగతులను మెరుగుపరచుకోవడానికి వ్యూహాత్మకంగా వుద్దేశించి వుండవలసిన అవసరం వుంది .

మ. 1.10

విజన్ 2020 లక్ష్యాలకు కనీసం చేరువలో కూడా ప్రగతి సూచికలు లేవు. అనేక రంగాలలో విజన్ 2020 నిర్దేశించుకున్న లక్ష్యాలు ఏవైతే ఉన్నాయో వాటిని రాష్ట్ర స్థూల జాతీయాభివృద్ధి GSDP లాస్ట్ 2 ఇయర్స్ లో 2000-01, 2000-02 విజన్ లో నిర్దేశించుకున్న లక్ష్యం 8.6% అయితే సాధించిన ప్రగతి 5.6%. అట్లాగే పర్ క్యాపిటా ఇన్ కమ్ లాస్ట్ 2 ఇయర్స్ లో చూసినట్లయితే విజన్ లో నిర్దేశించుకున్న లక్ష్యం 7.6% అయితే achieved target వచ్చి 4.5% . అదే విధంగా పరిశ్రమల రంగం అయితే చాలా ధారుణంగా విఫలమైంది. పరిశ్రమల రంగంలో చాలా పెద్ద పెద్ద మాటలు చెప్పారు. విదేశీ యాత్రలు చేశారు. భాగస్వామ్య సదస్సులు చేశారు, చాలా పెద్ద ప్రగతి సాధించబోతున్నట్లుగా చెప్పారు. కాని అమలు జరగలేదు. లాస్ట్ 2 ఇయర్స్ లో 2000-2001, 2001-2002 లో సాధించాలని పేర్కొన్నటువంటి లక్ష్యం 9.7% అయితే సాధించిన వార్షిక సగటు అభివృద్ధి 3.8%. సేవా రంగంలో లాస్ట్ 2 ఇయర్స్ చూస్తే సాధించాలని తలపెట్టిన లక్ష్యం 9.7% అయితే అచీవ్ మెంట్ వచ్చి only 6.9%. ఈ రకంగా అంకెలు చెపుతున్నారు, అంకెలు చూపుతున్నారు. కాని నిర్దేశించుకున్న లక్ష్యాలను సాధించడంలో ప్రభుత్వం విఫలం అవుతుంది అనేది ప్రభుత్వం తానుగా ఇచ్చినటువంటి లెక్కలలోనే మనకు స్పష్టంగా తెలుస్తుంది. స్టాటిస్టిక్స్ ఈ విధంగా వుంటే ground realities కూడా అందుకు ఏమాత్రం భిన్నంగా లేవు. ఈ రోజు విజన్ 2020 కాదు కదా, 2040 కి కూడా ఆ టార్గెట్స్ అందుకునేటువంటి పరిస్థితి లేదు. అదే విధంగా ఒక్క సంవత్సరం కరవు వస్తే లక్షలాది మంది ప్రజలు వలస వెళ్తున్నారు. చేనేత కార్మికుల ఆత్మహత్యలు కొనసాగుతున్నాయి. అవి ఆగిపోయే సందర్భాలు లేవు. ఆకలిచావులు, రైతుల ఆత్మహత్యలు కూడా శరపరంపరగా కొనసాగుతున్నాయి. వృత్తి కార్మికులు కూడా వృత్తులు కోల్పోయి ఇబ్బంది పడి రోడ్ల మీద పడి ఆత్మహత్యలు చేసుకుంటుంటే వాళ్లను ఆదుకుంటున్న పరిస్థితులు లేవు. స్వల్పకారులు వాళ్లు కూడా వృత్తులు కోల్పోయి ఆత్మహత్యలు చేసుకోవడం ఈ మధ్య పత్రికలలో చూస్తున్నాము. గీత కార్మికులు కూడా వాళ్లు కాస్తో, కూస్తో బ్రతుకుతుంటే ఆనవసరమైన లేనిపోని పాలసీలు పెట్టి ఇబ్బందులకు గురి చేస్తున్నారు. బెల్లం రైతులు సమస్యలకు ఎన్ని movements వచ్చిన ఎన్ని agitations వచ్చినా చివరికి రైతులు ధర్నాలు చేసి జైళ్లకు వెళ్లినా కూడా వాళ్ల సమస్యకు పరిష్కారం దొరకడం లేదు. ప్రభుత్వం పేదలకు వ్యతిరేకంగా వున్న పాలసీలు ఎక్కువ తీసుకుంటున్నారు. వారి అభివృద్ధి కోసం ఎన్నికల ముందు కొన్ని ప్రణాళికలు చేసినా కూడా ఎన్నికల సమయం దాటిన తరువాత వాటిని అన్నింటినీ కూడా withdraw చేసుకొని చాలా ధారుణంగా పేద ప్రజల యొక్క ప్రయోజనాలు దెబ్బతీస్తున్న విషయం ఈ రాష్ట్రంలో మనకు కళ్లకు కట్టినట్లు కనబడుతుంది. ఇక ఎస్.సీలకు సంబంధించి, దళితులకు సంబంధించి గవర్నర్ యొక్క సమావేశంలో చెప్పారు. లాస్ట్ 10 ఇయర్స్ లో 4545 కోట్ల రూపాయలు

15% ప్రకారం ఎస్.సిలకు ఖర్చుపెట్టవలసి వుంటే కేవలం 2322 కోట్లు మాత్రమే ఖర్చు చేసి పైకి రావలసిన దళిత ప్రజలను ప్రభుత్వం దగా చేస్తుంది. అందులో ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం 10% కూడా దళిత అభివృద్ధి కోసం ఖర్చు పెట్టడం లేదు. వ్యవసాయం రంగం దక్షిణ భారతదేశ ధాన్యాగారంగా రైస్ బోల్ ఆఫ్ సౌత్ ఇండియాగా ప్రసిద్ధి గాంచిన రాష్ట్రం చాలా తిరోగమన దిశలో వుంది. **Economic survey**లో చూపించనట్లయితే లాస్ట్ ఇయర్ అయితే -6.10 గా వుంది. అయితే గత 5-6 సంవత్సరాల బడ్జెట్ను పరిశీలిస్తే మనము ఏ ఒక్క సంవత్సరం కూడా వారికోసం నిధులు ఖర్చు పెట్టడం లేదు. ఇది మంచిది కాదు. ఎందుకంటే ఎక్కువ శాతం మంది వ్యవసాయం మీద జీవనం సాగిస్తున్నారు. కాబట్టి దీనిమీద ప్రభుత్వ నిర్లక్ష్యం పనికి రాదు. అయితే విజన్లో నిర్దేశించుకున్న లక్ష్యాల ప్రకారంగా పారిశ్రామిక ప్రగతిని పెంచి పరిశ్రమల ద్వారా ఎక్కువ వర్సెంట్ ఆదాయం వచ్చే విధంగా వ్యవసాయ రంగం దాని సమాన స్థాయిలో ఉత్పాదన రంగం కాదు కాబట్టి 12% వరకు దానిని తీసుకునే విధంగా చెప్పారు. అంటే వున్నటువంటి దానిని నిర్లక్ష్యం చేయమని దాని అర్థం కాదు. ప్రపోజ్చేట్గా పెట్టుబడి సెక్టార్లో బాగా ట్రస్ట్ చేసి దానిని హై రేషియోలో డెవలప్ చేసుకుంటూ పోవాలి. అది పైకి పోవడం లేదు. ప్రయత్నాలు ఫలించడం లేదు. మాటలుగా మిగిలిపోతున్నాయి. వ్యవసాయం మాత్రం దెబ్బతింటుంది. ఈ లక్ష్యాలు రెవ్యూ చేసుకొని సిన్సియర్ అప్రోచ్తో ముందుకు వెళ్లవలసిన అవసరం వుంది , లేకపోతే చాలా పెద్ద ప్రమాదాన్ని ఎదుర్కోవలసి వస్తుంది. పెట్టుబడులకు సంబంధించి చాలా విషయాలు మనము విన్నాము. భాగస్వామ్య సదస్సులు జరిగాయి. జనవరి 2001లో లక్షా ముప్పై వేల కోట్ల రూపాయలు వస్తాయంటే చివరికి మూడు వేల కోట్లు మాత్రమే వచ్చాయని రిపోర్ట్స్ ద్వారా తెలుస్తుంది. ఈ రకంగా వుంటే మరి ముఖ్యమంత్రి గారు స్విజ్జర్లాండ్ పర్యటన జరిపి మరో పదిహేడు కోట్లు MOU చూపిస్తున్నారు అంటే మాటలకు, చేతలకు, పోలిక గాని పొంతన గాని, లేనటువంటి బడ్జెట్ను ప్రవేశపెట్టారు. అటువంటి పథకాలను ప్రచారం చేస్తూ వారు కూడా కలలు కంటూ ప్రజలను కూడా కలలలో విహరింపచేస్తున్నారు. ఎందుకు ఈ లక్ష్యాలను చేరుకోలేకపోయామని ఆలోచించడం లేదు ఎందుకు ఈ పరిస్థితి వస్తుందని ఆలోచించడం లేదని ఆర్థిక మంత్రి గారు తమ యొక్క సర్వేలో చూపలేదు. పారదర్శక ప్రభుత్వం అని చెప్పి ప్రభుత్వం డెఫిసిట్గా సిన్సియర్గా వుండాలి . కాబట్టి ఈ యొక్క కారణాల వల్ల చేరుకోలేకపోయాము తదనుగుణంగా స్ట్రాటజీని మార్చుకుంటున్నాం కాబట్టి ప్రతిపక్షాలు కూడా మీరు కూడా ఏదైనా సలహా ఇవ్వాలని చెప్పాలి అంతేకాని మేము చెప్పేది కెక్టన్ వితండవాదం చేయడానికో ప్రభుత్వం ప్రయత్నం చేసిందే తప్ప ఎక్కడ కూడా పారదర్శకంగా వివరించలేదు.

రెండవది కొన్ని విషయాలు నేను ఎక్కువ వివరంలోకి పోకుండా చెప్పదలచుకున్నాను. 1-2 విషయాలు మాత్రమే ప్రభుత్వం మీద తీవ్రమైన ఆరోపణలు చేస్తున్నాను. ఈ ప్రభుత్వానికి శాసన సభ అంటే కనీస గౌరవం కూడా లేదు. ప్రజలకు ఏదైనా శాసనసభ ద్వారా నిబద్ధతతో చెప్పాలి. అది గతంలో ఉండేది కాని, ఈ ప్రభుత్వం మేము ఏదైనా సరే చేయగలుగుతాం అని చెబుతుంది. ఇది చాలా దురదృష్టకరమైనటువంటి పరిణామం . వెనుకబడిన ప్రాంతాలను మేము బ్రహ్మాండంగా బాగు పరుస్తామని ముఖ్యమంత్రిగారు, మంత్రులు శాసనసభ లోవల, బయట కూడా చెప్పారు. బడ్జెట్ సంధర్భంగా చెప్పారు. కాని వాస్తవాలు మాత్రం చాలా దారుణంగా వున్నాయి. ఈ సంవత్సరం బడ్జెటులో కూడా నీటిపారుదల రంగానికి పందొమ్మిది వేల కోట్ల రూపాయలు కేటాయించి, తెలంగాణా ప్రాంతానికి, వెనుకబడిన ప్రాంతానికి పెద్ద పీట వేశామన్నారు. మూడు ప్రాంతాలను విడదీసి ఇక్కడ ఏడు వందల కోట్ల రూపాయలు ఇచ్చి తెలంగాణా ప్రాంతానికి వన్నెండు కోట్ల రూపాయలు ఇచ్చామన్నారు. అదే విధంగా ఈ ఒక్క విషయాన్ని పరిశీలిస్తే ప్రభుత్వం వ్యవహారిక శైలి వెనుకబడిన ప్రాంతాల ఎడల అవలంబించిన వివక్ష ఏ విధంగా వుంటుందో అర్థం చేసుకోవచ్చు. వెనుకబడిన తెలంగాణా ప్రాంతాలలో వున్నటువంటి మహబూబ్ నగర్ జిల్లా గత ఏడు సంవత్సరాలుగా ముఖ్యమంత్రి గారి దత్తతలో వుంది. ఈ జిల్లాలో నెట్టంపాడు ప్రాజెక్టుని చేస్తామని ముఖ్యమంత్రి గారు చెప్పారు, మంత్రులు ప్రభుత్వం పదే పదే చెప్పారు. ఈ ప్రాజెక్టు పరిస్థితి ఏ విధంగా వుందంటే 99-2000 బడ్జెట్లో ఈ ప్రాజెక్టుకు కేటాయించిన డబ్బులు అయిదు వేల కోట్ల రూపాయలు.

మ. 1.20

2000-01 లో నెట్టెంపాడుకు చేసిన కేటాయింపులు చూస్తే రూ.5 కోట్లు. అంతకుముందు సంవత్సరం కూడా 5 కోట్లే, ఐ యామ్ కంట్రింగ్ మైసెల్ఫ్. 2000-01 లో కూడా రూ.5 కోట్లు కేటాయిస్తే ఒక్క పైసా కూడా ఖర్చు చేయలేదు. 2002-03 లో రూ. 15 కోట్ల 60 లక్షలు కేటాయించారు, ఒక్క పైసా కూడా ఖర్చు చేయలేదు. గత 5 సంవత్సరాలలో నెట్టెంపాడు ప్రాజెక్టుకు రూ.30 కోట్ల 60 లక్షలు కేటాయింపులు చేస్తే ఏ ఒక్క సంవత్సరం కూడా ఒక్కరూపాయి కాదు కదా నయాపైసా కూడా ఖర్చు చేయలేదు. వెనుకబడిన ప్రాంతాలలో ఉన్న ప్రాజెక్టుల మీద ఇదే ప్రభుత్వ నీతి, దీనిని ఆర్థిక మంత్రిగారు బెనంబారా, కాదంబారా? దీనికి ఏం చెబుతారు? వారి రిస్లయ్లో ఈ ప్రాజెక్టుకు సంబంధించి స్ట్రెయిట్గా ఆన్సర్ ఇవ్వాలి, ఇలాంటి పరిస్థితి ఎందుకు ఉత్పన్నం అవుతున్నది? ఈరకమైన పరిస్థితులలో వెనుకబడిన ప్రాంతాలను ఏవిధంగా అభివృద్ధి చేస్తారని నేను సూటిగా ప్రశ్నిస్తున్నాను. అదేవిధంగా ముఖ్యమంత్రిగారు దత్తత తీసుకొన్న మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలో వారు స్వయంగా ఫౌండేషన్ స్టోన్ వేసిన కల్వకుర్తి ఎత్తిపోతల పథకం అని ఇంకొక పథకం ఉంది. ఈ కల్వకుర్తి ఎత్తిపోతల పథకానికి 1999-2000 సంవత్సరంలో 15 కోట్లు కేటాయించారు. అయితే నయాపైసా కూడా ఖర్చు చేయలేదు. 2000-01 లో రూ. 14 కోట్ల 65 లక్షలు కేటాయించారు, కాని ఒక్క నయాపైసా కూడా ఖర్చు చేయలేదు. 2001-02 లో మళ్ళీ రూ. 14 కోట్లు కేటాయించారు. ఖర్చు ఒక్క పైసా కూడా చేయలేదు. 2002-03 లో కల్వకుర్తి ఎత్తిపోతల పథకానికి రూ.24 కోట్లు కేటాయించారు, ఒక్క నయాపైసా కూడా ఖర్చు చేయలేదు. అంటే గత నాలుగు సంవత్సరాలుగా 4 బడ్జెట్లలో రూ. 67 కోట్ల 65 లక్షలు కేటాయింపులు చేసినా 67 పైసలు కూడా మీరు ఖర్చు పెట్టలేదు. ఇదీ ఈ ప్రభుత్వ నీతి, ప్రభుత్వం అనుసరిస్తున్న విధానం. ముఖ్యమంత్రిగారు దత్తత తీసుకొన్న మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలో పైతం ప్రాజెక్టుల పరిస్థితి ఇది. ఈ వివరాలు బడ్జెట్ వుత్తకాల నుంచి తీసుకొన్నవే తప్ప ఇందులో నా స్వంత కవిత్వం ఏమీ లేదు. ఇవి ప్రభుత్వం చేసిన కేటాయింపులే, ప్రభుత్వం ఇచ్చిన లెక్కలే, వేరే ఎక్కడినుంచో తెచ్చి చెప్పుడంటేదు. వెనుకబడిన ప్రాంతాలను అభివృద్ధి చేసే పద్ధతి ఇదేనా అని నేను ఈ ప్రభుత్వాన్ని సూటిగా ప్రశ్నిస్తున్నాను. అదే మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలో భీమా అనే ప్రాజెక్టు ఉంది. దీనికి 1998-99 లో 8 కోట్ల రూపాయలు కేటాయిస్తే ఖర్చు చేసింది రూ. 2 లక్షల 95 వేలు మాత్రమే. 1999-200 సంవత్సరంలో రూ.6 కోట్ల 70 లక్షలు కేటాయించినా రూ.37 లక్షలు మాత్రం ఖర్చు చేసారు. 2000-01 లో రూ. 5 కోట్లు కేటాయించారు, రూ. 29 లక్షలు ఖర్చు చేసారు. 2001-02 లో రూ. 4 కోట్ల 96 లక్షలు కేటాయించారు, రూ. 1 కోటి 33 లక్షలు ఖర్చు చేసారు. 2002-03 లో మళ్ళీ రూ. 4 కోట్ల 96 లక్షలు కేటాయించారు, అయితే ఎంత ఖర్చు అయిందనేది లెక్కలు లేవు. మొత్తం మీద భీమా ప్రాజెక్టుకు గత 5,6 సంవత్సరాలుగా రూ.29 కోట్ల 62 లక్షలు కేటాయిస్తే ఖర్చు చేసింది 2 కోట్ల రూపాయలు. ఇదీ వెనుకబడిన ప్రాంతంపట్ల వీరికి ఉన్న ప్రేమ, వీరికి ఉన్న త్రస్ట్. వీరు బయట ఏం మాటలు చెబుతారో, వీరిని విమర్శించే వారిని ఏవిధంగా విమర్శిస్తారో మనకు తెలుసు, కాని వాస్తవంగా ఏ విధంగా వ్యవహరిస్తున్నారనేదానికి ఇంతకన్నా వేరే నిదర్శనం లేదు. శ్రీరాంసాగర్ రెండవ దశకు 1999-2000 మళ్ళీ రూ.20 కోట్లు కేటాయిస్తే రూ.25 లక్షలు ఖర్చు చేసారు. 2000-01 లో మళ్ళీ రూ.20 కోట్లు కేటాయిస్తే రూ. 2 కోట్ల 77 లక్షలు ఖర్చు చేసారు. 2001-02లో రూ. 20 కోట్లు కేటాయించారు, కొద్ది మొత్తం భూ సేకరణ కోసం ఖర్చుపెట్టారు. 2002-03 లో మళ్ళీ 20 కోట్లు కేటాయించారు, మళ్ళీ భూ సేకరణ కోసం రూ. 9 కోట్లు ఖర్చు చేసారు. మొత్తం కలిపి రూ.120 కోట్లు కేటాయింపులు చేస్తే ఖర్చు పెట్టింది రూ. 9 కోట్లే. ఈ సంవత్సరం కోటి, అర కోటి పెట్టుకొంటే రూ. 10 కోట్లకు మించలేదు, అంటే 10 వర్సెంట్ కూడా కాదు. అదేవిధంగా ఎస్.ఆర్.ఎస్.పి. వరద కాలువకు 2001కి ముందు కేటాయింపులు లేవు. 2001-02 లో రూ. 10 కోట్లు కేటాయించారు, కాని నయాపైసా ఖర్చు పెట్టలేదు. 2002-03 లో రూ. 17 కోట్లు కేటాయించారు, ఖర్చు పెట్టింది మాత్రం లేదు. దీనికి మొత్తం రూ. 27 కోట్లు కేటాయిస్తే 27 పైసలు కూడా ఖర్చుపెట్టలేదు. అదేవిధంగా నిజామాబాద్ జిల్లాలో గుత్తా, ఆలీసాగర్ అనే రెండు ఎత్తిపోతల పథకాలు ఉన్నాయి. గుత్తా పథకానికి ముఖ్యమంత్రిగారే స్వయంగా శంఖుస్థాపన చేసారు. ఈ పథకాలకు కలిపి 1999-2000 రూ.5 కోట్లు కేటాయించారు, కాని 5 పైసలు కూడా ఖర్చు పెట్టలేదు. 2000-01 లో 20 కోట్లు కేటాయించారు, కాని రూ.79 వేలు మాత్రం ఖర్చుచేసారు. 2001-02 లో మళ్ళీ రూ.20 కోట్లు కేటాయిస్తే 20 పైసలు కూడా ఖర్చు చేయలేదు. 2002-2003 లో రూ.14 కోట్లు కేటాయించారు, కాని 14 పైసలు కూడా ఖర్చు చేయలేదు. మొత్తం మీద గత 5

సంవత్సరాలుగా రూ.59 కోట్లు కేటాయిస్తే ఖర్చుపెట్టింది రూ. 79 వేలు మాత్రమే. ఇదీ వెనుకబడిన ప్రాంతాలను బాగుచేసే ప్రాజెక్టు. మొత్తంమీద నేను ప్రస్తావించిన ఈ ప్రాజెక్టులకు గత 5 సంవత్సరాలుగా బడ్జెట్‌లో రూ.334 కోట్లు కేటాయింపులు చేస్తే ఖర్చుపెట్టింది రూ. 11 వేల 79 వేలు మాత్రమే. ఇదీ వెనుకబడిన ప్రాంతాలను ప్రభుత్వం బాగుచేసే విధానం .

అధ్యక్షా, ప్రజలు ప్రభుత్వం చెప్పేటటువంటి అంకెలు విని బ్రతకాలా, అన్నం తిని బ్రతకాలా? ప్రజలకు అన్నం కావాలి, అంకెలు కాదు. మీరు శాసన సభలో అంకెలు చెప్పి థాం, థాం అని గారడీ చేసి ప్రతిపక్షాల గొంతు నొక్కే ప్రయత్నం చేస్తే కాదు. ప్రాక్టికల్‌గా గ్రాండ్ రియాలిటీస్ ఏమిటి అనేది అసెస్ చేసుకొని మాట్లాడాలి. దాని మీద మనం పోవాలి. ఈ బడ్జెట్ ప్రభుత్వం ఆవిష్కరించిన రంగుల కల, ఎన్నికలు సమీపిస్తున్న తరుణంలో ఎన్నికల వల. అంతకుమించి వేరే ఏమీ లేదు. గవర్నమెంట్ వ్యవహార సరళి ఎట్లా ఉందంటే ‘ Perspective Plan on utilisation of Godavari Waters.’ ప్రభుత్వంవారు విడుదల చేసారు ఇది. దీనిలో బ్రహ్మాండమైన రంగుల కల మాదిరిగా మేము అద్భుతం చేయబోతున్నాం, ప్రజలకు ఏం చేయబోతున్నాం అనేది చెప్పారు. ఇది గవర్నమెంట్‌వారు ప్రచురించిందే, నేను చెప్పింది కాదు. దీనికి ముఖ్యమంత్రిగారు చైర్మన్, వేరే ఎవరో కాదు. దీనిలో లెక్కలు ఎట్లా ఉన్నాయంటే 5 సంవత్సరాలలో వెనుకబడిన ప్రాంతాలకు నీళ్లు ఇస్తాం, బ్రహ్మాండంగా గోదావరి జలాలు ఇస్తాం, మీకు అద్భుతాలు చేసిపెడతాం అని ప్రభుత్వం గోదావరి వాటర్ యుటిలిజేషన్ యాక్షన్ ప్లాన్ తయారుచేసింది ప్రభుత్వం . అయితే ఇది మరీ దారుణంగా ఉంది. 1999 నుంచి 2003 వరకు ఎస్.ఆర్.ఎస్.పి. రెండవ దశ క్రింద రూ. 260 కోట్లు ఖర్చు పెడతామని చెప్పారు, అయితే ఇప్పటివరకు పెట్టింది కేవలం రూ.15 కోట్లు . వరద కాలం మీద రూ. 280 కోట్లు పెడతామన్నారు, కాని 280 పైసలు కూడా ఖర్చు పెట్టలేదు. ఎల్లంపల్లి బ్యారేజీమీద రూ.100 కోట్లు ఖర్చు పెడతామని ప్రకటించారు, కాని ఒక్క రూపాయి ఖర్చుపెట్టలేదు. దుమ్మగూడెం ప్రాజెక్టుమీద రూ.65 కోట్లు ఖర్చుపెడతామని చెప్పారు, ఒక్క పైసా పెట్టలేదు. నిజాంసాగర్ ఎత్తిపోతల పథకాలకు రూ.90 కోట్లు ఖర్చు పెడతామని చెప్పారు, 90 పైసలు పెట్టలేదు. ప్రాణహితకు రూ. 90 కోట్లు పెడతామని చెప్పారు, ఒక్క పైసా పెట్టలేదు. ఇచ్చంపల్లికి రూ. 96 కోట్లు అన్నారు, ఒక్క పైసా పెట్టలేదు. లోయర్ పెన్‌గంగకు రూ. 41 కోట్లు పెడతామన్నారు. ఒక్క నయాపైసా పెట్టలేదు. ఇదీ వెనుకబడిన ప్రాంతాల పరిస్థితి. ఈసారి బడ్జెట్‌లో పెన్‌గంగ ప్రస్థాపన లేదు, ప్రాణహిత ప్రాజెక్టు ప్రస్థాపన లేదు. లెండికి పెట్టిన డబ్బులు కంబైండ్‌గా చూపించారు, అది కూడా చాలా దారుణం జరగబోతున్నది. Sir, I am quoting Hindu Newspaper dt. 26th February. లెండి ప్రాజెక్టును కంప్లీట్ చేయమని మహారాష్ట్రలో ఉన్న ఎం .ఎల్.ఎ. ఇండెఫినిట్ ఫాస్ట్‌కు పోతున్న పరిస్థితి వచ్చింది.

మ. 1.30

I am trying to quote Hindu daily dated 26th February. " The Shivsena M.L.A., from Mukhed viz., Subhash Rao Samney threatened to launch an indefinite hunger strike in the Maharashtra Legislative Assembly from 11th March. The M.L.A. and the local people are demanding that the proposed right canal, which would irrigate land in Andhra Pradesh, should be delinked from the proposed ongoing works if their share is not contributed. ' దానిని డిలింకు చేసి మన పనులు మనం చేయాలని అక్కడి ఎంఎల్ఎ డిమాండు చేశారు మహారాష్ట్రలో . The delay is due to lack of commitment on the part of Andhra Pradesh in extending its contribution for the project. ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం యొక్క కమిట్‌మెంటు లోపం వల్ల లెండి ప్రాజెక్టు గురించి ఆంధ్రప్రదేశ్ పట్టించుకోకపోవడం వల్ల వారి యొక్క పేర్ డిపాజిట్ కాకపోవడం వల్ల ఈ ప్రాజెక్టు పెండింగు అవుతుందని మహారాష్ట్ర శాసనసభ్యులు సుభాష్ రావు అనే ఎంఎల్ఎ 11 మార్చి నంచి నిరాహారదేక్షతో కూర్చుంటానని చెప్పారు . అనేక సంవత్సరాలుగా లెండి ప్రాజెక్టు కు కేటాయింపులు చూపలేదు . కంట్రీబ్యూషన్ ఇవ్వలేదు . ఈరకమైన సిస్యూయేషన్‌లో మళ్లీ కేటాయింపులు చేశాము, 700కోట్లు, 300 కోట్లు కేటాయింపు చేశామంటే, ఏ విధంగా ప్రభుత్వాన్ని నమ్మకలుగుతాము . ఇంకొకటి ఈ సందర్భంగా మనవి చేస్తున్నాను . శాసనసభకు సమర్పించిన బడ్జెటును అమలు చేయడానికి ప్రభుత్వం శాసనసభకు జవాబుదారి వహిస్తుంది . ఒకవేళ ఆర్థిక మంత్రిగారు, ముఖ్యమంత్రిగారు గాని శాసన సభలో చేసిన ప్రకటనలు గాని, శాసనసభలో సమర్పించిన బడ్జెటు అమలు చేయడంలో విఫలం అయితే దారుణాదిదారుణమైన శక్షలు విధించే అవసరం

వుంది . 5 సంవత్సరాలలో ఒక ప్రాజెక్టు మీద 70 కోట్లు కేటాయించి 70 పైసలు కూడా ఖర్చు చేయలేని విధంగా వుంటే, ఏ విధంగా అర్థం చేసుకుంటారు . ఈ పరిస్థితి కొనసాగితే, చట్టసభలకు ఏమి గౌరవం వుంటుంది . ప్రజాస్వామిక మౌళిక సూత్రాలు, ఏమవుతాయి . ప్రజాస్వామ్యానికి తలమానికంగా వున్న శాసనసభను ప్రభుత్వం బుల్డోజ్ చేస్తుంటే **What is the meaning of democracy? What is the meaning to the sentiments of the people?** చట్టసభల మీద ఏమి గౌరవం పెరుగుతుంది? దీనిని చాలా తీక్షణంగా ఆలోచించాలి . ఇది ఒక సంవత్సరం ప్రకృతి వైపరీత్యమో, ఏదైన వైపరీత్యం వల్ల ఇబ్బంది వచ్చింది అనుకునే పరిస్థితుల్లో ఒక సంవత్సరం ఇంప్లిమెంటు చేయలేకపోతే అర్థం చేసుకోవచ్చు . కాని, కంటిన్యూగా ఒక ప్రాజెక్టు మీద 5 సంవత్సరాలు డబ్బులు కేటాయించి , 5 సంవత్సరాలు ఒక్క పైసా ఖర్చు చేయకుండా వుంటే, ఈ ప్రభుత్వాన్ని అభిశంసించవలసిన అవసరం వుందా లేదా? ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభకు లేదా? సభాపతిగా మీకు కూడా లేదా? దీనిని పరిశీలించాలి సీనియర్ శాసనసభ్యులు నిమగ్నమై వున్నవారు తప్పులు చేసినదానికి ప్రభుత్వంపై ఏ విధమైన ట్రిక్చర్లు విధించాలి. సభాపతిగా మీరు ఒక రూలింగును ఇవ్వాలని మిమ్మల్ని వేడుకుంటున్నాను . ఎందుకంటే, వెనుకబడిన ప్రాంతాలమీద మాట్లాడుతుంటే, అనేక రకాలుగా వక్రీకరించి చెప్పడానికి ప్రయత్నిస్తున్నారు . ప్రజలు వలసలు పోతున్నారు . అనేక విషయాలలో లేని లేని ఆరోపణలు చేస్తున్నారు . ఇది వాస్తవాలు కావా? దీనికి ఏమి సమాధానం ప్రభుత్వం చెబుతుంది . ఈ కేటాయింపులు చేసి, చేతులు దులుపుకున్నది మీరు కాదా? ఈ పరిస్థితిలో ఏమి కాలేదని వెనుకబడిన ప్రాంతాల ప్రజలు నమ్మాలా? ఏ విధంగా విశ్వసించాలి? ఎప్పుడు కంప్లీటు అవుతుంది . ప్రజలు ఆశతో వున్నారు . ఈరోజు, బయట చర్చలు ఎవరు చేస్తున్నారు . మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలో పెద్ద ప్రాజెక్టులు రాలేదు . 1903 నుంచి బ్రిటిష్ గవర్నమెంటులో మన రాష్ట్రంలో రెండు జిల్లాలను ఐడెంటిఫై చేశారు . అనంతపూర్ జిల్లా, తరువాత మహబూబ్ నగర్ జిల్లా ఎడారిగా మారుతుందని ఆనాటి బ్రిటిష్ గవర్నమెంటు హెచ్చరికలు చేసింది . ఈరోజు వస్తున్న కథ కాదు . ఇది కొత్త కథ కాదు అధ్యక్షా . మామూలుగా వచ్చే కొత్తకాదు . అనంతపూర్, మహబూబ్ నగర్ కు సంబంధించి ఎడారిగా మారుతుందని హెచ్చరికలు చేసి , త్రాగునీరుకు, సాగునీరుకు ప్రాజెక్టులను నిర్మించి ఆదుకోవలసిన అవసరం వుందని చెప్పారు . ఒక సెంచురి గడచింది . ఇప్పుడు 2003లో వున్నాము . ఒక శతాబ్దం పట్టింది . కాబట్టి, ఆ జిల్లాలలో దుర్భిక్ష పరిస్థితులుంటే, ఇక్కడ ప్రభుత్వాలు చేసే బడ్జెట్ కేటాయింపులు విడుదల కావడం లేదు . **There is a limit for every thing.** శతాబ్దాలు, దశాబ్దాలు గడుస్తున్నాయి . ఇవాళికి కూడా తిరుగుబాటు చేయలేరనా? 14 లక్షల మంది వలస పోతున్నారు . ఆకలి చావులు లేని రోజు లేదు . అంత దుర్భరమైన పరిస్థితి వుంది . ఆ జిల్లా ముఖ్యమంత్రిగారి దత్తతలో వుంది . ఆ జిల్లా ప్రజలు ప్రతి సంవత్సరం బ్రతుకుదెరువు కోసం పోవడం ఏ విధంగా ధర్మం? అర్థిక మంత్రిగారు సమాధానం చెప్పాలి . మళ్ళీ ఈరోజు ఏమి చేశామని చెప్పారు అంటే, భీమా, కల్వకుర్తి, నెట్టెంపాడు కేటాయింపులో ఈ 20 టిఎంసిలు దానికి చేసినవంటిది, భీమా ప్రాజెక్టుకు చేసినటువంటిది, కల్వకుర్తి కి నీటి కేటాయింపు లేదు . 40 టిఎంసిలు చేశారు . ఎందుకంటే, దీనికి రాజకీయంగా నీరు ఇచ్చే ఉద్దేశ్యం లేదు . డబ్బులు భీమా మీద పెడితే వాటర్ తీసుకోవడానికి అవకాశం వుంటుంది . డబ్బులు ఎక్కడి నుంచి అయినా సరే, నాబార్డు లేదా, వరల్డు బ్యాంకు నుంచి భీమా ప్రాజెక్టుకు ఫండ్స్ ఇస్తారా? నెట్టెంపాడుకు నీటి కేటాయింపు వుంది . కల్వకుర్తికి నీటి కేటాయింపు లేదు . నీటి కేటాయింపు వున్న ప్రాజెక్టులకు నిధులు కేటాయింపులు లేవు . నీటి కేటాయింపు లేని పథకాలకు నిధులు కేటాయింపు చేసి , ఇవన్నీ గోల్ మూల్ చేస్తారా? తగినన్ని నిధులు, నీరు ఇచ్చే సదుద్దేశ్యం వుందా? వుంటే, ప్రజలు ఏరకంగా అర్థం చేసుకోవాలి? ప్రజలతో పరిహాసం చేయడంలో చేస్తున్నారు . దయచేసి , గుండెల మీద చేయి వేసుకుని చెప్పాలి . భీమా ప్రాజెక్టుకు కేటాయింపులు ఎందుకు చేయలేదు . ఎందుకు తగ్గింది అంటే, దీనికి జవాబు లేదు . తెలంగాణా ప్రజలు అమాయకులు, ఏమి చేసినా నడుస్తుంది. బడ్జెట్ లో కేటాయింపులు చేయకున్నా ఉప్పొంగిపోతారు అనుకుంటారు . వాస్తవాలను ప్రజలు గమనిస్తున్నారు . గమనంలోకి వస్తుంది . ప్రజలు బడబాగ్ని లోకి తోయబడుతున్నారు . తప్పించుకోవాలని చూస్తున్నారు . పులిచింతల ప్రాజెక్టుకు వ్యతిరేకమే . అనేకరకాలుగా అసహస్యాలు చేస్తున్నారు . అర్థం వుంది . దేర్ ఈ నమ్ సెన్సు . డిమాండు చేయడంలో అర్థం వుంది . ప్రధాన కారణం ఏమిటని ప్రశ్నిస్తున్నాను . ఏమిటి మీ ప్రాధాన్యాలు , ఆలోచి కృష్ణా డెల్టాలో నీటి కేటాయింపులు వల్ల ఈనాడు

రెండు వంటలు పండుతున్నాయి . 14 లక్షల ఎకరాలు సాగు అవుతున్నాయి . ఈ ఒక్క సంవత్సరం మాత్రమే కరువు వుంది . దాని వల్ల రెండువ వంట పండలేదు . నీరు రాలేదు గాని, గత 30 సంవత్సరాల నుంచి బ్రహ్మాండంగా పండుతున్నాయి . మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలో 13-14 లక్షల మంది వలస పోతున్నారు . మొత్తం జిల్లా అంతా ఖాళీగా వుంది . ఆంధ్రజ్యోతి వార్త పత్రికలో ఫ్రంట్ పేజీలో వ్రాశారు . ఫోటోగ్రాఫులు ఇచ్చారు . మహబూబ్ నగర్ జిల్లా ప్రజల గతి ఏమిటని వ్రాశారు . కథనం వచ్చింది . ఆల్టర్నేటివ్ ఎరేంజ్మెంటు చూపిస్తున్నారా? అటువంటి వివరీతమైన పరిస్థితి మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలో వుంది . మహబూబ్ నగర్ జిల్లా ప్రాజెక్టులకు నీటి కేటాయింపులు చేయండి? నీటిని సత్వరమే కేటాయింపు చేయండి? కల్వకుర్తి, నెట్టెంపాడు ఎత్తిపోతల పథకం, భీమా ఎత్తిపోతల పథకం నిజమే . అయితే తద్వారా ఇవ్వగలిగినంత నీరు ఇవ్వాలి . 50-60 టిఎంసిల నీరు ప్రవాహం ద్వారా వచ్చే అవకాశం వుంది . ఆల్మట్టి ద్వారా వస్తుంది . దురదృష్టం లేదు . మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలోని ప్రజలు నీరు అడిగే హక్కు లేదా? ఆల్మట్టి నుంచి నీరు అడిగితే, రాష్ట్ర ప్రయోజనాలు దెబ్బ తింటాయి అంటున్నారు . మహబూబ్ నగర్ జిల్లా రాష్ట్ర ప్రయోజనం కాదా? రాష్ట్ర ప్రయోజనం కాకపోతే, ఈ రాష్ట్రంలో మహబూబ్ నగర్ జిల్లా ఎందుకు వుండాలి . తెలంగాణా ప్రజలు ఎందుకు వుండాలి . ఏ ప్రయోజనం కోసం ఇంకా ఈ రాష్ట్రంలో వుండాలి? దయచేసి, చెప్పాలని ఆర్థికమంత్రిగారిని కోరుతున్నాను . ఇటువంటి విషయాలు దాచిపెడుతున్నారు . మీరు ఎంతవరకు మభ్యపెడతారు . మీరు ఎంతవరకు మోసగిస్తారు? అది ఎవరికి కూడా సాధ్యం కాదు . ఈరకమైన పరిస్థితిలో, పులిచింతల ప్రాజెక్టు నీరు సముద్రానికి పోతున్నదని 9 టిఎంసిల మిగులు నీటిని కేటాయించిన మాట వాస్తవం కాదా? కృష్ణా మాడర్నయిజేషన్లో సేవింగ్సు వస్తే 9 టిఎంసిలు పులిచింతల ప్రాజెక్టుకు ఎలోకేట్ చేశామంటున్నారు . 14 లక్షల మంది వలస పోతున్నారు . 20 టిఎంసిలు మాత్రమే కేటాయిస్తే, జిల్లా మొత్తంలో ఇరిగేషన్ వచ్చే మహబూబ్ నగర్ కు ప్రయారిటీ ఇవ్వాలి . 14 లక్షల ఎకరాలలో ఆల్టర్నేటివ్ రెండు వంటలు పండుతున్న కృష్ణా డెల్టాకు మీ ప్రయారిటీయో? రెండు సార్లు తినేవాడికి మూడు పూటలు పెడతారా? వస్తులు వుండేవారికి ఒక్కపూట భోజనం పెట్టారా?

శ్రీ కడియం శ్రీహరి :- కృష్ణా డెల్టా మాడర్నయిజేషన్ ద్వారా 29 టిఎంసిలు వాటర్ సేవ్ చేసకునే అవకాశం వుంది అని ఆలోచించడం జరిగింది . ఆ 29 టిఎంసిలలో 20 టిఎంసిలు భీమాకు ఇచ్చాము . 9 టిఎంసిలు పులి చింతలకు ఇచ్చాము . భీమాకు కూడా ఎలోకేట్ చేస్తే, అవుట్ ఆఫ్ సేవింగ్స్ ఎలోకేట్ చేశాము . వారు దయచేసి, గుర్తించుకొని మాట్లాడాలి . మహబూబ్ నగర్ జిల్లాకు గతంలో ఎలోకేట్ చేశారు .

మ.1.40

శ్రీ కె . చంద్రశేఖరరావు :- ఈరోజు ఒకటి మాత్రం వాస్తవము . ఇది యావన్మంది ప్రజలకు తెలుసు . కృష్ణానదిలో మన రాష్ట్రం యొక్క వాటా 811 టిఎంసిలు . మిగులు జలాలను 100 టిఎంసిలు కూడా వాడుకుంటున్నది . మొత్తం 900 టిఎంసిలు వాటాను వినియోగం రాష్ట్రం చేస్తుంటే, దాంట్లో మహా అయితే, హెచ్ఎల్సీ, ఎల్ఎల్సీ కలిసి రాయలసీమ 100 టిఎంసిలు లేదు . తెలంగాణాకు 100 టిఎంసిలు లేదు . రియల్ యుటిలైజేషన్, నెట్ యుటిలైజేషన్ పేరిట, ఇంకా అనేక కార్యక్రమాల పేరిట 700 టిఎంసిలు వాడుతున్నాము . ఎక్కడ అయితే ఏ ప్రాంతం అయితే నాలుగు పూటలు భోజనం చేస్తున్నారో మాకు ఒక్కపూట బువ్వ అయినా పెట్టాలని కోరుతున్నాను . వాటా కావాలంటున్నాము . ఆకలి చావులు చస్తున్నారు . ఒక్కపూట భోజనం కావాలని వేడుకుంటున్నాము తప్పా? మీ ప్రాధాన్యతలు ఏమిటి అని అడుగుతున్నాను . అన్నలు అన్నం లేని దగ్గర ఒక పూట భోజనం ఇవ్వడానికి ప్రయత్నం చేస్తారా? రెండు, మూడు పూటలు భోజనం వున్నవారికి నాలుగుపూటలు ఏర్పాటు చేస్తారా? అక్కడ నీరు లేదు . మీ గవర్నమెంటు యొక్క డ్రిట్టజి ఏమిటి? అది చెప్పాలని అడుగుతున్నాను . పులిచింతల వ్యవహారించడంలో, నాగార్జునసాగర్ ఆయకట్టు ను పెంచుతున్నారు . గుండ్లకమ్మదగ్గర, మల్లంవల్లి దగ్గర ఆందోళన జరుగుతున్నది . నాగార్జునసాగర్ వల్ల తెలంగాణాలో లక్షలాది ఎకరాలు ముసగిపోయాయి . మునిగింది ఎంత మాకు వచ్చింది ఎంత? 200 గ్రామాలు పోయాయి . ఈ ప్రాంత ప్రజలు ఏమి చేయలేరు . 132 టిఎంసిలు పేర్ వుంది . వెసుకబడిన ప్రాంతం వుంది . అన్యాయానికి గురి అవుతున్నది . ఇది రంగుల కలల్లా

చూపకూడదు . ప్రాక్టికల్ గా పనిచేయండి? ఫలితం ఇవ్వండి? మీరు ఇక్కడ బడ్జెట్ పుస్తకాలలో అంకెలు నింపడంకాదు, తెలంగాణా బీడు భూములలో, సొలాలలో, మళ్లల్లో కృష్ణా గోదావరి నీరును నింపాలి . మాట్లాడుతున్నప్పుడు పనికి రానిది మాట్లాడినట్లు చిత్రీకరించడం న్యాయం కాదు, సబబు కాదు . మంత్రిగారు చెప్పారు . కృష్ణా మిగులు జలాలు వున్నాయి, వెంటనే పెడతారా అధ్యక్షా, తక్షణమే ఎట్లా వుంటుంది అంటే, అసలు శ్రీశైలం ప్రాజెక్టు వ్యవసాయానికి వాడనే వాడకూడదు . బీసిగ్గా, దానికి గండి కొట్టారు . కింది వాటర్ మిగిలితే తెలంగాణా ప్రాంతానికి ఎస్ఎల్బీసి తప్పక తామన్నారు . అక్కడ ఎస్ఆర్బీసి వుంది . మిగులు జలాలు కేటాయించారు . రీ జనరేషన్ లో మిగిలింది అని చెప్పారు . ఎస్ఎల్బీసికి దాని పేరు మార్చేసి, శ్రీశైలం టన్నెల్ కు పోతామన్నారు -- మంత్రిగారు లాస్టు సెషన్ లో చెప్పారు . టన్నెల్ క్లోజ్ చేయలేదు . దిస్ ఈజ్ అండర్ ఎక్స్ ట్ కనీసడరేషన్ అన్నారు . అంటే ఏమి? ఒక శతాబ్దమా, దశాబ్దమా, వాట్ డజ్ ఇట్ మీన్? ఎక్స్ ట్ కనీసడరేషన్ అంటే ఏమిటి? ఎప్పుడు సొరంగం పనులు చేపడతారు? నల్లగొండ జిల్లా కు నీరు ఇవ్వాలంటే, టన్నెల్ తప్పనిసరి, ఆ టన్నెల్ ప్రారంభిస్తారా? ఎప్పుడు ప్రారంభిస్తారు? ఎందుకు బడ్జెట్ లో ప్రస్తావించలేదు . అంటే, ప్రారంభించే ఉద్దేశ్యం లేదా? 1968లో తెలంగాణా ఉద్యమం వచ్చినప్పుడు మా ఎలొకటెడ్ షేర్ రావడం లేదు, అని తెలంగాణా గగ్గోలు పెడితే, 1968లో జీవో లు ఇష్యూ చేశారు . లెప్పు కాలువ మీద లిప్పు పెట్టి, ఒక లక్ష ఎకరాలకు నీరు ఇస్తామని, 20 వేలవరకే ఇచ్చారు . ఖమ్మంలో 22 వేలు, నల్లగొండలో 78 వేలు ఎకరాలకు ఇస్తామని 1968లో జీవో ఇష్యూ చేశారు . మూడు దశాబ్దాలు గడించింది . ఈరోజు వరకు అమలు కాలేదు . గత సంవత్సరం గొడవ చేస్తే, ప్రజలు ఆందోళన చేస్తే, మంత్రిగారు, ఎంపీలు, నానా విధాలుగా నన్ను అన్నారు . మూర్కుడు అని శాపాలు పెట్టారు . ఏది మరి చేస్తామన్నారే ఎక్కడ పోయింది? ఇంకా 30 ఏళ్లు పట్టాలా? దానికి స్వంత ఇజబ్బంధులు వున్నాయి . కాలువలు నీరు వాడక నాగార్జునసాగర్ దగ్గర విద్యుదుత్పత్తి చేయకూడదు . నాగార్జునసాగర్ అది పైగా ఇరిగేషన్ ప్రాజెక్టు . కాని అక్కడ 700 మె . వా . పెట్టారు . కాని, తెలంగాణా ప్రాజెక్టులో టేల్ పాండ్ డామ్ కడతామన్నారు . సాగర్ లోకి రైట్ టన్నెల ద్వారా ఇస్తూ, మీకు ఇస్తామని అన్నారు . ఎందుకు టేల్ పాండ్ కట్టడం లేదు . పులి చింతల మీద వున్న ఆనకట్ట లేదు . సాగర్ ఆయకట్టు తెలంగాణా, ఆంధ్ర కావచ్చు . ఎందుకు వెంటనే చేయడం లేదు . ఎవరిని మోసగించడానికి? అందరిని ఒకేసారి మోసం చేయలేరు . నాగార్జునసాగర్ లెప్పు కెనాల్ సొరంగం చేస్తే టేల్ పాండు కట్టాలి . నెట్టెంపాడు, భీమా కావాలి . గోదావరి ప్రాజెక్టు చూసినా ఈ రకమైన పరిస్థితి వుంది . ఈ బడ్జెట్ లో కూడా మేము ఎక్కువ కేటాయించామంటే, సంతోషపడేవారు ఎవరు లేరు . ఈరకమైన మాటలతో ప్రజలందరిని మోసగించలేరు . చిత్తశుద్ధి వుంటే, వెనుకబడిన ప్రాంతాలపై నిజంగా చిత్తశుద్ధి వుంటే, కరెక్టు అయితే, ఈరోజు పులి చింతల ప్రాజెక్టు కు 9 టిఎస్ఎస్ఎల్ తెలంగాణాలోని కల్వకుర్తి ప్రాజెక్టుకు కేటాయించండి? అది మంచి వద్దతి కాని, అది ఏమీ మాట్లాడకుండా, గంగా, కావేరి

శ్రీ వల్లె రఘునాథరెడ్డి:- చంద్రశేఖరరావుగారు మాట్లాడుతూ, పులి చింతల ఆపాలని చెబుతున్నారు . పులి చింతల కేవలం రిజర్వాయరు మాత్రమే అని గుర్తించాలి . మహబూబనగరు కావచ్చు, నల్లగొండకావచ్చు, కృష్ణా పెన్నా కావచ్చు . మిగులు జలాలు ఉపయోగించుకోవడానికి రైతులకు దొరికే సాగు నీరు, త్రాగు నీరు రిజర్వాయరు తప్ప వేరే కాదు . ఆయకట్టు లేదు. కృష్ణా జలాలు ఉపయోగం లేదు. అన్ని డామ్ లో వినియోగించుకోవడాకి, జలాలను ఉపయోగించుకోవాలని గుర్తించుకోవాలి . దయచేసి, ప్రాంతాల వారిగా రాష్ట్ర ప్రయోజనాలను దృష్టిలో పెట్టుకుని మాట్లాడితే బాగుంటుంది అని సూచన చేస్తున్నాను .

శ్రీ కె . చంద్రశేఖరరావు:- అధ్యక్షా, రాష్ట్ర ప్రయోజనం అంటే,

శ్రీ పి . గోవర్ధన్ రెడ్డి (మనుగోడు):- అధ్యక్షా,

(అంతరాయం)

శ్రీ పల్లె రఘునాథరెడ్డి :- ఈరోజు మాట్లాడుతున్నారు . సుమారు 40 సంవత్సరాలుగా కాంగ్రెసు పరిపాలన చేసింది . ఒక్క ప్రాజెక్టుకు కూడా కేంద్రం నుండి క్లియరెన్సు రాలేదు . ప్రభుత్వంలో వారే వున్నారు . ఒక్క ప్రాజెక్టుకు కూడా క్లియరెన్సు ఇవ్వకపోతే, క్లియరెన్సు ఈరోజు వున్న ప్రభుత్వం - చంద్రబాబు నాయుడుగారి నాయకత్వంలో తీసుకొచ్చాము . గుర్తించాల్సిన అవసరం వుంది . గోవర్ధన్రెడ్డిగారు, ప్రజలు నమ్మే పరిస్థితిలో లేరు . ప్రభుత్వం చిత్తశుద్ధితో వుంది . రాష్ట్ర ప్రయోజనాల కోసం కట్టుబడి వుంది .

శ్రీ పి . గోవర్ధన్రెడ్డి :- గోవర్ధన్రెడ్డిగారు ఏమి చేశారంటున్నారు . 40 సంవత్సరాల నుంచి కాంగ్రెసు ప్రభుత్వం వుందని చెబుతున్నారు . ఈరోజు ఆంధ్రప్రదేశ్లో జరిగిన ప్రాజెక్టులు అన్ని ఎవరు కట్టారు . నాగార్జునసాగర్, ఎవరు కట్టారు? శ్రీశైలం ఎవరు కట్టారు? పోచంపాడు ఎవరు కట్టారు? జూరాల ఎవరు కట్టారు? ఇవన్నీ కాంగ్రెసు పార్టీ పరిపాలనలో వుండగా కట్టినవే . కాబట్టి, నేను ఒకటి చెబుతున్నాను

(అంతరాయం)

నేను ఒక్కటే చెబుతున్నాను . తెలుగుదేశం వున్నంతవరకు, ఆంధ్రప్రదేశ్లో తెలంగాణా వుంటే అభివృద్ధికాదు . కాబట్టి ప్రత్యేక తెలంగాణా కావాలని కోరుతున్నాము .

మ.1.50

శ్రీ వై. రామకృష్ణుడు:- అధ్యక్షా, గోవర్ధన్ రెడ్డి గారు మేము అది చేశాము, ఇది చేశాము అని చెబుతున్నారు. ఒకసారి తెలుగు గంగ గురించి ఆలోచించండి. చెన్నైలో మీటింగ్ పెడితే తెలుగు గంగ చేపట్టాలని రాయలసీమ కాని, మిగతా బ్యాక్వర్డ్ ఏరియాస్లో నీళ్లు అందించాలని తెలుగు గంగ చేపట్టాలనుకున్నప్పుడు ఎమ్.జి.ఆర్ గారు, ఎన్టీఆర్ గారు, శ్రీమతి ఇందిరాగాంధీ గారు అక్కడ మీటింగ్కు వెళ్లారు. ఎమ్.జి.ఆర్ గారు ఇచ్చిన చెక్ ఇందిరాగాంధీ గారి ద్వారా ఎన్.టి. రామారావు గారికి ఇచ్చారు. ఆ విషయం వారికి తెలుసు. తెలుగు గంగ ప్రాజెక్టు చేపట్టాలని చెక్ ఇవ్వాలని తెలుసు. ఫోటోలు తీసుకోవడం తెలుసు. కానీ టైమ్ వచ్చే సరికి తెలుగు గంగకు ఆనాడున్న కాంగ్రెస్ గవర్నమెంట్ ఎందుకు క్లియరెన్స్ ఇవ్వలేదు? మీ యొక్క ఆలోచన, మీ యొక్క ప్రవర్తన చూసుకోండి. ఏదైనా మంచి కార్యక్రమం జరగాలనుకున్నప్పుడు దీనికి క్లియరెన్స్ ఇవ్వకపోతే ఆ కార్యక్రమం చేపట్టాలని దానిని పూర్తి చేయాలని తెలుగు దేశం ప్రభుత్వం సంకల్పం. దానిని త్వరలో పూర్తి చేస్తాము. దాని పల్ల కొన్ని లక్షల ఎకరాలు సాగు కూడా అవుతుంది.

శ్రీ పి. గోవర్ధన్ రెడ్డి:- I have to say. తెలుగు గంగ 15 టి.ఎమ్.సి ల తాగు నీరు మాత్రమే తీసుకు పోవాలని ఉంది. తెలుగు గంగ ఎప్పుడూ కూడా సాగు నీరు కాదు. ఓన్లీ శ్రీశైలం లెఫ్ట్ బ్యాంక్ కెనాల్ ఒక్కటే సాగునీరు. కాబట్టి ఆ విధంగా తెలంగాణా ప్రజలను మోసం చేసినందువల్లనే ప్రత్యేక తెలంగాణా రాష్ట్రం కావాలని వచ్చింది.

(అంతరాయం)

శ్రీ కడియం శ్రీహరి:- అధ్యక్షా,

డా. పొన్నాల లక్ష్మయ్య:- అధ్యక్షా, టెక్నికల్ క్లియరెన్స్ ఇవ్వలేదు కాంగ్రెస్ గవర్నమెంట్ అన్నారు. ఇన్ని సంవత్సరాలనుంచి మీరు పరిపాలనలో ఉన్నారు. మీరు ఎందుకు క్లియరెన్స్ తీసుకు రాలేదు?

శ్రీ కడియం శ్రీహరి:- అయ్యా గోవర్ధన్ రెడ్డి గారూ నీవు చాలా పెద్దోడివి. కొంచెం ఓపిక పట్టు. పెద్దాయనవి. విను ఒక్క నిమిషం.

శ్రీ పి. గోవర్ధన్ రెడ్డి:- అన్నీ వాస్తవాల్లో చెబుతున్నాము.

శ్రీ కడియం శ్రీహరి:- అన్నీ వాస్తవాల్లో మాట్లాడుతున్నావు. ప్రాజెక్టులకు సంబంధించిన విషయాలు, ఏలకేషన్స్ విషయాలు రాజకీయ పార్టీల వారీగా వారి యొక్క అభిప్రాయాలు తెలియజేయడానికి రేపు ఇరిగేషన్ డిమాండ్స్ ఉన్నాయి. అప్పుడు డిస్కంషన్ చేయవచ్చు. అన్ ఫార్మ్యులేట్ విషయం ఏమంటే అనేక ఏళ్ల చరిత్ర కలిగిన వారు కాంగ్రెస్ పార్టీ. ఈ రాష్ట్రంలో అనేక సంవత్సరాల పరిపాలనలో ఉన్న వారు. ప్రాజెక్ట్స్, వాటర్ ఏలకేషన్ వచ్చేసరికి కాంగ్రెస్ పార్టీ పాలసీ ఏమిటో, తెలంగాణా ప్రాజెక్టులు ఏ విధంగా ఏలకేట్ చేయాలో, రాయలసీమ లోని ప్రజలకు వాటర్ ఏ రకంగా ఏలకేషన్ చేయాలో ఆంధ్రలో ఉన్న ప్రాజెక్టులకు వారికి ఏ విధంగా ఏలకేషన్ చేయాలో ఆ విషయాలన్నీ పక్కన పెట్టి తెలుగు గంగ తాగు నీరు మాత్రమే అంటే రాయలసీమకు ఇరిగేషన్ వద్దు అనా కాంగ్రెస్ పార్టీ ఆలోచన. గో వర్ధన్ రెడ్డి గారు ఆ విధంగా చెబితే --

డా. పొన్నాల లక్ష్మయ్య:- పొలిటికల్స్ చేస్తున్నారు.

శ్రీ కడియం శ్రీహరి:- మీ గోవర్ధన్ రెడ్డి గారే మాట్లాడారు లక్ష్మయ్య గారూ. మీరు వినలేదా? ఇది రికార్డులలో లేదా? నేను రికార్డులలో లేనివి మాట్లాడుతున్నానా? తెలుగు గంగ 15 టి.ఎమ్.సి ల డ్రింకింగ్ వాటర్ మాత్రమే అంటున్నారు. అంటే మీ ఉద్దేశం రాయలసీమకు ఇరిగేషన్ వద్దు అనా కాంగ్రెస్ పార్టీ విధానం? ఒకవేళ అదే విధానం అంటే మీరు స్పష్టంగా చెప్పండి. దానిని రాష్ట్ర ప్రజలు ఆలోచన చేస్తారు. ప్రభుత్వం కూడా ఆలోచిస్తుంది. ఏమి నిర్ణయం తీసుకోవాలో మేము ఆలోచన చేస్తాము. కాబట్టి తప్పుడు మాటలు మాట్లాడవద్దు. దయచేసి ప్రజలను మోసం చేసే మాటలు మాట్లాడవద్దు. ప్రాంతాల మధ్య చిచ్చు పెట్టే మాటలు మాట్లాడవద్దు. మనకు రాజకీయ చరిత్ర ఉంది. ఆ రాజకీయ చరిత్రతో రాష్ట్ర ప్రయోజనాలను, అన్ని ప్రాంతాలను సమ దృష్టితో చూస్తే బాగుంటుంది తప్ప ఈ రకమైన ఆలోచన మంచిది కాదు. కాంగ్రెస్ పార్టీలో ప్రతి ఒక్క ఎమ్మెల్యేకు ఒక విధానం అన్న విధానంగా మాట్లాడడం సరైనది కాదు. కాంగ్రెస్ పార్టీ మొత్తానికి ఒకే విధానం ఉంటే మంచిది అని నా ఉద్దేశం. అది రాష్ట్రానికి ఉపయోగపడుతుంది అని నా అభిప్రాయం.

(అంతరాయం)

శ్రీ కె.చంద్రశేఖర రావు:- అధ్యక్షా, శ్రీహరి గారు చాలా చక్కటి మాట చెప్పారు. అందరూ కూడా ఆమోదించవలసిందే. వారు చదువుకున్న వారు. పోస్ట్ గ్రాడ్యుయేషన్ చేశారు. ఆ మాటలు వారు ఆత్మసాక్షికి కట్టుబడి ఉండాలని మాత్రం నేను కోరుతున్నాను. వారన్న మాట - అన్ని ప్రాంతాలకు సమ న్యాయం జరిగేట్లు చూడాలి అన్న మాట.

(అంతరాయం)

వినరాదా సర్. తొందర ఎందుకు? తెలంగాణా ఆంధ్రలో విలీనం అయిన నాడు మేజర్ ప్రాజెక్టులు కాని, మైనర్ ఇరిగేషన్ అన్నీ కలిపి ఇక్కడ 14 లక్షల ఎకరాలలో పంటలు పండేవి. ఇది కల్పితం కాదు. గవర్నమెంటు రికార్డులలో, ఎకనమిక్ సర్వేలో ఉన్నది.

అదనంగా తెలంగాణకు అర్థ శతాబ్దంలో వచ్చింది మైనర్ ఇరిగేషన్లో 11 లక్షల 70 వేల ఎకరాలు పారేది. ఇవాళ 4, 4.50 లక్షల ఎకరాలకు వచ్చింది. అందరికీ తెలుసు. ముఖ్యమంత్రి గారు అనేక నివేదికలలో అనేకసార్లు చెప్పారు. కుంటలు, చెరువులు నాశనం అవుతున్నాయి. It is an accepted fact. ఈ హాస్లో చాలా సార్లు మాట్లాడారు. అది ఇప్పుడు 6 లక్షలకు పోయింది. కొత్తగా ఆయకట్ ఎక్కడ వచ్చింది?

శ్రీ ఇ. దయాకర రావు(వరదన్నపేట):- వరంగల్లో వచ్చింది.

(అంతరాయం)

శ్రీ కె. చంద్రశేఖర రావు:- ఎస్ఆర్ఎస్సి క్రింద ఎన్నడూ ఇక్కడ 5 లక్షలకు పారదు. ఇరిగేషన్ పొటెన్షియల్ క్రియేటెడ్ అన్నది ఇరిగేషన్ డిపార్ట్మెంట్ కాని, బడ్జెటులో కాని చూపించిన లెక్కలలో పొటెన్షియల్ ఎంత? But the net utility under Sriram Sagar - net irrigated extent ఎన్నడూ కూడా 5 లక్షలు దాటలేదు. ఇది మంత్రి గారికి కూడా తెలుసు. మంత్రి గారు విశ్వ ప్రయత్నం చేస్తున్నారు.

(అంతరాయం)

దాని తదనంతరం నాగార్జునసాగర్ లెఫ్ట్ కెనాల్ క్రింద చాలా చక్కగా చెప్పారు కాని ఎక్కడా కూడా 5 లక్షలు దాటలేదు. జూరాల 30 సంవత్సరాల నుంచి నడిచి, నడిచి 30 వేల ఎకరాలకు వచ్చింది. ప్రాజెక్ట్ 50 వేల ఎకరాలు చెబుతున్నారు. 33, 34 వేలకు మించి లేదు.

శ్రీ కడియం శ్రీహరి:- 80 వేల ఎకరాలు ఉంది.

శ్రీ కె. చంద్రశేఖర రావు:- మేజర్ ఇరిగేషన్ క్రింద వచ్చిన ఆయకట్ ఇది. 13 లక్షలు పోతే మాది 6 లక్షలు వచ్చింది. అంటే 5 దశాబ్దాలుగా మా మిత్రులు కాగిత వెంకట్రావు గారు వినాలి. 5 దశాబ్దాలలో తెలంగాణకు అదనంగా వచ్చిన ఆయకట్ 5, 5.50 లక్షలు. At the same time simultaneously పాత ప్రాజెక్టులు అని చెప్పినప్పటికీ అన్నీ కొత్తవే కట్టారు. కాటన్ దొర కట్టిన ధవళేశ్వరం ఎప్పుడో పోయింది. కొత్తగా కట్టారు. ప్రకాశం బ్యారేజ్ కొత్తగా కట్టారు. మేము అమాయకులం కాదు. నాగార్జున సాగర్ కొత్తగా కట్టారు. 50 లక్షల ఎకరాలు ఆంధ్రలో ఆయకట్ వచ్చిన మాట వాస్తవం కాదా? అక్కడ సంవత్సరానికి లక్ష వస్తే మాకు దశాబ్దాలుగా లక్ష ఎకరాలు వచ్చింది. ప్రాంతీయ సమతూకం అని నమ్మమంటారు. నోరు మూసుకుని పడి ఉండండి అంటారు. ఇవన్నీ ప్రాంతీయ సమతూకం అంటే Is this called rendering justice?

శ్రీ జి. బుచ్చయ్య చౌదరి(రాజమండ్రి):- పాయింట్స్ ఆర్డర్ సర్ --

శ్రీ కడియం శ్రీహరి:- కృష్ణా డెల్టా కాని, గోదావరి డెల్టా కాని స్వతంత్రం రాక ముందు వచ్చిన ఇరిగేషన్ పొటెన్షియల్.

శ్రీ పి. గోవర్ధన్ రెడ్డి:- ఆయకట్ ఎంత?

శ్రీ కడియం శ్రీహరి:- గోదావరి డెల్టా దాదాపు 10 లక్షల ఎకరాలు. కృష్ణా డెల్టా 12 లక్షల ఎకరాలు.

మ. 2.00

ఈ 24 లక్షల ఎకరాలు కూడా స్వాతంత్ర్యానికి పూర్వం, 100 సంవత్సరాల క్రితం సర్ ఆర్థర్ కాటన్ మహాశయుడు తీసుకువచ్చిన యిరిగేషన్ పొటెన్షియల్ తప్ప కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వమో, తెలుగు దేశం ప్రభుత్వమో లేక , స్వాతంత్ర్య సంతరం వచ్చాక చేశామనో చెబితే ప్రజలు నమ్మే వరిస్థితి లేదు. అది సరి అయింది కాదు.

శ్రీ కె. చంద్రశేఖర రావు: అధ్యక్షా, మరొక పాయింట్. మంత్రిగారి ఆధ్వర్యంలోనే కృష్ణా జలాల ట్రిబ్యూనల్ మీద కర్నాటక కంప్లయింట్ యిచ్చినందున పోవలసి వచ్చిందని అన్నారు. నీటిని పునఃపంపిణీ చేయండి. స్వాతంత్ర్యం రాకముందే అక్కడ 22 లక్షల ఎకరాల ఆయకట్ వుంటే , దాన్ని లెక్కలోకి తీసుకొని, అప్రోప్రియేట్ యిక్కడ కూడా డెవలప్ చేసి, ఆతరువాతే అక్కడ డెవలప్ చేయాలి. అంతేతప్ప అక్కడే పెట్టుబడులు పెట్టి, అక్కడే చేస్తామనడం కరెక్ట్ కాదు. కృష్ణా జలాలు పునఃపంపిణీ చేయండి మంత్రిగారూ . అంతకు ముందు మంత్రిగారు కాంగ్రెస్ వారి పైన నిందమోపారు. మీ పాలసీ ఏమిటి? తెలుగుగంగ ద్వారా రాయలసీమకు నీరు వద్దా? రాయలసీమ వెనుకబడిన ప్రాంతం, దగావడ్డ ప్రాంతం . మీకు చిత్తశుద్ధి వుంటే తెలుగుగంగ ద్వారా నికర జలాలను కేటాయించండి. వై యు ఆర్ నాట్ డూయింగ్? మీరు తప్పుడు రాజకీయాలు చేయడం కాదు. రాయలసీమ వెనుకబడిన ప్రాంతమే. వారు తెలుగుగంగను తామే తవ్వినట్లుగా ఘనంగా చెప్పుకుంటున్నారు. మీకు చిత్తశుద్ధి వుంటే నీటిని పునఃపంపిణీ చేయండి. మంత్రిగారు ఏమి ప్రకటన యిచ్చారంటే “ గతంలో ఒక క్యూసెక్ నీటికి 60, 70 ఎకరాలు పారుతూ వుంటే మోడ్రనైజేషన్ ద్వారా 110 , 120 ఎకరాలవరకు పారించడం జరుగుతోంది” అన్నారు. వాటర్ మేనేజ్మెంట్ ద్వారా బ్రహ్మాండంగా చేస్తున్నామని అన్నారు. అది నిజమే అయితే , అక్కడ నీటిని తగ్గించి వెనుకబడిన ప్రాంతానికి కేటాయించండి. అక్కడ. మోడ్రనైజేషన్ చేసినప్పుడు యిక్కడ ఎందుకు చేయరు? దాని వెనుక వున్న ఆంతర్యం, కారణాలు ఏమిటి? ఈ రకమైన పరిస్థితుల్లో యిబ్బందులు కల్పించడం కోసం ఈనాడు కార్యక్రమాలు జరుగుతున్నాయి. శ్రీశైలం ప్రాజెక్టులో అంత కాకపోయినా నాడు 33 టియంసి కేటాయిస్తే, 20 సంవత్సరాలు చాకిరి చేస్తే ఎవాపరేషన్ 21 టియంసి అవుతున్నది. శ్రీశైలం ప్రాజెక్టులో 12 టియంసి సేవింగ్ వుందన్నారు. దాన్ని వెలిగొండలో కేటాయించే ప్రయత్నాలు చేస్తున్నారు. వెనుకబడిన తెలంగాణా, రాయలసీమలకు ఎందుకు కేటాయించరు? గొడవ జరుగుతోంది కాబట్టి బయటపడడం లేదు.

చైర్మన్: కంక్లూడ్ చేయండి.

శ్రీ కె. చంద్రశేఖర రావు: అధ్యక్షా, కన్క్లూడ్ చేస్తున్నాను. నేను కడియం శ్రీహరి గారిని సూటిగా అడుగుతున్నాను. వారు ఒక మాట అన్నారు. వారు కల్వకుర్తి, భీమా, యస్ఆర్ఆర్ఎస్పి స్టేజ్-వన్, జూరాల అన్నారు. అన్నారు, అన్నారు. నాగార్జునసాగర్ మొదలుపెట్టినప్పటి నుండి నేటివరకు ఆ ప్రాజెక్టు మీద పెట్టిన పెట్టుబడి రు. 1052 కోట్ల చిల్లర వుంది. ఐ స్టాండ్ ఫర్ కరెక్షన్, రు. 1100 కోట్ల లోపు వుంది. శ్రీరాంసాగర్ ప్రాజెక్ట్ స్టేజ్ వన్ అండ్ టు, రెండు కలిపి ఎక్స్ పెండిచర్ దాదాపు రు. 2000 కోట్లు వుంది. రు. 1000 కోట్లతో నిర్మించబడిన నాగార్జునసాగర్ 20 లక్షల ఎకరాల ఆయకట్ కు నీరు యిస్తూ వుంది, లెప్స్ అండ్ రైల్ కెనాల్స్ కలుపుకొని.రు. 2000 కోట్లు ఖర్చు చేసిన శ్రీరాం సాగర్ ప్రాజెక్ట్ క్రింద 5 లక్షల ఎకరాలకు కూడా నీరు అందడం లేదు.

శ్రీ జి. బుచ్చయ్య చౌదరి: అధ్యక్షా, పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్.

శ్రీ కె. చంద్రశేఖర రావు: అధ్యక్షా, డబ్బులు పెట్టామని చెప్పి బెదరగొట్టడానికి ప్రయత్నిస్తున్నారు. మీ హయాంలో మీరు తెచ్చిన ఆయకట్ ఎంత?

శ్రీ జి. బుచ్చయ్య చౌదరి: అధ్యక్షా, గౌరవ టిఆర్ఎస్ నాయకులు చంద్రశేఖర్ గారు అనేక అవాస్థవమైన విషయాలను చెప్పారు. ఈరోజు ప్రాంతీయ తత్వంతో ఒక ప్రాంతం ఏదో చేస్తుందనే భావన కల్పిస్తున్నారు. అది తప్పు అని చెప్పడం కోసం పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ రెయిజ్ చేశాను.

(శ్రీ పి. గోవర్ధన రెడ్డి నుండి యింటర్వెన్షన్)

కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వంలో మీరు మంత్రిగా చేశారు. మీ కళ్లు మూసుకుపోయాయా? అప్పుడు తెలంగాణా గుర్తుకు రాలేదా అని అడుగుతున్నాను. ఎందుకు మాట్లాడతారు? అప్పుడు ప్రాంతీయ సమస్యలు గుర్తుకు రాలేదా అని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ అనదుద్దీన్ ఓపైసి: అండర్ వాట్ రూల్ పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్?

శ్రీ పి. గోవర్ధనరెడ్డి: వారు అడిగిన దానిలో పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ వుందా?

శ్రీ జి. బుచ్చయ్య చౌదరి: ప్రాంతీయతత్వంతో , ఆయా ప్రాంతాల మీద తప్పుడు అవగాహన కలిగే విధంగా టిఆర్ఎస్ నాయకులు మాట్లాడుతున్నారు. అది తప్పు.

చైర్మన్: బుచ్చయ్య చౌదరి గారూ, కూర్చోండి.

శ్రీ జి. బుచ్చయ్యచౌదరి: వారు ఒక ప్రాంతం మీద తప్పుడు అవగాహన కలిగే విధంగా మాట్లాడుతున్నారు.

చైర్మన్: మీరు మాట్లాడిన దానిలో పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ లేదు. కూర్చోండి.

శ్రీ జి. బుచ్చయ్య చౌదరి: వారు తప్పుడు భావం వచ్చే విధంగా మాట్లాడుతుంటే చెప్పవలసిన అవసరం లేదా? చరిత్ర చూడండి. మేము సమైక్య ఆంధ్ర కోసం పోరాటం చేశాము. ఇంకా చేస్తాము. ఈ రాష్ట్ర సమగ్రాభివృద్ధి కోసం కలిసికట్టుగా పని చేస్తాము.

శ్రీ కె. చంద్రశేఖర రావు: వారు ప్రాంతీయతత్వం, ప్రాంతీయతత్వం అనే మాట అంటున్నారు. గవర్నర్ గారి ప్రసంగం మీద మాట్లాడినప్పుడు ప్రతిపక్షనాయకులు రాజశేఖర రెడ్డిగారు ఒక డిమాండ్ చేశారు. ఒకే రాష్ట్రంలోని ఒక ప్రాంతం రైతాంగానికి పెట్టుబడులు ప్రభుత్వమే పెట్టి , ప్రాజెక్టులు నిర్మించి, వారికి అతి చౌకగా నీరు యిస్తూ, మరొక ప్రాంతంలో లక్షలాది పంప్ సెట్స్ పెట్టుకోవడానికి, బోర్ బావులు తవ్వడానికి వేల కోట్ల రూపాయలు పెట్టుబడులు పెట్టుకున్న రైతులకు వారికంటే ఎక్కువగా కరెంట్ బిల్ వసూలు చేయడం నివక్ష అంటారా, మరేమంటారు? ఇదేమిటని మేము క్వశ్చన్ చేస్తే ప్రాంతీయ తత్వం అంటారా? బుచ్చయ్య చౌదరి గారు దీన్ని సమర్థిస్తారా? ఈ రాష్ట్రరైతాంగాన్ని రాచి రంపాన పెడుతూ వుంటే, మా ఖర్చు అనుకొని ఊరుకోమంటారా? ఇక్కడ జరుగుతున్న అన్యాయాన్ని ఎత్తి చూపుతే ప్రాంతీయ తత్వం . న్యాయం అడుగుతే ప్రాంతీయ తత్వం . నీటిలో నాటా అడుగుతే ప్రాంతీయ తత్వం . ఏది అడిగినా ప్రాంతీయ తత్వం అని చెబుతున్నారు. ఈ ప్రాంతం ఒకప్పుడు స్వంత రాజ్యంగా వెలుగొందిన ప్రాంతం . ఈ ప్రాంతం వారెవరు కూడా తాము కలుస్తామని అడిగి కలవలేదు. ఆ ప్రాంతం వారే ఒప్పందాలు, కండిషన్స్ వ్రాసి యిచ్చి కలుపుకున్న ప్రాంతం యిది. కానీ ఆ ఒప్పందాలు ఉల్లంఘించబడినాయి. మీ బడ్జెట్ చూస్తే తెలంగాణా ప్రాజెక్టుల మీద ఏవిధంగా నిధులు కేటాయించి, ప్రజలను మోసగించడానికి ప్రయత్నిస్తున్నారో తెలుస్తుంది. ప్రజలు

అందుకు సిద్ధంగా లేరు. తెలంగాణా రాష్ట్రాన్ని సాధించుకొని, వారి హక్కులను తెలంగాణాలో రక్షించుకుంటారని తెలియజేస్తూ, ఈ అవకాశం యిచ్చిన తమకు ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తూ సెలవుతీసుకుంటున్నాను. జై తెలంగాణా, జైహింద్.

మ.2.10

ఛైర్మన్ : జనార్దన రెడ్డిగారూ మాట్లాడండి.....

డా. జి. చిన్నారెడ్డి (వనపర్తి): అధ్యక్షా, 1969 తెలంగాణా యాజిటేషన్లో ఈయనే బస్సులను తగులబెట్టాడు.

డా. ఎన్. జనార్దనరెడ్డి : ఎస్, 69 లో పార్టిసిపేట్ చేసిన మాట వాస్తవం దానిని కాదనడం లేదు. అధ్యక్షా, చంద్రశేఖర్ రావుగారు మాట్లాడుతూ తెలంగాణా ప్రజలకు ప్రభుత్వం ఏదో మోసం చేస్తున్నట్లుగా చెప్పారు. అది వాస్తవం కాదు. ఈనాడు వారితో మనవి చేసుకొంటున్నాను, తెలంగాణా ప్రాంతంలో విద్యా విషయం చూసుకొంటే ఎన్నో స్కూల్స్, కాలేజీలు కట్టించాం

(కాంగ్రెస్ పార్టీ సభ్యుల నుండి తీవ్ర అంతరాయం)

హెల్త్ విషయం చూసుకొంటే తెలంగాణా ప్రాంతంలో ఎన్నో హాస్పిటల్స్ కట్టించిన ఘనత కూడ ఈనాడు చంద్రబాబునాయుడుగారి ప్రభుత్వానికే దక్కిందని కూడ చెప్పి మనవి చేసుకొంటున్నాను....

(తెలుగుదేశం పార్టీ సభ్యుల నుండి చప్పట్లు, కాంగ్రెస్ పార్టీ సభ్యుల నుండి అంతరాయం)

అధ్యక్షా, రెండు నిమిషాలు మాట్లాడనీయండి . ఈనాడు వారు దురుద్దేశ్యంతో ప్రాంతీయ విభేదాలు సృష్టించేందుకు, ఈనాడు అసమానతలు ఉన్నాయని చెప్పి మాట్లాడుతున్నారు. దానికి సంబంధించి ఏ డిటేట్కు అయినా ఈనాడు తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం సిద్ధంగా ఉంది. ఎలక్టిసిటీ విషయానికి వస్తే, 220, 132 సబ్ స్టేషన్స్ ఎన్నో కట్టించామో ఒకసారి వాళ్లను మననం చేసుకోవలసిందిగా కోరుతున్నాను. ఈనాడు ప్రతి గ్రామానికి మంచి నీళ్లు ఇచ్చిన ఘనత కూడ చంద్రబాబునాయుడుగారి ప్రభుత్వానికే దక్కింది అని కూడ మనవి చేసుకొంటున్నాను.....

(అంతరాయం)

ఇదే కాంగ్రెస్ నాయకుల్ని నేను ఒకటి ఒకటి అడుగుతున్నాను. ఈనాడు కాంగ్రెస్ వాళ్లు తెలంగాణ ప్రాంతం గురించి, మా మహబూబ్ నగర్ జిల్లా గురించి మాట్లాడుతున్నారు. ఆనాడు హైదరాబాద్ స్టేట్లో, ఈనాడు గుల్బర్గా ప్రాంతంలో యాద్గిర్ తాలూకాలోని తంగడ అనే గ్రామం వద్ద భీమా ప్రాజెక్టు కడితే 10 లక్షల ఎకరాలకు సాగునీరు వచ్చి ఉండేది. అటువంటి ఆలోచన ఆనాడు వారికి లేదు. భాషా ప్రయుక్త రాష్ట్రాల పేరుతో విభజించినప్పుడు మా జిల్లా ప్రయోజనాల గురించి తెలియదా వారికి అని ప్రశ్నిస్తున్నాను. అంతేకాదు అధ్యక్షా, ఈనాడు వారు గుర్తుంచుకోవాలి. అధికారంలో ఉన్నప్పుడు తెలంగాణ ప్రాంతం గురించి కాంగ్రెస్ వాళ్లకు గుర్తుకు రాలేదు . ఆనాడు ప్రజల్ని మోసం చేశారు. 1989 నుండి 94 వరకు అధికారంలో ఉన్నప్పుడు తెలంగాణా గురించి కనీసం మీరు మాట్లాడారా? మహబూబ్ నగర్ జిల్లా గురించి మాట్లాడారా? మహబూబ్ నగర్ జిల్లా వలసల గురించి మాట్లాడారా? ఈనాడు జారాల ప్రాజెక్టుకు దాదాపు 450 కోట్లు ఖర్చు పెట్టి 65 వేల ఎకరాలకు సాగునీరు అందించాం . ఈ సంవత్సరం ఒక లక్ష ఎకరాలకు నీరు ఇవ్వబోతామని కూడ మీకు తెలియచేసుకొంటున్నాను.....

(అంతరాయం)

మోడ్రనైజేషన్ క్రింద భీమా ప్రాజెక్టుకు 20 టిఎంసిల నీటిని అలోకేట్ చేయడమయింది. సిడబ్ల్యూసీ క్లియరెన్స్ వచ్చింది, పర్యావరణ క్లియరెన్స్ వచ్చింది. ఆ విధంగా ప్రాజెక్టు నిర్మాణం పూర్తిగా చేపట్టడమవుతుంది. ...

(అంతరాయం)

ఛైర్మన్ : ఆనం రామనారాయణ రెడ్డి.....

డా. ఎన్. జనార్దన రెడ్డి : అధ్యక్షా , ఈనాడు కోస్తా తీర ప్రాంతంలో గ్యాస్ నిక్షేపాలు బయటపడ్డాయి. దానిని ఉపయోగించుకొని ఈనాడు ఆంధ్రప్రదేశ్ మొత్తం అభివృద్ధి చేసుకోవచ్చు.....

(ఈ సందర్భంగా డా. జి. చిన్నారెడ్డి, డా. ఎం .తిప్పిస్వామిలు “ఓ ” అంటూ నినాదాలివ్వసాగారు)

శ్రీ జి. బుచ్చయ్య చౌదరి: అధ్యక్షా, ఒక్క నిమిషం నాకు ఇవ్వండి....

ఛైర్మన్ : నో స్లీప్ ఆనం రామనారాయణ రెడ్డి

శ్రీ కె. ఆర్. సురేష్ రెడ్డి : అధ్యక్షా, ఒక్క క్లారిఫికేషన్ఇప్పుడు మంత్రిగారు మాట్లాడిన విషయాలన్నింటిని రికార్డుల్లో ఉంచుతున్నారా? If that is the case, we have got every right to reply to them. చంద్రశేఖర్ గారు మాట్లాడవలసిన ఇష్యూస్ మీద వారు బడ్జెట్ చర్చ సందర్భంగా చెప్పడం జరిగింది. ఇరిగేషన్ కు సంబంధించి కొన్ని వివరాలను సభ ముందుకు తీసుకొని వచ్చారు. ఇంకొక రెండు గంటల్లో మినిస్టర్ గారు రిప్లయ్ ఉంటుంది. ఆ రిప్లయ్ సందర్భంగా ప్రభుత్వం తరపున చెప్పుకోవడానికి యాంపుల్ అవర్సన్నుతీ వారికి ఉంటుంది. ఈ రోజున మా సభ్యులు మాట్లాడే సమయాన్ని కూడ మంత్రులు హరించివేస్తున్నారు. గత రెండు రోజులుగా మీరు గమనిస్తే, తమ శాఖతో సంబంధం లేని, తమకు ఏ మాత్రం సంబంధం లేని విషయాలతో మంత్రులు ముందుకు వచ్చి మాట్లాడుతున్నారు. గతంలో మేము కూడ చూశాం కాని, ఇటువంటి** ★★ ఎప్పుడూ చూడలేదు అధ్యక్షా.

(తెలుగుదేశం పార్టీ సభ్యుల నుండి తీవ్ర అంతరాయం)

CHAIRMAN: His remarks are removed from the records. Please, let us not go into the controversy.

డా. ఎన్. జనార్దన రెడ్డి : అధ్యక్షా, ఒక్క నిమిషం ఇవ్వండి.

** Expunged as ordered by the Chair

ఛైర్మన్ : జనార్దనరెడ్డిగారూ, let us not go into the controversy.

డా. ఎన్. జనార్దన రెడ్డి : వాస్తవాలు ఎప్పుడూ కటువుగా ఉంటాయి. అధ్యక్షా 1989 నుండి 94 వరకు వాళ్లు అధికారంలో ఉన్నారు. అప్పుడు తెలంగాణా గుర్తుకు రాలేదా అని అడుగుతున్నాను. వాస్తవాలు చెపితే చెంచాగిరి అని మాట్లాడుతున్నారు. దానిని వారు ఉపసంహరించుకోమని చెప్పండి.

ఛైర్మన్ : సురేష్ రెడ్డిగారు వాడిన పదాన్ని రికార్డుల నుండి తొలగించబడింది.

(కాంగ్రెస్ పార్టీ సభ్యుల నుండి అంతరాయం)

శ్రీ కె. ఆర్. సురేష్ రెడ్డి : అధ్యక్షా I am always careful while using words. _★★ అనే విషయం , I would like to bring to your kind notice that 1992 సంవత్సరంలో ఇదే సభలో ఇదే పదం గురించి చర్చకు వచ్చింది. I am quoting the then Hon'ble Speaker's ruling. ఆ రోజున బిజెపికి చెందిన విద్యాసాగరరావుగారు మాట్లాడుతూ, ఎంఐఎంకు చెందిన మన్మథ్ కుమార్ చెప్పినట్లుగా ఇదే పదం వాడటం జరిగింది. ఈ పదం అన్ పార్లమెంటరీ కాదు అనే మాట చెప్పడం జరిగింది. That has been accepted then. ఆ రిఫరెన్స్ తోనే అంటున్నాను ఈ రోజున మంత్రులు ★★ చేయవద్దని.

CHAIRMAN: As it is unparliamentary, it will not go into the records.

SRI K.R.SURESH REDDY: Before expunging my remarks, I request the Chairman to examine the earlier rulings by the then Chair.

CHAIRMAN: Rulings given by the earlier Speakers cannot be binding now, therefore, while treating your remarks as unparliamentary, I am removing from the records.

(అంతరాయం)

అంతకు ముందు స్పీకర్ ఇచ్చిన రూలింగ్ ఎప్పుడూ బైండింగ్ అని అనుకోవడం పొరపాటు. I have decided to remove from the records.

శ్రీ కాగిత వెంకట్రావు : అధ్యక్షా, సురేష్ రెడ్డిగారు చాల పెద్ద మనిషి. మీరు నిర్ణయం తీసుకొన్నారు. కాబట్టి నేను రిపీట్ చేయను. అయితే భవిష్యత్లో ఇటువంటివి పునరావృతం కాకుండా చూడవలసిందిగా ఆయనకు విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

శ్రీ కె.ఆర్.సురేష్ రెడ్డి : అధ్యక్షా, మీరు రికార్డుస్ వెరిఫై చేయండి.

శ్రీ జి. బుచ్చయ్య చౌదరి : అధ్యక్షా, నాకు ఒక్క నిమిషం ఇవ్వండి. క్లారిఫై చేయవలసిన అవసరం ఉంది.

ఛైర్మన్ : మీరు దయచేసి పర్సనల్ అలిగేషన్స్ చేయకుండా మాట్లాడండి

శ్రీ జి. బుచ్చయ్య చౌదరి : అధ్యక్షా, ఈ రోజున మిత్రులంతా చెప్పారు. 120 సంవత్సరాల చరిత్ర ఉంది.....

ఛైర్మన్ : బుచ్చయ్య చౌదరిగారు, ఫైనాన్స్ మినిస్టర్ గారు రిప్లయ్ ఇస్తారు, మీకెందుకు?

శ్రీ జి. బుచ్చయ్య చౌదరి : అధ్యక్షా, అవాస్తవాలు చెప్పినపుడు, దానిని క్లారిఫై చేయవలసిన అవసరం ఉంది.....

CHAIRMAN: I will give you only two minutes times. I cannot allow you to speak hours together.

శ్రీ జి. బుచ్చయ్య చౌదరి : అధ్యక్షా, దయచేసి నేను ఏమి చెపుతున్నానో విన్నండి . నేను చెప్పే విషయాల్లో యదార్థం లేకపోతే, దయచేసి నన్ను రెక్టిఫై చేయండి.

మ. 2.20

MR. CHAIRMAN: You please be brief as there is no much time. You are not taking a chance. You are always trying to interrupt the proceedings.

శ్రీ జి. బుచ్చయ్య చౌదరి :- క్లారిఫికేషన్ ఇవ్వవలసిన అవసరం వుంది. రాష్ట్ర సమగ్రతకు సంబంధించిన విషయం ఇది . నేను ఆరోపణలు చేయడానికి రాలేదు. రెండు ఫ్యాక్ట్లు మీ ముందు పెడితే కనీసం ప్రజలకు తెలుస్తుంది. ఆంధ్ర ప్రాంతంలో కాటన్ మహాశయుడు ధవళేశ్వరం బ్యారేజ్, గోదావరి ఆనకట్ట, కృష్ణా ఆనకట్ట , పెన్నా ఆనకట్టలను కట్టించాడు. అవి కాంగ్రెసు ప్రభుత్వమో, తెలుగుదేశం ప్రభుత్వమో చేసినవి కావు. ఆ మహాశయుడు కట్టబట్టే మెఖంజీ రిపోర్ట్ ప్రకారం కట్టాలని ప్రయత్నం చేసి .. .

(అంతరాయం)

ఆ రోజున కాటన్ మహాశయుడు కట్టినందువల్ల ఆంధ్ర ప్రాంతంలో ఈ 3 ప్రాజెక్టులు రాబట్టే ఆనాడు 20 లక్షల ఎకరాలు .. అది ఈనాటిది కాదు. 120 సంవత్సరాల నాటి పాత ఆనకట్ట అది. స్వాతంత్ర్యం వచ్చిన తర్వాత పగిలిపోయి, కొట్టుకు పోయిన ఆనకట్టల స్థానే బ్యారేజులు తక్కువ ఖర్చుతో కట్టడం జరిగింది గానీ అక్కడ కొత్తగా చేసింది ఏమీ లేదు. ఈవేళ ఈ రాష్ట్రంలో అత్యంత మంచి వ్యవసాయ జిల్లాగా పేరుపొందిన తూర్పు గోదావరి జిల్లాలో ఏలేరు గాని, గోదావరి గానీ కలిపి ఉన్నది 6 లక్షల ఎకరాలు మాత్రమే. ఇది కాదంటారా? మరి తెలంగాణా ప్రాంతంలో కాంగ్రెసు ప్రభుత్వం హయాములో అవి జీరోగా ఉంటే, ఒక్క కరీంనగరు జిల్లాలోనే 6 లక్షల ఎకరాల ఆయకట్టు సాగులోకి తేగలిగింది ఈ ప్రభుత్వం ఈరోజు. దీనిని మరచి వాస్తవాలు చెప్పమంటే ... వైట్ పేపర్ పెట్టండి. శ్రీహరి గారిని, ఫైనాన్సు మినిస్టరు గారిని అడుగుతున్నాను. ఈ 20 సంవత్సరాలలో ఏ ప్రాంతాలలో ఎంత ఖర్చు చేయబడిందో ఇరిగేషన్ మీద గాని, సాగు నీరు మీద గానీ ఎంత ఖర్చు చేశారో వైట్ పేపర్ పెట్టండి.

ఛైర్మన్ :- మీరు మాట్లాడటానికి వీలు లేదండీ. మీరు అరగంట మాట్లాడితే ఎట్లా? రెండు నిమిషాలే మాట్లాడాలి. Your clarification should be brief but not lengthy.

శ్రీ కడియం శ్రీహరి :- అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులకు మనవి చేసేది రేపు ఇరిగేషన్ డిమాండ్స్ ఇంట్రడ్యూస్ చేస్తున్నాము. దీని మీద మనం వివరంగా చర్చించుకునే అవకాశం వుంది. ఇప్పుడు ఆవేశాలకు వెళ్లడం మంచిది కాదు. ప్రాంతాలవారీగా భావాలు రెచ్చగొట్టడం మంచిది కాదు. చంద్రశేఖరరావు గారు చెప్పిన విషయంలో ఈ రాష్ట్రంలో నదీ జలాల పునఃపంపకానికి సంబంధించి, అన్ని రాజకీయ పార్టీలతో మాట్లాడి, ఏకాభిప్రాయంతో ఒక నిర్ణయం తీసుకుందామని కృష్ణా ట్రిబ్యూనల్ కు వెళ్లే ముందు అన్ని రాజకీయ పార్టీలతో సమావేశం జరిపినపుడు నిర్ణయించుకోవడం జరిగింది. అన్నీ మాట్లాడుకునే అవకాశం ఉంది. దయచేసి రాష్ట్రాభివృద్ధిని, రాష్ట్ర సమగ్రతను దృష్టిలో ఉంచుకుని ప్రాంతీయ విభేదాలు రెచ్చగొట్టే విధంగా మాట్లాడవద్దని, రాజకీయ

పార్టీల ఫిలాసఫీ చెబితే బాగుంటుంది గానీ, వ్యక్తిగత ఫిలాసఫీలను చెబితే మంచిది కాదని, దాని వల్ల రాష్ట్రానికి, రాష్ట్ర ప్రజలకు అన్యాయం జరుగుతుందని మనవి చేస్తున్నాను. ఇరిగేషను డిమాండు విషయంలో చర్చ జరిగినప్పుడు మాట్లాడుకుందామని గౌరవ సభ్యులందరికీ మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఆనం రామనారాయణరెడ్డి :- అధ్యక్షా, బడ్జెట్ మీద మాట్లాడమని పిలిచి 20 నిమిషాలైనది. ఆ లెక్కన నాకు టైం కేటాయిస్తే నాకు అన్యాయం జరిగినట్లే.

చైర్మన్ :- మీకు పది నిమిషాల టైముంది.

శ్రీ ఆనం రామనారాయణరెడ్డి :- నేను తమరి ద్వారా సభకు విజ్ఞప్తి చేసేది, ఈనాడు ఇరిగేషను మీద గాని, ఇతర అభివృద్ధి కార్యక్రమాల మీద గాని ప్రాంతాల వారీగా అసమానతలు జరిగినా, అభివృద్ధిలో వెనుకబడితనంతో ఉన్నా మా ప్రాంతాన్ని అభివృద్ధి చేయమని అడగటం తప్పు కాదు. అయితే ప్రాంతీయతత్వం రెచ్చగొటి విధంగా ఉపన్యాసాలు చేయడం మాత్రం ఏ వక్షం వారికీ ఈ సభలో మంచిది కాదని అన్ని పక్షాల వారికీ మనవి చేస్తున్నాను. అభిప్రాయభేదాలలో చర్చలు సాగించడం ఎవరికీ మంచిది కాదని తమరి ద్వారా గౌరవ సభ్యులందరికీ మనవి చేస్తున్నాను. మరొక విజ్ఞప్తి, తమ ద్వారా ప్రభుత్వానికి చేసేది, ఈనాడు కృష్ణా, గోదావరి డెల్టాల కింద, పెన్నార్ డెల్టా గాని కాటన్ గారు నిర్మించిన ప్రాజెక్టులు మీద చర్చ జరగాల్సిన అవసరం తిరిగి ఏర్పడుతున్న సందర్భంలో తమరు స్పీకరు గారి పరిష్కారం తీసుకుని అయినా, ఇక్కడ లెజిస్లేటివ్ ఎఫయిర్సు మినిస్టరు గారున్నారు, ఈ నెలంతా మనం కూర్చోబోతున్నాం. ఈ ప్రాజెక్టుల మీద ఏ విధంగా జరిగిందో, ఏ విధంగా చేయాలో అనే విషయం మీద షార్టు డిస్కషనును అనుమతించేలా చేస్తే, దాని మీద సంపూర్ణంగా సమగ్రంగా చర్చించడానికి అవకాశం ఉంటుంది.

అదే విధంగా ఈ బడ్జెటు సమీక్షకు వస్తే, ఈనాడు ఆర్థిక సంస్కరణల పేరుతో ఎన్నో సంస్కరణల ద్వారా ఈ బడ్జెటు ఈ రాష్ట్ర ప్రజానీకం ఉపయోగపడే విధంగా ప్రవేశపెట్టడం జరిగిందని చెప్పడం జరిగింది. ఎక్కడైనా ఆ సంస్కరణల ఫలితం ప్రజలకు అందించాలని అనుకున్నప్పుడు కొన్ని సూచికలను పాటించాలని మనవి చేస్తున్నాను. వాటిలో కొన్ని ఈనాడు తమ ద్వారా ప్రభుత్వానికి తెలియజేయవలసిన అవసరం ఉంది. ఆర్థిక పరిస్థితి మెరుగుపడటం, నిరుద్యోగాన్ని పారద్రోలడం, వ్యవసాయాభివృద్ధి చేయడం, పారిశ్రామిక రంగంలో మాంద్యం తొలగించడం, శాంతిభద్రతలను మెరుగుపరచడం, అట్టడుగు బడుగు వర్గాల తలసరి ఆదాయం పెంచడం, అవినీతి నిర్మూలన వంటి వాటి మీద సూచికలను ఏర్పాటు చేసుకుని సవరణలు గాని, సంస్కరణలు గాని మొదలు పెడితే ఈ రాష్ట్రంలో ఉన్న పేద బలహీనవర్గాలు, బడుగుబలహీనవర్గాలు బాగుపడే విధంగా ఉంటుంది. అదే విధంగా ఈనాడు దీనికి భిన్నంగా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం వ్యవహరిస్తోందని చెప్పకతప్పదు. ఎలక్ట్రానిక్ మీడియాలను, ఇతర మీడియాలను తమ అధీనంలో ఉంచుకుంటూ, ప్రభుత్వం ఈ సంస్కరణల పేరుతో ప్రజల మీద ఏ విధమైన పరిస్థితులు కల్పిస్తూ, అంటే ఒక కలల ప్రపంచం నిర్మించి, ఊహలోకాల్లో రాష్ట్ర ప్రజానీకం పయనించే విధంగా చేయడం వల్ల తాత్కాలికంగా లబ్ధి పొందవచ్చునేమో గాని, దీర్ఘకాలంలో ఆ సంస్కరణల ఫలితాలు రాష్ట్ర ప్రజల మీద పత్తిడికి గురి చేయక తప్పదు. అదే విధంగా సంస్కరణల గురించి మాట్లాడుకున్నప్పుడు కేంద్ర ప్రభుత్వంలో కాంగ్రెసు పార్టీ అధికారంలో ఉన్నప్పుడు మనోహన్ సింగ్ గారు వంటి పైనాన్ను మినిస్టర్లు కూడా ఈ సంస్కరణల గురించి ఆనాడు చేసిన ప్రయత్నాలు ఫలితాలివ్వడం జరిగింది. దీని తర్వాత సోషల్ రిఫార్మ్స్ మీద స్వర్గీయ శ్రీమతి ఇందిరాగాంధీ ప్రధానిగా ఉన్నప్పుడు ప్రవేశపెట్టిన బ్యాంకుల జాతీయీకరణ, 20 సూత్రాల ఆర్థిక కార్యక్రమం వద్దతి గాని సామాన్య ప్రజలకు ఈ రాష్ట్రంలో ఉన్న ఎన్ టి రామారావు గారున్నప్పుడు ప్రవేశపెట్టిన కిలో రెండు రూపాయల బియ్యం పథకం గాని, మద్యనిషేధం ఇవన్నీ కూడా గ్రామీణ ప్రజలకు, సామాన్య ప్రజలకు ఉపయోగపడి వారి జీవిత విధానాలను మెరుగుపరచే విధంగా సంస్కరణలను శ్రీకారం చుట్టడం జరిగింది. కాని ఈ ప్రభుత్వం

వాటిని వక్కన పెట్టి, కొత్త రిఫారము తెస్తాము అని, యువతను నిర్వీర్యం చేస్తున్న విషయం వాస్తవంగా ఆలోచించాల్సిన అవసరం ఉంది.

మ 2 . 30

ఇన్ఫర్మేషన్ టెక్నాలజీ పేరుతో, బయో టెక్నాలజీ పేరుతో, కమ్యూనికేషన్ టెక్నాలజీ పేరుతో ఈనాడు యువత రోడ్లమీద ఉన్న విషయం ఒకసారి మనం ఆలోచన చేసి సరైన మార్గం వారికి చూపాల్సిన బాధ్యత రాష్ట్రప్రభుత్వం మీద, శాసనసభ్యుల మీద ఉందని మనవిచేస్తున్నాను . ఈ శాసనసభ మూడు సంవత్సరాల క్రితం ప్రారంభం అయినప్పటినుండి బీరో బేస్ట్ బడ్జెట్ ప్రారంభమై, నిర్వహణ బడ్జెటు, పర్ఫామెన్స్ బడ్జెటు, ముసాయిదా బడ్జెటుతో చర్చలు జరిగాయి . ముసాయిదా బడ్జెటు వచ్చేప్పటికి పర్ఫామెన్స్ బడ్జెట్ పర్ఫరేటెడ్ బడ్జెట్గా మారింది అనడంలో ఏమాత్రం అతిశయోక్తి కాదు . సామాన్యుడి జీవన స్థితిగతులు పర్ఫరేటెడ్ అయిందా కాదా అని మనమంతా ఆలోచన చేయాలి . పర్ఫామెన్స్ బడ్జెట్ కాదు పర్ఫరేటెడ్ బడ్జెట్ అని దీంట్లో చాలా ఉదాహరణలు చెప్పడానికి ఈనాడు వున్నాము . ఈ పరిస్థితిలో రైతాంగం గానీ, గ్రామీణ ప్రాంతాలలో ప్రజలు గానీ ఆకలిచావులు, వలసకూలీలు, ఆత్మహత్యలతో రాష్ట్రం అట్టుడికి పోతుంటే, 1991 లో ఆనాడు మన్మోహన్ సింగ్ గారు ఎడ్వర్స్ బ్యాలెన్స్ ఆఫ్ పేమెంట్ సిస్టం , ఆర్థిక స్టాబిలిటీ అనే సంస్కరణల ద్వారా ఆనాడు చేసిన ప్రయత్నాల ఫలితంగా రు 14,180 కోట్లు ప్రపంచబ్యాంకు గానీ, ఏషియన్ డెవలప్ మెంట్ బ్యాంకు గానీ ఉన్న వాయిదాకు ముందుగానే ప్రభుత్వాలు చెల్లించే పరిస్థితికి వచ్చింది అంటే ఆ సంస్కరణల ఫలితం అని చెప్పక తప్పదు . ఈనాడు ఆ సంస్కరణలకు తిలోదాకాలు ఇచ్చి కొత్తరకమైన పద్ధతులు అనుసరించిన దానివలన ఎకనామిక టైమ్స్, హిందూస్థాన్ టైమ్స్ ఫైర్మన్ హిందూస్థాన్ లిమిటెడ్ ఫైర్మన్ ఎంఎస్ భాంగా గారు ఆంధ్రరాష్ట్రంలో సంస్కరణల ఫలితంగా వచ్చిన అప్పులు సర్వీసురంగం వైపు పోతున్నా, వ్యవసాయరంగం, ఉపాధిరంగం నిర్లక్ష్యం చేయడం వలన తెచ్చిన అప్పులు తెచ్చినట్లుగానే ఉండిపోతున్నాయి, రాష్ట్రప్రజల మీద భారం ఎక్కువగా పడుతుంది అని చెప్పడం జరిగింది . ఈనాడు బడ్జెట్ స్వరూపం చూస్తే కాంగ్రెస్ కాలంలో రు 5 వేల కోట్లు అప్పు ఉన్న పరిస్థితిలో ఆనాడు ఉన్న ప్రభుత్వాలు, పార్టీలు పెద్దఎత్తున గగ్గోలు పెట్టారు . రాష్ట్రంలో రు 5 వేల కోట్లు అప్పు ఉంటే ప్రజానీకం ఏవిధంగా భరిస్తారు అంటే, పరిస్థితులకు అనుగుణంగా 2003-2004 సంవత్సరానికి వచ్చేప్పటికి రు 57 వేల కోట్లు దరిదాపు తేలింది . ఈ పరిస్థితి ఆంధ్రరాష్ట్రంలో ఉంటే ఒక్కొక్కరి తలమీద రు 10 వేలు అప్పు పెట్టిన పరిస్థితి లెక్క చూస్తే మనం గతంలో పెట్టిన బడ్జెట్ ప్రతిపాదనకు, ఈనాడు చేస్తున్నదానికి ఏ మాత్రం పొంతన ఉందో ఆర్థిక శాఖ మంత్రిగారు ఆలోచన చేయాలని కోరుతున్నాను . విజన్ 2020 డాక్యుమెంట్ బీరో బేస్ట్ బడ్జెట్ తో ప్రారంభమయిన సమీక్ష మూడవ సంవత్సరం వచ్చేప్పటికి రు 57 వేల కోట్లు దాటితే విజన్ 2020 నాటికి రు 1 లక్ష కోట్ల అప్పు తేలే పరిస్థితి వచ్చి ఒక్కొక్కరి తలసరి అప్పు రు 22 వేలు ఆనాటికి చేరడం ఖాయం . అవునంటారా కాదంటారా ? దీనిపై రాష్ట్రప్రజలకు సమాధానం చెప్పాల్సిన బాధ్యత ఉంది . అదేవిధంగా వరల్డ్ బ్యాంకు మనకు ఎంతో ముందుకు వచ్చి మన అవసరాలు తీర్చడానికి రాష్ట్రప్రభుత్వం అభివృద్ధి పనులు చేయడానికి లోన్లు ఇస్తున్నారు అని చెప్పడం జరుగుతున్నది . వరల్డ్ బ్యాంకు విషయానికి వస్తే 23వ తేదీ డక్కన్ క్రానికల్ లో World Bank may also hold second part of loan. వరల్డ్ బ్యాంకు అధికారులు ఇచ్చిన ప్రకటన చూస్తే స్ట్రక్చరల్ ఎడ్జస్ట్ మెంట్ లోన్ ఫేజ్ - టు కు సంబంధించి ఫేజ్- వన్ లోన్ రాష్ట్రప్రభుత్వం ఏవిధంగా ఖర్చుచేసింది, వారి గైడ్ లైన్స్ ప్రకారం అమలుచేశారా లేదా అని చూచి దాని ప్రకారం సెకండ్ ఫేజ్ ఇస్తామని , దానిపై రాష్ట్రంలో పర్యటించి ఆ తరువాత సెకండ్ ఫేజ్ రిలీజ్ చేసే విషయం ఉంటుందని కామెంట్ చేశారు . దానికి వరల్డ్ బ్యాంకు సీనియర్ అధికారులు వరల్డ్ బ్యాంకు టీమ్ అధికారులు రెండు వాక్యాలు చెప్పారు . The infrastructure in Andhra Pradesh, especially in power sector is in a mess అనే పదాలు వాడారు . దానిపై మనం సిగ్గు పడాల్సిన అవసరం ఉందాలేదా ఒకసారి ఆలోచించండి . వరల్డ్ బ్యాంకు సీనియర్ ఆఫీసర్, మరొకరు you cannot operate computers in a candle light, అతి వ్యంగ్యంగా మాట్లాడిన విషయం గుర్తుచేశారు . అంటే ఫస్ట్ ఫేజ్ లోను ఏ విధంగా ఖర్చు చేయబడిందో మనకు అవగతం అవుతున్నది . రాష్ట్ర ఆర్థికవ్యవస్థ గురించి మాట్లాడుతున్నాము, బడ్జెట్ పర్ఫామెన్స్ గురించి ,

ఇది అనే ముందు పెర్ఫామెన్స్ బడ్జెట్ పర్ఫరేటెడ్ బడ్జెట్ అంటూ 1996-96 ఎకనామిక్ సర్వే రిపోర్టు ప్రకారం ఒకసారి చూస్తే 2002-2003 లో ఇచ్చిన ఎకనామిక్ సర్వే రిపోర్టులో 1995-96 లో జిఎస్ డిపి 5.92 కాగా ఈ దేశంలో ఉన్న జిడిపి 7.34 గా నమోదు కాబడిన విషయం మనం గుర్తు చేసుకోవాలి. 2001-2002 లో జిఎస్ డిపి 3.79 గాను, జిడిపి 5.7గా నమోదు చేయబడింది అంటే దేశ ఆర్థిక అభివృద్ధి రేటు కంటే ఇది తక్కువగా రాష్ట్ర అభివృద్ధి రేటు 1996 కంటే దిగజారిపోయిన పరిస్థితిలో ఎకనామిక్ సర్వేకు ప్రభుత్వం ఇచ్చిన లెక్కలలో ఉంటే మనం ఏ విధంగా అభివృద్ధి వైపు వయసం చేస్తున్నామో అధ్యయనం చేయాల్సిన అవసరం ఎంతైనా ఉందని ఆర్థిక మంత్రిగారికి తమద్వారా మనవిచేస్తున్నాను. రాష్ట్ర తలసరి ఆదాయం 95-96 లో 4.48గా నమోదు కాబడి, 2001-2002 నాటికి 2.53కి పడిపోవడం ఆర్థిక వైఫల్యం కాదా అని ఈ సందర్భంగా ప్రశ్నించుకోవాలి. 95-96 లో రు 4,120 కోట్లు రాష్ట్ర ఆదాయం ఉంటే 2002-2003 నాటికి రు 13,460 కోట్లకు పెంచుకోవడం జరిగింది. దాదాపు మూడింతలు పన్నుల రూపంగా రాష్ట్ర ప్రజానీకం మీద పన్ను భారం వేసి మూడింతలు రెవిన్యూ పొందడం జరిగింది. కేంద్ర ప్రభుత్వం నుండి 95-96 లో కేవలం రు 5,626 కోట్లు వస్తే దానికి మూడింతలు కేంద్ర ప్రభుత్వం నుండి నిధులు సమీకరించుకోవడం జరిగింది. రాష్ట్రం మొత్తం ఖర్చు పెడుతున్న రెవిన్యూ క్యాపిటల్ గమనించండి. 95-96 లో రు 12,292 ఖర్చుచేయగా, 2002-2003 నాటికి పన్నుల రూపంగా రు 33,174 కోట్లు చేరడం జరిగింది ఈ వివరాలు అన్నీ విశ్లేషించితే అనాటికంటే ఈ నాటి రెవిన్యూ రాబడి ఎక్కువ ఉంది. కేంద్ర ప్రభుత్వ నిధులు ఎక్కువ వస్తున్నాయి. ఇతర బ్యాంకుల నుండి సంస్థల నుండి మీరు తెచ్చే అప్పులు 5 వేల నుండి 57 వేల కోట్ల రూపాయలకు పెరిగిన విషయం చూస్తే ఆ స్థాయిలో రాష్ట్ర అభివృద్ధి పనులు జరిగాయో, రాష్ట్రంలో వున్న పేదవర్గాల ప్రజల తలసరి ఆదాయం పెరిగిందా లేదా అనేది చూడాల్సిన అవసరం ఉంది. స్మార్ట్ స్కూల్ సేవింగ్స్ విషయం చూస్తే మన ఎకనామిక్ సర్వే పేజీ 145, ఎనెక్చర్ 2.3 లో చూస్తే 97-98 సం. లో 435.87 కంటే తిరిగి చెల్లించేది (-) రు. 148.90 కోట్లుగా నమోదు చేయడం జరిగింది. అది 2001-2002 నాటికి (-) రు 79.42 గా దీనిని నమోదు చేయడం జరిగింది. ఈ విధంగా ప్రతికూల ఆర్థిక పరిస్థితులు ఎదురవుతుంటే ఏ విధంగా ఆర్థిక ప్రగతి సాధిస్తాము అని చెప్పడానికి ప్రయత్నం చేస్తామని మంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను. రాష్ట్రంలో 70 శాతం ప్రజానీకం వ్యవసాయ రంగం మీద ఆధారపడి ఉంది. వ్యవసాయ రంగం మీద అధారపడిన రైతాంగం పరిస్థితి ఈనాడు చూస్తే డబ్బు టి వో నిపుణులు ఇచ్చిన స్టేట్ మెంట్, రిపోర్టు ఆధారంగా చూస్తే ఆంధ్రప్రదేశ్ లో అతి దారుణమయిన పరిస్థితిలో రైతాంగం ఉంది అని చెప్పడం జరిగింది.

మ.2.40

వరి, చెరకు, వేరుసెనగ, జొన్నలు, ప్రత్తి అనే 5 ప్రధానమైన పంటలు ఈ రాష్ట్రంలో వేసుకుంటుంటే, పెరిగిన ఉత్పత్తి మాట అటుంచితే, రైతాంగం మీద అధికమైన భారం పడుతోంది. ఆ భారాన్ని తగ్గించడానికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకోవలసిన అవసరం వుందా లేదా అనేది ఆలోచించవలసిన అవసరం వుంది.

వ్యవసాయేతర కారణాలకు ఈ రాష్ట్రంలో వున్న భూమిలో 25.19 లక్షల హెక్టార్లను ఉపయోగిస్తూ వుంటే, వ్యవసాయ పనులలో పచ్చగా కళకళలాడుతూ వుండవలసిన 12 లక్షల హెక్టార్ల భూమి ఈ రాష్ట్రంలో వుంటే, ఈ సంవత్సరం పంటలు వేసింది, కేవలం 6.8 లక్షల హెక్టార్ల మాత్రమే. 6.8 లక్షల హెక్టార్లకు తగ్గిపోయింది అంటే, రాబోయే రోజులలో కనీసం తిండి గింజలు కూడా సామాన్యుడికి దొరికే పరిస్థితి లేదని ఈనాడు మీరు ఇచ్చిన 'ఎకనామిక్ సర్వే' రిపోర్ట్ లోనే తేటతెల్లమవుతోంది.

ఆర్థిక శాఖా మంత్రిగారు తన బడ్జెట్ ప్రసంగంలోనే చెప్పారు, ఈ రాష్ట్రం యొక్క వ్యవసాయ రంగంపై 30 శాతం రాష్ట్ర స్థూల జాతీయోత్పత్తి ఆధారపడి వుందని. అటువంటప్పుడు కేవలం 10 శాతం కూడా వ్యవసాయ రంగానికి కేటాయింపులు

చేయకపోతే, వ్యవసాయ రంగం పైన 30 శాతం రాష్ట్ర స్థూల జాతీయోత్పత్తిని ఏ విధంగా సాధించగలరని ఈ సందర్భంగా మంత్రిగారిని నేను అడుగుతున్నాను.

ఈనాడు మీరు ఒక్క విషయాన్ని గుర్తుంచుకోవాలి. 1970లో వరంగల్లు జిల్లాలో ప్రారంభమైన ఆత్మహత్యల సంఖ్య వందలు, వేలు దాటి, ఏనాడూ కనీ వినీ ఎరుగని విధంగా నెల్లూరు జిల్లాలో కల్లునాయి మండలంలో, కె.సి.గోపవరం గ్రామంలో కృష్ణా రెడ్డి అనే రైతు మొన్న ఫిబ్రవరి 19వ తారీఖున ఆత్మహత్య చేసుకునే పరిస్థితి దాపురించింది. అయితే ఈ ప్రభుత్వాన్ని ఒకందుకు నేను అభినందిస్తున్నాను. అతను ఆత్మహత్య చేసుకున్నాడు, ఆ రైతు కుటుంబాన్ని ఆదుకోవడం ఈ శాసన సభలో ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తి చేసిన వెంటనే అధికారులకు తగు ఆదేశాలను ఇచ్చి, ప్రభుత్వం కొంత ఊరట కలిగించడం జరిగింది. జిల్లా కలెక్టర్ గారు అతని కుటుంబానికి ఎక్స్‌గ్రేషియా ఇచ్చేందుకై ప్రపోజల్స్ పంపించినట్లుగా చెప్పడం జరిగింది. ప్రభుత్వం వెంటనే ఆ ఎక్స్‌గ్రేషియా ప్రపోజల్స్‌ను ఆమోదించి, ఆ రైతుకు ఆర్థిక సహాయం అందించాలని రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

ఈ విధంగా రైతుల ఆత్మహత్యలు ఒక వైపున, వలస కూలీలు ఒక వైపున, మరొక వైపున తిండి గింజలు లేక రాష్ట్ర రైతాంగం అల్లాడిపోతున్న ఈ సందర్భంలో, వ్యవసాయోత్పత్తి ఎంత పెరిగింది ఈ రాష్ట్రంలో అని ఒకసారి మనం లెక్కలు చూస్తే, ఆంధ్ర ప్రదేశ్‌లో ఒక హెక్టారు చెరకు పంటకు ఉత్పత్తి వ్యయం రు.38,989/- వుంటే, ఉత్తర ప్రదేశ్‌లో రు.21,311/- వుంటే, మహారాష్ట్రలో రు.25,804/- గా నమోదు కాబడింది. నేను ఈ సందర్భంగా మనవి చేసేది, చెరకు పండించే రైతుల మీద మహారాష్ట్రలో కాని, ఉత్తర ప్రదేశ్‌లో కాని, పున్న వ్యయం కంటే మన ఆంధ్ర ప్రదేశ్‌లో 15 నుంచి 18,000 రూపాయలు అధికంగా ఉత్పత్తి వ్యయ భారం రైతుల మీద వుంది.

అదే విధంగా ఈనాడు మన రాష్ట్రంలో అత్యంత ప్రధానమైన పంటగా వరిని సాగు చేసే పరిస్థితులలో క్వింటాల్ వరి ఉత్పత్తి వ్యయం రు.445 కాగా ఉత్తర ప్రదేశ్‌లో రు.332, ప్రత్తి ఉత్పత్తి వ్యయం ఆంధ్ర ప్రదేశ్‌లో రు.1836, రాజస్థాన్‌లో రు.1034 వుందనే విషయాన్ని మనం గుర్తు చేసుకోవలసిన అవసరం వుంది. నేను ఎందుకు ఈ విధంగా చెప్పడం జరుగుతోందంటే, ఈ కంపేరిజన్ వల్ల ఇతర రాష్ట్రాలతో పోల్చినప్పుడు ఆంధ్ర ప్రదేశ్‌లో రైతుల మీద వ్యవసాయోత్పత్తి వ్యయం ఎక్కువగా వుందని చెప్పే ప్రయత్నం చేస్తున్నాను.

ఈ సందర్భంలో మా అందరి తరపునా మన రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రి గారికి నా అభినందనలు తెలియజేస్తున్నాను. ఎందుకంటే ఆయనను కేంద్ర ప్రభుత్వం 'నేషనల్ డ్రీమ్ ఇరిగేషన్ టాస్క్‌ఫోర్స్'కు చైర్మన్‌గా నామినేట్ చేసారని పత్రికలలో వచ్చింది. అక్షర క్రమంలోనే కాక, ఆంధ్ర ప్రదేశ్‌లో జలవనరుల సద్వినియోగం విషయంలో ఎక్కువ శ్రద్ధ చూపిస్తున్నారని కేంద్ర ప్రభుత్వం ఆ విధంగా నామినేట్ చేస్తున్నారని అన్నారు. నీరు-మీరు పథకాన్ని ప్రవేశపెట్టి రు.1460 కోట్లను నిర్వీర్యం చేసిన ఈ సందర్భంలో, మన రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రిగారిని 'నేషనల్ డ్రీమ్ ఇరిగేషన్ టాస్క్‌ఫోర్స్'కు చైర్మన్‌గా నామినేట్ చేయడం అంటే, కేంద్ర ప్రభుత్వం కొంత సాహసం చేసిందనే అభిప్రాయం వున్నా మన రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రిని జాతీయ స్థాయిలో 'నేషనల్ డ్రీమ్ ఇరిగేషన్ టాస్క్‌ఫోర్స్'కు చైర్మన్‌గా నామినేట్ చేసినందుకు వారికి ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను.

1991-92లో బిందు సేద్యం ప్రారంభించబడింది ఈ దేశంలో. ఆ తరువాత, 1996-97 ప్రాంతంలో దీనికి కేంద్ర ప్రభుత్వం 90 శాతం నిధులను ఇస్తే, లబ్ధిదారుల నుంచి 10 శాతం నిధులను తీసుకుని బిందు సేద్యాన్ని ప్రారంభించడం జరిగింది. రాను రాను ఈ సబ్సిడీ పార్ట్‌ను కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు తగ్గించి, ఈనాడు 50 శాతం బిందు సేద్యంకు ప్రభుత్వం సబ్సిడీ ఇచ్చి, మిగిలిన 50 శాతాన్ని రైతులను ఇవ్వమని అంటే, నేను తమరి ద్వారా ఒక్క విషయాన్ని ఆర్థిక మంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకురాదలచాను. నీటి సామర్థ్యాన్ని పెంచుకోవడానికి, అదే విధంగా బిందు సేద్యానికి ప్రాధాన్యతను కల్పించడానికి ఈ రాష్ట్రంలో

బిందు సేద్యాన్ని ప్రయోగాత్మకంగా ముందుకు తీసుకుపోవడానికి వాటర్ కన్జర్వేషన్‌ను ఎక్కువగా చేసుకోవడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నామని అన్నారు.

మనకు ఇచ్చిన లెక్కల ప్రకారంగా ఒక ఎకరంలో బిందు సేద్యానికి రు.8,500 ఖర్చు అవుతోంటే, మీరు రు.4000 ఇస్తే, సన్నకారు, చిన్నకారు, దళిత, గిరిజన, బలహీన, బడుగు, మహిళా రైతులను మీరు రు.4000 ఎకరానికి తీసుకుని రండంటే, ఈనాడు ఏ రైతు రు.4000 ఖర్చు పెట్టి డ్రిప్ ఇరిగేషన్ పెట్టుకోవడానికి అవకాశం వుందీ, ఆ సాహసం చేయడానికి ఏ రైతు ముందుకు వస్తాడో ఆలోచన చేయమని ఈ సందర్భంగా నేను మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

ఇదే సందర్భంలో, ఈ డ్రిప్ ఇరిగేషన్ విషయంలో పునరాలోచన చేయండి. తిరిగి 1996-97 లో పున్నటువంటి అనుకూలమైన వాతావరణాన్ని రైతాంగానికి కల్పించండి. 90 శాతం ప్రభుత్వం సబ్సిడీ ఇచ్చి, 10 శాతం లబ్ధిదారుల ద్వారా తీసుకుని, డ్రిప్ ఇరిగేషన్ పథకాన్ని ముందుకు తీసుకు వెళ్లినట్లయితే ఎక్కువ మంది పేద వర్గాల రైతాంగానికి ఉపయోగపడుతుంది తప్ప, లేనట్లయితే, ఇది కార్పొరేట్ వ్యవసాయానికి సంబంధించి రైతాంగం బినామీ పేర్లతో చేసే ప్రక్రియ వల్ల పేద వర్గాల వారికి మీరు ఏదైతే ఇద్దామని అనుకుంటున్నారో, అది చిన్న, సన్నకారు రైతులకు దక్కకుండా కార్పొరేట్ రైతులకు మాత్రం ఇది దక్కే అవకాశం వుంది.

అదే సందర్భంలో నీటిపారుదల రంగానికి వచ్చినప్పుడు బడ్జెట్‌లో ఎక్కువ నిధులను కేటాయించామని చెప్పడం జరిగింది. చాలా సంతోషం. బడ్జెట్‌ను చూసినప్పుడు గత సంవత్సరం కన్నా ఈ సంవత్సరం బడ్జెట్‌లో ఎక్కువగా నిధులు పున్నాయని అర్థమవుతోంది. అయితే గత సంవత్సరం, మీరు ఇచ్చిన ప్రతిపాదనలు, మీరు చేసిన ఖర్చు, మీరు విధించిన కోత, ఇవన్నీ ఆలోచిస్తే ఈ సంవత్సరం కూడా ఇరిగేషన్ బడ్జెట్ మీద కోత లేకుండా మీరు ఈ నాడు ఆమోదానికి పెట్టిన నిధులను ఖర్చు చేయడానికి ముందుకు వస్తారా అని అడుగుతున్నాను, దానికి ఆర్థిక శాఖా మంత్రి గారు ఆయన సమధానంలో చెప్పవలసిన అవసరం కూడా వుందని మీ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను.

అదే విధంగా సాగునీటి పారుదల విషయంలో నిర్లక్ష్యం చేస్తున్నాము, ఈ నీటిపారుదల ప్రాజెక్ట్‌లలో మనం చాలా అలసత్వం పాటిస్తున్నాము, దాని వల్ల చాలా వరకూ రైతాంగం నష్టపోయే ప్రమాదం వుంది, పున్న జల వనరులను వాడుకోలేకపోతున్నాము కాబట్టి ఎక్కువ ప్రాధాన్యతను ఆ రంగానికి ఇవ్వాలని సి.ఎల్.పి. లీడర్ డా.వై.ఎస్. రాజశేఖర రెడ్డి గారు ప్రభుత్వ దృష్టికి ఎన్నో సార్లు తీసుకురావడం జరిగింది. కాని ప్రభుత్వం దృష్టిని ఏ విధంగానూ కేంద్రీకరించలేకపోవడంవల్లనే ఈ నాడు రైతాంగానికి సాగునీరు లేని దుస్థితికి రావడం జరుగుతోంది.

అదే విధంగా నెల్లూరు జిల్లాకు సంబంధించి, సోమశిల, తెలుగు గంగ ప్రాజెక్ట్‌లు అత్యంత ప్రధానమైనవి. అలాగే సోమశిల స్వర్ణముఖి కాలువ. సర్ ఆర్థర్ కాటన్ నిర్మించిన పెన్నార్ డెల్టా సిస్టమ్ నెల్లూరు ఆనకట్ట సంగం ల క్రింద 2.40 లక్షల ఎకరాలకు సాగునీరు అందిస్తూ వుంటే, కావలి, కణుపూరు కాల్వల ద్వారా లక్ష ఎకరాలకు సాగునీటిని అందించడం జరుగుతోంది. ఆ రెండు ఆనకట్టలనూ కాటన్ దొరగారు నిర్మించి 125 సంవత్సరాలు దాటిపోయింది. ఇంత వరకూ వాటికి రివైవల్ ప్యాకేజ్ రాలేదు. దానిని పునర్నిర్మాణం చేయాలనే ఆలోచననే ఏ ప్రభుత్వాలూ చేయలేకపోవడం వల్ల నీటి పారుదల రంగం నెల్లూరు జిల్లాలో అస్తవ్యస్తంగా తయారైందని ఈ సందర్భంగా మనవి చేస్తున్నాను.

అందుకని ఆర్థిక మంత్రిగారికి నేను నిజ్జిస్తే చేసేదేమిటంటే, అయ్యా, గోదావరి, కృష్ణా డెల్టాలను పునర్నిర్మించారు. ఎప్పుడో ఆనాడు నిర్మించిన పెన్నార్ డెల్టా పాతబడిపోయాయి, ఎప్పుడు ప్రమాదాలు జరుగుతాయో తెలియని పరిస్థితులలో రైతాంగం

వుంది. మీరు ఎందుకు నెల్లూరు జిల్లాలోని పెన్నార్ డెల్టా సిస్టమ్లో సంగం ఆనకట్టల మీద సవతితల్లి ప్రేమ చూపిస్తున్నారని అడుగుతున్నాను. కాబట్టి దీనికి న్యాయం చేయవలసిన అవసరం వుంది. ఏది ఏమైనా, సోమశిల ప్రాజెక్టుకు 2003 జూలై మాసానికి కేంద్ర ప్రభుత్వం ఇచ్చిన ఫాస్ట్ ట్రాక్ నిధులను వాడుకోవలసిన అవసరం వుంది.

మ.2.50

1996 నుండి ఈనాటికి ఈ యాక్షన్ ప్లాన్ రివైవ్ చేస్తున్నారు. కానీ నిధులు సక్రమంగా ఖర్చు చేసే పరిస్థితిలో ఇరిగేషన్ డిపార్ట్మెంట్ ముందుకు రావడం లేదు. కాబట్టి సోమశిల ప్రాజెక్ట్ నిర్మాణ వ్యయం పెరిగింది. ఈనాడు ఫాస్ట్ ట్రాక్ లో కేంద్ర ప్రభుత్వం ఇచ్చే రు.140 కోట్లు ఈ జూలై మాసంలో ఖర్చు చేస్తారా, లేదా అనే ఆలోచన కలుగుతోంది. ఈనాడు తెలుగుగంగ బ్రాంచ్ కాలువకి పోయిన సంవత్సరం రు. 85కోట్లు బడ్జెట్ ఆమోదం తీసుకుంటే రు.20 కోట్లు కోత విధించి రు.65 కోట్లు ఇస్తే, జీతాలకు రు.35 కోట్లుపోతే, కోత విధించకుండా ఖర్చు చేస్తే రు.50 కోట్లు మిగులుతుంది. కోత విధిస్తే రు.25 కోట్లు వస్తాయి. ఏ విధంగా తెలుగుగంగకు ఖర్చు చేస్తారు. ఇంకో రు.2,000 కోట్లకుగాను ఈ ప్రాజెక్టుకి ప్రతి సంవత్సరం రు.20 కోట్లు, రు.30 కోట్లు ఖర్చు పెడితే ఎన్ని సంవత్సరాలకు అవుతుంది వీరి విజన్ 2020 డాక్యుమెంట్ పూర్తి అయ్యేవరకూ ఈ తెలుగుగంగ ప్రాజెక్ట్ పూర్తి కాదు. ఇది రాయలసీమ, నెల్లూరు, చిత్తూరు జిల్లాలకు ఉపయోగపడే రైతాంగానికి సంబంధించింది. మంచినీరు అందించే ప్రాజెక్ట్ క్రింద దీనిని ఇరిగేషన్ డిపార్ట్మెంట్ వారు చర్యలు తీసుకొని దీనికి సక్రమంగా నిధులు కేటాయించాలని మనవిచేస్తున్నాను. అదే సందర్భంలో సోమశిల, స్వర్ణముఖి లింక్ కెనాల్ అని నెల్లూరులో పేరు పెట్టారు. పేరు మారింది, కానీ కార్యక్రమం ఇంతవరకూ ఏ మాత్రమూ జరగలేదు. ఈ లింక్ కాలువ కి సంబంధించి ఈ సంవత్సరంలో పనులు ప్రారంభిస్తామని గతంలో హామీ ఇచ్చారు. గతంలో సర్వే చేస్తామన్నారు. ఇంతవరకూ సర్వే పూర్తి కాలేదు. హైడాలజి డిపార్ట్మెంట్ కి పర్మిట్స్ రాలేదు. అందువల్ల పనులు ఎప్పుడు ప్రారంభిస్తారు. ఈ బడ్జెట్ లో కనీసం సోమశిల స్వర్ణముఖి లింక్ కెనాల్ కి నిధులు కేటాయించడం చూపించకపోతే ఏ విధంగా ప్రాధాన్యతను సంతరించుకుంటుందో అర్థం చేసుకోవాలి. 110 గ్రామాలకు మంచినీరు ఈ లింక్ కెనాల్ ఇస్తుంది. అదే విధంగా మూడు నియోజకవర్గాలు రాపూర్, వెంకటగిరి, శ్రీకాళహస్తి నియోజకవర్గాల పేద రైతాంగానికి ఒక లక్ష ఎకరాలకు సాగునీరు అందించే ఈ ప్రాజెక్టుకి ప్రాధాన్యతను ఇవ్వండి. ఆ విధంగా ఈ సంవత్సరం బడ్జెట్ లో తిరిగి ప్రవేశపెట్టి నిధులు కేటాయిస్తే ఈ కాలువకి అందించడానికి అవకాశం ఉంటుంది.ఈ ప్రభుత్వం ఎప్పుడూ బ్రాన్స్ వరెన్సీ గురించి మాట్లాడుతూ ఉంటుంది. కాబట్టి ఈ సందర్భంగా ఒకటి, రెండు విషయాలు చెప్పదలచాను. వ్యవసాయంలో రైతాంగం ఆర్థిక ఇబ్బందులు ఎదుర్కొంటూ, ముఖ్యంగా వ్యవసాయోత్పత్తుల వ్యయం పెరిగిపోతూఉండడంవల్ల తాము వ్యవసాయం చేయలేమనే పరిస్థితిలో వారంతా ఉన్నారు. నెల్లూరు జిల్లాలో రు.17కోట్ల కల్తీ ఎరువుల కుంభకోణం జరిగితే రాష్ట్ర ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకురావడం జరిగింది. అక్కడ అధికార పార్టీకి చెందిన ఒక పెద్ద వ్యక్తి అడ్డుపడుతున్నారు. రు.17 కోట్ల ఎరువుల కుంభకోణం . ప్రకాశం, నెల్లూరు, చిత్తూరు జిల్లాల రైతాంగం రు.100 కోట్ల వ్యవసాయ ఉత్పత్తిని కోల్పోయింది. దీనికి ఎవరు బాధ్యత వహించాలి. కాబట్టి దీని మీద వెంటనే చర్యలు తీసుకోవాలి. ఇంతవరకూ ఎటువంటి చర్యలూ తీసుకోలేదు. ఇరిగేషన్ డిపార్ట్మెంట్ దృష్టికి తీసుకురావాలి. ఇరిగేషన్ డిపార్ట్మెంట్ లో ఏబిసి పథకం క్రింద రు.9 కోట్లతో పనులు ప్రారంభిస్తే కనుపూర్ కాలువ టెండర్స్ పిలిస్తే టెండర్స్ కుంభకోణం జరిగింది. పూర్తిగా అన్ క్వాలిఫైడ్ కాంట్రాక్టర్, ఏ క్వాలిఫికేషన్స్ లేని, పనిచేయడానికి రాని కాంట్రాక్టర్ కి రు.9 కోట్ల పని అప్పజెప్పడం ఎంతవరకూ సబబని నేను అడుగుతున్నాను. ఇది ముఖ్యమంత్రి గారికి చెప్పడం జరిగింది. విజిలెన్స్ ఎన్ ఫోర్స్ మెంట్ డిపార్ట్మెంట్ వారు కనుపూర్ కాలువకి సంబంధించి ఎంక్వయిర్ చేసి రిపోర్ట్ ప్రభుత్వానికి ఇచ్చారు. దాని మీద చర్య ఎందుకు తీసుకోరు. నెల్లూరు జిల్లాలో ఉన్న ఇరిగేషన్ ఎస్.ఇకి సంబంధించింది. మా పార్టీ తరపున ఏదయినా మాట్లాడటప్పుడు సిబిఐచేత ఎంక్వయిర్ చేయించమంటే ఈ రాష్ట్రంలో ఏసిబి ఉంది, సిబిసిఐ ఉంది, విజిలెన్స్ అండ్ ఎన్ ఫోర్స్ మెంట్ ఉంది, ఇవన్నీ ప్రతిష్టాత్మకమయినవి, ఇవి చాలని ఎన్నోసార్లు అధికార పక్షంలోని మంత్రులు సమాధానాలు చెబుతూ వచ్చారు. ఏసిబి డైరెక్టర్ జనరల్ నదరు ఎస్.ఇని ఏసిబి ద్వారా ట్రాన్స్ చేస్తే కోట్లాది రూపాయలు ఆ ఇంజనీర్ కలిగిఉంటున్నారు, కోట్లాది రూపాయల నగలు ఉన్నారు కేసు పెట్టి ప్రభుత్వానికి నాలుగు వారాల క్రింద రిపోర్ట్ ఇస్తే, ఈనాడు ఆ ఫైల్ మీద లైటింగ్

అనే పదాలతో ప్రకృత పెట్టారు. ఇలా ఉంటే ఇది ఏ విధమయిన బ్రాన్స్‌వరెన్సీ అవుతుంది. నేను ఎవరినీ విమర్శించడం లేదు. ఈ బ్రాన్స్‌వరెన్సీ అనే పదానికి సరయిన నిర్వచనం ఈ ప్రభుత్వానికి చెప్పవలసిన బాధ్యత ఉంది. సదరు అధికారి ఆలోచించి సస్పెండ్ అయినారని అటువైపు (తలుగు దేశం పార్టీ వైపు నుండి) అంటున్నారు. వారు తీసుకున్న చర్యలకు అభినందిస్తున్నాను. వారిని ఎప్పుడు సస్పెండ్ చేశారో తెలియదుకానీ, ఇది నాలుగు వారాల క్రితం జరిగింది. ఇంకా జి.వో వెలుగుపడలేదు. ఏసిబి రిపోర్ట్ వ్రాశారు. నాలుగు రోజుల్లో తీసుకోవలసింది ఇంతవరకూ సెక్రటేరియట్ నుండి జి.వో రాకపోతే ఆ అధికారి కుర్చీలో ఉన్నారా లేదా అనేది ఎలా తెలియాలి. ఈ విధంగా తప్పు చేసిన అధికారిని రక్షించే ప్రయత్నం చేస్తే అది బ్రాన్స్‌వరెన్సీ అవుతుంది. దీనికి సంబంధించిన పేపర్ కటింగ్స్ తమ ద్వారా ఆర్థిక శాఖామంత్రిగారికి పంపిస్తాను. (పంపించడం జరిగింది). ఇక విద్య విషయానికి వస్తే ఈ ప్లానింగ్‌లోరు.4 వేల 77 కోట్లు కావాలని చూసిస్తే మనకు కేటాయించింది రు.3 వేల 989 కోట్లు కేటాయించడం జరిగింది. ఈ దేశంలో జాతీయ అక్షరాస్యత శాతం 65.38 శాతం ఉంటే మన రాష్ట్రంలో 61.11 శాతం ఉంది. 1వ తరగతి నుండి 10వ తరగతి వరకూ వీరిని డ్రాపౌట్ చేస్తే ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో 77.44 డ్రాపౌట్ ఉంటే మహారాష్ట్ర, కర్ణాటక, తమిళనాడు, ఒరిస్సా రాష్ట్రాల్లో మనకన్నా తక్కువ డ్రాపౌట్స్ ఉన్నాయి. అక్షరాస్యతా శాతానికి వస్తే షెడ్యూలు కులాలు, షెడ్యూలు తెగల విషయం చూసినట్లయితే షెడ్యూలు కులాల్లో కేవలం 24.17 శాతం, షెడ్యూలు తెగల్లో కేవలం 13 శాతం ఉంటే, మనకన్నా తమిళనాడు, కర్ణాటక, మధ్యప్రదేశ్, మహారాష్ట్ర రాష్ట్రాల్లో ఎక్కువ శాతం లిటరరీ రేటు ఉంటే మనకు మించిన కేటాయింపులు ఈ విద్యాశాఖకు ఉంటే, ఇక్కడ ఈ కేటాయింపులు ఏ విధంగా సరిపోతాయి. దీనిని పెంచవలసిన అవసరం ఉందా, లేదా ఆలోచన చేయాలి. ఆఖరుగా ఒక విషయం. ముఖ్యంగా ఈ కరువు పరిస్థితులు చాలా భయంకరంగా ఉన్నాయి. కరువు గురించి ఒక్కటి మాత్రం చెప్పవలసిన అవసరం ఉంది. 1041 మండలాలు కరువు మండలాలుగా ప్రకటించడం జరిగింది. గత మూడు సంవత్సరాల నుండి చూస్తే, 160 మండలాల నుండి ప్రారంభమయి 1041 మండలాల వరకూ రావడం జరిగింది. ఇవన్నీ ఒక్క రోజులో వచ్చినవికావు. వాతావరణ సమతుల్యం లేదు. వర్షాలు లేక పోవడం, కొన్ని చోట్ల అధిక వర్షాలు దీని మూలంగా గత మూడు, నాలుగు సంవత్సరాలుగా కరువు ఏర్పడింది. గతంలో దాదాపు నాలుగైదు కరువులు వచ్చాయి. 1833 నందననామ సంవత్సరంలో వచ్చిన కరువును నందన నామ కరువుగా చెప్పడం జరిగింది. 1879 ధాత నామ సంవత్సరంలో వచ్చిన కరువును ధాతనామ కరువుగా చెప్పడం జరిగింది. 1943 స్వభాస నామ సంవత్సరంలో వచ్చిన కరువును స్వభాస నామ కరువుగా బెంగాల్ ఫెమెన్‌గా చెప్పడం జరిగింది. ఈనాడు చిత్రభాను నామ సంవత్సరంలో వచ్చిన మహాత్తర కరువును ఏమని పిలవాలి? గత మూడు, నాలుగు సంవత్సరాల నుండి వారు చేసిన నిర్లక్ష్యం వల్లనే వచ్చింది. కాబట్టి దీనిని చంద్రభాను కరువు అని అనమంటారా ఈ విషయం రాష్ట్ర ప్రజలకు చెప్పవలసిన బాధ్యత ఈనాడు ఉంది.

మ.3.00

అధ్యక్షా, రెండు నిమిషాల సమయం ఇవ్వండి కంప్లైడ్ చేస్తాను. రాష్ట్రంలో విద్యా, భూసంస్కరణలు, వ్యవసాయం రంగాలు విఫలమయ్యాయి. కరువు పరిస్థితుల్లో రైతాంగం అల్లల్లాడుతోంది. యూజర్ ఛార్జీల పేరుతో మీరు మరో రకంగా పన్నులు వేస్తున్నారు. దీనికి గాను రెండు జి.ఓ.లు జారీ చేశారు. 37వేల కోట్ల రూపాయలను యూజర్ ఛార్జీల క్రింద ప్రభుత్వం రాబడుతోంది. యూజర్ ఛార్జీల ద్వారా మీరు బడ్జెటులో చూపించకుండానే అధికంగా పన్నులు వేసి రాష్ట్ర ప్రజానీకంపై దొడ్డి దారిన పన్ను వసూలు చేసే పరిస్థితి ఈ యూజర్ ఛార్జీల వల్ల కలుగుతోందనే విషయాన్ని మీరు ఆలోచించాలి. మీరు ఆలోచించి, రాష్ట్ర రైతాంగాన్ని, పేద, మధ్యతరగతి వర్గాల వారు పడుతున్న బాధను అర్థం చేసుకొని ఆదుకోవాలని కోరుతున్నాను.

ఆర్థిక మంత్రి గారు ప్రవేశపెట్టిన బడ్జెటు వల్ల రాష్ట్ర ప్రజానీకానికి మేలు కలగాలంటే, ఆవిధంగా ఆలోచిస్తే, కాగితంపై చిల్లులు వడితే, ఏ విధంగా పెర్ఫరేట్ అవుతుందో, అటువంటి పరిస్థితి గ్రామీణ ప్రాంతాల్లోని ప్రజానీకంపై ఉన్న ప్రజల జీబులకు చిల్లి చేసే పరిస్థితి లేకుండా, పెర్ఫార్మెన్స్ బడ్జెటుని పెర్ఫరేట్ బడ్జెటుగా చిత్రీకరించకుండా, రాష్ట్ర రైతాంగానికి, గ్రామీణ, పేద, మధ్య, తరగతి ప్రజలకు మేలు చేసే విధంగా బడ్జెటుని మళ్ళీ రూపొందించాలని, ఆ విధంగా చేసినట్లైతేనే మీరిచ్చిన హామీలు రాష్ట్ర

ప్రజానీకానికి ఉపయోగపడే విధంగా ఔతాయని ఈ సందర్భంగా తెలియజేస్తున్నాను. బడ్జెటు పై ప్రసంగించడానికి మీరు నాకు అవకాశం ఇచ్చినందుకు ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను.

డా. కె. రేవతీపతి(టెక్నాలజీ) :- అధ్యక్షా, ఇంత వరకు మాట్లాడినటువంటి గౌరవ సభ్యులు చక్కని సూచనలు చేసి, ఆంధ్ర రాష్ట్రాభివృద్ధికోసం మంచి సూచనలు ఇస్తారేమోనని, ఒక కొత్త శాసనసభ్యునిగా నేనెంతో ఎదనురు చూశాను. కానీ, జరిగిన ప్రసంగాలు కేవలం నిందారోపణలతో కాలయాపన చేస్తూ ప్రసంగించడంతోనే సరిపోయింది. ఏది ఏమైనప్పటికీ, ఆంధ్ర రాష్ట్రంలో ఉన్నటువంటి సహజ వనరులు, శాస్త్ర పరిజ్ఞానాన్ని, సమర్థవంతంగా ఉపయోగించుకొని సగటు మానవుని జీవన ప్రమాణాలు పెంచుకొనే విధంగా 'స్వర్ణాంధ్ర ప్రదేశ్' లక్ష్యంగా గౌరవ ఆర్థిక శాఖ మంత్రి గారు 22 ఫిబ్రవరి నాడు బడ్జెటు ప్రవేశ పెట్టినందుకు ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను.

అధ్యక్షా, మనది ప్రజాస్వామ్య ప్రభుత్వం. ప్రజాస్వామ్యంలో, ప్రభుత్వం ఏమి చేస్తోందో తెలుసుకొనే హక్కు ప్రజలకు ఉంది. ప్రభుత్వంలో జరుగుతున్న విషయాలను పారదర్శకతతో ప్రజానీకానికి తెలియజేయాల్సిన బాధ్యత పరిపాలించే ప్రభుత్వంపై ఉంది. ప్రజాస్వామ్యంలో పారదర్శకత్వం ప్రతిబింబించే విధంగా నేడు, ఆంధ్ర ప్రదేశ్ రాష్ట్రం, భారతదేశంలోనే ఎక్కడా లేని విధంగా అన్ని స్థాయిల్లో చేపడుతోంది. ప్రజా ప్రతినిధులు, రాజకీయ వర్గాలు, ఆర్థిక శాస్త్రవేత్తలు, అన్ని వర్గాలకు చెందిన ప్రజానీకం చర్చించే విధంగా ఒక ఓపెన్ డిబేట్ పెట్టి, వారి తాలుకా సలహాలు, సూచనలు తీసుకొని, ఈనాడు భారతదేశంలోనే ఒక చక్కసైన, వినూత్నమైన తరహాలో బడ్జెటుని ప్రవేశ పెట్టినందుకు ముఖ్యమంత్రి గారికి ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను.

రాష్ట్రంలో ఓపెన్ బడ్జెటు ని పెట్టాము. దాని వల్ల ప్రజలలో ఉన్న సమస్యలు, ప్రాధాన్యతా క్రమంలో ప్రజల అవసరాలను గుర్తించి, ఆ అవసరాలకు అనుగుణంగా ప్రాధాన్యతా క్రమంలో నిధులు కేటాయించే పరిస్థితి ఏర్పడిందని గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను. ఈ ఓపెన్ డిబేట్ వల్ల దుబారాతనానికి, అవినీతికి కళ్ళ వేయడం జరుగుతుందని గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను. బడ్జెటు ప్రతిపాదల విషయానికి వస్తే ముసాయిదా ప్రతిపాదనల్లో రూ.42వేల 81కోట్లని చేశాము. ప్రజల సూచనల మేరకు రూ.1400 కోట్లు చేర్చి రూ.43,480 కోట్లుగా సవరించడం జరిగిందని తెలియజేస్తున్నాను. కేటాయింపులను పరిశీలిస్తే, వ్యవసాయం, తత్సంబంధిత శాఖలు ఉన్నాయి. వాటికి 10శాతం, నీటి పారుదల రంగానికి 20శాతం, అధిక ప్రాధాన్యత ఉన్న విద్యుచ్ఛక్తి శాఖకి 20 శాతం, సోఫల్ సర్వీసెస్ రంగానికి 27 శాతం, ట్రాన్స్పోర్టుకి 13శాతం, ఇతర శాఖలకు పది శాతం కేటాయించడం జరిగిందని గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

మనది వ్యవసాయాధారిత రాష్ట్రం. 70శాతం ప్రజలు వ్యవసాయంపై ఆధారపడి ఉన్నారు. వ్యవసాయ రంగానికి, తత్సంబంధిత రంగాలైన విద్యుత్ రంగానికి, నీటి పారుదల రంగానికి కలిపి 50శాతం నిధులు కేటాయించడం జరిగిందని తెలియజేస్తున్నాను. 1997 98 నుండి 2001-02 మధ్యలో ఉన్న 9వ పంచవర్ష ప్రణాళికలో, స్థూల రాష్ట్ర జాతీయోత్పత్తి పెరుగుదల రేటు ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లో 5.23 శాతం ఉంటే, భారతదేశంలో 5.46 శాతం ఉందని తెలియజేస్తున్నాను. గడచిన 20 సంవత్సరాలుగా చూస్తే, గత రెండు సంవత్సరాల్లో తీవ్రమైన కరువు పరిస్థితులు ఉన్నాయి. G.S.D.P. లో కొంత వెనుకబడిన పరిస్థితి ఉన్నప్పటికీ, ఈకరువు లేకుండా ఉంటే మన G.S.D.P. 7 శాతానికి చేరి ఉండేది. ఏదేమైనప్పటికీ, ఈ G.S.D.P. పెరుగుదలను చూస్తే, భారతదేశంలో ఉన్నటువంటి మొదట ఉన్న నాలుగు రాష్ట్రాల్లో ఆంధ్ర రాష్ట్రం ఒకటని గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను. ఈనాడు ఆంధ్ర రాష్ట్రంలో 1036 మండలాల్లో తీవ్రమైన కరువు పరిస్థితి ఉంది. 20 సంవత్సరాలు ఎప్పుడూ లేని విధంగా తక్కువ రెయిన్ ఫాల్ రికార్డ్ కావడం జరిగింది. కరువు మూలంగా ఆంధ్ర రాష్ట్రములో 5227 కోట్ల రూపాయల ఆస్తి నష్టం జరిగిందని తెలియజేస్తున్నాను. సాగు విస్తీర్ణం 11.74 శాతం, ఆహారధాన్యాల ఉత్పత్తిలో 21శాతం నేడు తగ్గినందువల్ల, G.S.D.P. లో కొంత వరకు లాస్ కావాల్సి వచ్చిందని తెలియజేస్తున్నాను. నేడు రాష్ట్రంలో తీవ్రమైన కరువు పరిస్థితులు ఉన్నాయి.

వాటి నివారణ చర్యల కోసం రూ.342 కోట్లు కేటాయించి, త్రాగునీటి విషయంలో, ఉపాధి కల్పన విషయంలో గౌ. ముఖ్యమంత్రి గారు తగు చర్యలు తీసుకోవడం జరిగింది. కేంద్ర ప్రభుత్వానికి రూ.2370 కోట్ల ఆర్థిక సహాయం కావాలని ప్రతిపాదనలు పంపించడం జరిగింది. ఋణాల రీషెడ్యూలింగ్ చేయడం జరిగింది. పంట ఋణాలపై వడ్డీ మాఫీ కి కేంద్రాన్ని అభ్యర్థించడం జరిగింది. స్వర్ణాంధ్ర ప్రదేశ్ సాధించాలనే దృక్పథంతో నిర్దేశించిన సూత్రాలు ఎవైతే ఉన్నాయో, వాటిని మీరు సాధించడంలో వెనుకబడి ఉన్నారని కొంత మంది గౌరవ సభ్యులు చెప్పారు. అది వాస్తవం. మీరు వాస్తవాలను పరిశీలన చేయండి. ముఖ్యమంత్రి గారు అహర్నిశలు కష్టపడి ఆంధ్ర రాష్ట్రాన్ని స్వర్ణాంధ్ర ప్రదేశ్ గా తీర్చి దిద్దాలని అన్ని కార్యక్రమాలు చేపడుతున్నారు. ప్రకృతి వైపరీత్యాల వల్ల ఒకవైపు వరదల వల్ల, మరో వైపు కరువు వల్ల రాష్ట్రంలో ఉన్నటువంటి పరిస్థితులు కొంత వరకు తారుమారైనందు వల్ల నిర్దేశించిన ఆ గమ్యాన్ని చేరుకోలేకపోతున్నాము.

మ. 3.10

పీరియాడికల్ గా సమీక్షిస్తూ, పరిస్థితులకు అనుగుణంగా ఏ విధంగా కార్యక్రమాలు చేయాలి, ఏ విధంగా లక్ష్యాన్ని సాధించాలన్న దృక్పథంతో ఈ రోజు మన ముఖ్యమంత్రి గారు ముందుకు సాగుతున్నారు. ఒకసారి రాష్ట్ర ఆర్థిక పరిస్థితులను పరిశీలన చేసినట్లైతే రెవిన్యూ రెసిస్ట్స్ చూసినట్లైతే 1995-96 వసంవత్సరంలో 6.32 శాతం జిఎస్ డిపిలో వుంటే, 2003-04 సంవత్సరంలో 10.13 శాతం పెరగడం జరిగింది. ఆ విధంగా దీనిని గమనించినట్లైతే కేంద్ర బదలాయింపులు 1995-96 సంవత్సరంలో 45.1 శాతం ఉంటే , 2002-03 సంవత్సరానికి 35.03 శాతానికి తగ్గడం జరిగింది. అదే విధంగా చంద్రబాబు నాయుడి గారి ప్రభుత్వం పన్నులు విధించడం అన్నది ఇంతవరకు జరగలేదన్న విషయం సభ్యులు గమనించాలని మనవి చేస్తున్నాను. ఒక విషయాన్ని మనం చూసినట్లైతే the very tax collection mechanism is strengthened by the Chandrababu Naidu Government. ప్రతి ఒక్కరూ గమనించాలని తెలియజేస్తున్నాను. అధికారులతో, వ్యాపార వర్గాలతో కుమ్మక్కై ఎక్కడయితే ఇంతవరకూ లీకేజీస్ జరిగాయో వాటిని సాగనీయకుండా , కఠినమైన నిర్దేశాలతో ఒక నూచన ప్రకారం టాక్స్ లను కలెక్టు చేయడం జరుగుతోంది. భారత దేశంలో ఆంధ్ర రాష్ట్రం రెవెన్యూ రెసీట్స్ విషయంలో ప్రప్రథమ స్థానంలో వుందని ఈ రోజు నేను తెలియజేస్తున్నాను.

అలాగే సభ్యులు యూజర్స్ చార్జీల గురించి మాట్లాడారు. వాటిని ఒకసారి మనం గమనించాలి. వారు అసలు అప్పులు తే కూడదు, టాక్స్ లు వేయ కూడదు, యూజర్స్ చార్జీలు వేయకూడదని చెబుతున్నారు. ఆ విధంగా మాత్రమే అభివృద్ధి చేయాలి అంటున్నారు. మా శ్రీకాకుళం జిల్లాలో ఒక సామెత చెబుతారు. ' గాదె గాదెలానే ఉండాలి, పిల్లలు గారకాయలుగా ఉండాలి ' అని. రాష్ట్రం విపరీతంగా అభివృద్ధి చెందాలిట. ఆ విధంగా సాధ్యం అయ్యేవనేనా అని ఒకసారి అందరూ ఆలోచించాలి. యూజర్స్ చార్జీలు వేసినా అవి ఆరోగ్య రంగంలో, ఈసేవా కేంద్రాల మీద వేయడం మాత్రమే జరుగుతోంది. అవి ఎబిఎస్ పావర్టీ కేటగిరీకి చెందినవే తప్ప, బిలో పావర్టీలైనాకు చెందినవి కావని ప్రతి ఒక్కరూ గమనించాలి. దీని మూలంగా కాలయాపన , అవినీతి తగ్గడం జరిగాయి. మెరుగైన సేవలు వినియోగదారులకు అందజేయడం జరుగుతోందని తెలియజేస్తున్నాను.

ఇక రేషన్ కార్డులపై ఆఫ్ టాక్స్ లు చూసినట్లైతే ఆంధ్ర రాష్ట్రంలోనే కాకుండా, భారత దేశంలో వున్నటువంటి అన్ని రాష్ట్రాలలో అమలుచేయబడుతున్నాయి. ఒకసారి రెవిన్యూ ఎక్స్ పెండిచర్ విషయం చూసినట్లైతే , దీనిలో డెవలప్ మెంట్ ఎక్స్ పెండిచర్, నాన్ డెవలప్ మెంట్ ఎక్స్ పెండిచర్ అని రెండు వున్నాయి. వాటిలో నాన్ డెవలప్ మెంట్ ఎక్స్ పెండిచర్ చూసినట్లైతే రెవెన్యూ రెసీట్స్ ను పరిశీలించినట్లైతే, ఆంధ్ర రాష్ట్రంలో రెవెన్యూ టాక్స్ లు వస్తున్నాయి. దీనిలో జీతాలకు, పెన్షన్స్ కు 2001-02

సంవత్సరంలో 71.41 శాతం వుంది. దానిని జీతాలకే ఖర్చు పెట్టడం జరుగుతున్నదని తెలియజేస్తున్నాను. అందువలన ఇక్కడ వున్నటువంటి నిర్వహణ వ్యయం విపరీతంగా వుంది. ఉన్నటువంటి రెవెన్యూ రెసిస్ట్స్ నిర్వహణ వ్యయం ఎక్కువగా వుంది. కాబట్టి దానిని కంట్రోలు చేయాలి. పని సామర్థ్యం పెంచాలనే దృక్పథంతో ఈ రోజు పెట్టడం జరిగింది. ఈ రోజు మన ఆంధ్ర రాష్ట్రంలో రెవెన్యూ ఎక్స్ పెండిచర్ 2001-02 సంవత్సరంలో 48.75 శాతం వుండేది. అది ఇప్పుడు 2003-04 సంవత్సరానికి 36.32 శాతానికి తగ్గించడం జరిగింది. అదే విధంగా భారత దేశంలో వున్న అన్ని రాష్ట్రాల సగటు వ్యయం ఒకసారి చూసినట్లైతే 2001-02 సంవత్సరంలో 52.53 శాతం వుంటే మన ఆంధ్ర రాష్ట్రంలో సగటు వ్యయం 42.5 శాతానికి తగ్గించడం జరిగిందని మనవి చేస్తున్నాను. అదే విధంగా రెవెన్యూ డెఫిసిట్ ను పరిశీలన చేసినట్లైతే అది the difference ఏదైతే వుందో దానిని కూడా మనం తగ్గించుకుని ఈ రోజు బడ్జెట్ పర్ఫామెన్స్ తో ముందుకు పోతున్నాము. ఇతర రాష్ట్రాలతో దీనిని పోల్చి చూసినట్లైతే, వెస్ట్ బెంగాల్ రెవెన్యూ డెఫిసిట్ 60.10 శాతం వుంది. ఆంధ్ర రాష్ట్రంలో 12.80 శాతం వుంది. రాజస్థాన్ లో 39 శాతం వుంది. పంజాబ్ లో 39.80 శాతం ఉందని తెలియజేస్తున్నాను. దానిని గౌరవ సభ్యులు గుర్తించాలి.

అన్నిటికంటే ముఖ్యమైనది ఫిజికల్ పర్ఫామెన్స్. This indicates the financial well-beingness of the State. నాలుగు పారా మీటర్స్ పై అది ఆధారపడి వుంది. ముఖ్యంగా రెవెన్యూ డెఫిసిట్, ఫిజికల్ డెఫిసిట్ లేదా డెబ్ట్ లేదా గ్యారంటీస్ అన్న నాలుగు అంశాలపై కూడా State well-beingness ఆధారపడి వుంటుంది. కనుక దీనిపై మన ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబు గారు ప్రత్యేకమైన దృష్టి సారించి ఫైనాన్స్ డిసిప్లినీ, ఫిజికల్ రిఫార్మ్స్, స్ట్రాటజీ అయినా అమలు చేయడం జరిగింది. ఈ నాలుగు విషయాలపై రెవెన్యూ డెఫిసిట్ తగ్గించేందుకు తగు చర్యలు తీసుకోవడం జరిగింది. అదే విధంగా డెబ్ట్ కంట్రోలు చేయడం, గ్యారంటీస్ ను తగ్గించడానికి తగు చర్యలు తీసుకోవడం జరుగుతున్నదని తెలియజేస్తున్నాను. ఒకసారి ఫిజికల్ డెఫిసిట్ ను గురించి పరిశీలన చేసినట్లైతే టోటల్ రెవెన్యూ రెసిస్ట్స్, టోటల్ రెవెన్యూ ఎక్స్ పెండిచర్ ఏదైతే వుందో this expenditure increases on the capital expenditure. దానికి క్యాపిటల్ గ్యాప్ వుంది. దానిని ఫుల్ ఫిల్ చేయడానికి, తగ్గించడానికి అన్ని విధాలుగా చర్యలు తీసుకుంటున్నాము. 2000-01 సంవత్సరంలో 5.25 శాతం ఈ ఫిజికల్ డెఫిసిట్ ఉంది. దానిని ఈ రోజు 2003-04 కి 4.20 శాతానికి తీసుకు రావడం జరిగింది. 2005-06 సంవత్సరానికి 2.62 శాతానికి తగ్గించడం కొరకు ముఖ్యమంత్రి గారు ఉద్దేశించడం జరిగిందని మనవి చేస్తున్నాను. The gap between this thing-- ఫుల్ ఫిల్ చేయడం సాధ్యం కాదు. This fiscal deficit can be fulfilled only by the borrowings or deposits. అదే విధంగా దుబారా ఖర్చులు తగ్గించి ఈ ఫిజికల్ డెఫిసిట్ ని తగ్గించడానికి ప్రభుత్వం అన్ని చర్యలు తీసుకోవడం జరుగుతోందని మనవి చేస్తున్నాను. అదే విధంగా క్యాపిటల్ ఎక్స్ పెండిచర్ 2001-02 సంవత్సరంలో 5.26 శాతం వుంటే, దానిని 2002-04 సంవత్సరానికి 2.85 శాతానికి పెంచడం జరిగింది. అంటే దాని ఇండికేషన్ నిధులు సద్వినియోగం చేయబడుతున్నాయని. మేము రుణాలు తెచ్చాము. ఆ నిధులను సద్వినియోగం చేస్తున్నాము. వాటిని క్యాపిటల్ ఎక్స్ పెండిచర్ వైపుకు డైవర్ట్ చేస్తున్నాము. ఆంధ్ర రాష్ట్రంలో ఆస్తుల విలువ పెరిగిందని కూడా తెలియజేస్తున్నాము. ఈ నాడు గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారి పరిపాలనలో సుమారు 3 శాతం క్యాపిటల్ ఎక్స్ పెండిచర్ వుంది. ఇదే కాంగ్రెసు పార్టీ పరిపాలనలో అంటే 1989- 94 వ సంవత్సరాల మధ్య చూసినట్లైతే సరాసరి 2 శాతంగా ఉందని తెలియజేస్తున్నాను.

అదే విధంగా వడ్డీ చెల్లింపుల విషయంలో చూసినట్లైతే 2000 సంవత్సరంలో 20 శాతం వడ్డీని అదనంగా చెల్లిస్తున్నాము. 2001 సంవత్సరంలో తీసుకున్న చర్యలలో ఎలక్ట్రిసిటీ బాండ్సు లేదా ఇటీవల వడ్డీ శాతం తగ్గడం జరిగింది. మొట్టమొదటగా 2001-02 సంవత్సరంలో వడ్డీ 23.6 శాతం ఉంది. అది ఈ రోజు 2003-04 సంవత్సరానికి 14.31 శాతం తగ్గిందని తెలియజేస్తున్నాను. ఈ నాడు దానిని మనం గమనించినట్లైతే వడ్డీ చెల్లింపులు గణనీయంగా తగ్గే అవకాశం వుంది. రాష్ట్రాన్ని ప్రగతి పథంలో నడిపించడానికి రాజకీయానుగుణంగా కాకుండా వాస్తవ దృక్పథాలతో ఆలోచించాలి. ఈ రాష్ట్రం అభివృద్ధి

చెందాలంటే మనం ఆర్థిక పరిస్థితులను బట్టి అవసరం అయితే రుణాల అవసరం వుందా లేదాన్న దానిని ప్రతి ఒక్కరు ఆలోచించాలి.

ఈ ప్రపంచంలో భారత దేశం ఒక్కటే అప్పులు చేసిందా? ఈ ప్రపంచంలో ఇతర దేశాలు అప్పులు చేయలేదా? భారత దేశంలో ఉన్న ఒక్క ఆంధ్ర రాష్ట్రం మాత్రమే అప్పులు చేసింది అంటున్నారు. . ఇతర రాష్ట్రాలు అప్పులు చేశారా? లేదా? ఒక్క ఆంధ్ర రాష్ట్రం మాత్రమే అప్పులు చేశారు. ఒక్క తెలుగు దేశం పార్టీ ప్రభుత్వ పరిపాలనలో ఉన్నప్పుడే అప్పులు చేయడం కాదు. కాంగ్రెసు పాలనలో కూడా అప్పులు వాళ్లు చేశారు. వాస్తవాలను మనం ఆలోచించాలని మీ ద్వారా మనవి చేస్తున్నాను. మరి చెన్నా రెడ్డి గారు ముఖ్యమంత్రి గా వున్నప్పుడు రూ. 7 కోట్లు ప్రపంచ బ్యాంకు నుంచి అప్పు తెస్తే అప్పుడు వారు గౌరవ సభ్యులంతా ఘనంగా సన్మానం చేశారు. మరి ఈ రోజు పాలసీ వారికి ఎందుకు నచ్చకుండా వుందో, అది ఎందుకు వారికి చేదుగా వుందో నాకు అర్థం కావడం లేదు. గౌరవ సభ్యులు మాట్లాడుతూ జస్ట్ కొద్దిగా అప్పులు కాంగ్రెసు పార్టీ గవర్నమెంట్ రూ. 500 కోట్లు అన్నారు. అంటే రూ. 200 కోట్లు తగ్గించారు. చంద్ర బాబు నాయుడు గారి ప్రభుత్వం రూ. 57 కోట్లు అన్నారు. అంటే రూ. 47 కోట్లు వుంటే రూ.10 కోట్లు పెంచారు. ఇదంతా అంకెల గారడీ చేయడమే. అంకెల గారడీ చేయడం అన్నది కాంగ్రెసు ప్రభుత్వాకే దక్కింది. తప్ప తెలుగు దేశం ప్రభుత్వానికి కాదని గౌరవ సభ్యులకు మీ ద్వారా తెలియజేస్తున్నాను.

మ.3.20

ఈ రోజు అప్పులు తెచ్చారు కాదని నేను అనడం లేదు. అప్పులు తెచ్చినా ఎంతవరకు సద్వినియోగం జరిగింది అన్న విషయాన్ని ప్రతిఒక్కరు గమనించవలసిన అవసరం వుంది. కాంగ్రేస్, సిపిఎం, ఇతర పార్టీల వాళ్లు వరల్డు బ్యాంక్ గురించి మాట్లాడుతారు. World Bank is nothing but a Cooperative Bank funded by a group of countries. కొన్ని కంట్రీస్ కలసి ఫైనాన్సు ఏజన్సీగా దానిని నిర్ణయించుకోవడం జరిగింది. ఆ బ్యాంక్ ను ఉపయోగించుకొనడం రాష్ట్రం తాలుకా సమర్థత పైన ఆధారపడి ఉంటుంది. ప్రభుత్వ పరిపాలన సమర్థవంతంగా ఉన్నదా? ఇచ్చిన అప్పులు సద్వినియోగం చేస్తున్నారా? క్యాపిటల్ ఎక్స్ పెండిచర్ పెరుగుతుంది, ఆస్తులు పెరుగుతున్నాయి, జిఎస్ డీపి పెరుగుతుంది అని వారికి నమ్మకం వుంటే అప్పులు ఇస్తారు. నోముల నరసింహయ్యగారు కాని రాజశేఖరరెడ్డిగారు కాని నాకు (రేవతీవతి) ఒక కోటి రూపాయలు అప్పు ఇవ్వమంటే ఇస్తారా అండీ, పోరా నీవు తీర్చగలవా అని చెప్పి పొమ్మంటారు, ఈ ప్రభుత్వం చేపట్టిన విధానాల మూలంగా రేపు తీర్చగలరని నమ్మకంతో ఆంధ్రప్రదేశ్ కు అప్పు ఇచ్చారు. అన్నీ రాష్ట్రాలు కూడా అప్పులుకావాలని చెప్పినప్పుడు, తక్కిన రాష్ట్రాలకు కూడా ఎందుకు అప్పు ఇవ్వలేదు? అందని ద్రాక్ష వళ్లు పుల్లన. మనం వెళ్లాము వాళ్లు అప్పు ఇవ్వలేదు. ఈ రోజు వరల్డు బ్యాంక్ అప్పు తెచ్చాము చంద్రబాబునాయుడు తప్పు చేస్తున్నారని ప్రతి ఒక్కరు కూడా అంటున్నారు. అప్పులు తీసుకురావాలని నా తాలుకా ఉద్దేశ్యం కాదు. 1997లో చంద్రబాబునాయుడు అధికారంలోకి వచ్చేటప్పటికి జీతాలు ఇవ్వలేనటువంటి పరిస్థితి ఉన్నది. అలాంటి ఆర్థిక పరిస్థితి నుండి రాష్ట్ర ఆర్థిక పరిస్థితిని మెరుగుపర్చుకుంటూ పోయాము. భారత దేశంలో ఉన్నటువంటి ఏ రాష్ట్రం కంటే కూడా ఈవెన్ ఇండియన్ గవర్నమెంటు ఫిసికల్ పెర్ఫార్మన్సు బెస్టు అనిపించుకున్నాము. ఈ రోజు అందరి తాలుకా మన్నల్ని పొందినటువంటి సందర్భంగా చూసి ప్రతిఒక్కరు హర్షించవలసిందిపోయి చంద్రబాబునాయుడు ప్రభుత్వాన్ని ఎత్తి చూపించి రాజకీయ దృక్పథంతో చూస్తున్నటువంటి ప్రతిపక్షానికి రాజయకీయం చేయవద్దని చెప్పి మీ ద్వారా గౌరవ సభ్యులకు మనవిచేస్తున్నాను. మీరు 700 కోట్ల రూపాయలు అప్పు తెచ్చి అక్షరాస్యతా శాతాన్ని ఎంత పెంచారు? ఇరిగేషన్ ఎంత శాతం పెంచారు? కంట్రీలో చేసిన జనాభా శాతం ఎంత? ఈ విషయాలు ఒకసారి ఆలోచించవలసిన అవసరం ఎంతైనా ఉన్నది. మీరు 35 సంవత్సరాలు పరిపాలించి అవినీతిని, అవిద్యను, పేదరికాన్ని పెంచి పోషించారు. చంద్రబాబునాయుడు ప్రభుత్వంలో చేపట్టిన కార్యక్రమాల మూలంగా భారత దేశంలో, ప్రపంచంలో ఎక్కడ చూసినా ఆంధ్రప్రదేశ్ అంటే గర్వించే విధంగా పరిపాలన విధానం సాగుతుంది. ప్రభుత్వం గ్యారింటీస్ గురించి

మాట్లాడుతున్నారు, It is the bounden duty of the Government to give guarantee to the private enterprises. ప్రయివేటు ఎంటర్ప్రైజీస్‌కు మనం గ్యారంటీ ఇచ్చే ముందు ప్రభుత్వం కూలంకషంగా పరిశీలన చేసి గ్యారంటీ ఇస్తున్నాయి. So far there was no case of default which was recorded. ఇంతవరకు డిఫాల్టు ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో లేదు. గుజరాత్, రాజస్థాన్ కాంగ్రెస్ పరిపాలించిన టైములో పబ్లిక్ ఎంటర్ప్రైజీస్‌కు గ్యారంటీ ఇచ్చారో డిఫాల్టర్లు కేసెస్ రికార్డు అయ్యాయా? లేదా? ఒకసారి పరిశీలనచేస్తే ఆ ప్రభుత్వాల భాద్యత అవునా కాదా మీకు అర్థం అవుతుంది. 2000-01 సంవత్సరంలో 9.9 శాతం జిఎస్ టిఎస్ లో గవర్నమెంటు గ్యారంటీస్ ఇవాళ 2003-04 లో 8.61 శాతానికి తగ్గించడం జరుగుతుంది. ప్లాన్ ఎక్స్‌పెండిచర్ 2000-01లో 20.06 శాతాన్ని 2003-04 30.30 శాతానికి పెంచడం జరిగింది. నాన్‌ప్లాన్ ఎక్స్‌పెండిచర్ 2000-01 లో 77.94 శాతాన్ని 69.70 శాతానికి తగ్గించడం జరిగింది. It shows that the Government is very much maintaining financial discipline. విద్యా విషయంలో మాట్లాడే హక్కు కాంగ్రెస్ పార్టీకి లేదు. సాక్షాత్తు ఒక ఆంధ్రుడు భారతదేశ ప్రధాన మంత్రి అయివుండి, తన తనయుడు ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో విద్యాశాఖ మంత్రిగా ఉండేటప్పుడు ఒక్క స్కూలు బిల్డింగ్ కట్టారా? ఒక ఉపాధ్యాయ పోస్టు ఇచ్చారా? మీ ద్వారా గౌరవ సభ్యులను అడుగుతున్నాను. ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో కోటి 10 లక్షల మంది నిరక్షరాస్యులు ఉన్నారు, గత రెండు సంవత్సరాలుగా తీసుకొన్న చర్యలు మూలంగా 51 లక్షల మందిని విద్యావంతులను చేయగలిగాము. ఈ సంవత్సరంలో 25 లక్షల మందిని లిట్రేట్ చేయాలని అనేది ప్రభుత్వ ఉద్దేశ్యం అని మీకు తెలియచేసుకుంటున్నాను. సుమారు 3 ½ దశాబ్దాలు పరిపాలించిన కాంగ్రెస్ పార్టీ 1961 నుంచి 80,954 మంది ఉపాధ్యాయులను అపాయింట్ చేయడం జరిగింది. కీర్తిశేషులు ఎన్.టి.రామారావు పరిపాలించిన టైములో 29,893 మంది ఉపాధ్యాయులను నియమించారు.

శ్రీ డి.ఎస్.రెడ్డానాయక్(జోర్నకల్): అధ్యక్షా, ఈ దేశానికి పి.వి.నరసింహారావుగారు ప్రధాన మంత్రిగా ఉన్నప్పుడు వారి తనయుడు విద్యాశాఖ మంత్రిగా ఉన్నప్పుడు ఒక్క స్కూలు బిల్డింగ్ కట్టారా అని అన్నారు. వారు గ్రామ పాఠశాల ఏర్పాటు చేశారు, డిపిఎస్ ఈ రాష్ట్రంలో ప్రవేశపెట్టారు.

డా. కె.రేవతిపతి: అధ్యక్షా, ఈరోజు విద్యా రంగాన్ని లక్షా 50 వేల మంది ఉపాధ్యాయులను, 25 వేల మంది విద్యాలంటరీస్‌ను నియమించారు. కరువుకాటకాల్లో ఉన్న పేద విద్యార్థులకు లిట్రేట్ శాతాన్ని పెంచాలనే ఉద్దేశ్యంతో 250 కోట్ల రూపాయలు కేటాయించి మధ్యాహ్న భోజన పథకాన్ని ప్రవేశపెట్టారు. ఈరోజు దిగ్విజయంగా ముందుకు పోతుంది. కరువు గురించి మాట్లాడుతున్నారు. ఈ రోజు కరువు వచ్చిందంటే చంద్రబాబునాయుడు వర్షాన్ని ఆపలేరు, ఎండను తగ్గించలేరు. ఈ విషయాన్ని ప్రతి ఒక్కరు గమనించాలి. గతంలో పరిపాలించిన పాలకులు నీటిపారుదల రంగంలో సరైనటువంటి చర్యలు తీసుకొనివుంటే ఈ రోజు కరువు ఇంత తీవ్రంగా ఉండేది కాదు. 1989-94 పరిపాలనలో కాంగ్రెస్ పార్టీ కేటాయించిన నిధులతో చూసినట్లయితే 2003-04లో 3,973 కోట్ల రూపాయలు నిధులు నీటిపారుదల రంగానికి కేటాయించడం జరిగింది. 35 సంవత్సరాల కాంగ్రెస్ పార్టీ పాలనలో శిలాఫలకాలు వేసి ఒక్క ప్రాజెక్టుకు వారు శాంక్షన్ తీసుకురావడం, క్లియరెన్సు తీసుకురావడం వారి పరిపాలనలో జరగలేదు. వాళ్ల పరిపాలనలో గుర్తుకు రాని సమస్యలు ఈరోజు అధికారదాహంతో ఈ సమస్యలు ఎందుకు గుర్తుకు వస్తున్నాయో నాకు అయితే అర్థం కావడం లేదు. 1989-94 మధ్యన కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వ పరిపాలనలో రోజుల్లో 2,380 కోట్ల రూపాయలు వారు కేటాయించి లక్షా 50 వేల ఎకరాలకు నీరు అందించారు. అంటే 10 వేల కోట్ల రూపాయలకు 60 వేల ఎకరాలకు నీరు అందించడం జరిగింది.

మ.3.30

1995 నుండి 2002 మధ్య కాలంలో ఉన్న తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం ప్లెబిలైజ్ చేసిన ఆయకట్టు చూస్తే సుమారు 8 లక్షల ఎకరాలకు నీరందింపటం జరిగింది. అంటే మేము రూ.1000 కోట్లు ఖర్చుపెట్టి ఒక లక్ష ఎకరాలకు నీరందిస్తే వారు రూ.1000

కోట్ల ఖర్చుపెట్టి కేవలం 60,000 ఎకరాలకు నీరందివ్వటం జరిగింది. అదేవిధంగా నీరు-మీరు కార్యక్రమంలో 5,000 మైసర్ ఇరిగేషన్ బ్యాంక్స్ను ఈరోజు రిపేయిర్ చేసుకోవటం జరిగింది.

ఒకసారి పవర్ సెక్టార్ను కూడా మనందరం పరిశీలించాలి. ప్రతి ఒక్క సెక్టార్తో ముడిపడి ఉన్న ఈ రంగానికి అత్యంత ప్రాధాన్యం ఇవ్వటం జరిగింది. దీనికి 20% నిధులు కేటాయించటం జరిగింది. దీనికి రూ.2,176 కోట్ల నిధులు కేటాయించటం జరిగిందని మీద్యారా గౌరవసభ్యులకు తెలియచేస్తున్నాను. A.P. is the pioneer in the power reforms. పవర్ రిఫార్మ్స్ విషయంలో ఆంధ్రప్రదేశ్ ఈరోజు భారతదేశంలో ఉన్నటువంటి అన్ని రాష్ట్రాలకు ఆదర్శవంతంగా ఉంటూ ఈనాడు 1050 మెగావాట్ల ఉత్పత్తికి పెంచగలిగాము. అదేవిధంగా రూ.9,200 కోట్ల దీని కోసం కేటాయించటం జరిగింది, వెచ్చించటం జరిగింది, ఖర్చుచేయటం జరిగిందని గౌరవసభ్యులకు తెలియచేస్తున్నాను. ఇంకా భవిష్యత్తులో రూ.7,200 కోట్ల నిధులు కౌటాయించాలనే ఆలోచనతో ప్రభుత్వం ఉంది. ఈరోజు ఆంధ్రరాష్ట్రంలో పర్క్యాపిటా కన్జంక్షన్ 505 కిలోవాట్స్ అవసరం అవుతోంది. మేము అధికారంలోకి వస్తే ఉచితంగా కరెంట్ ఇస్తామన్న నినాదం తప్ప వేరొకటి వారికి లేదు. పంజాబ్లో కూడా ఇదే మాట చెప్పారు. మీరు అక్కడ ఉచితంగా కరెంట్ ఇవ్వగలుగుతున్నారా అని నేను మిమ్మల్ని ప్రశ్నిస్తున్నాను. ఈనాడు అగ్రికల్చర్ బారిష్ చూసుకుంటే ఆంధ్రరాష్ట్రంలో యూనిట్ 31 పైసలకు ఇస్తున్నాము. అదే వెస్ట్ బెంగాల్లో 92 పైసలకు ఇస్తున్నారు, రాజస్థాన్లో 47 పైసలకు ఇవ్వటం జరుగుతోంది.

దారుణమైన విషయం మరొకటి ఉన్నది. ముఖ్యమంత్రిగారు అహర్నిశలు కష్టపడి, రాత్రులక పగలనక కష్టపడి ఆంధ్రరాష్ట్ర ప్రజానీకం సంక్షేమం కోసం, అభివృద్ధి కోసం పనిచేస్తుంటే ఆయనపై దుష్ప్రచారం చేస్తూ ముఖ్యమంత్రిగారు ఇచ్చిన హామీలు ఏమయ్యాయని అంటున్నారు. ఆయన తిరుగుతున్నారు, కష్టపడుతున్నారు, హామీలు ఇస్తున్నారు. ఇచ్చిన హామీలను నిలబెట్టుకుంటూ ముందుకుసాగిపోతున్నారనేవిషయాన్ని ప్రతిఒక్కరూ గమనించాలి. మాతోపాటు సోదర గౌరవసభ్యులకు కుడ ముఖ్యమంత్రిగారిమీద ఎక్కువ నమ్మకం ఉంది. ఉదాహరణకు ఒకే విషయం చెబుతాను. సోదర శాసనసభ్యులు నాగేందర్ గారు ఒకరోజు అసెంబ్లీలో మాట్లాడుతూ “హైదరాబాద్ కు నీరు ఇవ్వకపోతే నేను చెవి కోసుకుంటాను” అని అన్నారు. ఆయన శాసనసభలో ఆ మాట అన్నారంటే నిజంగా, తప్పనిసరిగా ముఖ్యమంత్రిగారు చర్యలు తీసుకుని నీరు ఇస్తారనే నమ్మకంతోనే ఆ మాట అన్నారుగాని లేకపోతే ఆ మాట అనేవారే కాదు. ముఖ్యమంత్రిగారిపై వారికి కూడా ఒక నమ్మకం ఉందని చెప్పటానికి ఇది ఒక చక్కని నిదర్శనమని మీ అందరికీ మనవిచేస్తున్నాను. ఇచ్చినటువంటి హామీలు నిలబెట్టుకునే విషయంలో ఇప్పటివరకు ముఖ్యమంత్రిగారు 3,972 హామీలు ఇస్తే అమలుజరిగింది 2,657, అమలుజరుగుతున్నవి 639, పరిశీలనలో ఉన్నవి 676. ముఖ్యమంత్రిగారు కాన్స్టంట్ గా ఉన్నారు, పనిచేస్తున్నారు, సమర్థవంతంగా ముందుకుసాగుతున్నారు కాబట్టి ఇన్ని హామీలు నెరవేరాయి.

కురుక్షేత్రం నాటకాన్ని మనం ఒకసారి చూస్తే అందులో ఒకటవ కృష్ణుడు, రెండవ కృష్ణుడు, మూడవ కృష్ణుడు ఉంటారు. కాంగ్రెస్ పరిపాలించిన 35 సంవత్సరాల్లో ఒక అయిదు సంవత్సరాల టర్మ్ లో ఏరోజు ఎవరు ముఖ్యమంత్రి అవుతారో, ఏరోజు ఎవరు దిగుతారో, ఎవరు ఏ హామీ ఇస్తారో, ఇచ్చినటువంటి హామీ నెరవేరకపోతే అడగటానికి ఆ ముఖ్యమంత్రి ముఖం మనకు కనిపిస్తుందో, లేదో ఆలోచిస్తే ఎక్కడా కూడా కాంగ్రెస్ ముఖ్యమంత్రులు కనిపించరు. కాబట్టి కురుక్షేత్రంలో ముగ్గురు కృష్ణులు ఉంటే కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వంలో అనంత కృష్ణులు ఉంటారనే విషయాన్ని ప్రతిఒక్కరూ గమనించాలి. ఏదిఏమైనప్పటికీ గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారి సమర్థ పాలనలో మనం రెవెన్యూ రిసీట్స్ పెంచుకుంటూ వెళ్లి, రెవెన్యూ డెఫిసిట్ తగ్గించుకుంటూ వెళ్లి, ఫిస్కల్ పెర్ఫార్మెన్స్ పెంచుకుంటూ వెళ్లి ఈనాడు ప్రగతిపథంలో నడుస్తున్నాము. అవిధంగా మనల్ని ప్రగతిపథంలో ముందుకు నడిపిస్తున్న ముఖ్యమంత్రిగారికి ప్రతిఒక్కరూ సహకరించాలి. ఆ అవసరం ఉందని మీ అందరికీ నవనయంగా మనవిచేస్తున్నాను.

డ్రీమ్ ఇరిగేషన్ గురించి మాట్లాడారు. ఇంత కరువు ఉంది, ఆల్టర్నేటివ్ మెజర్స్ తీసుకోవాలనే ఆలోచన ఉండేప్పుడు మీరు ఇదివరలో ఎందుకు డ్రీమ్ ఇరిగేషన్ ను ప్రమోట్ చేయటానికి తగు చర్యలు తీసుకోలేదని మీద్వారా గౌరవసభ్యులను అడుగుతున్నాను. ఈరోజు ఆంధ్రరాష్ట్రంలో 600 డ్రైస్ మండలాలను ఐడెంటిఫై చేయటం జరిగింది. ఒక్కొక్క డ్రైస్ మండలంలో 10,000 ఎకరాల్లో డ్రీమ్ ఇరిగేషన్ ను ప్రమోట్ చేయాలని కూడా నిర్ణయం తీసుకోవటం జరిగింది. ఈనాడు ఇతర రాష్ట్రాల్లో ఉన్నవారు, దేశాల్లో ఉన్నవారు, కేంద్రప్రభుత్వంలో ఉన్నవారు గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారి పనితనాన్ని, సమర్థతను గుర్తిస్తుంటే ఈ రాష్ట్రంలో ఉన్నటువంటి మనం మాత్రం దానిని జీర్ణించుకోలేకపోతున్నాము. ఎంప్లాయ్మెంట్ జనరేషన్ లో భాగంగా పనికి ఆహార పథకం క్రింద 31.50 మెట్రిక్ టన్నుల బియ్యాన్ని తెస్తే దానిని కూడా అవటానికి మనం వెళ్లామంటే మనకు ప్రజలపట్ల ఉన్న మమకారం ఏమిటి, ప్రజాసంక్షేమంపట్ల మనకు ఉన్న గౌరవం ఏమిటి అనే దానిపై ఒక్కసారి అత్యవమర్మ చేసుకుని పనిచేస్తున్న ప్రభుత్వానికి సహకరించవలసిన బాధ్యత ప్రతిఒక్కరిపైనా ఉన్నదని మీద్వారా గౌరవసభ్యులందరికీ తెలియచేసుకుంటూ ఈ అవకాశం ఇచ్చినందుకు తమరికీ మనస్ఫూర్తిగా ధన్యవాదాలు తెలియచేసుకుంటూ సెలవుతీసుకుంటున్నాను. జైహింద్.

శ్రీ గుమ్మడి సర్పయ్య: ఈనాడు మనందరం బడ్జెట్ ను గురించి మాట్లాడుతున్నాము. రాష్ట్రం కరువు కోరల్లో ఇరుక్కుని ఉన్నది. అందరూ రాష్ట్రాన్ని రక్షించాలనే అభిప్రాయాన్ని వ్యక్తంచేస్తున్నారు. ఈ కరువుకు కారణాలు ఏమిటో తెలుసుకోవలసిన అవసరం ఉన్నది. కరువునుండి రాష్ట్రాన్ని కాపాడటానికి తీసుకోవలసిన చర్యలగురించి ఆలోచించవలసిన అవసరం ఉన్నది. ఇప్పటికీ గౌరవసభ్యులు చాలామంది మాట్లాడారు. నేను కూడా కొన్ని విషయాలను ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకువచ్చి నా బాధ్యతగా రాష్ట్రాన్ని ఆదుకోవటానికి తోడ్పడతానని మనవిచేస్తున్నాను. బడ్జెట్ విషయానికి వస్తే ఇప్పటిదాకా గత కాలంతో పోల్చటం, బయట రాష్ట్రాలతో పోల్చి మాట్లాడటం చేస్తున్నారు. గతంలో ఏమి జరిగింది, ఎవరు ఏమి చేశారు, బయట రాష్ట్రాల పరిస్థితి ఏమిటనేది చూస్తున్నారు తప్ప మనం ఇక్కడ ఏమి చేస్తున్నామనేది ఎవరూ మనస్ఫూర్తిగా అంగీకరించటంలేదు. అందుకు మనం బాధ్యత వహించవలసిన అవసరం ఉన్నది. ఈనాడు కరువువల్ల ఉత్పన్నమైన సమస్యలను మన ప్రభుత్వం సక్రమంగా గమనించలేదు. ఆ విషయంలో ఘోరంగా విఫలమైందని చెప్పటంలో ఎటువంటి సందేహం లేదు.

బడ్జెట్ కేటాయింపులు జరిగేప్పుడు ఈ రాష్ట్రాన్ని ఏదోరకంగా ఆదుకుంటారనే ఆశ ఉండేది. కాని ఇప్పుడు అటువంటిది ఎక్కడా కనబడటంలేదు. తగిన పథకాలను చేపట్టటంలో నిర్లక్ష్యం ప్రదర్శించిందనటానికి ఈ బడ్జెట్ ను నిదర్శనంగా తీసుకోవచ్చును. రాష్ట్రంలో సకాలంలోపర్షాలు పడలేదనే విషయాన్ని మనందరం ఒప్పుకుంటున్నాము. మంచినీరు లేదు, పశువులకు మేత లేదు, పంట శాతం తగ్గిపోయింది, పండిన పంటకు సరైన గిట్టుబాటుధరలు లేవు. దానివల్ల రైతులు అప్పుల్లో కూరుకుపోయారు. ఆ సందర్భాగానే అత్మహత్యలు, వలసలు, ఆకలిచావులు సంభవిస్తున్నాయి. వీటన్నింటినీ మనం చూసినప్పుడు ఏ ఒక్కటీ కూడా సాధ్యం అనేది కనపడటంలేదు. అధ్యక్షా, మనం గోదావరి జలాలను వినియోగించుకోవటం కోసం చేసిన ప్రయత్నాలు ఏమిటనేవి చూస్తే గోదావరి పరీవాహక ప్రాంతంనుండి 3,000 టి.ఎం.సి.ల నీరు సముద్రం పాలవుతోంది. వాటని మనం నిల్వచేసుకునే ప్రయత్నాలు ఇక్కడ చేశామా అంటే లేదు. ఇప్పుడు ఉన్నటువంటి ప్రభుత్వమే కాకుండా 50 సంవత్సరాలనుండి ఉన్న ప్రభుత్వాలు ఈ విషయంపై నిర్లక్ష్యం వహించారనేది తెలుస్తోంది. అప్పటినుండి ఇప్పటివరకు పాలకులు దానిని చాలా చిన్నచూపు చూశారు. అందుకే ఇప్పుడు ఈ కరువుకోరల్లో ఇరుక్కోవలసిన పరిస్థితి ఏర్పడింది. అప్పులు తీసుకువస్తున్నారు. తీసుకువచ్చిన అప్పులు అభివృద్ధి కోసమే ఖర్చుచేస్తున్నామా అనేది చెప్పాల్సిన అవసరం ఉన్నది. ఈ సంవత్సరం చివరినాటికి అప్పులు, హామీలు కలుపుకుని రూ.70,000 కోట్లు దాటింది. కాబట్టి ఆదాయానికి మించి అప్పులు ఉన్నాయని మీకు చెప్పాల్సిన పనిలేదనుకుంటాను. వడ్డీలు చెల్లించటానికి అప్పులు చేయవలసిన పరిస్థితిలో ఉన్నాము. మనం చేసిన అప్పులకంటే ఇతర రాష్ట్రాలే ఎక్కువ చేశాయని చెప్పుకుంటూ సమర్థించుకోవటం చాలా విచారకరం. చేసిన అప్పులు దేనికి ఖర్చుపెట్టారనేది చూస్తే “మింగ మెతుకు లేదు మీసాలకు సంపెంగ నూనె” అన్న చందాన ఉన్నది. నిరుపయోగకర రంగాలకు అవసరాలకు మంచి ఖర్చుపెట్టారు. మహానగరాల సౌకులకు, వినోద పర్యాటక రంగాలకు, విదేశీ బహుళ జాతి సంస్థలను

ఆకర్షించటానికి చేశారే తప్ప మరొక వాటికి చేయలేదు. ప్రభుత్వరంగ సంస్థల్లో సంస్కరణల పేరుతో 1400 మంది ఉద్యోగులను ఇంటిదారి పట్టించారు. ఉద్యోగులకు ఉపాధి అవకాశాలు కల్పించకపోగా కుదించే పథకాలు ముందుకువస్తున్నాయి. అదనంగా సుమారు లక్ష ఎకరాలకు సాగునీటిని అందించే ప్రాజెక్ట్లను ఒకదానినైనా పూర్తి చేశారా అంటే అటువంటిదేమీ కనపడటంలేదు. గోదావరి జలాల వినియోగ అథారిటీక్రింది 2004 నాటికి రూ.3000 కోట్లు ఖర్చుపెట్టి 117 టి.ఎం.సి.ల గోదావరి నీరు వినియోగంలోకి తెస్తామని చెప్పారు.

మ. 3.40

ఇందులో భాగమైనటువంటి కాకతీయ కాలువ లాంటి పెద్ద పెద్ద ప్రాజెక్టులకు సంబంధించి వాటి నిర్మాణం కోసం ఏమైనా ప్రయత్నాలు చేశారా? అటువంటి పెద్ద పెద్ద ప్రాజెక్టులకు బడ్జెట్లో కేటాయింపులు జరిపి ఎంత ఖర్చు పెట్టారో చెప్పగలుగుతారా అధ్యక్షా? అంటే కేవలం బడ్జెట్లో కేటాయింపులు తప్ప వాస్తవంగా ఖర్చు పెట్టింది ఏమీ లేదు. అదేవిధంగా రాష్ట్రంలో వెనుకబడిన ప్రాంతాల అభివృద్ధికి ఉపయోగపడే 34 ఇరిగేషన్ ప్రాజెక్టులకు క్రమం తప్పకుండా నిధులు కేటాయిస్తూ ఖర్చు చేయకపోవడాన్నికూడా ఏవిధంగా భావించాలో అర్థం కావడం లేదు. వాస్తవానికివీటికి సంబంధించి మీరు చేస్తున్నటువంటి బడ్జెట్ కేటాయింపులే తగిన విధంగా లేవు. పైగా మీరు చేసిన అర కొర కేటాయింపులు కూడా ఖర్చు కావడం లేదు. ఇటువంటి పరిస్థితుల్లో కరువును పొమ్మంటే పోతుందా? కాబట్టి ప్రభుత్వం ఇప్పటికైనా గోదావరి జలాలను ఉపయోగించుకునే విధంగా ఇచ్చుంపల్లి, పోలవరం వంటి భారీ ప్రాజెక్టులను కేంద్రంపై వత్తిడి తీసుకువచ్చి అందుకవసరమైన నిధులను డిమాండ్ చేయాలని నేను ప్రభుత్వాన్ని ఈ సందర్భంగా కోరుతున్నాను. రాష్ట్రంలో భారీ ప్రాజెక్టులను చేపట్టకపోగా ఈ ప్రభుత్వం ప్రపంచబ్యాంకు విషయ పరతులకు తలొగ్గింది. వీటి నుండి ప్రభుత్వం బయటకు రావలసిన అవసరముంది. అదేవిధంగా వెనుకబడిన ప్రాంతాల అభివృద్ధి విషయంలో ప్రభుత్వం ప్రత్యేక ప్రాజెక్టులను సత్వరమే చేపట్టాలని, వాటిని పూర్తి చేయడానికి కూడా తగిన చర్యలు తీసుకుంటే రాష్ట్రంలో ఇటువంటి కరువులు మళ్ళీ రాకుండా శాశ్వత చర్యలు చేపట్టడానికి వీలుగా ప్రభుత్వం ఆలోచించవలసిన అవసరముంది. ప్రస్తుతం ప్రభుత్వం చేపడుతున్న నీరు-మీరు, వాటర్షెడ్స్, ఇంకుడుగుంతలు ఇలాంటి పథకాలపై పెట్టిన ఖర్చులు చూస్తే బాగా దుర్వినియోగం జరిగినట్లు అర్థమౌతుంది. వీటన్నిటిపై సమగ్రంగా దర్యాప్తు జరిపించవలసిన అవసరముంది. అదేవిధంగా మనకు వచ్చే ఏ కొద్దిపాటి వర్షానైనా సముద్రంలోకి వృథాగా పోనివ్వకుండా మనకు ఏవిధంగా ఉపయోగపడుతుందో ఆలోచించాలి. అటువంటి ఆలోచనలు చేయడం ద్వారా ఆ నీటిని కూడా మనం వృథాకాకుండా ఉపయోగించుకునే ప్రయత్నాలు చేస్తే బాగుంటుందని ం ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. అదేవిధంగా ఈ మధ్య ప్రభుత్వం బిందు సేద్యం గురించి చాలా చెబుతున్నది. దానిని గురించి కూడా ప్రభుత్వం విస్తృతంగా పరిశీలించి ముందుకుపోవాలని కోరుతున్నాను. అట్లా కాకుండా కరువు పరిస్థితులేర్పడినప్పుడు కనీసం పశువులకు మేత, కరువు బాధితులకు పనులు కల్పించి ఆదుకోడానికి గాను అవసరమైన త్రాగు నీరు, సాగునీరు కల్పించడానికి వీలుగా అవసరమైన పనులు కల్పించడానికి గాను మండలానికి ఒక కోటి రూపాయల చొప్పున ఇవ్వాలని మనవి చేస్తున్నాను. ఆ డబ్బును కూడా తక్షణమే విడుదల చెయ్యాలని కూడా ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. మనం పనికి ఆహారం పథకం క్రిం ఇప్పటికే చాలా పనులు మంజూరు చేయడం జరిగిందని, చాలా పనిదినాలు కల్పించడం జరిగిందని చెబుతున్నాము. కాని వాటిలో చాలా పనులు ఇంకా మొదలు కాలేదు. ఒకవేళ మొదలు పెట్టిన పనులున్నా వాటికి బియ్యం కాని, డబ్బు కాని ఇంకా ఇవ్వలేదు. అన్నీ కేవలం మాటలకే పరిమితమౌతున్నాయి తప్పపనులు జరిగే పరిస్థితులు కనపడడం లేదు. కాబట్టి మనం ఇకముందైనా మన రాష్ట్రానికి మరొకసారి కరువులు రాకుండా ఉండాలనే భావంతో ఆలోచిస్తే బాగుంటుందని నా ఉద్దేశం. ఇకమన రాష్ట్రంలో వివిధ వర్గాల ప్రజల కోసం ప్రభుత్వం అమలు చేస్తున్న సంక్షేమ కార్యక్రమాల విషయానికి వస్తే గిరిజన, SC, BC లకు సంబంధించి మనం బడ్జెట్లో చాలా కేటాయింపులు చేయడం జరిగింది. కాని ఆ కేటాయింపులను సరిగా ఖర్చు చేయలేదు. ఒక్కొక్కప్పుడు వాటిపై కోత విధిస్తూ వస్తున్నాము. అదేవిధంగా ప్రభుత్వం అందించవలసిన సర్వీసులపై, సేవలపై యూజర్స్ చార్జీల విధానాన్ని ప్రవేశపెట్టి ప్రజల నుండి డబ్బు పనులు చేయడం జరుగుతున్నది. ఈ విధంగా ప్రభుత్వం ఈ రంగాలన్నిటిపై పూర్తిగా ప్రజా వ్యతిరేకంగా వ్యవహరిస్తున్నది. అదేవిధంగా ప్రతి దానిని

ప్రయివేట్‌జ్ చేయాలన్న ఉద్దేశంతో ప్రభుత్వం ముందుకుపోతున్నది. చివరికి సంక్షేమ కార్యక్రమాలను కూడా ప్రయివేటీకరణ చేయబూనుకోవడం ఇందుకు నిదర్శనంగా కనపడుతున్నది. దేశంలోనూ, రాష్ట్రంలోనూ రోజు రోజుకూ పెరిగిపోతున్న సాంఘిక అసమానతలను వెంటనే తొలగించవలసిన అవసరమున్నది. అందుకోసం అవసరమైన బడ్జెట్ కేటాయింపులను కూడా పెంచవలసివున్నది. ఇందుకు గాను రైతులకు ఎంతగానో ఉపయోగపడేవిధంగా నీటిపారుదల, వ్యవసాయ రంగం లాంటి మౌలిక రంగాలకు ఎంత ఎక్కువ నిధులు కేటాయిస్తే అంత ఎక్కువ ఉపాధి అవకాశాలు పెరిగి ప్రజల్లో వినిమయ శక్తి పెరుగుతుంది. దాని ఫలితంగా పారిశ్రామిక ఉత్పత్తులు కూడా గణనీయంగా పెరిగి మార్కెట్ రంగం విస్తృతమౌతుంది. అందువల్ల పారిశ్రామిక ఉత్పత్తులను పెంచడానికి గాను పారిశ్రామిక రంగంపై దృష్టి సారించడం కూడా అనివార్యంగా కనబడుతుంది. పారిశ్రామిక రంగాన్ని కూడా ఇతోధికంగా పెంచగలిగినప్పుడు మనకు ఉద్యోగావకాశాలు కూడా విస్తారంగా పెరిగే అవకాశాలు మెండుగా ఉంటాయి. ఈ విషయాలన్నిటినీ దృష్టిలో పెట్టుకొని వ్యవసాయాధారంగా జీవనం కొనసాగిస్తున్న మన రాష్ట్రంలోని రైతులకు మౌలికావసరాలైన సాగునీరు, త్రాగునీరు వంటి రంగాలకు మన బడ్జెట్‌లో కనీసం 30 శాతం నిధులు కేటాయించడం ద్వారా రాష్ట్రాన్ని, రాష్ట్ర ప్రజలను ఆదుకోవడానికి అవసరమైన చర్యలు తీసుకోవాలని, అలా చేసినప్పుడే ఈ రాష్ట్రంలో మళ్ళీ కరువులు రాకుండా ఉండేందుకు అవకాశముంటుందని ఈ సందర్భంగా ప్రభుత్వానికి మనవి చేస్తున్నాను. అందుచేత మన రాష్ట్రంలో మళ్ళీ కరువులు రాకుండా తీసుకోవలసిన చర్యల గురించి ఆలోచించి అందుకు శాయశక్తులా కృషి చేస్తే బాగుంటుందని నేను ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

మ. 3.50

ఇప్పటికే కరువు మొదలై మూడు సంవత్సరాలైనా, మనం ఇప్పటికీ మూడు సార్లు అసెంబ్లీ సమావేశాలు జరిపి కరువు నుంచి ఆదుకుంటామని చెబుతున్నప్పటికీ ఎంతవరకు ప్రజలను ఆదుకున్నామనే విషయాన్ని చూస్తే, కరువు సంవత్సర సంవత్సరానికి పెరుగుతూ వస్తోంది. కరువులో ఆకలి చావులకు గురయ్యే వారు ఎక్కువ అవుతున్నా వున్నారు. గ్రామాల నుంచి వలసలు ఎక్కువ అవుతున్నా వున్నాయి. వాళ్ళకు ఎలాంటి ధైర్యం చెప్పడం గాని, ఆదరించిన పరిస్థితి మనకు కనబడడం లేదు. పరిశీలనలో మాత్రం బ్రహ్మాండంగా చేస్తున్నామన్నదే కనబడుతోంది. మనకు కనబడుతున్న దాని వల్ల నుఖం లేదు. అసలు ఈ రాష్ట్రంలో ఎంతమంది వలసలు పోతున్నారు, ఎంతమంది ఆకలి చావులకు గురవుతున్నారనే విషయాలను సక్రమంగా బేరీజు వేయకపోవడం వల్ల, దాని మీద చిత్తశుద్ధి లేకపోవడం వల్ల, దాని గురించి పట్టుదలతో వ్యవహరించకపోవడం వల్ల ఈనాడు కరువు తాండవిస్తోంది. మనం తెచ్చే అప్పులు, పెట్టే ఖర్చు ఇరిగేషన్ ప్రాజెక్టులకు, నీటి వినియోగానికి ఉపయోగపడే పద్ధతుల్లో వ్యవహరిస్తే ఈ కరువుకు బ్రేకులు వేయవచ్చు, మనకు ఈ కష్టం తప్పుతుంది. భవిష్యత్ కాలంలో మనం ధైర్యంగా, ఆరోగ్యంగా, సంతోషంగా వుండడానికి వీలవుతుంది. కావున ఆ దిశలో ప్రయత్నం చేసి తగు చర్యలు తీసుకోవాలని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతూ ఈ అవకాశాన్ని ఇచ్చిన మీకు ధన్యవాదాలు తెలుపుకుంటూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ ధర్మాన ప్రసాదరావు: అధ్యక్షా, బడ్జెటు మీద చర్చను ముగించే అవకాశాన్ని ఇచ్చినందుకు ముందుగా మీకు నా ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను. ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తరపున ప్రవేశపెట్టిన బడ్జెటునంతా పరిశీలించిన తర్వాత రాష్ట్ర ప్రజానీకానికి రకరకాల భరోసాలను ఇచ్చి, అప్పులున్నాయని భయపడొద్దని, ఇందులో ప్రాజెక్ట్ చేసిన ఫిగర్స్ అభివృద్ధిపథం వైపు ఈరాష్ట్రాన్ని తీసుకెళ్ళడానికి దోహదం చేస్తాయని నమ్మించడానికి చాలా ప్రయత్నం చేశారు గౌరవ సైన్యాన్స్ మినిష్టర్‌గారు. నిజానికి గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు రాష్ట్రంలో వివిధ ప్రాంతాలను పర్యటించినపుడు ఆ ప్రాంతంలో వచ్చిన డిమాండ్స్, కోరికలపై ఆయన ప్రతిస్పందిస్తూ వెంటనే కొన్ని ప్రకటనలు చేస్తుంటారు. సాధ్యాసాధ్యాలను ఆలోచించకుండా, లేదు - శాసనసభలో అందరూ చర్చించి ఆమోదించినటువంటి ఎలోకేషన్స్ దీనికి అనుమతిస్తాయా లేదా అని ఆయన ఆలోచించిన సందర్భం ఎక్కడా లేదు. ఆవిధంగా ఆయన ఇచ్చినటువంటి హామీలు, చేసిన ప్రకటనలను కొన్ని సందర్భాలలో ఈ సభలో వుండి ప్రశ్నించినపుడు, ఏదో ఆశామాసీగా మూల్గాడుతుంటాం, దాన్ని అంతగా పట్టించుకోనవసరం లేదంటూ తీసేసినట్లుగా మూల్గాడతారు

ముఖ్యమంత్రిగారు. అధ్యక్షా, ఆయన తెలుగుదేశం పార్టీకి అధ్యక్షులే కాదు, ఈ రాష్ట్రానికి ముఖ్యమంత్రి కూడా. ఆయన చెప్పినటువంటి మాటను సహజంగా ప్రజలు నమ్ముతారు. అంతేగాకుండా అది ఖచ్చితంగా అమలు జరుగుతుందని కూడా ప్రజలు ఆశిస్తారు. కాబట్టి ఇలాంటి హామీలకు, ప్రజల ఆకాంక్షలకు అనుగుణంగా బడ్జెటును ప్రవేశపెట్టవలసిన బాధ్యత సహజంగా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తరపున ఫైనాన్స్ మినిష్టర్ గారి మీద పడుతుంది. ఇవన్నీ చూసిన తర్వాత ప్రభుత్వాన్ని, ప్రభుత్వ అధినేతను, ఆయన చేసిన హామీలను ఏవిధంగా కాపాడాలనే దిశలోనే ఫైనాన్స్ మినిష్టర్ గారు ప్రయత్నం చేస్తున్నారు.

అధ్యక్షా, ఈ సందర్భంగా నాకు ఒక కథ జ్ఞాపకం వస్తోంది. మహారాజు శ్రీకృష్ణ దేవరాయలు గురించి మనకందరికీ తెలుసు. గొప్ప దాత. ఏదైనా ప్రకటన చేస్తే తప్పకుండా దాన్ని అమలుచేసే తత్వం గలవాడని అక్కడక్కడ చదివాము. ఈ రాయల వారి కొలువులో తెనాలి రామకృష్ణుడు అనే ఒక కవి వుండే వాడు. అప్పుడప్పుడు మహారాజుగార్ని సలహాలు ఇచ్చే శక్తి సామర్థ్యాలున్న వాడని ఆయన గుర్తింపు పొందాడు. ఒకనాడు రాయల తండ్రిగారి తద్దినం వచ్చింది. ఆ తద్దినాన్ని ఏవిధంగా పెట్టాలి, ఏమి చేయాలి, వారి ఆత్మకు శాంతి, తృప్తి కలగడానికి ఏమి చేయాలో సలహాలు ఇవ్వాలని శ్రీకృష్ణదేవరాయలు పురోహితులను అడగడం జరిగింది. సహజంగానే అది రాజుగారి కొలువు, ఆయన ఆస్థానంలో వున్న పురోహితులు ఈవిధంగా సలహాలు ఇచ్చారు. మీ తండ్రిగారు మామిడి పళ్లను బాగా తినేవారు, అవంటే ఆయనకు చాలా ఆనక్తి. కాబట్టి మీరు మన పురోహితులందరికీ మామిడి పండ్లు ఇచ్చే కార్యక్రమాన్ని పెట్టండని పురోహితులు సలహా ఇచ్చారు. వెంటనే రాయలవారు హామీ ఇచ్చారు - మన ముఖ్యమంత్రిగారు హామీలు ఇచ్చినట్లు. కాని అది మామిడి పండ్ల సీజను కాదు. మరొక సలహా మేరకు బంగారు మామిడి పండ్లను వితరణ చేయడానికి రాజుగారు సిద్ధపడ్డారు. కాని తీరా చూస్తే ఖజానాలో బంగారు మామిడి పండ్లకు సరిపడ నిధులు లేవు. లేకపోయినా సరే రాజుగారికి తన మాట తప్పడం ఇష్టం లేదు. ఏమి చేయాలా అని ఆలోచించి, సలహా కోసం తెనాలి రామకృష్ణుడిని పిలిపించారు. రాజుగారు పిలిచారనంగానే అభినందించినట్లుగా పొంగిపోయే మనస్తత్వం గలవాడు తెనాలి రామకృష్ణుడు. రాజుగారికి సలహా ఇచ్చే అవకాశం కలిగినందుకు సంతోషిస్తూ వచ్చిన తెనాలి రామకృష్ణుడు, మహారాజా, ఈ సంతక పరిస్థితిని ఏవిధంగా అధిగమించాలో నేను చూసుకుంటాను, మీరేమీ దిగులు పడొద్దని చెప్పాడు. శ్రీకృష్ణ దేవరాయల తండ్రిగారి తద్దినం రానే వచ్చింది, బంగారు మామిడి పండ్ల కోసం పురోహితులు క్యూ కట్టారు. అప్పుడు మన తెనాలి రామకృష్ణుడు గారు వచ్చి, ఇదే రోజు నా తండ్రి గారి తద్దినం జరుపదలిచాను, నా తండ్రి గారి ఆత్మకు కూడా శాంతిని చేకూర్చే అవకాశాన్ని కల్పించడం పురోహితులను కోరగా వారందరూ దానికి అంగీకరించారు. మా తండ్రిగారికి “ఓం” అనే అక్షరం చాలా ఇష్టం, దాన్ని మీకు ఇవ్వడానికి, మీమీద ముద్రించడానికి నేను సిద్ధంగా వున్నానని చెబుతూ, బొగ్గల కొలిమిలో ఓం అనే డిజైన్ గల ఇనుప ముద్రను బాగా కాచి క్యూలో వున్న ఒక పురోహితుడి వీపు మీద పెట్టాడు. దీన్ని చూసి ఆ పురోహితుడితోబాటు మిగతా వాళ్లు కూడా లబోదిబో మంటూ అక్కడి నుంచి పారిపోయారు. తెనాలి రామకృష్ణుడు ఈవిధంగా చేయడం వల్ల రాజుగారి మాట పోలేదు, నెరవేర్చినట్లు అయింది. అదే విధంగా ఈ కొలువులో వున్న యనమల రామకృష్ణుడు గారు తమ ముఖ్యమంత్రిగారిని కాపాడడానికి అనేక ప్రయత్నాలు చేస్తున్నారు. ఆనాడు ప్రజల మీద అలాంటి ముద్రలు, చురకలు వేశారంటే నిరంకుశమైన మహారాజుల పరిపాలన అది. కాని ఇక్కడ ప్రజలు ఎంచుకున్న ప్రభుత్వం ఇది.

సా. 4.00

అయిదు సంవత్సరాల శక్తివంతమైన పాలన ఇవ్వాలని ప్రజలు మనకు అధికారం ఇచ్చారు. ఈ రోజు మీరు వారి వీపు మీద చురకలు వేస్తున్నారు.....

శ్రీ వై. రామకృష్ణుడు : అధ్యక్షా, దర్మాన ప్రసాద రావు గారు ధర్మంగా ముఖ్యమంత్రి గారిని శ్రీకృష్ణదేవరాయలతో, నన్ను తెనాలి రామకృష్ణునితో, దర్మాన ప్రసాద్ రావు గారు, వారి మెంబర్స్ ను తద్దినపు బ్రాహ్మణులుగా పోల్చారు.

శ్రీ ధర్మాన ప్రసాద రావు: ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రజలు మనకు అధికారం ఇచ్చింది ఎలాంటి వాతలు పెట్టడానికి కాదు, ఈ విధంగా వాదించడానికి కాదు. అయిదు సంవత్సరాలకు ఒకసారి మనము ఎన్నికలలోకి పోతాము. ప్రజలు మనకి అధికారం ఇస్తారు. ఇచ్చినటువంటి అధికారం ప్రజల ఆశలకు అభిప్రాయాలకు అనుగుణంగా పనిచేయవలసిన అవసరం వుంది. ఈనాడు అది కొరవడింది. సుమారుగా బయట అనుకుంటున్నారు ఇదే లాస్ట్ బడ్జెట్ అని. మళ్ళీ ఎన్నికలు వస్తున్నాయి. ఏ ఒక్క రోజు కూడా ఈ ముఖ్య మంత్రి విడిచిపెట్టి పోరు. చివరి బడ్జెట్లో అయినా కూడా వాస్తవాన్ని చెప్పి కనీసం తృప్తి పడతారు ఏమో అనుకుంటే అటువంటి ప్రయత్నం కూడా కనబడ లేదు. నేను అన్ని విషయాల జోలికి పోదలచుకోలేదు. వార్షిక బడ్జెట్ దాని గురించే చెప్పదలచుకున్నాను. 2003-2004 సంవత్సరానికి గాను పదమూడు వేల నూట డెబ్బది కోట్లు రూపాయలు ప్రతిపాదించారు. రెవెన్యూస్ బాగా పెంచారు. మేము కాదు అనలేదు. ఎక్కడ దొరికితే అక్కడ పూర్తిగా వాయించేశారు. పూర్తిగా పన్నులు చెల్లించే శక్తి ఏ మేరకు వున్నదో, రక్షం పిండిసి నట్లుగా పిండిశారు. అన్ని వర్గాల పౌరులకు ఈనాడు మీరు 13 వేల కోట్ల రూపాయలు సుమారుగా చూపించారు. ఇదే మీరు 2002-2003కి పదకొండు వేల ఆనాడు బడ్జెట్లో చూపించారు. ఇంకా లెక్కలు తేలలేదు, కొన్ని సవరించి బడ్జెట్ మన మీద పెట్టారు. ఈ పదకొండు వేల రెండు వందల తొంభై తొమ్మిది లో 1300 కోట్ల రూపాయలు తగ్గించారు. ఇక actual accounts వచ్చినప్పుడు ఈ 2002-2003 కి ఎంత తగ్గిపోతుందో ఆ దేవుడికే తెలుసు. 8 ఏళ్ల తాలుకు పెర్ఫార్మెన్స్ చూసుకున్నా, ఏనాడు ఒక సంవత్సరంలో కూడా మీరు వార్షిక ప్రణాళికలోకి ఇచ్చినటువంటి ఫిగర్స్ దరిదాపుల్లోకి కూడా రాలేదు. దానికి అనుబంధంగా వున్నటువంటి ఏ ఫిగర్ని చూసినా ఎలా నమ్మడం? దీని మీద డిస్కస్ చేయాలి? ఏ సందర్భంలో ఏ ఫిగర్కి మీరు కట్టుబడి లేకపోతే ఎట్లా? లాస్ట్ ఇయర్ బడ్జెట్ వార్షిక ప్రణాళిక మీద 16 పర్సెంట్ ఇంక్రీజ్ అని చెప్పారు. 16-31 కి పెరిగింది అని ఒక గొప్ప చెప్పారు. ఈ సంవత్సరం మీరు ప్రపోజ్ చేసినటువంటి ఫిగర్ , లాస్ట్ ఇయర్ ఖర్చు అయినటువంటి ఫిగర్ ఎంతో చూసుకుంటే 40% ఇంక్రీజ్ వుంటుంది. ఈ పర్సెంటేజీలు ప్రజలకు తిండి పెడతాయా? తృప్తి కలిస్తాయా? దయచేసి ఈ సారికైనా ఇన్ని సంవత్సరాల ఎక్స్పీరియన్స్ తరువాత కూడా ఎందుకు ఈ తప్పుడు ఫిగర్స్? అలాంటి ఈ ఫిగర్స్ మీద మాట్లాడుతుంటే ఉత్సాహం పోతుంది, గౌరవం పోతుంది. ఇది పెట్టుకోక పోతే మీరు ప్రభుత్వాన్ని నడవలేరా? మీ ప్రభుత్వం నడవదా? ఉన్నది ఉన్నట్లు చెపితే మనము ఏదైనా దాని మీద చర్చించడానికి అవకాశం వుంటుంది. ఇప్పుడు దీని మీద ఏ మి చర్చించాలి? ఎన్నికల దాకా టైం వుంది కదా. ఈ వార్షిక ప్రణాళిక మీద ప్రధాన రంగాలకు ఇచ్చిన ఫిగర్స్ ఏ ఫిగర్ని నమ్మాలో తెలియడం లేదు. ప్రజల మీద బడ్జెట్ ముసాయిదా పెట్టి చర్చించండి అన్నారు. మీరు ఒక పని చేసి వుంటే సంతోషించేవాడిని. గత సంవత్సరం ఎంత డబ్బు ఏయే రంగాలకు ఏయే ప్రోగ్రామ్స్లో ఖర్చు పెట్టారో ముప్పై రోజుల తరువాత ఆమోదించినట్లు వుంది. ఒకసారి మనము బడ్జెట్లో చూపించినటువంటి ఫిగర్స్ను ఏ విధంగా ఖర్చు పెట్టామో, జనం ముందు పెట్టి వుంటే గౌరవంగా వుండేది. ఇలాంటి చెత్త డ్రాఫ్టు ఒకటి జనం ముందు పడేసి ఈ ఫిగర్స్ మీద చర్చించండి అంటే ఇది ఏమి న్యాయమని అడుగుతున్నాను. పదిరోజులుగా సుమారు మా జిల్లాలో ఏ అధికారి గుమాస్తా నుంచి కలెక్టరు వరకు ప్రతిరోజూ బడ్జెట్ మీద సమావేశాలు జరుపుతున్నారు. నన్ను కూడా రమ్మని పిలిచారు. అది ఏమిటి డబ్బెట్ గురించి శాసన సభలో మేము కదా చర్చించుకోవాలి, నాకు తీరిక లేదని చెప్పాను. ఇది మీరు హాస్యాస్పదం చేస్తున్నారు. మీరు దీనిని అవమానిస్తున్నారు. మీరు పారదర్శకంగా వుంటే బాగుండేదని అనుకుంటున్నాను. గత సంవత్సరం ఈ శాసనసభ ఏ రంగాలకు ఎంతెంత ఆమోదం ఇచ్చింది, ఏ ఏ పరిస్థితులలో ఖర్చు పెట్టాము, లేకపోతే ఖర్చు పెట్టలేకపోయాము అనేటువంటిది నివరించేదానికి మీరు ప్రయత్నం చేసి వుంటే మిమ్ములను హర్షించేవారము. కేవలం అయిదు రోజుల ప్రజా పనులను ఎగ్గిటి ఎవరికి దొరకకుండా రాష్ట్రమంతటా ప్రజల అవసరాలను తీర్చినట్లుగా ప్రస్తావించడం పత్రికలలో, ఎలక్ట్రానిక్ మీడియాల ముందు చెప్పడం జరిగింది. ఏ మాత్రం ప్రోగ్రెస్ లేనటువంటి ఎక్స్పెన్జెస్ చేసుకొని తప్పుడు అంకెలతో ఇక్కడికి తీసుకొచ్చారు. ఇకపోతే వ్యవసాయం అనేటువంటిది ఒక ప్రధానమైనటువంటి రంగం . ఈ వ్యవసాయ రంగం మీద ముప్పై శాతం వరకు పనరులను సమకూర్చుకునే అవకాశం వుంది. GSDP కూడా దీని మీద ఆధారపడి వుంది అని మనందరికీ తెలుసు. ఈ మాట పదే పదే శాసనసభలో మా నాయకులు చెప్పారు. సభలో వున్నటువంటి అన్ని ప్రతిపక్షాల సభ్యులు మీకు అన్ని విషయాలు నచ్చ చెప్పడానికి చూశాము. మీరు ఈ రంగాన్ని నిర్లక్ష్యం చేస్తున్నారు. ఇలా చేయడం వల్ల అనేక మంది రైతులు వేరే రాష్ట్రాలకు వలస

పోతున్నారు. ఈ రంగం చాలా ఘోరాతిఘోరంగా వుంది. వ్యవసాయదారుల పరిస్థితి చాలా నికృష్టంగా వుంది. మనము ఈనాడు ఇంత హాయిగా వున్నామంటే దానికి కారణం ఈ రంగంలో వున్నటువంటి రైతులు, ఇవాళ్ల వారి పరిస్థితి చాలా దయనీయంగా వుంది. ప్రతినిధులుగా వారికి మొహం చూపించుకునే పరిస్థితి వుంది. ఏదైతే ప్రభుత్వం రకరకాల పద్ధతులలో **non-planned expenditure** తగ్గించాలనేటువంటి సంధర్భం వచ్చినప్పుడు మొట్టమొదటిసారి వ్యవసాయదారునికి సంబంధించినటువంటి ప్రోగ్రెస్ ఈ రంగంలో ఎత్తివేసింది. మీరు ఇంకా కూడా తప్పుడు లెక్కలు చూపిస్తున్నారు. విజన్ 2020 డాక్యుమెంట్ లో విజన్ 2020 వచ్చినప్పటికీ వ్యవసాయాధారిత పరిస్థితుల మీద ఆధారపడి వుంటుంది. అది ఈనాడు ముప్పు శాతం నుంచి వస్తోండు శాతానికి తీసుకురావాలని మీకు ఎవరో కన్సల్టేంట్ చెప్పినట్లు చెప్పారు. ఆ డాక్యుమెంట్స్ ను ప్రమాణికంగా చేసుకొని వ్యవసాయదారుని పీక నొక్కేస్తున్నారు. అది తప్పని సరిగా చేస్తారు. కాని దాని ద్వారా ఇతర రంగాలో కూడా మీరు అభివృద్ధిని సాధించలేరు. మరిన్ని సమస్యలు ఉత్పన్నమవుతాయి. అన్నం రామచంద్రా అనేటువంటి పరిస్థితులు వస్తాయి. వారికి అన్నం పెట్టినటువంటి రైతులు పది గ్రామాలలో వున్న రైతులు పెట్టెను చేతిన పట్టుకొని పిల్లలను తీసుకొని నాలుగు రోజులు తిండి దొరకక ఇతర ప్రాంతాలకు వలస వెళ్లారు. మీకు ఎవరికి జాలి లేదు.

సా. 4.10

మీకు ఎవరికి జాలి కలిగించడంలేదా? మాట్లాడితే మీరు రైతాంగంమీద వేటు వేసే కార్యక్రమం చేస్తున్నారు, చేయండి. మీ టైం కూడా దగ్గరకు వచ్చింది. నేను కొన్ని విషయాలు అడుగుతున్నాను. ఈనాడు విత్తనాభివృద్ధి సంస్థ ఉంది. అది చిన్న సంస్థ. విత్తనాలు తయారుచేసే చిన్న సీడ్ ప్రాసెసింగ్ ప్లాంట్స్ దగ్గర దగ్గర 20 ఉన్నాయి. అయితే ఒక డిసివ్ తీసుకొని వీటిలో దగ్గర దగ్గర 14 ప్లాంట్స్ మూసివేశారు. సీడ్ కావాలని అడుగుతున్నారు. వర్షాలు చక్కగా పడితే, మనం కరెంట్ ఇచ్చినట్లయితే, వాతావరణం అనుకూలించినట్లయితే మంచి విత్తనాలు వేసుకోవాలని ఉత్సాహపడి ముందుకువచ్చే రైతాంగానికి సీడ్ ఇచ్చే పరిస్థితి లేదు. ఇది చాలా చిన్న విషయం కదా? మీరు చేయలేరా? ఉన్నటువంటి సీడ్ ప్లాంట్స్ ను అన్నింటినీ మూసివేసి కాలక్షేపం చేశారు. అట్లాగే ఆయిల్ ఫెడరేషన్ తరపున బీచుపల్లిలో ఆయిల్ ఎక్స్ ప్రెస్సెస్ కోరకు ఉన్న ప్లాంట్ ను మూసివేశారు. అక్కడ వ్యవసాయం లేనప్పుడు పాలు పిండుకొని బ్రతికే కుటుంబాలు ఏమైనా ఉంటే మీరు అనుసరిస్తున్న పద్ధతి ఏమిటి? డెయిరీ ప్రొక్యూర్మెంట్ రేట్ ను తగ్గించివేస్తారా? ఫ్రైస్ ఎట్లా గిట్టుబాటు అవుతుంది? డెయిరీని మూసివేస్తే హెరిటేజ్ సక్సెస్ ఫుల్ గా వ్యాపారం చేసుకోవచ్చుననే ఆలోచన తప్ప ఏమి కారణం? 2,3,4 గేదెలను పెట్టుకొని బ్రతికే చిన్న రైతులకు డబ్బులు అరకొరగా మిగులుతున్నాయి. ఫీడ్ గానీ, పచ్చిగడ్డిగానీ లేనటువంటి పరిస్థితులలో కుటుంబం నడవడానికే తగిన ఆదాయం లేని పరిస్థితులలో మిల్క్ ప్రొక్యూర్మెంట్ రేట్ ను తగ్గించివేస్తారా? ఇది వారికి అనుకూలమైన నిర్ణయమా? ప్రభుత్వానికి ఇది ఏమైనా మంచి చర్యనా? ఈనాడు వ్యవసాయం గురించి చెప్పాలంటే వ్యవసాయదారుడు తనకు ఉన్న భూమిని సాగు చేసుకొనడానికి మోటారు పెట్టుకోవాలనే కోరిక ఉంటే ఎవరికి దరఖాస్తు ఇవ్వాలో చెప్పండి. ఈ రాష్ట్రంలో ఇంతకంటే సిగ్గుచేటైన విషయం మరొకటి ఉందా అని అడుగుతున్నాను. కరెంట్ కనక్షన్ కావాలని అడగాలంటే ఎక్కడికి పోవాలో చెప్పండి? దరఖాస్తు ఇస్తే ఎవరు తీసుకొని పరిశీలిస్తారో చెప్పండి? వ్యవసాయదారుడినుంచి దరఖాస్తు తీసుకొనడానికి కూడా భయపడుతున్నారు అధికారులు. ప్రయారిటీలో వ్యవసాయానికి ఏమాదిరిగా చేస్తున్నారో ఆలోచించండి. వ్యవసాయదారుడికి కరెంట్ ఇవ్వకూడదని ఈ ప్రభుత్వం నిర్ణయం తీసుకొంటే ఇంతకన్నా నికృష్టమైన నిర్ణయం ఇంకొకటి ఉందా? మన సంపదలకు కారణమైనవారు, ఇన్ని రకాల ఆస్తుల నిర్మాణానికి కారకులైనవారు ఈనాడు కరెంట్ కనక్షన్ కావాలంటే ఎవరి దగ్గరకు వెళ్లాలి? ఎక్కడైనా లైన్ వుంటే యూనిట్ కు రూ.1.20 పైనల చొప్పున చెల్లిస్తే విద్యుత్ కనక్షన్ తీసుకోవచ్చునని ప్రభుత్వం సలహా ఇచ్చింది క్రింద వున్న సంస్థలకు. నిజానికి మీరు యూనిట్ కు రూ.1.20 పైనలు వసూలు చేసి కరెంట్ ఇస్తే, ఆ కరెంట్ తో పంట పండితే ఆ పంటద్వారా వచ్చే ఆదాయం కంటే బిల్లు క్రింద కట్టినా సరిపోదు సరికదా ఆ పంట పండిన భూమిని అమ్మినా సరిపోదు. ఇది రైతులకు ప్రయోజనం కలిగించే నిర్ణయమా? ఎన్ని రకాలుగా రైతులు ఇబ్బంది పడుతున్నారు? మా జిల్లా పరిషత్

సమావేశంలో సమీక్ష జరిగింది, నేను చూశాను. ఈ రాష్ట్రంలో కరవు రాబోతున్నదని సనంబర్లోనే డిక్లర్ అయింది, ఎందుకంటే అప్పటికే కరవు ఛాయలు కనిపిస్తున్నాయి, అందరూ కష్టాలు పడుతున్నారు. రైతు కోసం ఖర్చు పెట్టింది చూస్తే ఆ జిల్లాలో 23 లక్షల జనాభా ఉంటే, పూర్తిగా వ్యవసాయంపైన ఆధారపడిన జిల్లాలోనే కేవలం 12 లక్షలు ఖర్చుపెట్టారు. జిల్లా పరిషత్ మీటింగ్‌లో ఏం రెవ్యూ చేస్తారు? ఏవిధంగా కరవులో వారిని ఆదుకొంటారు? డిసెంబర్ ఎండింగ్‌లోనో, జనవరి ఫస్ట్ వీక్‌లోనో జరిగింది, అక్కడక్కడా వ్యవసాయ అధికారులు మండల సమావేశాలకు వస్తున్నారు. అయితే వారు చేసింది ఏమిటి? ఒక్క గింజ కూడా పంట పండకపోతే, కనీసం త్రాగేందుకు కూడా నీరు లేకపోతే, పశువులను నీరు పోసి బ్రతికించుకొనే అవకాశం లేక కబేళాలకు తరలించే పరిస్థితి ఉంటే అక్కడికి వచ్చి వ్యవసాయాధికారులు ఏం చెపుతున్నారంటే ధాన్యాన్ని ఎగరబోసుకొనేందుకు ఫాన్స్ ఉన్నాయి, మీకు సబ్సిడీమీద ఇస్తామని చెపుతున్నారు, సబ్సిడీ మీద టిల్లర్స్ ఇస్తామని చెపుతున్నారు. అసలు ఒక్క గింజలేని పరిస్థితులలో, త్రాగేందుకు కూడా నీరు లేని పరిస్థితులలో ఇలాంటి బాధ్యతలేని మాటలు మాటలు, సాధ్యం కానటువంటివి, ప్రయోజనం లేనటువంటివి, ఉపయోగించడానికి అవకాశం లేని మాటలు చెప్పి తప్పించుకొనే కార్యక్రమం క్రింది అధికారులు చేశారు. దీనికి మీరు బాధ్యులు కారా? ఇదేనా మీరు ఆపదలో ఉన్న రైతులను ఆదుకొనే పద్ధతి? ఈనాడు ఇన్ని సంవదలకు కారణమైన రైతును ఒక సంవత్సరమో, రెండు సంవత్సరాలో ఇబ్బందులు వస్తే ఆదుకోవలసిన అవసరం ఉందా లేదా? ఇన్‌స్యూరెన్స్ అనేది హాస్యాస్పదమైంది. దయచేసి ఆర్థిక శాఖా మంత్రిగారు ఆలోచన చేయాలి. 5 1 / 2 ఎకరాలు, 7 ఎకరాల భూమి కలిగిన చిన్న రైతులు, మధ్య తరగతి రైతు ఏ ఫైనాన్షియల్ ఇన్‌స్టిట్యూషన్‌కు అయినా అప్పుకోసం పోతే ఇన్‌స్యూరెన్స్ ప్రీమియంను కట్ చేసుకొని అప్పు ఇస్తుంది, దీనివల్ల ఇన్‌స్యూరెన్స్ కంపెనీజ్ ఉంటుందని అన్నారు. ఆ ప్రాంతాన్ని గనక కరవు ప్రాంతంగా డిక్లర్ చేస్తే, ఇన్‌స్యూరెన్స్ ఏజెన్సీలు నష్టపరిహారం చెల్లిస్తే రైతులకు ప్రయోజనం కలుగుతుంది. నేను కాంగ్రెస్ పార్టీ తరపున అభ్యర్థిస్తున్నాను, మధ్యతరగతి, క్రింది తరగతి రైతాంగం బ్యాంకుల నుంచి అప్పు తీసుకొన్నా, తీసుకోకపోయినా వారందరికీ ఇన్‌స్యూరెన్స్ కార్పొరేషన్ నష్టపరిహారాన్ని ఇచ్చేట్లుగా మీరు ప్రీమియం ఎమౌంట్‌ను కట్టడానికి ప్రయత్నం చేయండి, దీనివల్ల చాలావరకు ఉపశమనం కలుగుతుంది, ఇన్‌స్యూరెన్స్ కంపెనీలకు కూడా ఉపశమనం కలుగుతుంది. ఆ విధంగా చేసి కరవు డిక్లర్ చేసిన ప్రాంతంలో ఫైనాన్షియల్ ఇన్‌స్టిట్యూషన్స్ రైతు దగ్గరనుంచి కాకుండా ఇన్‌స్యూరెన్స్ ఏజెన్సీలనుంచి కల్క్ట్ చేసుకొనే పద్ధతి పెట్టమనండి. ప్రస్తుత పరిస్థితి ఎట్లా ఉందంటే ఇన్‌స్యూరెన్స్ ఎమౌంట్ వచ్చిందో లేదో బ్యాంకులకు కూడా తెలియదు. ఇన్‌స్యూరెన్స్ ఏజెన్సీలు రకరకాల పద్ధతులలో తప్పించుకొనే ప్రయత్నాలు చేస్తున్నాయి. కంపెనీజ్ అయిన కొద్దిమందికైనా ఇవ్వకుండా రకరకాల ఇబ్బందులు పెడుతున్నారు. ఈనాడు దానిమీద విశ్వాసం పోయింది. ఒక బ్రహ్మాండమైన పథకం ఉందని చెపుతున్నాము, దానిగురించి ఆలోచన చేయండి. మధ్య తరగతి రైతులు, చిన్న రైతులు ఎంత మంది ఉన్నారో అంచనా వేయించి వారందరికీ మినిమం ప్రీమియం ఎమౌంట్‌ను నేరుగా చెల్లించే ఏర్పాట్లు చేయండి. తరచుగా కరవు వస్తోంది, గత 10 సంవత్సరాలలో అనేకసార్లు కరవు వల్ల రైతులు నష్టపోయారు, వారికి ఏమీ చేయలేకపోయారు. కనీసం ఆమాత్రం అయినా ప్రభుత్వంనుంచి ఇచ్చినట్టు వుంటుంది. కాబట్టి ఈ విషయం గురించి ఆలోచించమని కోరుతున్నాను. వ్యవసాయదారులకు సంబంధించి ఎన్ని రకాలైన ఇబ్బందులు ఉన్నాయంటే విద్యుత్ పరిస్థితి నేను చూశాను. నేను శ్రీకాకుళం జిల్లాలోని ఒక గ్రామానికి పోయాను, అది ఒక చిన్న పల్లె. అక్కడ ఏడుగురు రైతులు విద్యుత్ మోటార్లతో వ్యవసాయం చేస్తున్నారు. అక్కడికి నేను పార్టీ కార్యక్రమానికి పోయినప్పుడు వారితో మాట్లాడాను, గ్రౌండ్ రియాలిటీ ఏమిటని మాట్లాడాను. ఏడుగురు రైతులను ప్రశ్నించాను, వ్యవసాయం ఎట్లా ఉంది, కరెంట్ ఏమిటి, మోటార్లు ఏమిటి అని ప్రశ్నిస్తే ఆ ఏడుగురు రైతులు కూడా కరెంట్ ఉండి బోర్‌నుంచి వ్యవసాయం చేసుకొనేవారే, కాని కరెంట్ కనక్షన్ తీసివేసి ఇంజిన్ కొనుక్కొని పెట్టుకొన్నారు. ఏ కారణం చేత ఈవిధంగా పెట్టుకొన్నారని నేను అడిగితే నాలుగైదు గంటల పాటు ఒకవట్టాన కరెంటు ఇచ్చిన పరిస్థితి లేదయ్యా, ఈ పరిస్థితులలో కరెంటును సమ్ముకొని వ్యవసాయం చేస్తే ఉన్న కొద్దోగొప్పో పెట్టుబడి కూడా పోయే ప్రమాదం ఉంది, అందువల్ల దండం పెట్టేసాం, చెప్పి చెప్పి విసిగిపోయాం, కరెంటు ఇవ్వడం సాధ్యంకాదని తేలిపోయింది, తరతరాలుగా వ్యవసాయం చేస్తున్న కుటుంబాలు మావి, ఈనాడు వ్యవసాయాన్ని వదిలిపెట్టి ఎక్కడికీ పారిపోలేం కదా? పొలం కాస్త పచ్చగా ఉంటే తృప్తిపడే అమాయకులం మేము, అందువల్ల విద్యుత్ కనక్షన్లను తీసివేసి లీటరు 20 రూపాయలైనా డీజిల్ ఇంజిన్‌ను పెట్టుకొని చేస్తున్నాం అన్నారు. అదేమిటోగాని

డిజీల్ రేల్ కూడా పొలం నుంచి ఇంటికి వచ్చేసరికి మారిపోతుంది, ఇంటినుంచి పొలానికి పోయేసరికి మారిపోతుంది. ఏం విధానం పెట్టారో కాని ఒక్కరోజు కూడా డిజీల్ రేటు స్థిరంగా ఉండదు. డిజీల్ ప్రైస్ గాని, గ్యాస్ ప్రైస్ గాని, పెట్రోల్ ప్రైస్ గాని, కిరోసిన్ ప్రైస్ గాని ఎప్పటికప్పుడు మారిపోతున్నది. ఇంత ధర పెట్టి డిజీల్ ను కొని ఉపయోగించి పంటను పండిస్తే పండించడానికి అయిన పెట్టుబడి కూడా తిరిగిరాని పరిస్థితులు ఈనాడు గ్రామాలలో ఉన్నాయి. ఇది మీకు సిగ్గుచేటు కాదా? మీరు 8 సంవత్సరాలు పరిపాలన చేసిన తరువాత ఈ రాష్ట్రంలోని రైతులకు ఇచ్చిన సందేశం ఏమిటి? మీరు అనుసరిస్తున్న విద్యుత్ విధానంవల్ల ఇచ్చే సిగ్గుల్ ఏమిటంటే మేము కరెంట్ ఇవ్వము అని. మీరు తగలబెట్టండి, విద్యుత్ కనక్షన్ ను పీకేనేయండి, మీ ముఖ్యమంత్రిగారి లక్ష్యం నెరవేరుతుంది. ఆ గ్రామాలను చూసినప్పుడే అనుకోన్నాను, ఇన్ని రోజులనుంచి అనుకొన్నది నెరవేరుతుందని ముఖ్యమంత్రిగారు సంతోషిస్తారు. ఆయన అనుకొన్నారుకదా మొదటినుంచీ. రైతులకు ఇవ్వకూడదు, ఇది లో క్యాటగిరీ క్రింద ఐడెంటిఫై చేసాము కాబట్టి తీసివేయాలని అనుకొన్నది ఈనాడు నెరవేరుతున్నది.

సా. 4.20

రైతులందరూ కనెక్షన్ తీసివేసి, ఇంజన్ కు పోతున్నారు. భోరుమని ఏడుస్తున్నారు. ఆ ఉసురంతా నిర్ణయం తీసుకున్న పాలకులకు దక్కుతుంది. ఇంతకంటే నికృష్టమైనది మరొకటి లేదు. శాసన సభ సమావేశాలు ముగియగానే వెంటనే ఉన్నటువంటి హైడల్ పవర్ తగ్గింది కనుక వ్యవసాయదారులకు కరెంటు పూర్తిగా తీసివేస్తామనే వాదన, ప్రభుత్వం ఏర్పాటు చేసిన క్రింద గల సంస్థలు అక్కడక్కడ అభిప్రాయాలు వ్యక్తం చేస్తున్నట్లు పత్రికలలో చూస్తున్నాము.

(అధికార పార్టీ సభ్యుల నుండి అభ్యంతరాలు)

శ్రీ కె. సుబ్బారాయుడు: అధ్యక్షా, ప్రసాదరావుగారు హౌస్ ను మిస్ లీడ్ చేస్తున్నారని నేను క్లారిఫికేషన్ ఇస్తున్నాను. రైతులు ఉన్నటువంటి మోటర్స్ ను తీసివేసి ఆయిల్ ఇంజన్ ను పెట్టుకున్నారని అన్నారు. వారికి కూడా మోటర్లు ఉన్నాయి. మా కరెంటుతో వ్యవసాయం చేస్తున్నారా లేకపోతే ఆయిల్ ఇంజన్లు పెట్టుకుని వ్యవసాయం చేస్తున్నారా అని వారిని డైరెక్ట్ గా అడుగుతున్నాను. ఈ నాడు దేశంలో కరవు ఉంది. రాష్ట్రంలో కరవు ఉంది. శ్రీశైలంలో నీరు లేక హైడల్ పవర్ పూర్తిగా జీరో అయింది. అటువంటి పరిస్థితులలో ఏ రాష్ట్రంలో లేని విధంగా మనం పంటలు కాపాడే విధంగా పవర్ సప్లయ్ చేస్తున్నాము. ప్రతి సంవత్సరం కూడా రైతాంగానికి 50 వేల వరకూ కొత్త కనెక్షన్ ఇచ్చే విధానాన్ని కంటిన్యూ చేస్తున్నాము. 2,50,000 అనాథరైల్డ్ కనెక్షన్ ను రెగ్యులరైజ్ చేశాము. ఏ రాష్ట్రంలోనైనా కాంగ్రెస్ వారు అధికారంలో ఉన్న చోట ఎక్కడయినా జరుగుతోందా అని అడుగుతున్నాను. ఈ విధంగా సభను తప్పుదోవ పట్టించాలని, ప్రజలను మిస్ లీడ్ చెయ్యాలనే ఉద్దేశంతో ఈ రకంగా ప్రసంగించడం సరైన విధానం కాదు. ఇప్పుడయినా విత్ డ్రా చేసుకోవాలని మీ ద్వారా గౌరవ సభ్యునికి మనవి చేస్తున్నాను.

(గౌ. ఉపసభాపతి అధ్యక్ష స్థానంలో ఉన్నారు)

శ్రీ ధర్మాన ప్రసాద రావు: నేను వ్యవసాయ దారుల కుటుంబం నుంచి వచ్చాను. వ్యవసాయం చేశాను. వ్యవసాయం అంటే నాకు చాలా గౌరవం. చాలా ప్రేమ. అభిమానం. పత్రికలలో వస్తోంది. అక్కడక్కడ రాస్తున్నారు. మంత్రిగారు నవ్వుతూ కాలక్షేపం చేస్తున్నారు శాసన సభలో. చూస్తున్నాను. శాసన సభ ముగియగానే రైతులకు పూర్తిగా విద్యుత్ కట్ చేస్తామనేది అక్కడక్కడా వినిపిస్తోంది. అటువంటి నిర్ణయం ఈ ప్రభుత్వం చేసి ఉంటే, కాంగ్రెస్ పార్టీ తరపున ఎన్నికయినాను కనుక మా పార్టీ లీడర్ పర్మిషన్ ఇస్తే, శాసన సభకు రిజైన్ చేసి, ఇంటికి పారిపోతాను. రైతు ఈ రోజు పడుతున్న కష్టం చూసిన తరువాత కూడా, మేము చెప్పిన మాటలు తలకెక్కని పరిస్థితిలో, పట్టించుకోని పరిస్థితిలో ఉన్నారు. ఏదో విధంగా మిస్ లీడ్ చేసి, తప్పించుకునే పరిస్థితి ఉంది. చెప్పడానికి అవకాశం లేనప్పుడు, చెప్పింది వినే పరిస్థితి ఈ శాసన సభలో లేకపోతే ఇక్కడ ఉండి ఏం ప్రయోజనం?

నేను రిజైన్ చేస్తే ఒరిగిపోతుందని కాదు. వారి తరపున నిరసనగా రిజైన్ చెయ్యడం. సమస్య తీవ్రత చెప్పడానికి ఉపయోగిస్తుందని అంటే నేను రిజైన్ చేసి పోతాను. ఒక పార్టీ తరపున ఎన్నికయినాను కనుక పర్మిషన్ అవసరం. మా లీడర్ పర్మిషన్ ఇస్తే అదే జరుగుతుంది. ఆ పనే చెయ్యబోతున్నాను.

(అధికార పార్టీ సభ్యుల నుండి అంతరాయం)

శ్రీ కె. సుబ్బారాయుడు: ఒక్క నిమిషం అధ్యక్షా.

(కాంగ్రెస్ పార్టీ సభ్యుల నుండి అంతరాయం)

శ్రీ ధర్మాన ప్రసాద రావు: మంత్రిగారిని చూస్తుంటే నాకు జాలి వేస్తోంది. విషయం ఏమంటే క్యాబినెట్ మినిస్టర్స్ ను చూస్తే చాలా సంద్భులలో ...

(ఇంటర్వెన్యూ)

శ్రీ కె. సుబ్బారాయుడు: ప్రసాదరావుగారు నేను అడిగిన దానికి దేనికి కూడా క్లారిఫికేషన్ ఇవ్వకుండా మళ్ళీ మరొక విధంగా సభను మిస్ లీడ్ చేయాలనే ఉద్దేశంతో అనడం సరైన విధానం కాదు. మేము చెప్పింది, మార్చిలోగా తొందరగా చేస్తే మంచిదని అన్నాము. మార్చి తరువాత హైడల్ పవర్ లేదని చెప్పాము. సమ్మర్ లో థర్మల్ స్టేషన్స్ లో ప్రాబ్లమ్ వచ్చే స్కోప్ ఉంటుంది కనుక మార్చికి బోటల్ గా క్రాప్స్ వచ్చే విధంగా చేసుకోవాలని చెప్పాము. అంతే కానీ తరువాత శాశ్వతంగా ఇవ్వమని కానీ ఫస్ట్ క్రాప్ కి ఇవ్వమనీ, సెకెండ్ క్రాప్ కి ఇవ్వమనీ అనడం కానీ, రైతుల గురించి చూసేది లేదని, చేసేది లేదని అనడం కానీ లేదు. ఆ మాట ప్రభుత్వం ఎక్కడా చెప్పలేదు. ప్రభుత్వం రైతుల విషయంలో భవిష్యత్తులో కూడా పవర్ సప్లయ్ చేస్తుంది. మిగతా రాష్ట్రాలలో ఎక్కడా లేని విధంగా మన రాష్ట్రంలో పవర్ సప్లయ్ చేస్తున్నాము. భవిష్యత్తులో కూడా చేస్తాము. దేశంలో అన్ని రాష్ట్రాల కంటే మన రాష్ట్రంలోనే నెంబర్ వన్ గా పవర్ సప్లయ్ చేస్తామని, అన్ని విధాలుగా రైతాంగానికి మేలు చేస్తామని మీ ద్వారా తెలియచేస్తున్నాను.

(కాంగ్రెస్ పార్టీ సభ్యుల నుండి అంతరాయం)

* డా. వై.ఎస్. రాజశేఖర రెడ్డి: అధ్యక్షా, ప్రభుత్వం ఈ నెల 31 తరువాత కూడా కరెంటు రైతులకు ఇచ్చే కార్యక్రమంలో ఏ కొంచెం కూడా తక్కువ కాకుండా ఇస్తామని ప్రభుత్వం తరపున చెబుతున్నారా, లేదా మంత్రిగారు? డ్రామా స్పీచ్ అవసరం లేదు. మామూలు స్పీచ్ చెప్పండి చాలు.

శ్రీ కె. సుబ్బారాయుడు: నెమ్మదిగా చెబితే సుబ్బారాయుడు చెప్పేది వినిపించలేదు అన్నారు.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్: నెమ్మదిగా చెప్పండి.

* An asterisk before the name indicates confirmation by the Member

శ్రీ కె. సుబ్బారాయుడు: సౌండ్ ఇంజనీర్ తో ఏదయినా మాట్లాడి, ఈ స్పీడ్ లో సుబ్బారాయుడు చెప్పాలంటే నాకు అభ్యంతరం లేదు. వారికి చెబుతున్నాను. రాజశేఖర రెడ్డిగారూ, ఎట్టి పరిస్థితిలో, ఈ ప్రభుత్వం రైతుల పంటలు కాపాడి తీరుతుందని మనవి చేస్తున్నాను.

డా. వై.ఎస్. రాజశేఖర రెడ్డి: నేను అడిగింది స్పెసిఫిక్ గా ట్రాన్స్ కో ఛైర్మన్ గారు కేటగారికల్ గా 31 మార్చి తరువాత రైతాంగానికి కరెంటు ఇచ్చే కార్యక్రమాన్ని ఆపుచేస్తామని అన్నారు. స్పెసిఫిక్ గా చెప్పమనండి. అటువంటిదేమీ లేదు. రైతాంగానికి ఇప్పటి వరకూ ఏ విధంగా కరెంటు ఇస్తున్నామో భవిష్యత్తులో కూడా ఇస్తాము అనే మాట చెబుతారా? 13 గంటలు సప్లయ్ అన్నారు. 9 గంటలు అన్నారు. అదీ పోయింది. 7 గంటలన్నారు. దానిలో కూడా ఎక్కడా కూడా పగలు, రాత్రి కలిపి 5, 6 గంటలకంటే ఎక్కువ రావడం లేదు. ఈ ఒక్క విషయంలో ఎటువంటి ఛాలెంజ్ కి అయినా నేను సిద్ధమే. కనీసం ఈ మేరకయినా మార్చి 31 తరువాత కూడా వస్తుందా, లేదా? పైర్లు ఉన్నాయి. హార్టీకల్చర్ ఉంది. తోటలున్నాయి. స్టాండింగ్ క్రాప్స్ కు సంబంధించి ఏ విధంగా ఇబ్బంది లేకుండా మార్చి 31 తరువాత కూడా ఇస్తారా, లేదా? స్పెసిఫిక్ గా చెప్పమనండి.

శ్రీ కె. సుబ్బారాయుడు: నేన చెప్పే కొద్దీ అనుమానం ఎక్కువ అవుతుంది. మేము చాలా ఖచ్చితంగా చెబుతున్నాము. రాజశేఖర రెడ్డిగారికి ఎటువంటి అనుమానం అవసరం లేదు. రెండో విధమయిన ఆలోచన ఉండే అవసరం లేదని ఖచ్చితంగా చెబుతున్నాను. పంటలను నూటికి నూరు శాతం కాపాడుతాము. ఎప్పుడయినా, ఎక్కడయినా అన్ని సమయాలలో కాపాడుతామని మనవి చేస్తున్నాను.

(కాంగ్రెస్ పార్టీ సభ్యుల నుండి అంతరాయం)

సా. 4.30

అత్యుత్సాహంతో విద్యుత్ శాఖా మంత్రిగారు మాట్లాడబోయారు కానీ చూడండి, వారిదెంత దయనీయమైన పరిస్థితి. ఇప్పుడే చెప్పలేకపోతున్నారు. వారి కేకలు విని పంటలు రక్షించబడతాయా? లేక వారి నిర్ణయాల వల్ల రక్షించబడతాయా? నిర్ణయం తీసుకునే ధైర్యం వారికి లేదు. ముఖ్యమంత్రిగారు చెయ్యాలి. ఆయన లేరు. వీరు ప్రకటించలేరు. ఆయన లేకుండా నిర్ణయం చెబితే సీటులో వీరు ఉండలేని ప్రమాదం వస్తుంది. ప్రగల్భాలు వద్దు. రైతుల పంటలు కాపాడండి. పంటలు కాపాడడానికి 10 గంటలు ఇస్తారా, 12 గంటలు ఇస్తారా, 14 గంటలు ఇస్తారా అనేది ధైర్యంగా చెప్పమనండి. ప్రభుత్వపరంగా ప్రకటన చెయ్యండి. ఆ ధైర్యం లేనప్పుడు మాట్లాడకండి. కూర్చోమనండి.

శ్రీ కె. సుబ్బారాయుడు: ఆయన అంటున్నారు. ధైర్యం గురించి అంటున్నారు. స్పెసిఫిక్ గా చెప్పడం జరిగింది.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్: మంత్రిగారూ, స్పెసిఫిక్ గా చెప్పండి.

శ్రీ కె. సుబ్బారాయుడు: స్పెసిఫిక్ గా చెబుతున్నాను. ఆయన అడిగిన దానికి క్లారిఫై చేస్తున్నాను. ప్రసాద రావుగారూ ఇది కాంగ్రెస్ పార్టీ ప్రభుత్వం కాదు మంత్రులు భయపడడానికి. వర్గాలుగా ఉండడానికి మాది కాంగ్రెస్ పార్టీ కాదు. వారికుండే భయాలు మా పార్టీలో లేవు. ఢిల్లీ నుండి ముఖ్యమంత్రులను మార్చే విధానం లేదు. మాది తెలుగుదేశం పార్టీ. వ్యక్తిగతంగా మాకు ఈ ప్రభుత్వంలో ఖచ్చితంగా స్వేచ్ఛ ఉంది. ఆ రకంగానే అన్ని విధానాలు అమలు చేస్తున్నాము. భవిష్యత్తులో కూడా చేస్తాము. 1989 నుండి 1994 వరకూ వారు చేసిన దాని కంటే వంద రెట్లు మేము ఎక్కువగానే చేస్తున్నాము. చేస్తాము. 5 సంవత్సరాలలో వారు కూడా మంత్రిగా ఉన్నారు. వారు ఏ విధంగా సప్లయ్ ఇచ్చారు? ప్రభుత్వపరంగా మేము ఏ విధంగా సప్లయ్ చేస్తున్నాము అనేది చూడమనండి. ఏ విధంగా పంటలు కాపాడుతున్నామో ఒకసారి చూస్తే వారికే అర్థం అవుతుంది.

శ్రీ ధర్మాన ప్రసాద రావు: అధ్యక్షా, మాకేమీ వారి మీద అనుమానం లేదు. వారి మీద పూర్తి విశ్వాసం ఉంది. ముఖ్యమంత్రిగారు అనేక సందర్భాలలో చెప్పిన మాటలను బట్టి మాకు అనుమానం వస్తోంది. మంత్రి వర్గం మీద మాకు విశ్వాసం ఉంది. ఈ మధ్య కాలంలో ఇరిగేషన్ మంత్రిగారు నాగార్జున సాగర్ కు వెళ్లారు. అక్కడి రైతులు ఇబ్బంది పడుతున్నారు. వారి బాధలు చూశారు. నీరు ఇస్తామంటే నాట్లు వేసుకున్నారు. రైతులకు నీరు అందకపోతే, మంత్రిగారు బాధపడి, స్వస్థరిహారం ఇస్తామని ప్రకటించారు. దానికి రైతులు సంతోషించారు. వారికి ధన్యవాదాలు చెప్పారు. పెద్ద పెద్ద స్వాగతాలు చెప్పారు. మంచి నిర్ణయం తీసుకున్నారని అనాట్లారు. హైదరాబాదుకు వచ్చిన తరువాత ముఖ్యమంత్రిగారు అన్నారు. “వారికి అవగాహన లేదు. ఆ మాటలు నమ్మకండి” అని రైతాంగానికి చెప్పారు. మాకు క్లారిటీ ఉంది. వారి మీద విశ్వాసం ఉంది. లేనిది మాకు కాదు. విశ్వాసం లేనిది ముఖ్యమంత్రిగారికి. వారికి చెప్పండి. మంత్రిగారు ఏదయినా చెబుతారేమోనని ప్రయత్నం చేశాము. రక్షిస్తాము, రక్షిస్తాము అంటారే తప్ప ఎన్ని గంటలు కరెంటు ఇస్తారనే మాట చెప్పలేని పరిస్థితి ఉంది. వారి పరిస్థితికి జాలి కలుగుతోంది. దయచేసి నన్ను ఇంటర్వ్యూ చెయ్యకండి.

మహాభారతంలో ధర్మరాజుకి సంబంధించిన ఒక సంఘటన గుర్తుకు వస్తోంది.

(అధికార పార్టీ సభ్యుల నుండి అంతరాయం)

శ్రీమతి కె. పుష్పలీల(ఇబ్రహీంపట్నం): హరికథలు మేమూ చెప్పగలం.

శ్రీ ధర్మాన ప్రసాద రావు: జవాబు చెప్పలేని ప్రశ్నలను యక్షప్రశ్నలు అంటారు. యమధర్మరాజు ఒక సందర్భంలో ధర్మరాజుని అడుగుతాడు.

(అధికార పార్టీ సభ్యుల నుండి అంతరాయం)

72 ప్రశ్నలు యక్షుడిగా వచ్చిన ధర్మరాజు ముందు యమధర్మరాజు ఉంచుతాడు. అందులో ఒక ప్రశ్న ఏమంటే సంతోషంగా ఎవరు ఉండగలరు అని. రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి అది వర్తిస్తుంది. ఆ ప్రశ్నకు ధర్మరాజు అంటాడు, అప్పు లేని వారు సంతోషంగా ఉంటారని చెప్పారు. అది ఎల్లా సాధ్యం అంటే అనేక రకాల పద్ధతులు చెబుతారు. మనకు గోచరించింది, రు. 57 వేల కోట్ల అప్పు ఉందని ఫైనాన్స్ మినిస్టర్ గారు అంటారు. భయపడకండి సింకేజ్ విధానం ఉంది అంటారు. మునిగిపోకుండా సింకేజ్ విధానం ఉందని అంటారు. మునిగిపోయినా ఫరవాలేదు సింకేజ్ విధానం రెడీ చేస్తున్నాము అంటారు. గత శాసన సభలో అన్నారు. ఇప్పుడు మరొక స్టేప్ ముందుకు పోయారు. భయపడకండి, మునిగిపోయినా ఫరవాలేదు, రిజర్వ్ బ్యాంక్ చెప్పింది, రెడీ చేస్తున్నాము అంటున్నారు. నాకు అర్థం అయింది ఏమంటే అప్పు గల వారికి నిద్ర పట్టదని. భయం వేస్తుంది. పరపతి పోతుందేమోనని, పది మంది ముందు నిలబడవలసి వస్తుందేమోనని భయపడతారు. మనకు చెప్పకపోయినా ముఖ్యమంత్రిగారి అంతరాత్మాకి తెలుసు. అప్పులున్నాయి తెలుసు. ఆయనకు అందుకే నిద్ర పట్టదు. నేను నిద్రపోను అంటారు. ఆయన ఒక్కరే చెబితే బాగుండదు కనుక మిమ్మల్ని కూడా నిద్ర పోనివ్వను అంటారు. జనాన్ని కూడా నిద్ర పోనివ్వను అంటారు. ఆయనేమో నిద్ర పోనివ్వను అంటే ఫైనాన్స్ మినిస్టర్ గారేమో భయపడకండి, నిద్ర పొండి అంటారు. ముఖ్యమంత్రి గారు నిద్ర పోనివ్వను అంటారు, ఈయన ఫరవాలేదు నిద్రపొండి అంటారు. రు. 57 వేల కోట్ల అప్పులు. సుమారు రు. 7 వేల కోట్లు వడ్డీ చెల్లింపులు. మళ్ళీ రు. 7 వేల కోట్లు తెస్తారట. వడ్డీ కడతారట. సంక్షేమ కార్యక్రమాలు చేస్తారట. ఆ మాటలు అసెంబ్లీలో ఎందుకు, 8వ తరగతి చదివే కుర్రాడికి చెప్పినా నమ్ముతారా? మాగ్జిమం అప్పు తెచ్చారు. కొన్ని సందర్భాలలో సెంట్రల్ గవర్నమెంటు ఇచ్చింది ఉంది. రకరకాల ఊహగానాలు

చెప్పారు. ఈ డబ్బు అప్పుకు వడ్డీ కట్టి, మళ్ళీ అభివృద్ధి చేస్తామంటే, మేము నమ్ముతామా? నమ్ముము. బయట గల వారు నమ్మే పరిస్థితి ఉందా? చెప్పి, చెప్పి విసిగి పోయాము. బయట గల వారు కూడా నమ్మే పరిస్థితి లేదు.

శ్రీ వై. రామకృష్ణుడు: ప్రసాద రావు గారు నాకు చాలా రోజులుగా తెలుసు. కానీ ఇంత చక్కటి పిట్టకథలు, డ్యాన్స్‌లతో మాట్లాడడం శాసన సభలో ఇదే మొదటిసారి చూడడం. అప్పు గల వారికి నిద్ర పట్టదు అంటున్నారు. మొన్ననే డిస్కషన్ జరిగింది. రాజశేఖర రెడ్డి గారు చెప్పారు. రు. 65 కోట్లు అప్పు అన్నారు. రాజశేఖర రెడ్డిగారికి నిద్ర పడుతోందా, లేదా అనేది ప్రసాదరావుగారు చెబితే బాగుంటుంది.

(కాంగ్రెస్ పార్టీ నుండి అంతరాయం)

శ్రీ ధర్మాన ప్రసాద రావు: చివరకు ఈ విధంగా రాష్ట్రాన్ని ముంచడానికి చేస్తున్నారు. ముంచడానికి ప్రజలు అధికారం ఇవ్వలేదు. రాష్ట్రాన్ని బాగు చెయ్యడానికి ఇచ్చారు. ఈ రాష్ట్రాన్ని అప్పులలో ముంచి, తరువాత వచ్చే ప్రభుత్వాలను నిస్సహాయంగా చేస్తున్నారు తప్ప భవిష్యత్తుపై ఆశ కలిగే పరిస్థితి ఏమాత్రం లేదు.

(కాంగ్రెస్ పార్టీ నుండి అంతరాయం)

ప్రపంచ బ్యాంకు చెప్పే మాటలు నమ్ముతున్నారు. చివరకు అధఃపాతాళానికి తీసుకుపోతున్నారు. అందరం బాధపడే పరిస్థితి వస్తుంది. మనం శాసన సభ్యులుగా ఉన్నా, లేకపోయినా, పౌరులుగా బాధపడవలసి వస్తుంది. కష్టాలు తెచ్చుకునే పరిస్థితి ఉంది.

ఈ రాష్ట్రంలో ప్రధానమైనవి స్థానిక సంస్థలు. వీరు రాష్ట్రాన్ని దివాలా తీయించారు. చట్టబద్ధంగా ఉన్న క్రింది సంస్థలను పని చెయ్యనివ్వరు. మునిసిపాలిటీకలు, గ్రామ పంచాయతీలకు, మండల, జిల్లా ప్రజా పరిషత్తులు ఉన్నాయి. వాటిని ఏ రకంగా పని చెయ్యనిస్తున్నారు. కేంద్ర ప్రభుత్వం నుండి వచ్చే నిధులు నవ్వంగా వాడరు. భ్రష్టు పట్టిస్తున్నారు. ఆ సంస్థల వారు శాసన సభ్యుల చుట్టూ, మంత్రుల చుట్టూ, పార్లమెంట్ సభ్యుల చుట్టూ తిరిగేట్లు చేస్తున్నారు. రాజ్యాంగపరంగా ఆశించే లక్ష్యం కోసం ఎన్ని ఆశలు కల్పించినా, రాజ్యాంగ సవరణ తెచ్చినా, నీరు కారుస్తున్నారు. ప్రామిస్ చేసిన అధికారాలను ఇవ్వలేదు. నిరాకరిస్తున్నారు. ప్రామిస్ చేసిన అధికారాలను బదలాయించలేదు. నిధులు, నిధులు ఇవ్వరు. క్రింద వారిని ఏ పనీ చెయ్యనివ్వరు. 1996-97, 1997-98, 1999-98, 1999-2000 వరకూ మొత్తం 10వ ప్రణాళిక క్రింద సుమారు రు. 262 కోట్లు నిధులు ఇచ్చినా, వాటిని దుబారా చేశారు. క్రింద వారికి ఎగనామం పెట్టారు. 11వ ఆర్థిక సంఘ ప్రణాళిక ద్వారా రు. 304 కోట్లు స్వంతానికి వాడుకున్నారు. ఇది ధర్మమా? క్రింది సంస్థలను పని చెయ్యనివ్వరా? నిధులు ఇవ్వరా? కేంద్రం నుండి వచ్చిన నిధులయినా ఇస్తున్నారా చెప్పండి. ప్రొఫెషనల్ ట్యాక్స్ ఉంది. చట్టపరంగా ఆ సంస్థలకు రావాలి. కమర్షియల్ ట్యాక్స్ కలెక్ట్ చేస్తారు.

సా. 4.40

ఆ డబ్బు మీరు కలెక్ట్ చేసి మీరు వుంచుకునే దానికంటే ఎప్పటికప్పుడు వారికి బదలాయించే కార్యక్రమం చేయండి. ఆ కార్యక్రమం జరుగుతోందా? పెద్దమొత్తంలో ప్రొఫెషనల్ ట్యాక్స్, అంటే సుమారు రు. 400 కోట్లు యిప్పటికే మీరు మింగేశారు. రాజ్యాంగబద్ధత ఏర్పడిన తరువాత మీరు మింగేశారు. కాన్స్టిట్యూషన్ ప్రకారం ఆర్థిక సంఘం ఒకటి ఏర్పడాలి. ఆ సంఘం రికమండేషన్స్ చేసింది. ఆ రికమండేషన్స్‌ను మీరు అమలు చేశారా? 2000 సంవత్సరం నుండి 2005 సంవత్సరం వరకు రెండవ ఆర్థిక సంఘం రాష్ట్రానికి సంబంధించి కొన్ని సిఫార్సులు చేసింది. ఆ మేరకు మీరు నిధులు యివ్వాలి. మొన్న బడ్జెట్ స్పీచ్‌లో ఆర్థిక సంఘాన్ని ఏర్పాటు చేసే ప్రక్రియలో బిజీగా వున్నట్లుగా చెప్పారు. ఎప్పటివరకు ఏర్పాటు చేస్తారు? ఎప్పుడు ఆ ఆర్థిక సంఘం రికమండేషన్స్ చేస్తుంది? ఎప్పుడు కేటాయింపులు చేస్తారు? ఎప్పుడు విడుదల చేస్తారు? మీరు క్రింది

స్థాయిలో ని స్థానిక సంస్థలను నాశనం చేస్తున్నారు. రాజ్యాంగబద్ధంగా ఏర్పడిన ఆ సంస్థలను పనిచేయనీయకుండా మసివూసి మారేడు కాయ చేస్తున్నారు. ఒక నాయకుడు గ్రామపంచాయతీలకు ప్రభుత్వం చేస్తున్న అన్యాయం గురించి, చట్టపరంగా సంక్రమించవలసిన హక్కులను గురించి పోరాటం చేస్తూ, గ్రామ పంచాయతీల సర్పంచ్ లు అందరిని పోగేసి ఉద్యమం నడిపారు. ముఖ్యమంత్రిగారు ఆయనను పిలిపించుకొని తెలుగుదేశం పార్టీలో కలిపేశారు. ఆయన యిప్పుడు కిమ్మనకుండా తెలుగుదేశం పార్టీలో కూర్చున్నారు. సంబంధిత విషయాలను బయటకు మాట్లాడనంతమాత్రాన ఆ సంస్థలు సరిగా పనిచేస్తున్నట్లా? ముఖ్యమంత్రిగారు 29 అంశాలను బదలాయిస్తామని చెబుతున్నారు. ఇప్పటికీ మీరు ఎన్ని అంశాలను బదలాయించారు? మీరు అధికారాలను, నిధులను బదలాయించినట్లుగా చెబుతున్నారు. ఇప్పటికీ సజావుగా ఏ ఒకటో, రెండో తప్పు , మిగతావన్నీ ఎక్కడివక్కడే పడి వున్నాయి. పంచాయతీరాజ్ శాఖ మంత్రిగారు హౌస్ లో మామీద కేకలు పెట్టడం తప్పు , వారికి అధికారాలను బదలాయించడం లేదు. గ్రామపంచాయతీలు, పంచాయతీ సమితులు, జిల్లా పరిషత్తులు, క్రింది నుండి వారి నాయకత్వం బలపడాలి. వారికి తమ నిధులు, నిధుల పట్ల అవగాహన రావాలి. మీరువ ఆ అవగాహన రానివ్వరు. నిధులను మీరే మింగుతున్నారు. మీ ఖాతాలకు, కరపత్రాలకు, టోపీలకు రాష్ట్రం మొత్తాన్ని పంచుకుంటున్నారు. క్రింది స్థాయి సంస్థలను కూడా నడవనివ్వండి. మీరు తగలబెట్టినన్ని నిధులు తగలబెట్టినా, వారికి యివ్వడానికి కూడా అవకాశం వుంది. గ్రామ పంచాయతీల అధ్యక్షులను చూసినట్లయితే వారు శాసనసభ్యుల చుట్టూ, యంపిల చుట్టూ తిరుగుతున్నారు. యంపి దగ్గర రు. 2 కోట్ల నిధులు వుంటాయి. సర్పంచులకు తమ పట్ల తమకు కాన్ఫిడెన్స్ లేదు. ఒక యంపి చుట్టూ, శాసనసభ్యుని చుట్టూ తిరగకపోతే సమర్థవంతంగా గ్రామపంచాయతీని నిర్వహించలేమేమో అనే భయం వారిలో వుంది. వీరి చుట్టూ తిరకకపోతే , ప్రజలకు కావలసిన పౌరసదుపాయాలు చేయలేనేమో, వారి కోర్కెలు తీర్చలేనేమో అనే భయం వారిలో పాదుకొని వుంది. క్రింది స్థాయి సంస్థలు స్వేచ్ఛగా పనిచేసి, ప్రజల కోరికలకు, ఆంకాంక్షలకు అనుగుణంగా , గౌరవంగా పనిచేసే కార్యక్రమానికి మీరు అవరోధం కలిగించకండి. ప్రొఫెషనల్ ట్యాక్స్, కేంద్రప్రభుత్వం యిచ్చే నిధులు, ఫైనాన్స్ కమిషన్ రికమండేషన్స్ ద్వారా వచ్చే డబ్బు మీరే యిక్కడ పెట్టుకొని కూర్చుంటున్నారు. అది ధర్మం కాదు. గ్రామపంచాయతీలలో సమస్య తీవ్రంగా వుంది. కాంగ్రెస్ పార్టీ రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా గ్రామపంచాయతీలతో మాట్లాడింది. వారి అభిప్రాయాలు మీకు చెబుతున్నాను. తప్పుకుండా ఈ సంవత్సరం అయినా వారికి యివ్వవలసిన నిధులు, నిధులు వారికి యివ్వండి. మునిసిపాలిటీలలో అంత పెద్ద ఎత్తున ఇంటిపన్ను వేయడం ఏమైనా ధర్మమా? మునిసిపాలిటీలలో వాటి స్థితిగతులకు తగినట్లుగా కౌన్సిల్ ఏర్పడుతుంది. ముఖ్యమంత్రి మునిసిపల్ చైర్మన్ ను హైదరాబాదుకు పిలిపించి, తమ దగ్గర వున్న అధికారంతో భయపెట్టి, యిష్టానుసారం యింటిపన్ను వేశారు. ఇంటిపన్నుంటే ఏ 10 శాతమో, 20 శాతమో, మేక్సిమం 30 శాతమో పెంచుతారు. కానీ ఈనాడు ఒకేసారి 300 శాతం పెంచారు. అటువంటివి స్థానికంగా వున్న ఎలెక్టెడ్ బోర్డ్ యింప్లిమెంట్ చేయాలి కదా. ఇక్కడేమో నిర్ణయం రాష్ట్ర ప్రభుత్వానిది. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం మునిసిపాలిటీలకు యివ్వవలసిన గ్రాంట్స్ ను ఎగ్గొడుతోంది. ప్రొఫెషనల్ ట్యాక్స్ ఎగ్గొడుతోంది. కేంద్ర ప్రభుత్వం నుండి వచ్చే డబ్బు ఎగ్గొడుతోంది. “ మీ మునిసిపాలిటీలు దివాలా తీస్తున్నాయి. మీ అవసరాల మేరకు పన్నులు వేయండి” అని వారిని ప్రజలపైకి పదిలిపెడుతున్నారు. రాష్ట్రం అంతటా యూనిఫార్మిటీ కాకుండా, ఒక్కొక్క ప్రాంతంలో ఒక్కొక్కరకమైన జీవన స్థితిగతులు వుంటాయి. వారి తాలూకు ఆదాయ పరిస్థితులు వుంటాయి. దాన్ని అర్థం చేసుకొని స్థానికంగా ఎన్నికైన లోకల్ మునిసిపల్ బోర్డ్ చైర్మన్, సభ్యులు కలిసి పరిస్థితులను బట్టి ట్యాక్స్ వేస్తారు. కానీ మీరు యింటర్ ఫియర్ అయి 300 శాతం పన్ను వేశారు. పట్టణ ప్రజలు అనుకుంటున్నారు “ ఈ ప్రభుత్వం వేసిన యింటి పన్నును బట్టి చూస్తే, స్వంత యిల్లును కలిగి వుండడం కంటే అద్దె యింట్లో బ్రతకడమే సుఖం . స్వంత యిల్లు అవసరం లేదు” అని. మీరు వారిని ఆస్థితికి తీసుకువచ్చారు. మీ చేతిలో అధికారం వుందని మీ యిష్టానుసారం జాలం చేసి, పట్టణ ప్రజల్లో నిస్పృహ కలిగే విధంగా చేస్తున్నారు. మునిసిపాలిటీలను కూడా పనిచేయనిద్దాము. జిల్లా పరిషత్తులను, మునిసిపాలిటీలను పనిచేయనివ్వండి. పది జిల్లా పరిషత్తులు ప్రతిపక్షాల చేతుల్లోకి పోయాయని, ఈ రకంగా చేస్తున్నారు. పనికి ఆహార పథకం కూడా మీరు చేయనీకుండా చేస్తున్నారు. ఇవన్నీ ప్రజలు గమనిస్తున్నారు. ప్రమాదకరమైన పరిస్థితి మీకు రాబోతూ వుంది. దయచేసి ఈనాటికైనా మీ లోపాలను సరిదిద్దుకొని, వారికి యివ్వవలసిన నిధులను యివ్వండి. వారి అధికారాలలో జోక్యాన్ని మానండి. రాష్ట్రప్రభుత్వం అనేది స్థానిక

సంస్థల అజమాయిషీ కోసం కాదని, స్వయంప్రతిపత్తి కావాలని కాన్స్టిట్యూషనల్ ఎమెండ్మెంట్ తెచ్చాము. దాన్ని నిక్కచ్చిగా అమలుచేయాలి. మొన్న కేంద్రమంత్రి ఒక మాట చెప్పారు. మీ మిత్రుడే కనుక సున్నితంగా ఒక మాట అన్నారు. ఆంధ్రప్రదేశ్ లో కూడా రాజ్యాంగపరంగా బ్రాన్స్ ఫర్ కావలసిన అధికారాలు, నిధులు, విధులు స్థానిక సంస్థలకు బ్రాన్స్ ఫర్ కాలేదని అన్నారు. కానీ ఆ విధంగా కావడం ముఖ్యమంత్రిగారికి యిష్టమేనట. ఎవరు వద్దన్నారు బ్రాన్స్ ఫర్ చేయకుండా? బ్రాన్స్ ఫర్ చేయండి. మేము కాదన్నామా? కేంద్రం కూడా సున్నితంగా మందలించిందండీ. స్థానిక సంస్థలకు సంబంధించి ఆ కార్యక్రమం చేయాలని మనవిచేస్తున్నాను.

అధ్యక్షా, రాష్ట్రంలో వ్యవసాయం తరువాత అధిక సంఖ్యలో వున్నది చేనేత కార్మికులు. చేనేత వృత్తికి సంబంధించి పూర్వం నుండి ఒక సామెత వుంది. “ కాడి తిరిగినా, కదురు తిరిగినా కరువనేది వుండదు” అనేది ఆనాటి నానుడి. వ్యవసాయ దారుల తరువాత అతిపెద్ద సంఖ్యలో వున్న పేదవారైన చేనేత కార్మికులను అతి దారుణంగా అణిచివేశారు. ఎవరో ఫారెన్ కన్సల్టెంట్ చెప్పిన మాటలు నమ్మి 60 లక్షల చేనేత కార్మికుల కుటుంబాలను దిక్కుతోచని పరిస్థితికి నెట్టివేశారు. నేను చూశాను, గ్రామాల్లో నేనుకునే మగ్గం భూమిలోవల వుంటుంది. పెడక ఇండ్లలో - పూరి పాకల్లో - భూమి లోవల మగ్గం వుంటే, చేనేత కార్మికులు దానిపై పని చేస్తారు. పట్టపగలు కూడా మన రాష్ట్రంలో కరెంట్ లేదు. బక్కచిక్కి, దృష్టి చాలని కుటుంబాలలోని చేనేత కార్మికులు పనిచేయాలంటే దృష్టి చాలదు కనుక వీధిలో ఒక అద్దం పెంకు పెట్టుకొని, సూర్యకాంతి పరావర్తనం చెందుతే, ఆ కాంతి లోపలికి వస్తే, ఆ వెలుగులో పని చేసుకునే దయనీయ పరిస్థితి వుంది. మీకు గ్రాండ్ రియాలిటీస్ తెలియవు. తెలుగు దేశం పార్టీ ఆఫీస్ చుట్టు, చిరాన్ ప్యాలెస్ చుట్టు, బంజారా హిల్స్ లో నీట్ గా తుడిపించి, ఇతర దేశాలనుండి ఎవరు వచ్చినా ఆంధ్ర ప్రదేశ్ అంతా యిట్లాగే వుందని నమ్మించే ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. ఇనన్నీ మీరు విదేశీయులను నమ్మించడానికి, అప్పులు తీసుకురావడానికి పనికివస్తాయి. క్రింది పరిస్థితులు ఈ రకంగా లేవనేది మీరు గమనించవలసిందిగా కోరుతున్నాను. ఒక బల్బు వెలిగించుకొని నా వృత్తి నేను చేసుకుంటాను. చీకటిలో పని చేయడం కుదరడం లేదు అనుకునే చేనేత కార్మికునికి, కరెంట్ యివ్వకపోతే అద్దం పెంకు పెట్టుకొని ఆ వెలుగులో పనిచేసుకొనే దిక్కుమాలిన పరిస్థితి ఒకవైపు వుంటే, మీ బ్రాన్స్ కో అధికారులు మాత్రం , 250 యూనిట్స్ దాటేదని, రు. 135 కట్టాలని హై టారిఫ్ వసూలు చేస్తున్నారు. ఎవరూ జవాబు చెప్పలేని పరిస్థితి. ప్రైవేట్ పీపుల్ కు యిస్తామని అంటున్నారు. వారు పూర్తిగా సరికి వేస్తారు. కంజూమర్స్ ను పూర్తిగా పీల్చి పిప్పి చేస్తారు. ప్రైవేటైజ్ చేసిన దగ్గర రైతుకు టారిఫ్ ఎలా ఫిక్స్ చేస్తారో చెప్పలేదు. ఇప్పటివరకు ప్రైవేటైజ్ చేయబోతున్న సబ్స్టిషన్స్ లో రైతులకు యిచ్చే కనెక్షన్స్ కు సంబంధించి ఏ నిర్ణయము చేయలేదు. శాసనసభ ద్వారా ఏమయినా చెబుతారా? కొన్ని సబ్స్టిషన్స్ ను ప్రైవేట్ వారికి అప్పగించేటప్పుడు , రైతులకు యివ్వడం కోసం ఎటువంటి మార్గదర్శకాలను యివ్వబోతున్నారు? చేనేత కార్మికుల పరిస్థితి అంతకంటే అధ్వాన్నంగా వుంది. తమిళనాడులో కూడా మనకున్నన్ని మగ్గలే వున్నాయి. మన దగ్గర వున్న సంఖ్యలోనే చేనేత కార్మికులు వున్నారు. అక్కడ వారికి రు. 90 కోట్ల దాకా బడ్జెట్ లో పెట్టడమే కాకుండా రకరకాల సపోర్ట్ ప్రోగ్రామ్స్ యిస్తారు. మేము కూడా అంగీకరిస్తున్నాము. పారిశ్రామికీకరణ, అధునికీకరణ వచ్చినప్పుడు సాంప్రదాయక పద్ధతులు, వృత్తులు దెబ్బతింటాయి. అటువంటి సందర్భంలో, భారీ సంఖ్యలో ప్రత్యామ్నాయ మార్గానికి పోతున్నప్పుడు, వారు బ్రతకడానికి ప్రభుత్వం సపోర్ట్ అందించాలి. చేనేత కార్మికులకు సంబంధించి ఈ బడ్జెట్ లో మీరు రు. 7 కోట్లు పెట్టారు. వారు దయనీయ స్థితిలో వున్నారు. నోరులేని వారిని గురించి, వారి తరఫున అడిగేవారు లేరు. మన రాష్ట్రంలో సుమారు 3 లక్షల 7 మగ్గాలు వున్నాయి. తమిళనాడులో కూడా సుమారు 3 లక్షల మగ్గాలు వున్నాయి. వారికి రు. 90 కోట్ల బడ్జెట్ ప్రోవిజన్ వుంది. మన దగ్గర నడుస్తున్న సంవత్సరంలో రు. 18 కోట్ల బడ్జెట్ ప్రోవిజన్ పెట్టారు. కానీ యిప్పటివరకు రు. 7.50 కోట్లు మాత్రమే రిలీజ్ చేశారు. ఆస్కా మూసివేశారు. ఆస్టెక్స్ మూసివేశారు. అన్ని సంస్థలను సఫా చేశారు. ప్రొక్యూర్మెంట్ లేదు. ఎక్కడికక్కడ కొనుక్కోండని అంటున్నారు. మీరంతా వ్యాపార ధోరణిలో చేస్తున్నారు. చేనేత కార్మికులకు సంబంధించిన ఏ అంశాలనైనా దృష్టిలో వుంచుకున్నారా? కేంద్రప్రభుత్వం పిపిఎ కోసం, హౌసింగ్ కోసం యండిఎ, అంటే మార్కెట్ డెవలప్ మెంట్ అసిస్టెన్స్ క్రింద వున్న ప్రభుత్వ పథకాలకోసం డబ్బు కేటాయించింది. ఆ పథకాలు అటక ఎక్కించి డబ్బు మీరు మింగేశారు. రు. 100 కోట్ల పథకానికి

సంబంధించి రు. 50 కేంద్ర ప్రభుత్వం, రు. 50 కోట్లు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం యివ్వవలసి వుండగా, కేంద్ర వాటా క్రింద మొదటి విడతగా రు. 25 లక్షలు కేంద్రం యిస్తే ఆ డబ్బును ఆప్కో బకాయిలకు జమ చేశారు. యుటిలైజేషన్ సర్టిఫికేట్ను సబ్మిట్ చేయకపోవడం వల్ల సెంట్రల్ స్పాన్సర్డ్ స్కీమ్కు సంబంధించి నెక్స్ట్ యిన్స్టాల్మెంట్ రిలీజ్ కాలేదు. ఎవరు అడుగుతారు? చేనేత కార్మికులకు ఏదో చేశామని అంటున్నారు. వారి పరిస్థితులు మెరుగుపడ్డాయా? ప్రత్యామ్నాయ మార్గం వైపు పోతున్నప్పుడు వారికి తగిన సబ్సిడీలు, సపోర్ట్ యివ్వవలసి వుంటుంది. పరిశ్రమలు లేనప్పుడు వారు మనకోసం బట్టలు నేశారు. వెనుకబడిన అనేక కులాల్లోని వారు సాంప్రదాయ వృత్తులను చేస్తున్నారు.

సా. 4.50

నాకు కనబడుతున్నది ఒకటే. ఈ వృత్తులలో ప్యూచర్ లేనందున అభివృద్ధి చెందిన కులాల వారు ఇందులోకి రారు. ఏ సాంప్రదాయ వృత్తిలోకైనా, కులవృత్తిలోకైనా, ఏదైనా ప్రయోజనం వుంటే, అభివృద్ధి చెందిన కులాల వారు వస్తారు. ఉదాహరణకు ఫిషరీమెన్ వున్నారు. రొయ్యల వల్ల మంచి లాభం వుంటే, అందరం బోట్స్ కొని సముద్రం మీదికి పోతాము. దురదృష్టం ఏమంటే ఈ వృత్తుల వల్ల పెద్దగా ప్రయోజనం లేదు. మనం వీరిని ప్రోటెక్ట్ చేయాలి. వారిని ఆదుకోవాలి. ఆర్థికంగా దెబ్బతింటున్న వీరికి పెనులుబాటు కలిగించాలి. కానీ వీరిని సరికివేసి కార్యక్రమం చేస్తున్నారు. ఎంతసేపు కంప్యూటర్ పెట్టామని, విమానం టెక్నెట్ల ధరలు తగ్గాయని, సెల్ ఫోన్స్ ధరలు తగ్గాయని, రేస్ కోర్స్ పెడుతున్నామని, అందులో కార్ల పందాలు పెట్టుకోవచ్చని, గోల్డ్ క్లబ్ పెడుతున్నామని, ఇంటర్నేషనల్ ఎయిర్పోర్ట్ పెడతామని చెబుతున్నారు. ఇవన్నీ ఎవరికి సంబంధించినవి? రాష్ట్రానికి సంబంధించిన రెండు శాతం ప్రజలకు సంబంధించినవని ముఖ్యమంత్రి, పెద్దలు చెబుతున్నారు. వీటివల్ల అంతర్జాతీయంగా వ్యాపారం పెరుగుతుంది. కరెక్ట్ . వీరిని - బడుగు, బలహీన వర్గాలను - బ్రతికించుకునే కార్యక్రమం మన దగ్గర లేదా? మిమ్ములను నమ్మే కదా వారు వోటు వేశారు. యన్టీ రామారావు గారు చేనేత కార్మిక కుటుంబంలో పున్నట్లుగా యాక్ట్ చేశారు. తమ సమస్యలను ఆయన గుర్తించినట్లుగా భావించి, అంతవరకు కాంగ్రెస్కు వోటు వేస్తూ వచ్చిన చేనేత కార్మికులు యన్. టి. రామారావుకు ఓటు వేశారు. చేనేత సంఘాలకు సంబంధించి మీరు ఒక చట్టం తెచ్చారు. సంఘ సభ్యత్వం రు. 200 పెట్టారు. ధనవంతులు కొనుక్కొని వెళ్లిపోయారు. చేనేత కార్మికుల పరిస్థితి దయనీయంగా వుంది. తమిళనాడులో కేటాయించిన నిధంగా ఈ రాష్ట్రంలో కూడా చేనేత కార్మికుల కోసం రు. 90 కోట్ల, రు. 100 కోట్ల కేటాయించండి. అందులో తప్పులేదు. ఇంత అప్పు తెస్తున్నప్పుడు, యింత రెవిన్యూ పున్నప్పుడు వీరి కోసం రు. 100 కోట్లు కేటాయించడం తప్పు కాదని మేము భావిస్తున్నాము. వీరికొరకు బడ్జెట్లో రు. 100 కోట్లు కేటాయించడమే కాకుండా కేంద్ర పథకాలను యథాతథంగా అమలుపర్చడానికి చర్యలు తీసుకోవలసిందిగా కోరుతున్నాము. ఎక్కడైనా, ఎవరైనా చేనేత కార్మికులు చనిపోతే అది ఆకలి చావు కాదని దబాయించడానికి మీరు ప్రయత్నిస్తున్నారు తప్ప వాస్తవాలను తెలుసుకోవడానికి ప్రయత్నించడం లేదని మనవి చేస్తున్నాను. మీలో ఒక దయనీయ పరిస్థితి వుంది. మీ మాట ముఖ్యమంత్రి విశ్వశించరు. ఆయనవల్ల మీకు పూర్తి విశ్వాసం వుంది. ఆరకంగా విశ్వాసం వుండడంలో తప్పులేదు. కానీ గ్యాస్ వల్ల గ్రౌండ్ లెవెల్ రియాలిటీస్ డెసిషన్ తీసుకునే ఏక వ్యక్తికి చేరడం లేదనేది నా అభిప్రాయం . ఈ సందర్భంగా మా చిన్న తనంలో మా నాయిన గారు చెప్పిన ఒక కథ జ్ఞాపకం వస్తోంది. కథ సారాంశం ఏమంటే అనగనగా ఒక రాజు . ఆ రాజుగారి పేరు నిరంకుశ చండ శాసనుడు. ఆయన కొలువులో ఆయన ఎంతగానో ప్రేమించిన గుర్రం జబ్బుచేసి పడుకుండి పోయింది. మహామంత్రి అది చూశారు. గుర్రం జబ్బుతో వుందని రాజవైద్యుని పిలిపించారు. వైద్యం చేయండని చెప్పారు. ఎందరు వైద్యం చేసినా ఆ గుర్రం పరిస్థితి మెరుగు కానందున , నిరంకుశ చండశాసన మహారాజుకు కోపం వచ్చి “ గుర్రం చనిపోయిందని చెప్పిన వారికి శిరచ్ఛేదం చేస్తాను” అని చెప్పారు. మొదట నిరంకుశ చండ శాసనుడు. వారు ఆర్డర్ వేశారు. గుర్రం ఆరోగ్యం మెరుగుకావడంకోసం ఎన్ని ప్రయత్నాలు చేసినా , గుర్రం చనిపోయింది. ఈ వార్త రాజుగారికి ఎవరు చెబితే వారి పీక ఎగిరిపోతుంది. అందుకని ఎవరూ చెప్పకుండా కూర్చున్నారట. ఒకరోజు మంత్రిగారు సాహసం చేసి రాజుగారి దగ్గరకు వెళ్లారట. ఎంతకూ ఈ వార్త చెప్పరు. రాజు అడిగారు “ ఏమి మంత్రిగారూ, గుర్రం సంగతి ఏమిటి” అని. మంత్రిగారు “ అట్లాగే వుంది ” అన్నారు. గడ్డి తింటుందా అంటే ‘లేదు’ అన్నారు. కళ్లతో చూస్తున్నదా అంటే ‘ లేదు’ అన్నారు. ఊపిరి

తీస్తుందా అంటే, ఊపిరి తీయడం లేదని అన్నారు. రాజుగారు “ చనిపోయే వుంటుందయ్యా” అన్నారు. అంతే అయి వుంటుంది మహారాజా, తమరే తేల్చి చెప్పారు అని మంత్రిగారు అన్నారు. నిర్ణయాలు అన్నీ అయిపోయే దాకా మీరు చెప్పకపోతే గ్రౌండ్ రియాలిటీస్ ముఖ్యమంత్రికి చెప్పకపోతే , ఆయన నిరంకుశంగా నిర్ణయాలు తీసుకుంటున్నారు. ఉదాహరణకు జన్మభూమికి రు. 1900 కోట్లు ఖర్చుపెట్టారు. ముఖ్యమంత్రి ఎలక్ట్రానిక్ మీడియా ముందు కూర్చోని నిధుల దుర్వినియోగం జరిగినట్లుగా చెప్పారు. కానీ ప్రయోజనం ఏమిటి? అప్పటికే రు. 1900 కోట్లు మింగేశారు. నీరు-మీరు కూడా దాదాపు యిదే. దానికి రు. 1600 కోట్లు ఖర్చు చేశారు. ఇందులో కూడా నిధుల దుర్వినియోగం జరిగిందని అంటారు. గ్రౌండ్ రియాలిటీస్ మీరు చెబుతారా, లేదా? రాజుల కాలం చెల్లిపోయింది. గ్రౌండ్ లెవెల్లో గుర్తించిన సమస్యలకు సంబంధించి మీరు ముఖ్యమంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకువెళ్లాలి. కానీ ఆయనకు చెప్పే ధైర్యం మీకు లేదు. ఆయన గమనించే దాకా వెయిట్ చేయాలి. ఈ పద్ధతి ప్రజలకు ప్రమాదకరంగా పరిణమిస్తుంది. ప్రాక్టికల్గా సాధ్యమయ్యే విషయాల మీద, పరిస్థితుల మీద దృష్టి సారించని పరిస్థితి వచ్చింది. దాన్ని రెక్టిఫై చేయాలి. ధైర్యంగా ముఖ్యమంత్రికి చెప్పి ప్రయత్నం చేయండి. మేము చెప్పినా ఆయన ఎట్లాగూ వినరు. రాజకీయం అంటారు. ప్రత్యేకించి ప్రతిపక్షం రాజకీయం చేయడానికే వుంది. రాజకీయం చేయడానికే వచ్చాము. ఈ ఊర్లో వున్న చార్మినార్ బ్యాంక్ దినాలా తీస్తే , దినాలాకు పూర్తి కారణం ప్రభుత్వ అజమాయిషీ లేకపోవడం అవుతే , ఆ బ్యాంక్లో డబ్బు దాచుకున్న ఒక కస్టమర్ ఏమంటారంటే “ సరే, పాలకకవక్షం అజమాయిషీ చేయనందువల్లకోట్ల రూపాయల డబ్బు తగలబడింది. మేము చేతులు కాలచుకున్నాము. అపోజిషన్ ఏమి చేస్తోంది” అని ఎలక్ట్రానిక్ మీడియా ముందు అడుగుతాడు. మీకు ఎంత బాధ్యత వుందో మాకు అంతే బాధ్యత వుంది. మా సలహాలను పెడచెవిస పెట్టకండి. ప్రజలు గమనిస్తున్నారు.

(కాంగ్రెస్ పార్టీ సభ్యుల నుండి హర్షధ్వనాలు)

ప్రజలు మేము ఏమి చేస్తున్నామో, మీరు ఏమి చేస్తున్నారో చూస్తున్నారు. మేము చెప్పే విషయాలు పట్టించుకోండి. గ్రౌండ్ రియాలిటీస్ ఎప్పటికప్పుడు ముఖ్యమంత్రికి చెప్పండి. ఈనాడు గ్రౌండ్ లెవెల్ రియాలిటీస్కు, మీరు తీసుకునే కార్యక్రమాలకు పొంతనలేకుండా పోయింది. అధ్యక్షా, ఒక ఉదాహరణ చెబుతాను. శ్రీకాకుళానికి ముఖ్యమంత్రి గత అక్టోబర్లో వచ్చారు. పార్టీ అధ్యక్షుడు, ముఖ్యమంత్రి కూడా ఆయనే కనుక ఒక బహిరంగసభను ప్లాన్ చేసుకున్నారు. దానికి మహిళా సదస్సు అనే పేరు పెట్టారు. అందుకోసం అప్పు చేసి సంపాదించిన నిధుల నుండి రు. 25 లక్షలు ఖర్చు చేశారు. జిల్లా వ్యాప్తంగావున్న మహిళలను లారీలలో తీసుకురావడానికి, వాళ్ళ బుర్రల మీద టోపీలు పెట్టడానికి, తోరణాలు కట్టడానికి, ఫాంప్లేట్స్ కొరకు, భోజనాలకు, డయాస్ కోసం రు. 5 లక్షలు, పచ్చ చీరలకు, ఈ రకంగా ఖర్చు చేశారు. ఇంత ఖర్చు పెట్టి ముఖ్యమంత్రి ఏమి చెప్పారంటే, ఆయన మొదట చెప్పింది కాంగ్రెస్ పార్టీకి ఓటు వేయవద్దని. మరొకటి ఏమంటే గతంలో గ్యాస్ కనెక్షన్స్ యిచ్చి మహిళల ఓటు వేయించుకున్నాననే ధీమా వుంది. ఈసారి సెల్ఫోన్స్ యిచ్చి స్వయం సహాయక సంఘాలు, డ్వాక్రా గ్రూప్స్ ఓటు పొందగలననే ధీమా వారిది. భార్యాభర్తలిద్దరు కష్టపడితే తప్ప పిల్లలకు నోటికి ముద్ద అందించలేని పరిస్థితులు వారివి. వారికి సెల్ఫోన్ యిస్తామని ముఖ్యమంత్రి చెప్పినట్లుగా శ్రీకాకుళం జిల్లాకు సంబంధించి ఎలక్ట్రానిక్ మీడియాలో, ప్రింట్ మీడియాలో వచ్చింది మహిళలకు సెల్ఫోన్స్ యిచ్చే విషయం . ఇది కూడా చేయగలరు మీరు. కానీ వారి జీవనస్థితిగతులు మెరుగుపడడానికి ఏవిధంగాను దోహదపడని సెల్ఫోన్స్ యిస్తే మహిళలు క్షమిస్తారా? వారికి ఒకవైపు పాయిన్ క్రిందకు బియ్యం గింజలు లేవు. పాయిన్ క్రిందికి పిడకలు లేవు. గ్యాస్ కొనలేక పిడకలకు మారారు. అటువంటిది ప్రతి నెల వెయ్యి రూపాయలు సెల్ఫోన్కు వారు కట్టగలరా? నెలకు వెయ్యి రూపాయలు కట్టి ఆ పాయిన్ దగ్గర వండే అమ్మ మరొక పాయిన్ దగ్గర వండే అమ్మకు ఫోన్ చేసి మాట్లాడగలదా? ఆ పరిస్థితి సెల్ఫ్ హెల్ప్ గ్రూప్స్కు డ్వాక్రా మహిళలకు వుందా? అమాయకంగా మాట్లాడుతున్న విషయం ముఖ్యమంత్రిగారికి తెలియదా? ఏ ప్రయోజనం కోసం ముఖ్యమంత్రి ఈవిధంగా చేస్తున్నారు? వారిని ఆర్థికంగా అభివృద్ధి చేయడానికి, చైతన్యపరచడానికి తెచ్చిన డబ్బును ఈ విధంగా దుర్వినియోగం చేసే కార్యక్రమం చేస్తున్నారు.

ఆయన ఈనాడు మహిళా చైతన్యం తీసుకొని రావడం లేదు. ఆయన ఈనాడు తెలుగుదేశం సభలు పెట్టుకొని, అందులో కాంగ్రెస్‌కు వ్యతిరేక ప్రచారం చేస్తున్నారు. దాని కోసం తెచ్చిన నిధులను తగలబెడుతున్నాడు. ఆ విధంగా మహిళలకు ఏ మాత్రం ప్రయోజనం, అవసరం లేనటువంటి ఇటువంటి మాటలు చెపుతున్నారు. నాకు తెలుసు మళ్ళీ ఎన్నికలు వస్తున్నాయి, ఒకవేళ సెల్ ఫోన్లు కాకపోతే, బీరువాలు కొనేసి ఇచ్చేస్తామని మీరు ఏదో ఒకటి చెపుతారు . ఇది ధర్మం కాదు. వేలాది, కోట్లాది రూపాయలు తెచ్చిన తరువాత, ప్రాక్టికల్ గా ఏమి జరుగుతున్నదో మీరు చెప్పలేరా? ఈ మాట చెప్పండి సెల్ ఫోన్లు తప్పండి అని. నాలుగు లక్షల సంఘాల్లో 80 వేల సంఘాలకు ఇంతవరకు ఏలాంటి ఆర్థిక సహాయం అందలేదు. కాబట్టి అందించే కార్యక్రమం మీరు చేయండి అని మీరు మీ ముఖ్యమంత్రికి చెప్పలేరా? ఆ మాట చెపితే మీకేమవుతుంది? దయచేసి ఇటువంటి అవాస్తవ పరిస్థితులను మీరు ఎప్పటికప్పుడు చక్కదిద్దుకోవాలి. వన్ మాన్ షో నడుస్తున్నది. రీజనల్ పార్టీల్లో ఒక వ్యక్తి మీదే నడుస్తుంది. అనేక రాష్ట్రాల్లో చూస్తున్నాం . కాని మాది నేషనల్ పార్టీ . నాకంటే ముందు మాట్లాడిన వారు చెప్పారు మీ దాంట్లో ముఖ్యమంత్రి ఎవరో తెలియదు, మీ లీడర్ ఎవరో మీకే తెలియదు అని. తప్పకుండా నేషనల్ పార్టీల్లో అటువంటి పరిస్థితి ఉంటుంది. నేనేమి కాదనడం లేదు. అయితే ఇంత నిరంకుశంగా పరిపాలించే రీజనల్ పార్టీలాంటిది కాదు మాది . కాంగ్రెస్ పార్టీ జాతీయపార్టీ. చరిత్రలోకి ఎక్కిన పార్టీ . నా ముందు మాట్లాడిన వ్యక్తుల గురించి నేను ఇది చెపుతున్నాను. కాంగ్రెస్ పార్టీలో అంతర్గత ప్రజాస్వామ్యం ఉంటుంది. ఒకరినొకరు ప్రశ్నించుకునే అవకాశం ఉంటుంది ఇందులో . మా లీడరు తప్పు చేస్తే లీడర్ ను ప్రశ్నించే అవకాశం ఇందులో ఉంది. మా లీడర్ నిర్ణయం వల్ల నష్టం జరిగితే దానిని అవగాహన చేసుకొని మరింత సవరించుకోవడానికి సూచనలు ఇచ్చే వీలుంటుంది ఇందులో . అట్లాగే మా ముఖ్యమంత్రి ఒక చట్టాన్ని కాని, ఒక నిర్ణయాన్ని కూడా తీసుకొని, అది ప్రజలకు కఠినంగా అనిపించివుడు ఇది ప్రజలకు ప్రయోజనకారం కాదు, దీని వల్ల ప్రజలకు నష్టం అని లెజిస్లేచర్ పార్టీ , మంత్రివర్గ సభ్యులు , శాసనసభ్యులు చెప్పే అవకాశం తప్పకుండా ఉంటుంది. దాని వల్ల పార్టీ నష్టపోతే నష్టపోవచ్చు. నష్టపోయిన సందర్భాలు కూడా ఉన్నాయి. కాని అటువంటి నిరంకుశ చట్టం తీసుకొని వచ్చి, ప్రజల ఆస్థులను దోచుకొనే ఏ నిర్ణయం మీరు చేసినా ప్రజలు భరించలేనటువంటి కఠిన చట్టాలు తెచ్చినా, కిక్కురమనుకుండా మీరు ఊరుకుంటే అది ప్రజలకు నష్టం కాదా ? ప్రజల ఆస్తి దోపిడికి గురవుతుంటే అది ప్రజలకు ప్రయోజనకారా ? మాలో ఉన్న స్వేచ్ఛ వల్ల ప్రజలకు ప్రయోజనకారిగా ఉంటే చాలు, పార్టీ నష్టపోయినా పరవాలేదు అనుకొంటాం . అయితే, మీరు అవలంభిస్తున్న నిరంకుశ విధానాల వల్ల ప్రజలకు నష్టం జరుగుతున్నది. ప్రజల ఆస్థులకు సంబంధించి మీరు కఠినమైన చట్టాలు తెచ్చారు. దాని వల్ల ప్రజలకు నష్టం జరిగింది. కాబట్టి మీరు చెపుతున్నటువంటి డిస్ టిస్ట్ ప్రజలకు ప్రమాదకారి అయింది. ప్రజలకు నష్టదాయకం అయింది. మీరు మాది ఇన్ డిస్ టిస్ట్ అంటున్నారు. మాలో ఉన్న స్వేచ్ఛను మీరు ఇన్ డిస్ టిస్ట్ అంటున్నారు. అయితే దాని వల్ల ప్రజలకు నష్టం లేదు. ఈనాడు నేషనల్ పార్టీ అయిన కాంగ్రెస్ లో మాలో మేము చెప్పుకోవడం, మాలో ఏదైనా లోపాలున్నట్లయితే, వాటిని సవరించుకోనే సాంప్రదాయం మాలో ఉంది. కాంగ్రెస్ పార్టీ అధికారంలో ఉన్నప్పుడు కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు చేసిన నిర్ణయాలను వారు ఖండించిన సందర్భాలున్నాయి. మీరు అంటున్నారు మీరు సిగ్గుపడరా అని. ఎందుకు సిగ్గుపడాలి? ప్రజలకు ప్రభుత్వం తీసుకున్న నిర్ణయం వల్ల నష్టం జరిగితే , ఆ నిర్ణయాన్ని వ్యతిరేకించే సాంప్రదాయం, స్వేచ్ఛ మాకు ఉంది. ఆ నిర్ణయం తప్పు అని చెప్పే విధానం ఉంది. అంచేత మేము గర్వ పడుతున్నాం . అంచేత ఆ పద్ధతిని ఇక ముందు కూడా కొనసాగిస్తాం . తప్పకుండా ప్రజలకు నష్టం జరగకుండా చూస్తాం .అయితే ప్రజలకు కష్టం, నష్టం కల్గించే ఏ నిర్ణయాలు మీ ప్రభుత్వం తీసుకున్నా, వెనుక బెంచీల నుండి చప్పట్లు కొట్టి, శాసనసభ్యులుగా, మంత్రులుగా అంతటితో మా బాధ్యత తీరుపోతుందని అనుకోవడం పొరపాటు. అదే డిస్ టిస్ట్ అనుకొని, దాని వల్ల ప్రజలకు మేలు కలుగుతుందని అనుకోవడం పొరపాటు. మా సాంప్రదాయాల్ని మేము గౌరవిస్తాం . మా

సాంప్రదాయాల వల్ల ప్రజలకు ప్రయోజనం ఉంది, కాబట్టి మేము దానిని కంటిన్యూ చేస్తాం, అందుకు మేము గర్వపడుతున్నామని కూడా ఈ సందర్భంగా మనవి చేస్తున్నాను.....

శ్రీ టి. సీతారామ్(ఆముదాలవలస) : అధ్యక్షా, ఇక్కడ ఒక విషయాన్ని మీకు మనవి చేస్తున్నాను. సరే బడ్జెట్ మీద వారు మాట్లాడుతూ మరికొన్ని విషయాలు మాట్లాడారు. ప్రజాస్వామ్య విలువల గురించి, పార్టీ సిద్ధాంతాల గురించి, అంతర్గత ప్రజాస్వామ్యం గురించి మాట్లాడారు. ఓకే... వాళ్ల కీమలాటలకు, వాళ్ల కుమ్ములాటలకు , వాళ్ల యొక్క వర్గ పోరుకు అంతర్గత ప్రజాస్వామ్యం అని ముద్దు పేరు పెట్టుకొని పిలుచుకుంటే మాకేమి అభ్యంతరం లేదు. మీరు ఆ బిడ్డను ఎత్తుకోండి, ముద్దు పెట్టుకోండి, లాలించుకోండి అభ్యంతరేమి లేదు. కాకపోతే, మీరు ప్రజలకు నష్టం జరగలేదంటున్నారు. ఖచ్చితంగా ప్రజలకు నష్టం జరిగింది. దాని వల్ల ఖచ్చితంగా నష్టం జరిగి తీరుతుంది. ఈనాడు ప్రజలు స్వేచ్ఛగా ఒక రాజకీయ పక్షాన్ని అధికారంలోకి తీసుకొని వచ్చిన తరువాత స్థిరమైన, సుస్థిరమైనటువంటి ప్రభుత్వాన్ని అందిస్తామనే నమ్మకాన్ని ప్రజలకు కల్పించవలసిన అవసరం ఈనాడు ఆ రాజకీయ పార్టీ మీద ఉంది. మీరు ఈవేళ బాధ్యతారాహిత్యంతో ఒకరినొకరు కొట్టుకొని, ఒకరినొకరు తిట్టుకుని, ఒకటవ కృష్ణుడు, రెండవ కృష్ణుడు, మూడవ కృష్ణుడు అంటూ ఆఖరకు కురుక్షేత్రంలో ఎవరు ఉంటారో తెలియని పరిస్థితుల్లో ఉంటే, ప్రజలకు ఏ విధంగా లాభం కలుగుతుంది ? ముఖ్యమంత్రిలను దించడానికి రాష్ట్రంలో అస్థిరత్వం సృష్టించి, మతకలహాలు సృష్టించి, ఒకరి సింహాసనం కొరకు మరొకరు పోటీ పడే నేపథ్యంలో రాష్ట్రంలో రక్తపుటేర్లను పారించిన మీరు ప్రజలకు ఏ విధంగా ప్రయోజనకారి కాగలరు ? కనీసం తినడానికి తిండి, తాగడానికి పాలు, మజ్జిగ ఆఖరకు మంచినీరు కూడా తెచ్చుకోలేని భయంకర పరిస్థితులు ఎందుకు వచ్చాయి అనాడు అధ్యక్షా ? ఒక ముఖ్యమంత్రిని దించడానికి మీ రాజకీయ పార్టీలో మీరు కొట్టుకోవడం, కుమ్ములాడుకోవడం మీ తాలూకు విభేదాలకు అంతర్గత ప్రజాస్వామ్యం అని పేరుపెట్టుకోవడం శోచనీయం . ఒక రాజకీయ పార్టీకి డిసీప్లినీ చాల అవసరం . మా సిద్ధాంతాన్ని మీరు నియంత్రిత్వం అనుకోండి, నిరంకుశత్వం అనుకోండి కాని మా పార్టీకి క్రమశిక్షణ ఉంది. మా రాజకీయ విలువలు మాకు ఉన్నాయి. మా నాయకుడుకు మేము కట్టుబడి ఉంటాం . ఆయన తీసుకున్న నిర్ణయం ఏదైనా మేము దానిని శిరోధార్యంగా భావిస్తూ ముందుకు వెళ్తాం . మనం ప్రజాస్వామ్యంలో ఉన్నాం . కాబట్టి ప్రజల ముందుకు మీ నిధానాలతో మీరు వెళ్లండి, మా నిధానాలతో మేము వెళ్తాం . ఆ తరువాత మా నాయకుడు తీసుకున్న నిర్ణయానికి మేము కట్టుబడి ఉండి జనం మధ్యలోకి వెళ్తాం . ఉభయులకు తీర్పు చెప్పవలసింది ప్రజలు . ఆ తీర్పుకు మేము కట్టుబడి ఉంటాం . అంతే కాని, సాక్షాత్తు ప్రధానమంత్రిని వేదిక మీద పెట్టుకుని, చెప్పులు విసురుకునే సంస్కృతి, క్రమశిక్షణారాహిత్యం మా పార్టీలో లేదు. ఈ రోజు కూడా చెపుతున్నాం, మా నాయకుడు తీసుకున్న నిర్ణయాలకు మేము కట్టుబడి ఉంటాం . మేము ఈ రోజు కూడా ప్రజాహిత్యమైన నిర్ణయాలను తీసుకొంటూ ముందుకు వెళ్తున్నాం . ఖచ్చితంగా మళ్ళీ సంవత్సరన్నర లోపల ఎన్నికలకు వెళ్లబోతున్నాం, మీ నిర్ణయాలు మీరు చెప్పండి, మా నిర్ణయాలు మేము చెప్పుతాం, ఖచ్చితంగా మళ్ళీ ఇక్కడకు వస్తాం అని ఈ సందర్భంగా మనవి చేస్తున్నాను. మా ప్రసాదరావుగారి మీద నాకు చాల నమ్మకం ఉండేది. ఇందాక యక్ష ప్రశ్నలు గురించి కథ చెప్పారు. యక్షుడు 79 ప్రశ్నలు వేశాడని చెప్పారు. దానికి ఇంకొక ప్రశ్న కూడా జోడిస్తున్నాను. యమధర్మరాజు, ధర్మరాజుని అడిగాడంట --సులువైనది ఏమిటంటే, సలహాలు చెప్పడమే అని చెప్పాడంట. కాబట్టి ఆ విధంగా ధర్మాన ప్రసాదరావు సలహాలు బాగానే చెపుతారు. కాని ఈవేళ మీ అందరికీ మనవి చేస్తున్నాను, ఆయన ఈనాడు కథలు చెపుతున్నారు. చందమామ, బాలమిత్ర, జోక్స్ ఆఫ్ జోక్స్, భట్టి విక్రమార్క వంటి పుస్తకాలను వారిని కొని తెచ్చి పెట్టుకోమని, చెపుతున్నాను. ఎందుకంటే, నువ్వు అక్కడే ఉంటావు కాబట్టి, ఈ కథల్ని మళ్ళీ నువ్వు చెప్పవలసిన అవసరం ఉంటుంది. వారిని బాగా ప్రిపేర్ అయి రమ్మని మీ ద్వారా వారికి సూచిస్తున్నాను.

శ్రీ ధర్మాన ప్రసాదరావు : అధ్యక్షా, మా జిల్లాలో డ్వాక్రా సంఘాలున్నాయి. అందులో దేవదుల అనే గ్రామంలో ఉన్న సంఘం బాగా పనిచేస్తూ, బ్యాంక్ నుండి భారీగా తీసుకున్న లోన్స్ ను టంచన్ గా తిరిగి బ్యాంకుకు కట్టేస్తున్నాయి. ఒకసారి రాష్ట్ర స్థాయి అధికారులు సంఘాలు ఏ విధంగా పనిచేస్తున్నాయో పరిశీలించడానికి వచ్చినపుడు, వాళ్లను ఆ గ్రామానికి తీసుకొని వెళ్లి, ఆ

సంఘ సభ్యులతో ఇంటరాక్షన్ పెట్టారు. ఆ సంఘ పనితీరు చూసిన తరువాత ఆ అధికారులు, ఏమ్మా మీ సంఘం బాగా పనిచేస్తున్నది ఏమిటి విషయం అని అధికారులు అడిగితే, ముసి ముసిగా నవ్వుకుంటూ, మహిళా సభ్యులందరూ వెళ్లిపోయారు. అయితే అందరి మధ్య చెప్పరు కదా అని ఒక అధికారి ప్రక్కకు వెళ్లి ఒకామెను పిలిచి అడిగారు, ఏమ్మా భారీ మొత్తంలో అప్పు తీసుకున్నారు, అయితే దానిని టంచన్ గా కట్టేస్తున్నారు, ఏమిటి కారణం అని అడిగితే, “బెల్ట్ షాపులు నడుపుకుంటున్నాం సార్ ” , అందుకోసం ఆదాయం బాగానే వస్తున్నదని కొంత మంది మహిళా సంఘ సభ్యులు చెప్పారు

సా.5.10

(అంతరాయం)

ఒక గౌ. సభ్యుడు: మేము మాట్లాడిన విషయం ఏమిటంటే, ఈనాడు సాక్షాత్తు సభానాయకులు మాట్లాడేరు. ఈ రాష్ట్రంలో ఉండే మహిళలు యాజిటేట్ చేస్తున్నారు, దేశంలో ఉండే మహిళలకు ఆదర్శప్రాయులయ్యారని. వారు కోరిన విధంగా అప్పుడు అధికారంలో ఉన్న మా కాంగ్రెసు పార్టీ గుర్తించి, వారి ఆత్మగౌరవం ప్రకారం మద్యాన్ని నిషేధిస్తామని చెప్పడం లేదని వారు ఆనాడు అన్నారు. ఇటువంటి ప్రశ్నలకు నేను చాలా ఆశ్చర్యపోయాను. ఆయన మాట్లాడిన ఫోర్సు, తీరు చుశాక.

(బ్రెజర్ బెంచీల వైపు మహిళా సభ్యుల నుంచి అంతరాయం)

డా.(శ్రీమతి) ఎన్. అరుణ :- చాలా అన్యాయమైన మాట అన్నారు. మహిళల ఆత్మగౌరవం దెబ్బతినేలా మాట్లాడేరు. ఇది చాలా అన్యాయం. మహిళలకు పెద్ద పీట వెయ్యాలని ఒక మంచి ఉద్దేశంతో ఎక్కడా లేని విధంగా డ్వాక్రా ఉద్యమాన్ని పైకి తీసుకువస్తే, సారాయి అమ్ముకునే విధంగా వారు మాట్లాడేరు. ఆయనకుందేమో ఆ వ్యాపారం. చిన్న చిన్న వ్యాపారాలు చేసుకునే ఆడవారిని పైకి తీసుకువచ్చి, వారు ముందుకు వెళ్లాలనే ఉద్దేశంతో ఎంతో కష్టంగా డ్వాక్రా ఉద్యమాన్ని తీసుకువెడుతూ వుంటే జనాభాలో నగం ఉన్న మహిళలను ఈ విధంగా కించపరచే విధంగా మాట్లాడేరు. వాళ్లు తలదించుకునేలా మాట్లాడేరు. మహిళలు వారిని ఓడగొట్టి అక్కడ కూర్చోబెట్టారు. అది తెలియకుండా పిచ్చి మాటలు మాట్లాడుతున్నారు. It is very objectionable. మహిళలకు పెద్ద పీట వేసి, వారికి ఏమీ తెలియకపోయినా ‘రండి, మీరూ నేర్చుకోండి’ అని ప్రోత్సహిస్తూవుంటే, మద్యం అమ్ముకునే మాట మాట్లాడతారా? ఇలా మాట్లాడే వారు దేశాన్ని భ్రష్టు పట్టించారు. ఈ రాష్ట్రాన్ని ముందుకు నడిపించ వలసిన వారు ఈ విధంగా అబ్జెక్షనబుల్ గా మాట్లాడటం మేము ఒప్పుకోము.

(అంతరాయం)

శ్రీమతి బి. శోభనాగిరెడ్డి :- అధ్యక్షా, ఈ రోజు ప్రసాదరావు గారు రాష్ట్రంలోని మహిళలను అవమానపరిచే విధంగా మాట్లాడేరు. రాష్ట్ర జనాభాలో నగ భాగం పైగా ఉన్న వారి ఓట్లతో గెలిచి ఇక్కడ కూర్చుని మహిళలను ఈ విధంగా అవమానపరిచే పద్ధతి మంచిది కాదు. వారెంతో ఆత్మ విశ్వాసంతో నమ్మకంతో పైకి వస్తున్నారు. ఇటువంటి మహిళలను బ్రాందీ షాపుతో లింకు పెట్టి తీవ్రంగా అవమానపరిచారు. ఈ సభకు ఆయన క్షమాపణ చెప్పాల్సిన అవసరం ఉంది.

(తెలుగుదేశం పార్టీకి చెందిన మహిళా సభ్యులందరూ తమ తమ స్థానాలలో లేచి నిలబడ్డారు. ధర్మాన ప్రసాదరావు గారు క్షమాపణ చెప్పాలని అందరూ డిమాండు చేశారు)

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ :- స్లీజ్ కూర్చోండి. స్లీజ్ కోఆపరేట్.

శ్రీ ధర్మాన ప్రసాదరావు :- అధ్యక్షా, నేను చెప్పిన మాటలు గౌరవ మహిళా శాసనసభ్యులు వినలేదు. ఎవరైతే సమాజంలో తమ ఆర్థిక పరిస్థితులు మెరుగుపరచుకుని బ్రతకాలని మనం అన్ని పథకాలనూ అమలు చేస్తున్నామో అటువంటి రాష్ట్ర ప్రభుత్వమే గ్రామాలలో బెల్ట్ షాపులు పెట్టి, బ్రాందీలు అమ్మితే, మద్య నిషేధం చేసిన మహిళలే ఈ బ్రాందీ షాపు పెట్టి అవసరం ఈ ప్రభుత్వం తీసుకువచ్చిందని ఈ సభ దృష్టికి తెచ్చాను. దయచేసి నేను కోరేది, ప్రభుత్వానికి బుద్ధి చెప్పండి. వారు ఇక్కడ కూర్చున్నప్పుడు ఒక మాట చెప్పారు. కాంగ్రెసు పార్టీ అధికారంలో ఉన్నప్పుడు ఈ రాష్ట్రంలో ఉన్న మహిళలు అమోఘమైన ఉద్యమం చేస్తున్నారు. వారీ దేశానికి ఆదర్శమన్నారు. మరి దానికి భిన్నంగా జరుగుతున్న పరిస్థితికి ముఖ్యమంత్రి గారిని నిలదీయండి. ముఖ్యంగా మహిళల ఆత్మగౌరవాన్ని విశ్వాసాన్ని దెబ్బ తీసిన ముఖ్యమంత్రి గారికి బుద్ధి చెప్పేలా ప్రయత్నం చేయమని కోరుతున్నాను. నేను సభ దృష్టికి తెచ్చిన విషయం ప్రభుత్వానికి సంబంధించింది. మహిళల పట్ల అవమానకరంగా మళ్ళీ మద్యపానం తీసుకువచ్చింది. ఇందుకు ప్రభుత్వం క్షమాపణ చెప్పాల్సిన అవసరం ఉంది.

(బ్రెజర్ బెంచీల నుంచి మహిళా శాసనసభ్యులు ముందుకు వచ్చి నిలబడ్డారు.)

ప్రభుత్వం ఇందుకు చెంపలు వేసుకునే అవసరం ఉంది. ఈ సందర్భంగా నేను సభ్యులందరినీ కోరుతున్నాను. ఈనాడైనా ముఖ్యమంత్రి బ్రాందీ, బీరు అమ్మకాల మీద వచ్చే ఆదాయం మీద ఆధారపడే పరిస్థితిని ఇప్పటికైనా మానుకోవాలని కోరుతున్నాను. ఈ రాష్ట్రంలో 6 వేల బ్రాందీ షాపులు రాష్ట్రంలో ఉన్నాయి.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ :- అందరూ వినండి. మీరు చెప్పేదానికి ఆయన చెప్పారు. స్లీజ్ కోఆవరేట్.

(శ్రీమతి శోభ హైమవతీదేవి, శ్రీమతి బి. శోభనాగిరెడ్డి, శ్రీమతి ఎ. శారదాంబ స్పీకరు పోడియం వద్దకు వెళ్లి గట్టిగా తమ అభ్యంతరాన్ని తెలియజేశారు.)

(అంతరాయం)

స్పీజ్ ఆయనను చెప్పనివ్వండి. ఆయనను మాట్లాడనివ్వండి.

శ్రీ ధర్మాన ప్రసాదరావు :- అధ్యక్షా, సభను ఆర్డరులో పెట్టండి. ఈవేళ ఒక్క విషయం చెప్పదలచుకున్నాను. ఈ రాష్ట్రంలో 1993-94లో జాతికి గర్వకారణమైన మహిళల బీవన పరిస్థితులను దిగజార్చి, ఆరోగ్యాన్ని పాడుచేసే మద్యం మీద నిషేధం విధించమని రాష్ట్రవ్యాప్తంగా వారు ఉద్యమించారు. ఈ సందర్భంగా ఇక్కడ కూర్చున్న సభ్యులు దానిని జ్ఞాపకం చేసుకోవాలని కోరుతున్నాను.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ :- మినిస్టరు గారు మాట్లాడుతున్నారు వినండి. అందరూ మాట్లాడితే ఎట్లా వినబడుతుంది?

శ్రీ వై. రామకృష్ణుడు :- అధ్యక్షా, ధర్మాన ప్రసాదరావు గారు మాట్లాడుతూ మహిళలను ఉద్దేశించి ఒక రిఫరెన్సు చేశారు. అది కూడా బ్యాడ్ రిఫరెన్స్. అలా చేసినప్పుడు ఈ హౌసులో ఉన్న మహిళలు ఆయన క్షమాపణ చెప్పాలని యాజిటేట్ చేస్తున్నారు. ప్రసాదరావు గారు కంటిన్యూ చేయడానికి అభ్యంతరం లేదు. కాని ఎందుకు యాజిటేషన్ చేస్తున్నారో వారు గమనించి క్షమాపణ చెప్పాల్సిన బాధ్యత ఆయన మీద ఉంది. చెప్పిన తర్వాత మాట్లాడమనండి.

సా 5 . 20

శ్రీ కె విద్యాధర రావు : అధ్యక్షా, పొన్నాల లక్ష్మయ్యగారు ఎం దుకు ఎగ్జియిట్ అవుతున్నారు ? ఉదయం నేను ఒక మాట అన్నాను . వెంకటేశ్వర రావుగారు మాట్లాడుతుంటే, మీకు చట్టం తెలియదు కూర్చోండి అన్నాను . దానికి అపాలజీ చెప్పాలన్న పెద్దమనిషి ఈనాడు స్త్రీజాతిని కించపరిచే విధంగా సారాతో పోల్చి చెబితే అపాలజీ చెప్పకుండా సమర్థిస్తున్నారు అంటే కాంగ్రెస్ శాసనసభ్యుల సంస్కృతికి ఇది నిదర్శనం . కాంగ్రెస్ పార్టీ సిద్ధాంతాలకు నిదర్శనం . మహిళలను అవమానపరిచి, వారిని ఎన్నో సంవత్సరాలుగా కాలరాయబట్టే ఆ మహిళాలోకం తిరుగుబాటుచేసి తెలుగుదేశం పార్టీకి మద్దతు ఇచ్చి బ్రతికింది అనే విషయం ఇప్పుడయినా గుర్తించాలి . ఇప్పుడయినా సరే ధర్మాన ప్రసాదరావుగారు క్షమాపణ చెప్పాలని కోరుతున్నాను .

శ్రీ పొన్నాల లక్ష్మయ్య : గౌరవ మంత్రిగారు నా పేరుతీసుకున్నారు అధ్యక్షా . గౌరవ లెజిస్లేటివ్ ఎఫయిర్స్ మినిస్టరుగారికి ఈ సభను సవ్యంగా నడిపించవలసిన బాధ్యత ఉంది . నియమనిబంధనల ప్రకారం నడిపించాలి . మొదట ఈ సలహా ఇచ్చే ముందు క్షమాపణ చెప్పాలని డిమాండ్ చేసే లెజిస్లేటివ్ ఎఫయిర్స్ మంత్రిగారు రికార్డు చూస్తే, స్త్రీలను అవమానపరిచే విధంగా ఉంటే వేరే విషయం . రాష్ట్రంలో ఒక డ్వాక్రా గ్రూపు ఫలానా కార్యక్రమం చేస్తున్నారు అని చెప్పినందున ఈ విధంగా అల్లరి చేయడం, సభను పక్కదారి పట్టించడం మంచిది కాదని తెలియజేస్తున్నాను . ఇది మంచిది కాదు . లెజిస్లేటివ్ ఎఫయిర్స్ మినిస్టరుగారు అర్థసత్యం చెబుతున్నారు . ఇది మంచిది కాదని చెబుతున్నాను .

శ్రీ నోముల నర్సింహయ్య : అధ్యక్షా, నేను తమరిద్వారా సభలో వున్న గౌరవ సోదరీమణులను , బయట చూస్తున్న అందరినీ కూడా మనం ఒకసారి గమనించవలసిన అవసరం ఉంది . లెజిస్లేటివ్ ఎఫయిర్స్ మినిస్టరుగారు ఒక మాట అన్నారు . ఎవరు మాట్లాడినా సరే ప్రత్యేకించి మనోభావాలు దెబ్బ తినకుండా ఉండాలని అవసరం ఉంది . వారు డైరెక్టు స్పీచ్ కాకుండా ఈ రకంగా చెప్పారు అన్నారు . రికార్డు పరిశీలించి, తప్పు అనుకుంటే తీసివేయండి .

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ : వారు చెప్పాలి కదా ?

శ్రీ నోముల నర్సింహయ్య : వారు చెప్పారు అని చెబుతున్నారు . తమకు మనవిచేసేది, గౌరవ సభ్యులు అధికార పార్టీ నుండి విప్లు, మంత్రులు వారిని ఈ విధంగా పైకి తోలడం అది సభా సంప్రదాయమా ? తప్పు జరిగితే తప్పుకుండా దానిని కాదనకుండా అందరం వినాల్సిందే . ఎవరో తప్పు చేశారని అంటే , మనోభావాలు అంటే , మాకు లేరండి మహిళలు . మహిళలకు మేము జవాబుదారీ కాదు అన్నట్లా ? మహిళల కోసం మాట్లాడడంలేదా ? కొంతమంది విప్లు, మంత్రులు ఈ రకంగా రెచ్చగొట్టి వెల్లోకి వారిని పంపడం మంచిది కాదు . ప్రతిపక్షాలుగా వెల్లోకి పోవడం మాకే బాధాకరంగా ఉంది . అధికారపక్షం నుండి వెల్లోక పంపడం ఏమిటి ? రికార్డు చూడండి, తప్పు ఉంటే మాట్లాడుదాము .

శ్రీ కాగిత వెంకట రావు : అధ్యక్షా, నర్సింహయ్యగారు ఒక పార్టీకి లీడర్ . ఆయన మంత్రులు రెచ్చగొడుతున్నారు అని మాట్లాడడం, వారు చెప్పేటప్పుడు సామరస్యంగా ఇన్యూను చెప్పాల్సింది పోయి, మంత్రులు రెచ్చగొడుతున్నారు, విప్లు రెచ్చగొడుతున్నారు అని చెప్పడం ఇది హైలీ అబ్జక్షనబుల్ ఈ విషయంలో నర్సింహయ్యగారు క్షమాపణ చెప్పాలని కోరుతున్నాను . అక్కడవైపు నుండి ధర్మాన ప్రసాద రావుగారు మహిళను కించపరిచే విధంగా మాట్లాడినదానికి మహిళలు లేచి అపాలజీ చెప్పాలంటే, దానికి కోర్ట్ చేసేవిధంగా మాట్లాడాలి గానీ, రెచ్చగొట్టేవిధంగా ఇన్యూ డైవర్ట్ చేస్తుంటే, ముందు ఆయనను క్షమాపణ చెప్పమనండి .

శ్రీ నోముల సర్పింహయ్య : అధ్యక్షా, నేను చెప్పండి ఉదయం నుండి ఆర్థిక శాఖ మంత్రిగారు బడ్జెట్ కు సంబంధించి, కేటాయింపులకు సంబంధించి ప్రజలకు వస్తున్న ఇబ్బందుల గురించి మాట్లాడుతున్నాము . గవర్నరుగారి ప్రసంగానికి ధన్యవాదాలు చెప్పిరోజు ఇదేవిధంగా జరిగింది . దయచేసి కూర్చోమని చెప్పండి . కూర్చుంటే ఎవరికి ఏ మేరకు లోపాలు ఉన్నా మాట్లాడుదాము . ఎవరి ఆత్మాభిమానం ఇబ్బంది పడాల్సిన అవసరం లేదు . ఎవరికి ఏ రకంగా జరగాల్సిన అవసరం లేదు . సంప్రదాయాలను పాటిద్దాము . మహిళలు మా సోదరీమణులు, వారి ఆత్మాభిమానం దెబ్బతినడం ఎవరి ఉద్దేశ్యం కాదు . మహిళలను కించపరిచే ఉద్దేశ్యం ఎవరికి ఉన్నా సహించం . ఇక్కడ మహిళలు ఉన్నారు, అక్కడ మహిళలు ఉన్నారు . అందుకని ఆలోచించవచ్చు . మొన్న గవర్నరుగారి ప్రసంగం ధన్యవాదాల రోజు ఏమీ జరిగిందో ఇప్పుడు కూడా అదే జరుగుతున్నది . కావాలని చేస్తున్నట్లు కనిపిస్తుంది అని చెప్పాము . దానికి సర్పింహయ్యగారు ఎట్లా మాట్లాడారు అని విప్లు చెప్పి వద్దతా అండి ఇది ఇది సభ్యతా ? ఒక విప్ చేయాల్సిన వనండీ ఇది ?

శ్రీ కడియం శ్రీహరి : అధ్యక్షా, ధర్మాన ప్రసాదరావుగారు బడ్జెట్ మీద చాలా విషయాలు చక్కగా మాట్లాడుతున్నారు . ప్రతిపక్షం పార్టీ నుండి మాట్లాడుతున్న వ్యక్తులు తప్పుకుండా బడ్జెట్ ను విమర్శించినా దానికి ఎవరికీ అభ్యంతరం లేదు . మేము హార్డ్ అయితే మేము కూడా లేచి రెస్పాండ్ అవుతున్నాము . ఏదోరకంగా సమాధానం చెబుతున్నాము . దానికి కూడా ఏమీ అభ్యంతరం లేదు . ఆయన కంపేరిజన్ బాగాలేదు . దయచేసి డ్వాక్రా సంఘాల ద్వారా ఆంధ్రప్రదేశ్ లో మహిళలు చైతన్యవంతులు అవుతున్నారు . పేదకుటుంబాలకు సంబంధించిన మహిళలు కూలీలు చేసుకుని బ్రతికే వారు రోజుకు ఒక్క రూపాయి కూడబెట్టుకుని గృహోపసరాలకు సంబంధించిన ఆర్థిక పరిస్థితి పరిష్కరించుకునే స్థాయికి వచ్చారు . ఆత్మవిశ్వాసం వచ్చింది, చైతన్యం వచ్చింది, ఆర్థిక స్వాతంత్ర్యం కూడా కొంతవరకు వారికి వచ్చింది అనే విషయం గమనించాలి . దానికి రాష్ట్రవ్యాప్తంగా రు 14 వందల కోట్ల కార్పస్ ఫండ్ తో ఏ నేషనలైజ్డ్ బ్యాంకులో ఎంత ఉందో నాకు తెలియదు గానీ , ఈ కార్పస్ ఫండ్ చాలా పెద్ద ఎమోంట్ . మన రాష్ట్రంలో ఉన్నన్ని డ్వాక్రా సంఘాలు ఎక్కడా లేవు . దానికి ప్రధాన కారణం రాష్ట్రప్రభుత్వం డ్వాక్రా సంఘాలకు ఇచ్చిన ఆర్థిక సహకారం, ప్రోత్సాహం . ఈ యాక్టివిటీని మరింత ప్రోత్సహించే విధంగా మన సంభాషణ ఉండాలి గానీ అలా కాకుండా అవగాహన లేకుండా బెల్ట్ షాపులు నడుపుతున్నాము అని వారి యాక్టివిటీని కించపరిచేవిధంగా ప్రసాదరావుగారు మాట్లాడడం భావ్యం కాదు . భేషజాలకు పోకుండా సభ చక్కగా నడవాలి అంటే దయచేసి విత్ డ్రా చేసుకుంటే, మహిళల మనోభావాలు తప్పుకుండా ఎక్కడో కొంత హర్షయి పుంటాయి . ఎవరో తప్పు చేసినంత మాత్రాన బెల్ట్ షాపుల ద్వారా లబ్ధి పొందుతున్నారు అనే మాట లెర్నెడ్ కొలీగ్ ప్రసాదరావుగారు అనడం, ఆయన అవగాహన ఉన్న వ్యక్తి అని అనుకుంటున్నాము . అవగాహన లేని వ్యక్తి అయితే ఏమీ చేయలేము . దీనిని స్పార్టింగ్ తీసుకుని మీరు ఉపయోగించిన పదాలను విత్ డ్రా చేసు కుంటే హుందాగా ఉంటుంది . మహిళలకు గౌరవంగా ఉంటుంది . వెంటనే ప్రసాదరావుగారు విత్ డ్రా చేసుకోవాలి . మహిళల ఆత్మగౌరవం కించపరిచే విధంగా మీ వ్యాఖ్య ఉంది . అది వెంటనే విత్ డ్రా చేసుకోవాలని కోరుతున్నాను .

SRI K.R. SURESH REDDY: I am requesting all the Members. అధ్యక్షా, మహిళలు అంతా దయచేసి తప్పుగా అర్థం చేసుకున్నారు అనే విధంగా అర్థం అవుతున్నది . My humble request is kindly let them take their seats.
సా.5.30

వారి ఉద్దేశ్యం కూడా మీరు అర్థం చేసుకోండి. వారు చెప్పిన విషయం ఏమిటో ముందర అర్థం చేసుకోండి. ఐ యాం అప్సీలింగ్. వారి ఉద్దేశ్యం ఏమిటంటే, ఈ రాష్ట్రంలో మహిళలు ప్రోహిబిషన్ కోసం చేపట్టిన పవిత్రమైన ఉద్యమాన్ని

(బ్రెజరీ బెంచెస్ చే తీవ్ర అంతరాయం)

మిస్టర్ డెవ్యూటీ స్పీకర్ : అసలు వారు చెప్పేదేమిటో వినకుండా మీరు మధ్యలో మాట్లాడితే ఎట్లా ?

శ్రీ కె.ఆర్.సురేష్ రెడ్డి : నా మిత్రుడు ధర్మాన ప్రసాదరావు గారు చాలా క్లియర్ గా చెప్పారు. ఈ రోజు, జరిగిన ఒక ఇన్ సెడెంట్ ను వారు కోర్ట్ చేసారు. డ్వాక్రా గ్రూప్స్ అన్నీ బాగా నడుస్తున్నాయని మినిస్టర్ గారు చెప్పారు. డ్వాక్రా గ్రూప్స్ అన్నీ ఈ రాష్ట్రంలో మంత్రిగారు చెప్పిన విధంగా, అంత చక్కగా నడవడంలేదు, ఏదో కొన్ని చోట్ల నడిచినా, వారు ఏ విధంగా రీ-పే చేసుకున్నారు అనే సంఘటన, అక్కడ వున్న డ్వాక్రా గ్రూప్స్ వారు చెప్పిన విషయాలను మాత్రమే ఈ సభలో చెప్పారు. హి వజ్ వెరీ స్పెసిఫిక్ ఆల్సో. ఏ చోట జరిగింది, ఏ గ్రూప్ లో జరిగింది, అది కూడా పేరుతోనూ చెప్పారు. దానిని మీరు డైవర్ట్ చేసి వారిని క్షమాపణ చెప్పాలని అనడం సరి కాదు. ఈ రాష్ట్రంలో అనేక వేల మంది అంగన్ వాడీ వర్కర్ల పైన లాఠీ ఛార్జ్ జరిపినపుడు ఆ పరిస్థితులను మనం చూడలేదా ? పవిత్రమైన ప్రొహిబిషన్ యాజిటేషన్ జరిగినపుడు పరిస్థితులను మనం చూడలేదా ?

(బ్రెజరీ బెంచెస్ చే తిరిగి అంతరాయం)

మిస్టర్ డెవ్యూటీ స్పీకర్ : సమయాంతరం అవుతోంది, ముందు వారిని మాట్లాడనివ్వండి.

శ్రీ ధర్మాన ప్రసాదరావు : మధ్యం వారి ఆర్థిక పరిస్థితులను నాశనం చేస్తున్నది, సమాజంలో మద్యపానం చేస్తున్న కుటుంబాలు అగౌరవానికి గురవుతున్నాయని, ఈ రాష్ట్రంలో వున్న మహిళలందరూ మద్యపాన నిషేధోద్యమాన్ని తీసుకొచ్చారు. ఈనాటి ముఖ్యమంత్రి గారు ఆనాడు ఇటువైపు అపోజిషన్ లో కూర్చున్నప్పుడు చెప్పారు. “ఈ రాష్ట్రంలో మహిళలు దేశంలో వుండే మహిళలకు ఆదర్శంగా మద్యాన్ని నిషేధించమని కోరుతున్నారు. ఇది పేదల యొక్క ఆరోగ్యాన్ని నాశనం చేస్తోంది, ఇది పేదల యొక్క ఆర్థిక పరిస్థితిని దిగజారుస్తోంది, సామాజికంగా ”

(బ్రెజరీ బెంచెస్ నుంచి తీవ్ర అంతరాయం)

నా అభిప్రాయాన్ని వినమనండి సార్, అది విన్న తరువాత తెలుస్తుంది ఎవరి మీద నిరశన తెలియజేయాలో.

(తిరిగి అంతరాయం)

అధ్యక్షా, సోదరీమణులంతా నా మాట వింటే వారికి విషయం అర్థమవుతుంది. కొద్దిసేపు నా ప్రసంగం వినాలని కోరుతున్నాను. ఆనాడు ఈ రాష్ట్ర మహిళల కోరిక మేరకు కోట్ల విజయ భాస్కర రెడ్డి గారు పార్లియంట్ గా

(బ్రెజరీ బెంచెస్ నుంచి తీవ్ర అంతరాయం)

శ్రీ కడియం శ్రీహరి : అధ్యక్షా, మహిళలు మద్యానికి వ్యతిరేకంగా పోరాటం చేసారు. అది ఒక సామాజిక ఉద్యమంగా వచ్చింది. కాని ఆ సామాజిక ఉద్యమాన్ని గురించి, అసలు విషయాన్ని ప్రక్కన పెట్టి, ఉపన్యాసం చెబుతున్నారు.

(శ్రీ ధర్మాన ప్రసాదరావు చే తీవ్ర అంతరాయం)

అవునయ్యా, సారా వ్యాపారాలు చేసే వారు మద్యనిషేధాన్ని గురించి మాట్లాడడం ఏమిటి ? దెయ్యాలు వేదాలు వల్లించినట్లుగా వుంది. మీకు ఆ అర్హత లేదు. నువ్వు సారా వ్యాపారివి. ముందు మీరు మహిళలకు క్షమాపణ చెప్పండి. మీరు మహిళల యొక్క ఆత్మ గౌరవాన్ని కించపరిచేలా, డ్వాక్రా గ్రూప్స్ వారి ఆత్మ గౌరవాన్ని కించపరిచేలా మాట్లాడారు. మీరు ముందర మహిళలకు క్షమాపణ చెప్పండి.

సారా వ్యాపారుల నుంచి నీతులు నేర్చుకోవలసిన అవసరం మాకు లేదు. వీరి నీతులు మాకు అవసరం లేదు. అధ్యక్షా, వెంటనే క్షమాపణ చెప్పించండి, లేకపోతే ఆయన ఉపన్యాసాన్ని ఆపించండి.

డా. వై.ఎస్.రాజశేఖర రెడ్డి : గౌరవ మంత్రిగారు శ్రీహరి రావు గారు మాట్లాడుతూ,

శ్రీ కడియం శ్రీహరి : నా పేరు శ్రీహరి రావు కాదు, శ్రీహరి.

డా. వై.ఎస్.రాజశేఖర రెడ్డి : సరే, శ్రీహరి గారు మాట్లాడుతూ మా సభ్యులు ధర్మాన ప్రసాదరావు గారు సారా వ్యాపారం చేసుకుంటున్నారు, అటువంటి ఆయన సారా వ్యాపారాన్ని గురించి విమర్శించడం ఏమిటి అనే పద్ధతిలో మాట్లాడారు. అధ్యక్షా,

శ్రీమతి కె.పుష్పలీల : మీరు ముందర మీ సభ్యునిచేత క్షమాపణ చెప్పించండి.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ : మీరు ముందర ఆయనని మాట్లాడనివ్వండి.

శ్రీ కడియం శ్రీహరి : అధ్యక్షా, రాష్ట్రంలో మద్య నిషేధానికి ముందర ధర్మాన ప్రసాదరావు గారు చేసే వ్యాపారం ఏమిటి? ఒక వైపున సారా వ్యాపారాన్ని చేసుకుంటూ, మద్య నిషేధాన్ని గురించి మాట్లాడడం ఏమిటి? ఆయన మాట్లాడిన దాంట్లో మహిళల ఆత్మ గౌరవాన్ని కించపరిచేలా వ్యాఖ్యలు వున్నాయి. వాటిని ముందర విత్ డ్రా చేసుకోమనండి. ఆ విధంగా చేసుకోకుండా ఈ రాద్ధాంతం ఏమిటి ? ఆయనకు మహిళల మీద, డ్వాక్రా గ్రూప్స్ మీదా గౌరవం వుంటే ఆ వదాలను విత్ డ్రా చేసుకోమనండి, మహిళలకు క్షమాపణ చెప్పించమని మనవి చేస్తున్నాను.

డా. వై.ఎస్.రాజశేఖర రెడ్డి : అధ్యక్షా, శ్రీహరి గారేమో ధర్మాన ప్రసాదరావు గారు క్షమాపణ చెప్పాలని అంటున్నారు.

(తిరిగి అంతరాయం)

ప్రసాదరావు గారు మొత్తం ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లో వున్న మహిళా లోకాన్ని విమర్శించారు, ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లో మొత్తం మహిళా లోకాన్ని గురించి అమర్యాదపూర్వకంగా మాట్లాడారు, ఆంధ్ర ప్రదేశ్ మహిళలంతా బెట్టో షాప్స్ రన్ చేసుకుంటున్నట్లుగా అర్థం వచ్చేటట్లుగా మాట్లాడారని శ్రీహరి గారి ఉవాచ. దయచేసి హౌజ్ ను ఎడ్జర్స్ చేసి రికార్డ్స్ తెప్పించి పరిశీలించండి, మేము కూడా వస్తాము రికార్డ్స్ చూడడానికి. ఆయన అంతకు ముందు మాట్లాడుతూ, ఆంధ్ర రాష్ట్ర మహిళలంతా ఉవ్వెత్తున ఒక ఉద్యమంలా లేచి ఈ రాష్ట్రంలో సంపూర్ణ మద్యపాన నిషేధం కావాలని ఈ రాష్ట్రంలో

(బ్రెజిల్ బెంచెస్ నుంచి తీవ్ర అంతరాయం)

మొత్తం భారత దేశానికే మార్గదర్శకమైన విధంగా ఈ రాష్ట్రంలో మహిళలు వ్యవహరించారు, వారు వ్యవహరించిన మేరకు ఆ రోజున విజయభాస్కర రెడ్డి గారు సంపూర్ణ మద్యపాన నిషేధం కాదు, కనీసం ఐ.ఎం.ఎఫ్.ఎల్. ని నిషేధించాలని సారాను నిషేధించడం జరిగింది. దాని తరువాత వచ్చిన తెలుగుదేశం పార్టీ సంపూర్ణ మద్యపాన నిషేధాన్ని అమలు చేస్తామనే వాగ్దానంతో అధికారంలోకి వచ్చింది. ఎన్నికలు అవుతూనే రామారావు గారు ముఖ్యమంత్రిగా మొట్టమొదటి సంతకం కూడా అదే చేసారు. తరువాత ముఖ్యమంత్రిగా వచ్చిన చంద్రబాబు నాయుడు గారు సంపూర్ణ మద్యపాన నిషేధం కాదు, పరిపూర్ణ మద్యనిషేధాన్ని అమలు పరుస్తానని అన్నారు. తరువాత హెల్త్ పర్మిట్స్ అన్నారు. ఆ హెల్త్ పర్మిట్స్ తీసివేసారా లేదా అనే విషయం ఇప్పటికీ కూడా అందరికీ తెలుసు. మొత్తం మహిళలు అడిగిన ఆలోచనా విధానాన్ని

శ్రీ వై.రామకృష్ణుడు : సర్, పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్

(కాంగ్రెస్ సభ్యులచే తీవ్ర అంతరాయం)

సా.5.40

(కాంగ్రెస్ పార్టీ శాసనసభ్యులు తమ తమ స్థానాలలో నిలబడి మాట్లాడసాగారు)

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్: మినిస్టర్ గారు అడిగినప్పుడు వారికి ఇవ్వాలి కదా?

శ్రీ వై. రామకృష్ణుడు: ఏ పొలిటికల్ పార్టీ అయినప్పటికీ....

(అంతరాయం)

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్: ఒక మాట వినండి. మీరందరూ మాట్లాడితే నేనేమీ మాట్లాడలేను. లెజిస్లేటివ్ అఫైర్స్ మినిస్టర్ ఎప్పుడయినా ఇంటర్ఫియర్ కావచ్చు. వారు మాట్లాడాలని లేచినప్పుడు వారికి అవకాశం ఇవ్వాలి. అందులో తప్పేమీ లేదు కదా? మీకు మాట్లాడడానికి ఎన్నోసార్లు అవకాశం ఇచ్చాము. అది కూడా తప్పు అంటే ఎలా? ఈ సభను ఎలా నడపాలి. వారు లేచినప్పుడు వారికి అవకాశం ఇవ్వకపోతే ఎలా? లెజిస్లేటివ్ అఫైర్స్ మినిస్టర్ గారూ మాట్లాడండి.

శ్రీ వై. రామకృష్ణుడు: నేను అనుకున్నదేమంటే ధర్మాన ప్రసాదరావుగారు మహిళలను అవమానపరచే విధంగా మాట్లాడిన తరువాత క్షమాపణ చెప్పమని ఇంత మంది అడుగుతున్నాకూడా వారు క్షమాపణ చెప్పడం కాదు కదా, దాని గురించి పాశ్చాత్య పడడం కూడా లేదు. ఇంతలో రాజశేఖరరెడ్డిగారు లేచారు. నేను ఏమనుకున్నానంటే, వారు చాలా హుందాగా వారి సభ్యులు మాట్లాడిన విధానాన్ని ఖండిస్తారని వారి పార్టీ తరపున క్షమాపణ చెబుతున్నారని భావించాను. కానీ అలా కాకుండా, ఇంకా రెచ్చగొట్టే విధంగా అవమానపరచేవిధంగా, మహిళలను కించపరచే విధంగా, కాంగ్రెస్ లెజిస్లేచర్ పార్టీ వారు మాట్లాడడం సహించరాని విషయం. వారు ఎవరు మాట్లాడినా మాకు అభ్యంతరం లేదు. రాజశేఖరరెడ్డిగారుకానీ, ఇంకొకరుకానీ ఎవరు మాట్లాడినా అభ్యంతరం లేదు. కానీ మొదట ఏదయితే ధర్మాన ప్రసాదరావు అసభ్య పదజాలం వాడారో మహిళలను ఉద్దేశించి మాట్లాడిన మాటలకు ధర్మాన ప్రసాదరావు క్షమాపణ చెప్పాలి. లేకపోతే కాంగ్రెస్ లెజిస్లేచర్ పార్టీ తరపున రాజశేఖరరెడ్డిగారు

క్షమాపణ చెప్పాలి. అప్పుడే వారికి మాట్లాడడానికి అనుమతి ఇవ్వాలి. మహిళల ఆజిటేషన్ జరుగుతున్నప్పుడు ఎవరంటే వారు మాట్లాడడం కాదు. I request Rajasekhara Reddy Garu to apologize to the House and let us continue the debate.

డా. వై.ఎస్. రాజశేఖరరెడ్డి: లెజిస్లేటివ్ అఫైర్స్ మినిస్టర్ గారు నేను మాట్లాడుతున్నప్పుడు పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ అని లేచారని పర్మిషన్ వారికి ఇచ్చామన్నారు. ఇప్పుడు లెజిస్లేటివ్ అఫైర్స్ మినిస్టర్ మాట్లాడుతున్నప్పుడు పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ అని అసోజిషన్ పార్టీ లీడర్ మాట్లాడుతున్నప్పుడు, లెజిస్లేటివ్ అఫైర్స్ మినిస్టర్ పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ అడిగినప్పుడు పర్మిషన్ ఇవ్వాలన్నారు. ఆయన ఇది పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ అని ఏమనుకుంటారు.

SRI Y. RAMAKRISHNUDU: He wants to know what is my point of order. I will let him know. ఇప్పుడు ప్రాసీడింగ్స్ జరుగుతోంది. పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ అంటే ఎక్కడయినా డీనియేషన్ ఉన్నప్పుడు every member has got a right to raise point of order. ఇక్కడ ఒక సంధర్భం జరుగుతోంది. ఒక మెంబర్ అసభ్య పదజాలంతో ఒక మహిళా కమ్యూనిటీ రెఫర్ చేశారు. దాని వల్ల మహిళలందరూ ఆజిటేషన్ చేస్తున్నారు. క్షమాపణ చెప్పమని డిమాండ్ జరుగుతోంది. మధ్యలో లేచి ఇంకొక ఉపోద్ఘాతం మొదలుపెడితే ఎలా? It is no point of order. What right he has got to continue the debate? First let him apologize to the House. Then he can continue the debate. This is my point of order.

డా. వై.ఎస్. రాజశేఖరరెడ్డి: ఇది ఏ మేరకు పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్. ఇది పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ అవునా, కాదా? అసోజిషన్ పార్టీ లీడర్ మాట్లాడుతున్నప్పుడు ఇంటర్ఫియర్ అవ్వాలా, వద్దా? తీర్పు తమరే ఇవ్వండి. నాకు అభ్యంతరం లేదు. లెజిస్లేటివ్ అఫైర్స్ మినిస్టర్ మాటిమాటికి ధర్మాన ప్రసాదరావు అసభ్య పదజాలం వాడారని అంటున్నారు. ధర్మాన ప్రసాదరావు అసభ్య పదజాలం వాడ లేదు. I take strong objection for it. He has referred to a very very specific incident. ఆ స్పెసిఫిక్ ఇన్స్టెన్స్ నిజం అవునా, కాదా, కావాలంటే let the House come to a unanimous decision. We will have an enquiry into it. ఆయన చెప్పిన స్పెసిఫిక్ ఇన్స్టెన్స్ జరిగిఉండకపోతే ఏ విధమయిన అభ్యంతరం లేదు. ఒక్కసారి కాదు, వంద సార్లు క్షమాపణ చెబుతారు. ఆయన ఒకే మ్యాటర్ ఆఫ్ ఫాక్ట్ ఇంతకుముందే చెప్పారు. చాలా చాలా విషయాలు మనకు తెలియని విషయాలు తెలుసుకోవాలన్నారు. సమకాలీన సాంఘిక వ్యవస్థ ఏ విధంగా ఉందనే విషయం చాలా పద్ధతిగా కరెక్ట్ గా చెబుతూ ఉంటే దానిని అసభ్య పదజాలమని మాటిమాటికి అనడం చాలా తప్పు. నేను సోదరీమణులను, నా తోటి మహిళా శాసనసభ్యులందరిని సవినయంగా అడుగుతున్నాను. ఈ రోజు ఒక స్పెసిఫిక్ ఇన్సిడెంట్ ప్రసాదరావుగారు అంటే వారికి ఇంత బాధగా ఉంది. వీరందరూ ఈ హాజ్ లో కూర్చున్నప్పుడే తోటి మహిళలయిన అంగన్ వాడీ వర్కర్స్ ని ఇక్కడికి చాలా దగ్గరలో కేవలం ఒక కి.మీ దూరంలో నీళ్ల ఫిరంగులతో కాల్పించిన రోజు వీరికి మహిళలు అంటే ఏ మాత్రం అవమానంగా కనబడలేదా? సాటి మహిళలను గుర్రాలతో తొక్కించిన రోజు ఏ విధంగానూ వారికి బాధ కలగలేదా? దుశ్కాశన పర్వం ఈ ప్రభుత్వం చూపించింది. ఆ రోజు వారికి సంబంధించి ఏ కొంచెమూ బాధ కలగలేదా? ఈ రోజు ఒక స్పెసిఫిక్ ఇన్స్టెన్స్ ని ఆయన కోల్ చేశారు. దాని గురించి వెంటనే ఎంక్వయిరీ చేయిద్దాము. ఆ ఎంక్వయిరీలో నిజం అని తేలితే, అటువంటి ఫాక్ట్స్ ఉన్నాయని తేలితే, ఆ ఎంక్వయిరీలో ప్రసాదరావుగారు చెప్పింది తప్పుంటే ఒక్కసారి కాదు, వంద సార్లు క్షమాపణ చెబుతారు. అందులో ఎటువంటి అభ్యంతరం లేదు. ఈ ఎంక్వయిరీ కూడా శ్రీమతి పుష్పలీలగారు, పుమెన్ వెల్ఫేర్ కమిటీ చైర్మన్ తో వారి ఆధ్వర్యంలో చేయించండి. అందులో యునానిమస్ గా ఎంక్వయిరీలో ప్రసాదరావుగారు చెప్పింది అనాస్తవమయితే ఎటువంటి తీర్మానానికయిన సిద్ధంగా ఉన్నాము.

శ్రీ పి. అశోక గజపతిరాజు: చట్ట సభను సరిగ్గా నడపడం మనందరి భాద్యత. ఒక్కరిది కాదు. ధర్మాన ప్రసాదరావుగారు ఒకమాట అన్నారు. ఆ మాటపై చెబుతాము. ఆ మాట చెబుతాము. ఏదీ దాచే పని లేదు. ఆ మాటపై మహిళా శాసన సభ్యులు నొప్పి కలిగి స్పందించారు.

సా.5.50

తరువాత గౌరవ సభ్యులు కొందరు మాట్లాడారు. గౌరవ సురేష్ రెడ్డి గారు మాట్లాడారు. మళ్ళీ మహిళల బాధని మరింత పెంచుతూ మాట్లాడారు. హౌజ్ లో రభస జరుగుతుంటే, గౌరవ ప్రతిపక్షనాయకులు లేచి..... he rubbed the salt in the wounds. ఇది జరిగిన విషయం. ఎంత బాధ్యతా రహితమో అర్థమౌతోంది. మీరు అధికార పక్షంలో ఉన్నారు కాబట్టి, మీ బాధ్యత ఈ శాసనసభను నడపడం, మేము డిక్షనరీ లో ఉన్న అన్ని పదజాలాలు వాడతామని, బాధ్యతా రాహిత్యంతో ప్రవర్తిస్తామని, మీరు మేము చెప్పిందంతా మెచ్చుకోవాల్సి ఉంది. ఎందుకంటే మీరు అధికారంలోకి వచ్చారు, కనుక మేము (కాంగ్రెస్) ఏమి చెప్పినా మోసే బాధ్యత మీదని ... they are telling. This is a fantastic principle about democracy. ఎంత వరకు వెళ్లిపోతాము. ఒకనొక సందర్భంలో, ముఖ్యమంత్రి గారు ఈసభలో అందరి ముందు క్షమాపణ చెప్పారు. మహిళా లోకానికి క్షమాపణ చెప్పతూ మీరు రెచ్చగొడుతున్నారు, ప్రతిపక్ష నాయకులు కుండ బద్దలు కొట్టినట్లు నిర్భయంగా చెప్పారు. దానిని, ఇంకో రకంగా తీసుకు వచ్చి సిట్యుయేషన్ డైవర్ట్ చేయడానికి ప్రయత్నం చేశారు. ఆ క్రమంలో శాసనసభా వ్యవహారాల మంత్రి గారు లేచి పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ లేవనెత్తారు. What is the point of order అంటున్నారు. When the House is not in order, when the rules are not being followed and when the Constitution being violated... do they not think that Point of Order is not involved in it ? కాన్సిట్యూషన్ ఇంకా మాట్లాడితే అక్కరలేదని అన్నారు. ఆ అటిట్యూడ్ దేవుడికి తెలియాలి. ఇక్కడ మాట్లాడడం పొరపాటు. There is no point of order చెప్పడం what is it ? Sir we are part of this House. Temperament is the hallmark of Parliamentary Democracy. We should not take the House to ransom. Sir, this is a sad day. My submission to you is this.

(అంతరాయం)

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ :- మీరంతా సహకరిస్తే హౌజ్ ఆర్డర్ లో ఉంటుంది. దయచేసి కూర్చోండి. గౌరవ సభ్యులు సహకరించాలి.

శ్రీ ధర్మాన ప్రసాదరావు :- అధ్యక్షా, ఈ రాష్ట్రంలో 1984వ సంవత్సరంలో మద్యపాన నిషేధాన్ని అమలు చేయాలని పెద్ద ఉద్యమం జరిగింది. రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా మహిళలు నిర్వహించిన పాత్రను శాసనసభ ప్రశంసించింది. దేశంలో ఉన్న అన్ని మహిళా సంఘాలు సహకరించాయి. దేశంలోని ఇతర మహిళలకు ఈ రాష్ట్ర మహిళలు ఆదర్శమని ఆనాడు ఉద్యమాన్ని ప్రశంసించాము.

(అంతరాయం)

నేను ఏమి మాట్లాడానో వారికి అర్థం కాలేదు. ఈ రాష్ట్రంలో మహిళలు జరిపిన ఉద్యమాలు దేశానికి ఆదర్శం అన్నాను. ఈనాడు ఒక 'డ్రాప్' గ్రూపు చేత మీరు బెల్ట్ షాప్స్ పెట్టి బ్రాండ్ షాపులు పెట్టి బ్రాండ్ అమ్మించే స్థితికి దిగజారారే దీనికి నేను అభ్యంతరం తెలియజేస్తున్నాను. ఇంత ఆదర్శవంతమైన మహిళలను ప్రశంసించాల్సింది పోయి, ఏ దిశవైపుకి ఈ మహిళలను తీసుకు వెళ్లారు. ఆనాటి ఉద్యమ స్ఫూర్తి ఎటువైపుకు వెళుతోంది. దేశంలో ఈనాడు మనం ఇస్తున్న సందేశం ఏమిటి? ఈ రాష్ట్రంలో మద్యపానంపై వచ్చిన ఆదాయంతో రాష్ట్ర ప్రభుత్వాన్ని నడపాలని ప్రభుత్వం ప్రయత్నం జరుపుతోంది. ఇది చాలా భయంకరమైన విషయం. ఈ మద్యపానం వల్ల సామాజికంగా, ఆర్థికంగా అన్ని కుటుంబాలు.....

(అంతరాయం)

మిస్టర్ డెవ్యూటీ స్పీకర్ :- ఎవరేమి మాట్లాడుతున్నారో అర్థం కావడం లేదు.

శ్రీ జి.బుచ్చయ్య చౌదరి :- అధ్యక్షా, గౌరవ ప్రసాదరావు గారు బడ్జెటుపై మాట్లాడుతూ, అనేక విషయాలు చెబుతున్నారు. ఈ సందర్భంలో మహిళా సంఘాలకు సంబంధించి యావత్ ప్రపంచం కూడా ఆంధ్ర ప్రదేశ్‌లో మహిళా పొదుపు సంఘాల పనితీరుని మెచ్చుకొంటూ.....

(అంతరాయం)

కొన్ని లక్షల మంది మహిళలు గడవదాటి, ఈ రోజు బయటకు వచ్చి, తమ కాళ్ళపై తాము నిలబడి, స్టాజీపు చేసుకొంటూ ప్రభుత్వం ఇచ్చిన సహకారంతో ఆర్థిక స్వావలంబన సాధించుకొంటున్నారు. ఇప్పటికి వారి అపగాహనా రాహిత్యం ఎట్లా ఉందో చెప్పడమే నా ఉద్దేశ్యం. అటువంటి మహిళలు తమ కాళ్ళపై తాము నిలబడుతున్నారో వారిని కించపరిచే విధంగా.... సంఘంలో ఎన్నో తప్పులు జరుగుతుండవచ్చు. అక్కడక్కడ ఎవరో కొంత మంది తప్పుల్ని తీసుకొని మొత్తం మహిళలంతా సారా వ్యాపారంగా చేస్తున్నారని చెప్పి విధానం సరైంది కాదు. బాధ్యత గల శాసనసభ్యుడు మహిళల పట్ల ఆ విధంగా మాట్లాడితే మహిళా లోకం తమని (సభ్యుని) తిప్పి, తిప్పి నియోజకవర్గం నుండి బయటకు గెంటే పరిస్థితి తెచ్చుకోవద్దు. దయచేసి మహిళా లోకానికి అపాలజీ చెప్పండి. మహిళలను ప్రోత్సహించండి. ఒక బేసిక్ స్ట్రాటజీక్ విధానానికి రూపకల్పన జరిపి, ప్రపంచానికి ఆదర్శంగా పెట్టుకొన్నారు. మహిళలను కించపరచడం సరైంది కాదు. ప్రపంచానికి ఆంధ్ర ప్రదేశ్ రాష్ట్రం ఆదర్శం కావాలి.

మిస్టర్ డెవ్యూటీ స్పీకర్ :- ధర్మాన ప్రసాదరావు గారు మీరేదైనా ఇబ్బంది కరమైన మాట అని ఉంటే దాన్ని విత్‌డ్రా చేసుకొంటారా? లేదా. లేకపోతే, నేను రికార్డులను పరిశీలించి వాటిని తొలగిస్తాను.

(అంతరాయం)

శ్రీ ధర్మాన ప్రసాదరావు :- నా మాట వినండి. ఈనాడు రాష్ట్రంలో ఆరు వేల బ్రాందీ షాపులకు లైసెన్సులు ఇచ్చారు. మీరు అధికారంలోకి వచ్చినప్పుడు ఎమి చెప్పారు. ఈ రాష్ట్రంలో ఉండే మహిళలు దేశానికే ఆదర్శం అన్నారు. మద్యపానం వల్ల, సామాజికంగా ఏన్నో కుటుంబాలు నాశనమౌతున్నాయని, బీద ప్రజల ఆరోగ్యం, ఆర్థిక పరిస్థితి దిగజారి పోతోందని చెప్పారు. గౌరవ సోద రీమణులను కోరేదేమంటే, ఏ మహిళలైతే ఈ ఉద్యమాన్ని దేశ వ్యాప్తంగా ఉన్న ప్రజలను ఆకర్షించే విధంగా తీసుకువెళ్లారో, వారి గౌరవాన్ని, విశ్వాసాన్ని ఈ నాడు మీరు దిగజారుస్తున్నారు.

సా. 6.00

మహిళల ఆత్మగౌరవాన్ని, విశ్వాసాన్ని ఈ నాడు వారు నీరుగారుస్తున్నారు. నేను ఏ తప్పు మాటా మాట్లాడ లేదు. నేను సభ్యులను కోరుతున్నదేమంటే మీరు అసలు ఎవరిని నిలదీయాలి? ఈ రాష్ట్రంలో 6 వేల బ్రాందీ షాపులు పెట్టిన ప్రభుత్వాన్ని నిలదీయాలి. 10 వేల బెల్ట్ షాపులు పెట్టిన ప్రభుత్వాన్ని నిలదీయాలి. మనం సాధించుకున్న మద్యపాన చట్టాన్ని నీరు గార్చిన వారిని నిలదీయాలి. మీరు ఎవరితో పోరాటం చేస్తున్నారు? మద్యపానం ఎత్తివేయమని చెప్పిన కాంగ్రెసు పార్టీతో పోరాటం చేస్తున్నారు. ఈ నాడు వీధి వీధినా, వాడ వాడలా, ఊరూరా నీరు లేని పరిస్థితులు వుంటే, బీర్లు , బ్రాందీలు

అమ్మతున్న పరిస్థితుల్లో మీరు రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా దిగజారుతున్న పరిస్థితులకు పోరాటం చేయవలసి వుంది. ఆ విషయాన్ని మీరు వారిన ప్రశ్నించారా?

శ్రీమతి కె. పుష్ప లీల :- అధ్యక్షా, ప్రతిపక్ష నాయకులు రాజశేఖర రెడ్డి గారు మాట్లాడుతూ వుంటే వారు మహిళలపై గౌరవంతో, వారి సభ్యులతో క్షమాపణ చెప్పిస్తారని ఆశించాము. కానీ ఆ విధంగా జరగలేదు. అది దురదృష్టకరం. కాంగ్రెసు వారికి, ఆ పార్టీ నాయకులకు ఇప్పుడే కాదు గతంలో కూడా ఇదే అలవాటు వుంది. గత శాసన సభలో ఇదే ప్రతిపక్ష నాయకులు జనార్ధన రెడ్డి గారు మహిళలను కించపరచే విధంగా మాట్లాడి ఆ రోజు మళ్ళీ కాళ్లు మొక్కుతామని క్షమాపణ చెప్పడం అనే సంఘటన ఈ సభలో జరిగింది. మళ్ళీ తిరిగి అదే పునరావృతం అవుతోంది. దయచేసి మహిళలను కించపరచే విధంగా చేస్తే మీరు ఎప్పటికీ కూడా ఈ సభకు వచ్చే పరిస్థితి వుండదని నేను చెబుతున్నాను. మీరు క్షమాపణ చెప్పి మీ గౌరవాన్ని నిలబెట్టుకోవాలని తెలియజేస్తున్నాను.

(అంతరాయం)

శ్రీ ధర్మాన ప్రసాద రావు :- అధ్యక్షా, రాష్ట్రంలో మహిళలు పోరాడి తెచ్చుకున్నటువంటి మద్యపాన నిషేధ చట్టం

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ :- ప్రసాద రావు గారూ వినండి. మీరు ఏదైనా వారికి ఇబ్బందికరమైన వర్డ్స్ మాట్లాడి వుంటే దానిని తీసి వేస్తారా లేదా? ఆ రెండు విషయాలు చెపితే దీనిని క్లోజ్ చేసి మంత్రి గారు జవాబు చెబుతారు.

శ్రీ ధర్మాన ప్రసాద రావు :- అధ్యక్షా, ఈ నాడు రాష్ట్రంలో మహిళల ఆత్మ గౌరవాన్ని దిగజార్చే విధంగా మద్యపానం పెట్టినటువంటి ప్రభుత్వం మీద, వారు నిరళన తెలియజేయవలసిన అవసరం వుందా లేదా? టిడిపి వారిని, వారి నాయకులను నిలదీయవలసిన అవసరం వుంది. ప్రభుత్వ విధానాన్ని వాళ్లు వ్యతిరేకించ వలసివుంది. కాంగ్రెసు పార్టీ నిషేధాన్ని గురించి అడిగితే, వారు అలా చేయడం న్యాయం కాదు. మహిళలు అంటే గౌరవం వుంది కాబట్టి వారు పోరాడి తెచ్చుకున్నటువంటి మద్యపాన నిషేధాన్ని ఏ విధంగా వారు నీరు గార్చారో చూడండి. ఆ విధంగా పోరాడి తెచ్చుకున్న మద్యపానాన్ని ఈ ప్రభుత్వం వారు మళ్ళీ తీసుకు వచ్చారు. మహిళలను ఈ మద్యపానం అమ్ముకొమ్మని వారిని వెలుగులోకి లాగుతున్నారు. ఇది ఎంత వరకు ధర్మం, న్యాయం? డ్వాక్రా గ్రూపులకు....

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ :- మినిస్టర్ గారూ మీరు జవాబు చెబుతారా? లేదంటే బడ్జెట్ మీద రిస్టే చెప్పనీయండి. ఇప్పటికే 2 గంటలు గడచి పోయింది.

శ్రీ కె. విద్యాధర రావు :- అధ్యక్షా, మీరు ఫైనాన్స్ మినిస్టరు గారిని జవాబు చెప్పవలసిందిగా అడుగుతున్నారు. వారు ఇంత అరాచకంగా మాట్లాడటం మంచిది కాదు. గౌరవ సభ్యులు ఇంత మంది మనసును నొప్పించే విధంగా మాట్లాడటం జరిగింది. వారి చేత క్షమాపణ చెప్పించాలి. మీరు అది చేయలేదు. మీరు ఆ విధంగా విత్ డ్రా చేయించాలి. అలా కాకుండా వారికి మైక్ కంటిన్యూస్ గా ఇప్పించి ఇంకా ...

(అంతరాయం)

అధ్యక్షా, వారు మహిళలను ఇంకా అవమాన పరచే విధంగా , కించపరచే విధంగా , రాష్ట్రంలోని మహిళా లోకాన్ని అవమాన పరచే విధంగా మాట్లాడించే పద్ధతి బాగలేదు. ఇప్పటికైనా సరే I once again appeal to the Leader of the Opposition and through him the Congress Legislature Party that they can not talk about women of Andhra Pradesh like this. If it is so, the people will definitely teach them a lesson. I expect the Leader of the Opposition to respond to the situation and ask his colleague the withdraw the allegations that he has made against women.

(అంతరాయం)

డా. వై.ఎస్. రాజశేఖర్ రెడ్డి :- అధ్యక్షా, పులి మేక కథ మీరు విని వుంటారు. అందులో ‘ పులి మీద నీళ్లు త్రాగుతున్నది. మేక ఏమో కింద నీరు తాగు తున్నది. కానీ పులి అంటోంది, నీవు తాగిన ఎంగిలి నీరు నాకు వస్తున్నాయి. కాబట్టి నేను నీ మీద వడతాను. నిన్ను కరుస్తాను. నిన్ను తినేస్తాను అని అందిట ’. ఇప్పుడు వారు ఈ విధంగా చేస్తున్నారు. ఇది చాలా తప్పు. ఆయన మాట్లాడిన విషయం ఒకటి. వారు స్పెసిఫిక్ గా ఇన్సిడెంట్ ను గురించి మాట్లాడారు. ఒక వేళ వారు చెప్పిన స్పెసిఫిక్ సంఘటనలో ఏమైనా తప్పు అయితే పుష్పలీల గారు శాసన సభా కమిటీ చైర్మన్, శాసన సభలో విమెన్ అండ్ ఫెల్లో వెల్ఫేర్ కమిటీ ఒకటి వుంది. ఆ కమిటీని ఎంక్వయిరీకి వేయమని చెప్పండి. ఆ కమిటీ చేత ఎంక్వయిరీ చేయించి ఆయన చెప్పిన పర్సెక్యూటర్ విలేజ్ లో ఏ విధమైన కార్యక్రమం జరిగిందో తెలుసుకోండి. నిజంగా ఆ విధంగా జరిగిందో లేదో అన్న నిగ్గు తేల్చమని చెప్పండి. మాకు అందుకు ఎటువంటి అభ్యంతరం లేదు. అక్కడ ఇది జరగకుండా వుంటే , ధర్మాన ప్రసాద రావు ఇప్పుడు ఇక్కడ తప్పుగా చెప్పి వుంటే, ఆయన తప్పుకుండా క్షమాపణ చెబుతారు. ఒకసారి కాదు నేను ఇందాకే చెప్పాను, ఒకసారి కాదు వంద సార్లు ఆయన తప్పు వారిదైతే క్షమాపణ చెబుతారు. అందులో ఎటువంటి అభ్యంతరం లేదు. కానీ ఇది ఏదో మొత్తం మహిళా లోకాన్ని అవమాన పరచినట్లు, ఆంధ్ర రాష్ట్రంలోని మహిళలందరినీ అవమాన పరచి, ఈ సభను, ప్రపంచాన్ని అవమాన పరచినట్లుగా చేయడం ఏ మాత్రం న్యాయం కాదు. నేను మరొకసారి సవినయంగా మనవి చేస్తున్నాను. సోదరీమణులంటే మాకు , మా శాసన సభా పక్షానికి ప్రతి ఒక్కరికీ అపూర్వమైన గౌరవం . మాలో ప్రతి రోజూ మా పెద్దలకు ముఖ్యంగా మా తల్లలకు తప్పనిసరిగా పాదాభివందనం చేసే అలవాటు చాలా మందికి వుంది. ఏ కొంచెం కూడా తప్పు దృష్టితో చూసే అలవాటు మాకు లేదు. మాకు మహిళలంటే అత్యంత ఆదరాభిమానాలు వున్నాయి. అత్యంత గౌరవం వుంది. మేము మీలో ఏ ఒక్కరి దగ్గర ట్యూషన్ తీసుకోవలసిన పని లేదు. కానీ సభ్యులు అనేది ఒకటైతే మరొకటన్నారు, మరొకటన్నారు, మరొకటన్నారు అని అంటున్నారు. మీకు ‘ మేక బ్రాహ్మణుడు నల్ల మేక కథ ’ తెలుసా? అలా మాటి మాటికి వారు అబద్ధం, అబద్ధం అంటూ, ఇది అబద్ధం అబద్ధం, ఇది కాదు , ఇది కాదు అని చెప్పి అబద్ధాన్ని నిజం చేసే ప్రయత్నం చేయవద్దు. నేను సోదరీమణులను సవినయంగా కోరుతున్నాను. ముఖ్యంగా శోభా నాగిరెడ్డి గారిని కోరుతున్నాను. మేమందరం కూడా మహిళలకు ఎక్కడైనా అన్యాయం జరిగితే మీకన్నా ఏ మాత్రం తక్కువ కాకుండా మేమూ స్పందిస్తాము. ఈ రోజు మహిళలకు జరిగిన అన్యాయాన్ని గురించి చెప్పవలసిన అవసరం మాకు చాలా వుంది. ఈ రోజు 10 వేల బెల్ట్ షాపులు, 6 వేల బ్రాండ్ షాపులు వుంటే దీని వల్ల మహిళలు చాలా ఇబ్బందులు పడుతున్నారు. వారి కుటుంబాలు జరగక చాలా మంది కష్టాలు పడుతూ వున్నారు. వారి కుటుంబాలకు అన్యాయం జరుగుతూ వుంటే మీరు వారిని నిలదీయాలి అని మేము స్పెసిఫిక్ గా అడుగుతున్నాము. మీరు నిలదీయవలసింది ప్రతిపక్ష పార్టీలయిన మమ్మల్ని కాదు. వైస్ షాపులు పెట్టించింది మేమా? బ్రాండ్ షాపులు పెట్టించింది మేమా? మద్యపానాన్ని పూర్తిగా గండి కొట్టించింది మేమా? ఆ విధంగా చేసింది ఎవరో వారిని మీరు నిలదీయాలి తప్ప , ప్రతి పక్షాల వారిని మమ్మల్ని కాదు. మీరు రాష్ట్ర ప్రభుత్వాన్ని అడగండి. ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వ అధికారులను అడగండి. వారు అన్యాయం చేస్తున్నారు. వారిని నిలదీయండి. పుష్పలీల గారు చైర్మన్ గా వున్న అసెంబ్లీ కమిటీ ద్వారా ఎంక్వయిరీ చేయించండి. అప్పుడు ఆ సంఘటన నిజంగా జరిగిందో లేదో మీరు చూడండి. ఆ విధంగా నిగ్గు తేల్చవలసిన అవసరం తప్పనిసరిగా వుంది. ఆ విధంగా నిగ్గు తేల్చండి.

సా.6.10

శ్రీ ఎన్.ఇంద్రసేనారెడ్డి: అధ్యక్షా, అనేక విషయాలలో మనం ఇక్కడ బయట పర్యటనగా కలుసుకున్నప్పుడు మాట్లాడుకుంటాము. చాలా విషయాల గురించి మనం బయట మాట్లాడుకునే పదాలు వాస్తవమైనా పబ్లిక్ లో, అందులోనూ హౌస్ లో ఆ పదాలు వాడవద్దు. దీనివల్ల కొంతమంది హర్ష అవుతారని చెప్పి దానిని దృష్టిలో పెట్టుకొని కొన్ని పదాలు వాడకుండా సంయమనం పాటిస్తావుంటాము. ఆ రకంగా వచ్చినా మనం మాట్లాడేదాని విషయంలో అవతల వాళ్లు హర్ష అయినప్పుడు దానిని హందాతనంగా మనకు మనమే వెనక్కు తీసుకొని అవతల వాళ్ల యొక్క ఫీలింగ్స్ హర్ష కాకుండా చూసుకొని పోవడం బాగుంటుందని నా అభిప్రాయం. ప్రతిపక్షనాయకులు దీనిని దృష్టిలో పెట్టుకొని హౌస్ ముందుకు పోవడానికి సహకరించాలని చెప్పినప్పుడు కాదు మేము అదే చేస్తాము, అంటే అది ఏ రకంగానూ పద్ధతి కాదు, సరైనది కాదు. ఎవరి పద్ధతులలో వాళ్లే మాట్లాడడం కెరిక్టు అనుకుంటాము. వ్యక్తిగతంగా మాట్లాడినప్పుడు అనేక భాషలు అనేక పదాల పస్తావుంటాయి, కొన్నిసార్లు వాస్తవమైనా కాని అవతలి వాళ్లకి ఇబ్బంది కరమైనటువంటి భాషలో మాట్లాడ కూడదు అంటుంటారు. తండ్రిని అనేక రకాలుగా పిలవవచ్చు అదే బయట చెప్పినప్పుడు ఇట్లా పిలవ వద్దురా అంటుంటాము కొడుకైనా ఇంకొకరైనా? ఇక్కడ కూడా మనం వాడిన పదాలు అవతలి వాళ్లను హర్ష చేసి వుండవచ్చు. తరువాత అది తప్పు అనిపించినప్పుడు కాదు అని చెప్పి మీరుఅదే విషయాన్ని ఇంకొక రకంగా చెప్పదల్చుకుంటే చెప్పవచ్చు, ఆ భాష యొక్క పదాలు హర్షగా ఉన్నాయి కాబట్టి దానిని మనం వెనక్కు తీసుకొంటే బాగుంటుంది. సభా సమయం ఇప్పటికే గంట పైన వృధా అయింది. ఇంకా వేస్తు చేయకుండా సభా కార్యక్రమాలు ముందుకు పోవడానికి సహకరించాలని నేను కోరుతున్నాను.

శ్రీ నోముల నర్సింహయ్య: అధ్యక్షా, మిత్రులు ఇంద్రసేనారెడ్డి చెప్పినట్లుగా, గౌరవ సోదరమణులందరూ వాచ్ చేస్తున్నారు. బడ్జెటు ద్వారా ఏమి ఇస్తామా అని అందరూ ఎదురుచూస్తున్నారు. ఒక విషయం గమనించాల్సిన అవసరం వుంది. ఇప్పుడు ఉన్నటువంటి పద్ధతుల్లో, మహిళా సంఘాలకు సంబంధించిన డ్వాక్రా విభాగాల పరిస్థితిని విశ్లేషించడంలో సోదరుడు ప్రసాదరావుగారు ఒక మాట చెప్పారు. ఎవరి మనోభావాలు దెబ్బతిన్నా దానికి మనం చింతించాల్సిందే. ఇక్కడ ప్రత్యేకించి అన్నీ వైపుల నుంచి మహిళలు ఉన్నారు. నేను ఇంతకుముందే చెప్పాను ఒకసారి రికార్డు చూడండి. ఖచ్చితంగా వాటిని మనం వెనుకకు తీసుకోవలసిన అవసరం వుంది. ఎందుకంటే, మన స్పీకర్ గారి నుంచి సోనియాగాంధీ వరకు మహిళలు ఉన్నారు. విషయాలు ఆలోచించకుండా ఏది పడితే అది అనడం న్యాయం కాదు. హౌస్ ని ఎడ్జర్స్ చేసి రికార్డు పరిశీలన చేద్దాము. ముఖ్యంగా ఎవరి పొరపాటు ఉన్నప్పటికీ తేల్చిచెబుదాము. కాని మహిళలకు, అక్కలందరికీ విజ్ఞప్తి చేసేది ఏమంటే, గుర్రాలతో తొక్కించి నాడు నిండు గర్భవతులకు అబార్షన్ అయినప్పుడు వారు ఏమి చేశారు?

(అంతరాయం)

ఆ రోజుదెబ్బతిన్న వారు మహిళలు కారా అని అడుగుతున్నాను. అందుకని బేషాజాలకు పోవద్దు. ఇప్పటికే గంటకుపైన సమయం వృధా అయింది. గవర్నరుగారి ప్రసంగానికి ధన్యవాదాల్లో కూడా అనవసరమైన రాద్ధాంతంతో ఊరుకున్నాము. ప్రజలందరూ మనల్ని వాచ్ చేస్తున్నారు. ఏమి ఇస్తారో? ఏమి అదనంగా పెంచుతారో, ఏ రకంగా ఏమి లాభం వస్తుందో? ఆర్థిక మంత్రిగారు పశ్చాత్తాపం పడవలసిన అవసరం వుంది. ఏ రకంగా కూడా సమాధానం చెప్పకుండా, మహిళల గొడవతో బయటకు వెళదామని ఆలోచన చేయడం బాగాలేదు. ఈ విషయం సబ్జెక్ట్ కావలసిన అవసరం వుంది. దయచేసి రికార్డు చూడవలసిందిగా తమరిని కోరుతున్నాను.

డా.ఎన్.జనార్దనరెడ్డి: అధ్యక్షా, ఈ రాష్ట్రంలో రూరల్ డెవలప్ మెంటులో 4 ½ లక్షల మంది డ్వాక్రా గ్రూపులు ఉన్నాయి దాదాపు 60 లక్షల మంది డ్వాక్రా సభ్యులు ఉన్నారు. వాళ్ల మనోభావాలు కించపర్చే విధంగా గౌరవనీయులు దర్శన ప్రసాదరావు

ప్రసంగం వుంది. వారు గౌరవంగా దానిని విత్ డ్రా చేసుకొని మహిళా లోకానికి క్షమాపణ చెప్పవలసిన అవసరం వుంది. మేము చూస్తున్నాము కాంగ్రెస్ వాళ్లు గతంలో ఎయిర్ హాస్టల్ వల్ల అసభ్యంగా ప్రవర్తించారు. కాంగ్రెస్ యువజన నాయకులు ట్రైయిన్ లో పోతూ మహిళల పట్ల అసభ్యంగా ప్రవర్తించారు. గుజరాత్ లో ఇద్దరి మంత్రుల మీద ఎలిగేషన్లు వస్తున్నాయి. పూర్తిగా మహిళాలోకాన్ని కించపర్చే విధంగా ప్రవర్తించడం కాంగ్రెస్ సంస్కృతి దీనిని మీరు విత్ డ్రా చేసుకోకపోతే డ్వాక్రా మహిళలు ఎదురుతిరిగి మీకు బుద్ధి చెప్పితిరుతారు. ఇప్పటికైన రాజశేఖరరెడ్డిగారిని నేను మనవిచేసుకుంటున్నాను. మీ వాళ్లను విత్ డ్రా చేసుకోమని చెప్పండి మీరు నవ్వుతూ వున్నారు, మీకు మహిళలు అంటే అంత చురుకైనగా వుందా? అంత అగౌరవంగా వుందా? , అప్పటి నుంచి నేను చూస్తావున్నాను మాట్లాటప్పుడు మీరు నవ్వుతావున్నారు. మహిళలను కించపర్చే ప్రవర్తన మానుకొమ్మని చెప్పి నేను కాంగ్రెస్ వాళ్లను హెచ్చరిక చేస్తున్నాను.

(అంతరాయం)

శ్రీ వై. రామకృష్ణుడు: అధ్యక్షా, ఇన్ని సార్లు చెప్పినా వాళ్ల సంస్కృతి మహత్యమో, సాంప్రదాయ మహత్యమో స్పందించడం లేదు. గౌరవ సభ్యులు లీడర్లు అంతా చెప్పినట్లుగా పది నిమిషాలు ఎడ్జర్స్ చేయండి, రికార్డులు చూడండి, రికార్డులు చూసిన తరువాత కించపర్చే విధంగా ఉన్నాయా లేదా? చూడవచ్చు. అందరం కూడా విన్న మాటలే కాకపోతే రికార్డు చూసి సాంప్రదాయం వుంది, కాబట్టి రికార్డు చూసిన తరువాత కనీసం ప్రసాదరావుగారికి, రాజశేఖరరెడ్డిగారికి కొంత మార్పు వస్తుందేమో చూద్దాము.

(అంతరాయం)

శ్రీ ధర్మాన ప్రసాదరావు: అధ్యక్షా, నా అభిప్రాయం చెప్పమంటారా?

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్: మీరు విన్నారు కదా? సభ సాఫీగా నడిచేటట్లు మీరు చెప్పండి.

శ్రీ ధర్మాన ప్రసాదరావు: అధ్యక్షా, నేను మాట్లాడిన మాటల్లో ఈ రాష్ట్రంలో ఉండేటటువంటి మహిళామణులు గౌరవమైనటువంటి పని నుంచి మధ్యపానాన్ని ఈ రాష్ట్రంలో పెట్టి

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్: మళ్ళీ అదే చెబుతారా?

శ్రీ ధర్మాన ప్రసాదరావు: అధ్యక్షా, అగౌరవమైన పనిపైపు తీసుకొని వెళుతున్నారు.

MR. DEPUTY SPEAKER: The House is adjourned for ten minutes.

(Then the House adjourned at 6.17 p.m., for ten minutes break)

(సభ గం . 7.23 ని.లకు తిరిగి సమావేశమైనది.)

(మేడమ్ స్పీకర్ అధ్యక్ష స్థానంలో ఉన్నారు.)

2003-2004వ సం.పు వార్షిక ఆదాయ వ్యయ పట్టిక

(సాధారణచర్చ)

(కొనసాగింపు)

శ్రీ ధర్మాన ప్రసాదరావు: మేడమ్ స్పీకర్, శ్రీకాకుళం జిల్లాలో వేగిరి మండలం, దేవుదల గ్రామంలో ఆ పర్డిక్యులర్ మహిళాసంఘం చేసిన యాక్టివిటీని మీ దృష్టికి తీసుకువచ్చాను. మీ దృష్టికి తీసుకువచ్చిన ఆ సందర్భంలో ఇది రాష్ట్రవ్యాప్తంగా ఉండే సంఘాలన్నింటినీ, మహిళాసంఘాలన్నింటినీ కించపరిచేట్లుగా మాట్లాడినట్లుగా సోదరీమణులైన గౌరవసభ్యులందరూ ఆవేదన వ్యక్తంచేశారు. నా అభిప్రాయం అది కానే కాదు. నేను మహిళలను కించపరిచేది లేదు. మహిళలను పూజించే వ్యక్తులము మేము. నిరంతరం వారి గౌరవాన్ని, వారి ఆత్మవిశ్వాసాన్ని, వారియొక్క అభిప్రాయాలను గౌరవించే సంప్రదాయం మాకు ఉంది. నేను మాట్లాడిన విషయాలను మహిళామణులందరికీ వర్తించే విధంగా ఎవరైనా సభ్యులు భావిస్తే అది వారు మానుకోవాలని చెబుతున్నాను. నా అభిప్రాయం అది కానే కాదు. మహిళలను అవమానపరిచేవిధంగా ప్రవర్తించే సంస్కృతి మాది కానే కాదని మనవిచేస్తున్నాను. ఈనాడు ప్రభుత్వం రాష్ట్రానికి ఆదాయం తెచ్చే ఒక ప్రధానమైన డిపార్ట్మెంట్‌గా దీనిని.....

శ్రీ వై. రామకృష్ణుడు: అధ్యక్షా, బయట ఏది మాట్లాడితే అది ఇక్కడ మాట్లాడటం మన శాసనసభా సాంప్రదాయం కాదు. ఇక్కడకు వచ్చిన తరువాత తొందరలో ఏదైనా మాట దొర్లితే సాధారణంగా వాలంటరీగానే చెప్పాలి. ఏదైనా ఉంటే వాలంటరీగానే చెప్పాలి. అదర్ మెంబర్స్ ఫీలవుతున్నామని చెప్పినప్పుడైనా వాలంటరీగా ముందుకువచ్చి చెప్పాలి. అది మన సంస్కృతి, సాంప్రదాయం. ఇప్పుడు హౌస్ను ఎడ్జర్స్ చేసి అరగంట చూశాము. దాంట్లో వారు మాట్లాడిన మాటలన్నీ ఉన్నాయి. అయినప్పటికీ దానికి స్టిక్ ఆన్ అయి అదేమాదిరిగా గౌరవనభ్యులు మాట్లాడటం నిజంగా మహిళలను కించపరిచే విధంగా ఉంది. అయినప్పటికీ శాసనసభ సవ్యంగా జరుపుకోవటం చాలా ప్రధానమైనది. శాసనసభను జరుపుకోవాలనే ఉద్దేశ్యంతో, వారి సంస్కృతి వారి వద్దే పెట్టుకోమనండి, మా సభ్యులు తప్పుకుండా సహకరిస్తారని మనవిచేస్తున్నాను. I appeal to all our members to restrain from any agitation.

మేడమ్ స్పీకర్: మీరు ముగించండి. ఆల్టర్నేట్ 7.30 అయినది. You have taken ample time. మినిష్టర్ గారి రిప్లై ఉంది.

శ్రీ ధర్మాన ప్రసాదరావు: చెప్పటానికి అవకాశం ఉండదా? ఈ రాష్ట్రంలో ఆదాయం

శ్రీ ఎన్. రఘువీరారెడ్డి: క్యాసెట్ ఇదిగో, క్యాసెట్ చూడండి (చేతిలో వీడియో క్యాసెట్ చూపిస్తూ). ఇది చూడండి, మీకే తెలుస్తుంది. మేమూ చెప్పగలము.

శ్రీ ధర్మాన ప్రసాదరావు: ఒక ప్రధానమైన ఆదాయం సమకూర్చే డిపార్ట్మెంట్ గా దీనిని మీరు గుర్తించారని మనవిచేస్తున్నాను. 1993, 1994 సంవత్సరాల్లో శాసనసభలో జరిగిన డిబేట్ ను మీరు ఒకసారి లైబ్రరీకి వెళ్లి పరిశీలించాలని కోరుతున్నాను. ఈ రాష్ట్రంలో, దేశంలో ఉండే మహిళలందరికీ ఆదర్శప్రాయంగా

డా. డి. శివరామ్: అధ్యక్షా,
(అంతరాయం)

శ్రీ ధర్మాన ప్రసాదరావు: ఇది ఏమిటండీ? మాట్లాడకుండా ఊరుకోవాలా?

MADAM SPEAKER: I will not allow.

శ్రీ ఎన్. దివాకరరావు(లక్ష్మేట్టిపేట): వారు చెప్పినట్లుగా మాట్లాడాలా? వారు ఇచ్చిన డైరెక్షన్స్ ప్రకారమే మాట్లాడాలా?

శ్రీ ధర్మాన ప్రసాదరావు: 2002-03 ఆర్థిక సంవత్సరంలో రాష్ట్రప్రభుత్వానికి ఈ డిపార్ట్మెంట్ రూ.1600 కోట్లనుండి రూ.1700 కోట్లవరకు ఆదాయం తెస్తుందనే అభిప్రాయం వ్యక్తంచేస్తూ బడ్జెట్ లో చూపించారు. 2003-04 సంవత్సరానికి వచ్చేసరికి రూ.2000 కోట్లకు ఇన్ క్రీజ్ అయ్యేట్లుగా కృషిచేస్తామని చెప్పారు. చాలా సంతోషం. మీరు ఇస్తున్న సందేశాన్ని.....

డా. ఎన్. అరుణ: మేడమ్,
(అంతరాయం)

MADAM SPEAKER: What happend to you? కూర్చోండి.

శ్రీ ధర్మాన ప్రసాదరావు: మధ్యపానం నిషేధించాలని ఈ రాష్ట్రంలో ఉండే మహిళలు పోరాడి సాధించుకున్నారు. దేశవ్యాప్తంగా ఉండే మహిళలందరికీ ఆదర్శంగా నిలిచారు. అటువంటివారి ఆత్మస్థైర్యం, ఆత్మ గౌరవం దెబ్బతినింది. ఆనాడు నిషేధించిన, ఈనాడు అధికారంలో ఉన్న వ్యక్తులు 6,000 బ్రాందీషాపులను ఈ రాష్ట్రంలో ఇచ్చారు. 10,000 లైసెన్సీలను గ్రామాల్లోని బెల్ట్‌షాప్‌లకు కేటాయించారు. కల్లు దుకాణాలు ఎన్ని ఉన్నాయో ప్రభుత్వానికే తెలియదు. ఆదాయం రూ.2000 కోట్లు దాటుతున్నందుకు ముఖ్యమంత్రిగారు ఎక్సైజ్ మంత్రిగారిని ప్రశంసించారు. మంత్రిగారు సాధించారని ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రశంసించారు. మీరు సాధించటం కాదు, రాష్ట్ర ప్రజానీకాన్ని త్రాగించారు. త్రాగించటమే కార్యక్రమంగా పెట్టుకున్నామని చెప్పండి, అది గౌరవంగా ఉంటుంది. ఆనాడు వాల్‌పోస్టర్ల మీద ఏమి ప్రకటించారు? గోడల మీద ఏమి వ్రాతలు వ్రాశారు? “మధ్యపానం చేస్తే అధోగతి, మధ్యపానం మానితే పురోగతి” అని వ్రాశారు. ఏమైనవి ఆ ప్రకటనలు? ఏమైనవి ఆ వాల్‌పోస్టర్లు? ప్రతి బ్రాందీషాపు ఎన్ని లీటర్లు అమ్మాలో జి.ఓ.లు ఇచ్చి, టాగ్గెట్‌లు ఫిక్స్ చేసి అధికారులను, ప్రజలను త్రాగించండి, త్రాగించండి. “త్రాగకపోతే తంతాము” అనే సందేశాన్ని ఈనాడు ప్రజలకు ఇచ్చారు.

(శ్రీ ఎమ్.వి. కృష్ణారావు అధ్యక్షస్థానంలో ఉన్నారు)

రా. 7.30

లక్షలాది లీటర్లను ప్రతి షాపులో తాగించడం చెప్పారు. ఆరోజు మీరు చెప్పిన మాటలకు, ఈరోజు రాష్ట్రంలో అమలు చేస్తున్న కార్యక్రమాలకు ఎంత వ్యత్యాసం వుందో ఆలోచన చేయాలని కోరుతున్నాను. ఈ మధ్య కాలంలో

శ్రీ టి. సీతారామ్: అధ్యక్షా, వారు అంత గాబరా, ఆందోళన చెందవలసిన అవసరం లేదు. ఈ పెరిగినటువంటి ఆదాయంలో వారి వంతు కూడా ఎంతో క్లారిఫికేషన్ ఇవ్వాలని అడుగుతున్నాను తప్ప మరొకటి కాదు.

శ్రీ ధర్మాన ప్రసాదరావు: గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు రాష్ట్ర పర్యటనలో భాగంగా వెస్ట్ గోదావరికి వచ్చినపుడు అక్కడి బహిరంగ సభలో చెప్పారు. ఆయన చెప్పిన దాని సారాంశం ఏమంటే, రాష్ట్రంలోని మహిళలందరినీ ఉద్దేశించి చెబుతూ, సోదరీమణులారా, మీ భర్తలు ఎవరైనా మద్యపానానికి అలవాటుపడి త్రాగి వస్తే వారికి భోజనం పెట్టవద్దని చెప్పి సందేశం ఇచ్చారు. కాని ఈరోజు మీరు విడుదల చేసిన జి.ఓ.ల సారాంశం ఏమంటే త్రాగి వస్తేనే భోజనం పెట్టండనే సందేశాన్ని రాష్ట్ర ప్రజానీకానికి ఇచ్చారు. ఇది ఎంత అప్రతిష్ట, ఎంత అగౌరవం ! మీ విధానాలు ఎటుపోతున్నాయో ఒకసారి ఆలోచన చేశారా? ఈ మధ్య కాలంలో కొన్ని బార్లకు లైసెన్సులు ఇవ్వడం వల్ల తెల్లవార్లూ అందులో అసభ్యకరంగా డ్యాన్సులు చేస్తున్నారని గోల పెట్టారు. ఏదిశవైపు పోతున్నారు మీరు? ఈరోజు మహిళలను, వారి గౌరవాన్ని ఏ దిశవైపు తీసుకెళుతున్నారు? ఆనాడు ఒక చిన్న గ్రామంలో ప్రారంభమైన ఉద్యమం ఒక ప్రభంజనంలా రాష్ట్రమంతా వ్యాపిస్తే, ఆనాడున్న మాజీ ముఖ్యమంత్రి, కీర్తిశేషులు విజయభాస్కర్ రెడ్డిగారు సారాను నిషేధించారు. ఆ తర్వాత వచ్చిన కీర్తిశేషులు ఎన్.టి. రామారావుగారు బ్రాండీ, విస్కీలను కూడా నిషేధించారు. కాని ఈ నాడు డబ్బులు వస్తాయంటే ఏవైనా చేయడానికి ప్రభుత్వం సిద్ధం అవుతోందా? ఈనాడు మద్యపానం ప్రజల ఆర్థిక స్థితిగతులను పీల్చి పిప్పి చేస్తోంది. ఈ మద్యపానం సామాజిక నాశనం చేస్తోంది. అందరి ఆరోగ్యానిన నాశనం చేస్తోంది. మీరు ఎందుకు ఆలోచన చేయరు? మీ విధానం ఏమిటని అడుగుతున్నాను. ఇప్పటికైనా దీని గురించి మీ తాలూకు ఆలోచన ఏమిటో చెప్పండి. మాకు కేవలం ఆదాయం వస్తే చాలు, ప్రజలంతా నాశనమై పోయినా మాకు ఫర్వాలేదని చెబుతారా? మీరంతా కలిసి ఈ నిషేధాన్ని అమలు చేసి ప్రజల ఆరోగ్యాన్ని వారి ఆర్థికస్థితిగతులను మెరుగుపరుస్తారా?

(ఈ దశలో మంత్రి శ్రీ ఎస్. చంద్రమోహన్ రెడ్డి లేచి మాట్లాడడానికి ప్రయత్నం చేయగా కాంగ్రెస్ సభ్యులు నో, నో అని నినాదాలు చేస్తూ తీవ్ర అభ్యంతరాన్ని వ్యక్తం చేశారు.)

శ్రీ ఆనం రామనారాయణ రెడ్డి: ఏమి మాట్లాడతావు కూర్చో. ఏమి ఛాలెంజ్ కు వస్తావో రా. ఎరువుల కుంభకోణాలు చేసిన వాడివి నీవు. పాద యాత్రలు చేసి సారా అమ్ముకున్న వాడివి నీవు. కల్తీ ఎరువులు అమ్ముకున్న వాడివి.

శ్రీ ఎస్. చంద్రమోహన్ రెడ్డి(సర్వేపల్లి): అధ్యక్షా, ఇప్పటికే 7.30 అయిపోయింది. ఇంకా ఫైనాన్స్ మినిష్టర్ గారు రిస్టే ఇవ్వాలి, ఆయన ఇచ్చిన సందేశం రాష్ట్ర ప్రజలకు వెళ్లాలి. ధర్మాన ప్రసాదరావుగారు గంటల తరబడి మాట్లాడుతూ ప్రొలాంగ్ చేస్తున్నారు. ఆర్థికశాఖామాత్యుల రిస్టే చాలా ముఖ్యమైనది. రామనారాయణ రెడ్డిగారు ఇష్టం వచ్చినట్లు మాట్లాడుతున్నారు. అది సరైన పద్ధతి కాదు. గౌరవంగా మాట్లాడమని చెప్పండి.

శ్రీ ఆనం రామనారాయణ రెడ్డి: ఎరువుల కుంభకోణాలు చేసిన వాడివి నీవు. పాద యాత్రలు చేసి సారా అమ్ముకున్న వాడివి నీవు. కల్తీ ఎరువులు అమ్ముకున్న వాడివి. సిమెంటు కుంభకోణాలు చేసిన వాడివి నీవు. ఏమి మాట్లాడతావు కూర్చో. మాట్లాడే అర్హత నీకు ఎక్కడ వుంది?

(ఈ సందర్భంగా కాంగ్రెస్ పార్టీ సభ్యులు షేమ్, షేమ్ అని పెద్ద పెట్టున నినాదాలు చేశారు.)

పబ్లిక్ మీటింగ్ జాయింట్ గా పెడదాం, అక్కడ మాట్లాడు వచ్చి. నామీద ఎంక్వైరీ వేసుకో. మధ్యలో లేచి మాట్లాడతావా? నీకే కాదు నాకు కూడా వుంది టైము. నీకంటే ముందే నేర్చుకున్నాను టైము చదవడం. కూర్చో ఏమి మాట్లాడతావ్!

శ్రీ ధర్మాన ప్రసాదరావు: ఈనాడు ప్రధానమైన సమస్యగా గ్రామాల్లో అవతరించింది ఇది. మా పార్టీ తరపున సూచన చేస్తున్నాం. ఏమహిళలైతే వారి కుటుంబాల ఆర్థిక స్థితిగతులకు దోహదపడుతుందని చెప్పి మద్యపాన నిషేధాన్ని సాధించుకోగలిగారో, ఏ మహిళలైతే వారి ఆర్థిక పరిస్థితులను మెరుగుపరుచుకోవడానికి మద్యపాన నిషేధాన్ని తెచ్చుకున్నారో, ఏ మహిళలైతే తమ గౌరవాన్ని పెంచుకోవడం కోసం మద్యపాన నిషేధాన్ని కోరారో, ఆ మహిళల అభిప్రాయాలను గౌరవించండి, ఆ మహిళల తాలూకు క్రోధాన్ని గమనించండి. ఆ మహిళల విజ్ఞాపనలను పెడచెవిస పెట్టకండి. వారి అభిప్రాయాలను విన్న రోజున ఈ రాష్ట్రంలో వున్న మహిళలందరినీ గౌరవించినట్లవుతుంది. కేవలం శాసనసభలో మాత్రమే మాటలు చెప్పి, బయట మాత్రం వారి ఆత్మస్థైర్యాన్ని దెబ్బతీసే విధంగా కార్యక్రమాలు చేస్తే అది మంచిది కాదు. ఈరోజు మెరైన్ ఫిషర్మెన్ వున్న నియోజకవర్గాలున్నాయి. శ్రీకాకుళం నుంచి నెల్లూరు వరకు వున్న మెరైన్ ఫిషర్మెన్ ఈనాడు చాలా ఆవేదనకు గురైన పరిస్థితులున్నాయి.

CHAIRMAN: Rao garu, whatever time wasted is wasted. Kindly conclude. You have started at 3.50. How long you want to speak:?

Dr.Y.S. RAJASEKHAR REDDY: Who has wasted time? It is not we. Please verify the records.

ఛైర్మన్: రాజశేఖర్ రెడ్డిగారూ, మీరు దబాయించడం నేర్చుకున్నారు. It is not proper. I am only requesting him to conclude his speech. You cannot allow him to talk for three to four hours. He started around 3.50. Already more than two hours time is over. it is now 7.40 pm. At 7.50 p.m. I will cut his mike. He cannot go like that.

శ్రీ డి. నాగేందర్: ఇలాగైతే మేము వెళ్లిపోతాం .

CHAIRMAN: వెళ్లండి. Whom do you want to threaten? He cannot speak for hours together.

శ్రీ ధర్మాన ప్రసాదరావు: ప్రతి సంవత్సరము 50వేల మంది మెరైన్ ఫిషర్మెన్ గుజరాతు, కేరళ, వెస్ట్ బెంగాల్, ఒరిస్సాకు వలసపోతున్నారు. చాలా ఆందోళనకరమైన పరిస్థితుల్లో వాళ్లున్నారు ఈనాడు. సముద్రపు ఒడ్డున వుండే వారి కండ్షిప్స్ ఈరోజు చాలా దయనీయంగా వున్నాయి. ఈనాడు సముద్రంలో ప్రమాదం జరిగి చనిపోయిన వాళ్ల కుటుంబాలకు గ్రూప్ ఇన్సూరెన్స్ పెట్టాం .

రా. 7.40

ఈనాడు సముద్రంలో ప్రమాదం జరిగి చనిపోయినటువంటి కుటుంబాలకు మొత్తం ఇక్కడ group insurance పెట్టాము. రాష్ట్రంలో అనేకమైనటువంటి కేసులలో రిపోర్టు ఉన్నాయి.. ఇతర ప్రాంతాలకు వలస వెళ్లి అక్కడ ఎక్కడో accident లు జరిగితే అమాయకులైన fishermen అవసరమైన డాక్యుమెంట్స్ ప్రొడ్యూస్ చేయనటువంటి పరిస్థితులలో వారిని పట్టించుకునేటువంటి నాధుడు జిల్లా స్థాయిలో ఎక్కడా అధికారి లేరు. వారికి న్యాయంగా రావలసిన కనీసం ఇన్సూరెన్స్ అయినా ఏ కుటుంబ సభ్యునికి అందనటువంటి పరిస్థితి వుంది. కనీసం గంజి త్రాగేటువంటి పరిస్థితి కూడా లేదు. ఈ ఫిషర్మన్లు సముద్రంలోకి వేటకు పోయి జీవనం గడుపుతుంటారు. అందుచేత ఆదాయం సంపాదించేటువంటి ప్రధానమైన వ్యక్తి చనిపోతే ఆ కుటుంబం వీధి పాలవుతుంది. ఇంకొక activity కి వాళ్లు వెళ్లేరు. తరతరాలుగా నడుపుతున్నటువంటి ఆ సంప్రదాయం మధ్య ప్రక్రియలో వాళ్లు వుంటారు. అందుచేత ఈనాడు కోరుతుండేమిటంటే 2-3 ప్రధానమైన విషయాలు వాళ్లు చెపుతున్నారు. వారికి ఏర్పాటు చేసినటువంటి ఫెడరేషన్ ఏదైతే వుందో దానికి నిధులు ఇవ్వడం లేదు. ఏ కార్యక్రమం దీనికి సంబంధించి చేయడం లేదు. రిజిస్ట్రేషన్లలో వారికి ఇబ్బందులు జరుగుతున్నాయి. అనేకమైనటువంటి ఉద్యోగాలు గతంలో వచ్చినటువంటి ప్రభుత్వం కొన్ని సంధర్భాలలో రిజిస్ట్రేషన్ కాటగిరీస్ ప్రకటించిన సంధర్భాలలో కూడా అత్యంత literacy తక్కువ వున్నటువంటి చక్కనైన సదుపాయాలు లేనటువంటి ఈ అజ్ఞానులైన fishermens కి ఆ రిజిస్ట్రేషన్లో కూడా ఎక్కడా కూడా ఉద్యోగాలు వచ్చి ఏ కుటుంబం బాగుపడిన పరిస్థితి లేదు. ఇలా వాళ్లు అడుగుతున్నారు. మాది కూడా బి.సిలో నుంచి ఒక ప్రత్యేకమైన category క్రింద చేయవలసి అడుగుతున్నారు. మీరు పరిశీలించండి. ఏదైనా రాజకీయ ప్రయోజనం వచ్చిన సందర్భాలలో మీరు కొన్ని వర్గాలను విడదీయడానికి ప్రయత్నం చేశారు. ఈనాడు ఈ వర్గమును ఆలోచించండి ఒక పెద్ద community అన్ని వర్గాలు కొద్దోగొప్పో అభివృద్ధి చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నటువంటి పరిస్థితులు ఈనాడు దిగజారుతున్నాయి. సాంప్రదాయక బోట్స్లో చేస్తున్నటువంటి ఈ సంపద పట్టుకునే వారికి పెద్ద పెద్ద ధనవంతులు ఈనాడు mechanised boat లు తెచ్చారు. వారి ఫిషింగ్ ఏమిటో వాళ్లు చేస్తున్నారు. వీళ్లు ఈనాడు నిస్సహాయంగా వున్నారు. వారి కోరికలను కొన్ని కన్సిడర్ చేయడానికి వున్న అవకాశాలను మీరు చూడండి. ఏదైతే వేరే ప్రాంతానికి పోయి అంటే గుజరాత్ కి, కేరళకు పోయి వెస్ట్ బెంగాల్ కి పోయి బ్రతుకుతున్నటువంటి కుటుంబాలను వెంటనే గుర్తించండి. వారికి కొంత సహాయం ఇవ్వండి. అలాగే వాళ్లు అడుగుతున్నటువంటి legislation కూడా ఇవ్వండి. Kerala లో Legislations ఈ marine fisherman కి వుంది పశ్చిమ బెంగాల్ లో వుంది అలాంటి Legislation Andhra Pradesh లో కూడా కావాలని అడుగుతున్నారు. ఒక బృందాన్ని మీరు పంపించండి అక్కడ వున్నటువంటి legislation మీరు చూడండి వారి ప్రయోజనం కోసం ఏదైనా ఒక legislation తీసుకురావడానికి అవకాశం వుంటే ఈ శాసనసభలో చేయాలని కోరుతున్నాను. వారికి సంబంధించి అనేకమైన సమస్యలు వాళ్లు చెపుతున్నారు. గృహ నిర్మాణ కార్యక్రమం ఆగిపోయింది, త్రాగునీరికి ఇబ్బందులు వచ్చాయి. అనేక రకాల వ్యాధులతో బాధ పడుతున్నారు. ఆస్పత్రికి వెళ్లినా మందులు ఇచ్చివ్వటంవంటి దిక్కు లేదు. ఈ పరిస్థితుల నుంచి వారిని కాపాడవలసింది వుంది. వాళ్లు అమాయకులు కావచ్చు, మీ నుంచి ఏదో expect చేశారు, ఈనాడు ఏదీ జరగకపోయే సరికి నిరుత్సాహంతో ఈ రాష్ట్రాన్ని విడిచిపెట్టి కుటుంబాన్ని వదిలి

వారి పిల్లలను విడిచి పెట్టి వారు ఎక్కడో ఇతర రాష్ట్రాలకు పోయి బ్రతుకున్నారు. ఈ రాష్ట్రంలో 1050 KMs పున్నటువంటి తీర ప్రాంతంలో ఎన్నో జెట్టీలు కట్టడానికి అవకాశం వుంది. ఇంత రెవెన్యూ మనకు పెరిగాయంటున్నారు. ఇన్ని వేలాది కోట్లు అప్పులు తెచ్చామంటున్నారు. కొన్ని ప్రాంతాలను మీరు identify చేసి ఇతర ప్రాంతాలకు పోకుండా ఉండడానికి అవసరమైన జెట్టీలు ఈ మార్గమధ్యలో ఆగిపోయాయి. దానికి సంబంధించి అనేక సందర్భాలలో ముఖ్యమంత్రిగారు, మంత్రులు ప్రకటించారు. ఎందుకు అని complete చేయలేదు? మీరు హామీల ఇచ్చిన మేరకు కనీసం ఆ కార్యక్రమాలు పూర్తి చేయాలని కోరుతున్నాను. అలాగే, మీరు పెంచినటువంటి user charges చాలా ఫెరాలిఫికేషన్ గా వున్నాయి. మీరు budget లో చెప్పినటువంటి మాటకి చిన్న డొంకతిరుగుడుతో ప్రజల నెత్తిన భారం వేసే కార్యక్రమం మీరు చేస్తున్నారు. పన్నులు వేయనటువంటి budget ను ప్రవేశపెడుతున్నామని చెబుతున్నారు. కాని అన్ని డిపార్ట్మెంట్లకు స్వేచ్ఛ ఇచ్చి ఇష్టానుసారంగా ప్రజలను దోచుకోమని ఆదేశాలిచ్చారు. ఇవాళ, అనేక డిపార్ట్మెంట్లకు motor vehicles కు సంబంధించినటువంటి అధికారులు పోలీసు డిపార్ట్మెంట్లు కాని రోడ్డు మీద కాసి జేబులు కొట్టిస్తున్నారు.డ ప్రతి పోలీసు స్టేషన్ కు ఇంత మొత్తం ప్రతి నెల collection చేయాలనేటువంటి వారి ఉన్నదాధికారుల ఆదేశాల మేరకు targets ఫిక్స్ చేశారు. ఎవరినుంచి అది collect చేస్తారు. నేను ఒకసారి చూసిందేమిటంటే ఒక circle inpector tractor నడుపుతున్నవాడిని ఆపి అయిదు వేల రూపాయలు జరిమానా కట్టమని అడిగాడు. ఆప్పుడు నేను circle inspector ° అడిగాను అతను చేసిన నేరమేమిటని? దానికి అతను రోడ్డు మీద పేడ ఆ నెంబర్ ప్లేట్ కి అంటుకుంది, కాబట్టి నెంబర్ ప్లేట్ కనిపించడం లేదని చెప్పాడు. నేను అప్పుడు ఇంత ఫెరంగా మీరు దొంగల ముఠా కంటే కూడా ఫెరంగా collect చేస్తున్నారు అని అంటే దానికి ఆ సిర్కిల్ ఇన్స్పెక్టర్ ఏమి చేయమంటారు? ప్రతి police station కు ప్రతి నెల ఇంత మొత్తాన్ని వసూలు చేయాలని పై అధికారులు చెప్పారని బోరున ఏడ్చాడు. ఇలా అన్ని రకాల అధికారులు దోపిడీలు చేస్తున్నారు. ఇది తప్పని తెలిసినప్పటికీ, ఈ విధంగా ప్రజల నుంచి పీడించాల్సిన పరిస్థితి వస్తుందని మనవి చేస్తున్నాను. మీరు ఇక్కడ నుండి ఆ ఆదేశాలు ఇస్తే క్రింది నుండి అధికారులు మీ ఆదేశాలను అడ్డం పెట్టుకొని ఇష్టానుసారంగా ప్రవర్తిస్తున్నారు. ఇకపోతే వ్యాపార వర్గాల వారు ఈనాడు వీధిన పడి వున్నారు. మనకు గౌరవంగా ఆదాయం తెచ్చిపెట్టే ఒక గ్రూప్ అది బంగారు బాతు వారిని ఏనాడు ప్రభుత్వాలు వేదించలేదు. విజయనగరంలో, శ్రీకాకుళంలో, నరసన్నపేటలో వ్యాపారులంతా కలిసి ఉద్యమాలు చేస్తున్నారు. మీరు అన్ని వర్గాలను వేదిస్తే ఎవరి కోసం ఈ ప్రభుత్వం . ఎవరిని మీరు ఉద్ధరించడానికో చెప్పాలని నేను కోరుతున్నాను. కేవలం కొంతమంది పారిశ్రామిక వర్గాలకో కొంతమంది మీ చుట్టూ తిరుగుతున్నటువంటి ముఠాకో వారికి అవసరం అయిన కార్యక్రమాలను చేస్తూ ఎలక్ట్రానిక్ మీడియాలో, టీవీలో రాష్ట్రప్రయోజనం కోసం చేస్తున్నామని చెప్పారు. ఇకపోతే 35 సంవత్సరాలు ప్రభుత్వోద్యోగులుగా సర్వీసు చేసి రిటైర్డ్ అయి పింఛను పొంది వారి ఇళ్లకు పోయి హాయిగా జీవనం గడుపుదామని అనుకున్నవారికి ఇప్పుడు డి.ఎ లేకుండా చేశారు. అది ఏమిటని అడిగితే, పరిశీలిస్తాం అంటున్నారు. వారు ఎవరి ద్వారా అయిన విజ్ఞానన పత్రాలు ఇస్తే పోలీసులతో వారిని చితకగొట్టిస్తున్నారు. అలా ప్రజల పీకలు నొక్కిస్తున్నారు. మీరు ఇలా చేస్తే, మీరు గ్రామాలకు వెళ్లిన తరువాత ప్రజలు మిమ్ములను నిలదీసి అడిగే పరిస్థితి వస్తుంది. మీరు సరైన గుణపాఠం చెప్తారు. ఇకపోతే అక్షరాస్యత గురించి చెబుతున్నాను. ఏదైనా ప్రాంతంలో మనం చూస్తే అక్షరాస్యత ఇంకా అనేక రాష్ట్రాలలో కంటే మనము వెనుకబడి వున్నాము. ఈరోజు scheduled castes లో చూస్తే అక్షరాస్యత శాతం Maharashtra లో 55 శాతం, తమిళనాడులో 46 శాతం, ఒరిస్సాలో 36 శాతం, కర్నాటకలో 38 శాతం వుంది. మీరు కొంత ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. ఇంకా కొంత చేయాలి. ఇది ఘనమైన కార్యక్రమమని దేశంలో అత్యుత్తమమైన స్థాయిలో వుందని అనుకోవడం తప్పు.

రా.7.50

జాతీయ స్థాయిలో చూస్తే అన్ని విధాలుగా మనం వెనుకబడివున్న పరిస్థితి స్పష్టంగా కనిపిస్తున్నది. ప్లానింగ్ కమిషన్ 2002, డిసెంబర్ 21వ తేదీన జాతీయ అభివృద్ధి మండలి సమావేశంలో సమర్పించిన నివేదిక ప్రకారం ఆంధ్రప్రదేశ్ 25వ స్థానానికి వెళ్లింది. అందుకు మనం గర్వపడదామా లేక సంతోషిద్దామా? ఎట్టి పరిస్థితులలో ఆంధ్రప్రదేశ్ స్థానాన్ని ముందుకు

తీసుకువెళ్ళడానికి చాలా కృషి జరగాలి. మీరు చేస్తున్న కృషి చాలదు. నాకు అనిపిస్తోంది, ముఖ్యమంత్రిగారు అనేక సందర్భాలలో ఎలికాప్టర్ పై వస్తున్నారు, అక్కడ వారొక అబ్బాయిని ట్రయిన్ చేస్తున్నారు, ఆ అబ్బాయిచేత చిన్న చిన్న మాటలు మాట్లాడిస్తున్నారు, అది అయిపోయిందని మురిసిపోతున్నారు. కావలసింది అది కాదు, చిత్తశుద్ధితో మన ప్రయత్నం జరగాలి. మా ప్రాంతంలో కొన్ని స్కూల్ బిల్డింగ్స్ సాంక్షన్ అయితే బిల్డింగ్స్ నిర్మాణం జరగకుండా కొంతమంది అడ్డుపడిన సందర్భాలు ఉన్నాయి. నేను పేర్లు చెప్పను, కాని కొన్ని స్కూల్ బిల్డింగ్స్ నిర్మాణంకోసం మనం తంటాలు పడుతున్నాం, విద్యార్థులకు వసతి కల్పించడానికి మనం ప్రయత్నం చేస్తున్నాం, ఇబ్బందులు లేకుండా చూడమని మీ క్రింద పని చేస్తున్న శాసన సభ్యులకు చెప్పండి. మీరు అక్షరాస్యతను పెంపొందించడానికి సహకారం అడుగుతున్నారు కదా? ఈ విషయంలో తప్పనిసరిగా అందరి సహకారం అవసరం ఉంది. ఇది కేవలం ప్రభుత్వ ప్రయత్నంవల్ల కాదు. మీరు క్రింది వారి యాటిట్యూడ్ ను మార్చడానికి ప్రయత్నం చేయండి. లబ్ధి పొందే అన్ని ప్రక్రియలు అధికార పార్టీకివే చెందినవారికే కావాలి, ఇతరులకు అవసరం లేదు అనుకొంటే దీనివల్ల మీరు చేస్తున్న ప్రయత్నం వృధా అవుతుంది. మీరు అందరినీ కలుపుకొని పొండి. ఇక యూజర్స్ ఛార్జెస్ మాదిరిగా డబ్బు వసూలు చేసేట్టు మీరు ఎంకరేజ్ చేస్తే రాష్ట్రంలో వన్నులు చెల్లించేవారికి ఒక విధమైన మెసేజ్ పోతుంది, ఇది ఐస్ గడ్డతో మర్డర్ చేసినట్టుగా ఉంటుంది. ఐస్ గడ్డతో మర్డర్ చేస్తే కత్తి దొరకదు, ఐస్ కరిగిపోయి తరువాత ఎలాంటి ఎవిడెన్స్ ఉండదు. యూజర్ ఛార్జెస్ అంటే ప్రభుత్వం పౌరులపై వన్ను వేసినట్టు లేదు, కాని వారి జేబులను కొల్లగొట్టే పరిస్థితి ఉంది. వరల్డ్ బ్యాంక్ సూచనలమేరకు ఇవన్నీ చేస్తున్నారు. మీరు అనేక అభివృద్ధి చెందిన దేశాలు తిరిగివస్తే అక్కడ ఇవన్నీ చేస్తున్నారని మీకు మీరు ఊహించుకొని చేస్తున్న ప్రయత్నం అంత గౌరవంగా లేదు, ఆమోదయోగ్యంగా లేదు. అందువల్ల మీరు హాస్పిటల్స్ లో పేషెంట్స్ నుంచి డబ్బు కలక్ట్ చేసి మందులు కొనుక్కొండి అని చెప్పే పద్ధతి బాగా లేదు. పోలీసులు డబ్బు కలక్ట్ చేసుకొని లా అండ్ ఆర్డర్ ను మెయింటెయిన్ చేయండి అని చెప్పేటటువంటి పద్ధతులను విడిచిపెట్టాలని, అందరికీ ఆమోదయోగ్యమైన పద్ధతిలో ప్రజలకు సేవలు అందజేయాలని ఈ సందర్భంగా మనవిచేస్తున్నాను. ఇక ఈనాడు నిత్యావసర వస్తువుల విషయానికి వస్తే 90 శాతం ప్రజలకు సంబంధించిన వస్తువుల మీద పెద్ద దృష్టి లేదు. కేవలం కంప్యూటర్ ధరలు తగ్గాయి, సెల్ ఫోన్ ధరలు తగ్గాయి, వి.సి.ఆర్. ల ధరలు తగ్గాయి. విమానం టికెట్స్ ధరలు తగ్గాయి, కార్ల ధరలు తగ్గాయి, ఎయిర్ కండిషన్ ధరలు తగ్గాయి అని చెబుతున్నారు. ఈ రాష్ట్రంలో ఉండే ప్రజల ఆర్థిక స్థితిగతులను బట్టి చూస్తే కిరోసిన్ ధర తగ్గాలి, బియ్యం ధర తగ్గాలి, బస్సు టికెట్ ధర తగ్గాలి. వారికి వినోదం కల్పించే సినిమా హాల్స్ లో టికెట్స్ ధరలు తగ్గాలి. కాని ఇవన్నీ పెరుగుతూనే ఉన్నాయి. వారికి అందుబాటులో లేనివిధంగా పెరిగాయి. రాష్ట్రంలో మీరు ఈవిధంగా చెబుతున్న మాటలు 90 శాతం ప్రజలకు కఠినంగా ఉన్నాయి. మీరు “గృహ మిత్ర ” పథకం పెట్టారు. ఈ ప్రోగ్రాం ఎక్కడా సక్సెస్ ఫుల్ గా జరిగిన సందర్భం లేదు. ఈ ప్రోగ్రాం ఫెయిల్ అయింది. ఓపెన్ మార్కెట్లో కంటే ఈ షాపులలోనే ఎక్కువ ధరకు దొరుకుతున్నాయి. అందరూ నవ్వుతున్నారు. మీరు దీనినిగురించి ఆలోచన చేయాలని కోరుతున్నాను. 90 శాతం ప్రజలకు అవసరమయ్యే నిత్యావసర వస్తువుల ధరలను తగ్గించడానికి మీరు ప్రయత్నం చేయాలని ఈ సందర్భంగా కోరుతున్నాను.....

చైర్మన్ : స్పీజ్ కంక్లూడ్....

శ్రీ ధర్మాన ప్రసాదరావు : నేను మాట్లాడింది కేవలం 40 నిమిషాలే, గంటన్నరసేపు నన్ను ఇంటర్వెస్ట్ చేశారు. ప్రధాన ప్రతిపక్షంనుంచి బడ్జెట్ పై మాట్లాడేటప్పుడు ఇలా చేయడం మీకు ధర్మమా అని అడుగుతున్నాను..

CHAIRMAN: You are speaking for more than one and half hours. I cannot allow you as long as you like. You cannot speak as long as you like.

శ్రీ ధర్మాన ప్రసాదరావు : అధ్యక్షా, ఈ రాష్ట్రంలో పోడు వ్యవసాయం చేయవచ్చునని చెబుతున్నారు. తరతరాలుగా గిరిజనులు పోడు వ్యవసాయం మీద ఆధారపడి ఉన్నారు. ఇప్పుడు పోడు వ్యవసాయం వద్దు అంటున్నారు, దీనివల్ల గిరిజనులు

కొండలు దిగి హైదరాబాదుకు వచ్చి అందోళన చేసే పరిస్థితి వచ్చింది. అనేక మంది గిరిజనులు కొండలలో గుడిసె వేసుకొని నివసిస్తూ చుట్టూ వున్న భూమితో కాలక్షేపం చేసే పరిస్థితి ఉంటే పోడు వ్యవసాయం వద్దు అంటే అల్టర్నేటివ్గా ఏమి చూపిస్తారని అడుగుతున్నాను. అటవీ ఉత్పత్తులు తీయవద్దు అంటే వారు ఎల్లా బ్రతకాలో చెప్పాలని కోరుతున్నాను. వారికొరకు ఏం కార్యక్రమాలు చేస్తారు? మీరు ఐ.టి.డి.ఏ. లకు ఇచ్చే అరకొర నిధులు దేనికీ సరిపోవడం లేదు. నేను చాలా మంది శాసన సభ్యులను అడిగాను, గిరిజనులను అడిగాను, ఒక్కొక్క ఐ.టి.డి.ఏ. లో ఉండే ఒక్కొక్క తెగకు చెందిన గిరిజనులకు ఒక్కొక్కయ్యాక్టివిటీపై ఆసక్తి ఉంది. ఏ ప్రాంతంలో వున్న గిరిజనులు ఏ యాక్టివిటీలో ఉన్నారన్న విషయాలను గురించి స్టడీ చేసిన పరిస్థితి లేదు. వారికోసం ఇచ్చిన నిధులను అధికారులు ఇష్టానుసారంగా మింగివేసే కార్యక్రమం జరుగుతున్నది. ఇది ఎవరూ పట్టించుకొనే పరిస్థితి లేదు. కొద్దోగొప్పో వారి అభివృద్ధి కోసం పెట్టిన పెట్టుబడి కూడా వారికి చెందకుండా, వారికి అవసరమైన కార్యక్రమాలను అమలుచేయకుండా దుర్వినియోగమయ్యే పరిస్థితి ఉంది, వెంటనే ఈ పరిస్థితిని మార్చాలని కోరుతున్నాను. మూడు మాసాలకు ఒకసారి జరగవలసిన గవర్నింగ్ బాడీ సమావేశాలు ఎన్ని మాసాలు గడిచినా కాని పరిస్థితి కొన్ని ప్రాంతాలలో ఉంది. ఇది ఎంత నిర్లక్ష్యం? మీరు ఆలోచన చేయండి.

అధ్యక్షా, ఇంకో విషయం, మీకు తెలుసో లేదో కాని మీ నియోజకవర్గం గురించి కూడా చెప్తున్నాను. ఈనాడు కంప్యూటర్లను ప్రవేశపెట్టారు, వాటిని తీసుకురావల్సిందే, మారుతున్న పరిస్థితులకు అనుగుణంగా హై టెక్నాలజీకి వెళ్లవలసిన అవసరం ఉంది. అయినా ఈనాటికి ఇంకా వేలాది గ్రామాలు, ఉప గ్రామాలు విద్యుత్ లేనివి ఉన్నాయని ప్రభుత్వం గుర్తించాలి. బల్బు ఎల్లా ఉంటుందో, విద్యుత్ వల్ల వచ్చే కాంతి ఎల్లా ఉంటుందో తెలియని ప్రజలు గ్రామాలలో ఉంటే మీరు కంప్యూటర్స్ గురించి మాట్లాడుతున్నారు. గ్రామాలలో కంప్యూటర్ వచ్చేస్తోంది, ఇంటర్నెట్ వచ్చేస్తోంది, అందులో ధరలు చూసుకోండి, మీకు అర్థం అవుతుంది అంటున్నారు. కాని ఈనాటికి బల్బు చూడని గ్రామాలు ఉన్నాయి, ఈ సంవత్సరమైనా ఆ గ్రామాలన్నింటికీ బల్బు చూపించండి. అయితే ఈ విషయం మిమ్మల్ని ప్రశంసించిన అనేక మంది నిదేశీ ప్రముఖులకు తెలియదు. గిరిజన గ్రామాలే కాదు, మీ నియోజకవర్గంలో కూడా ఇంకా 18 గ్రామాలు విద్యుచ్ఛక్తి లేకుండా ఉన్న విషయం మీకు తెలుసు. దయచేసి ఈ విషయంలో మీరు ప్రభుత్వానికి సూచన చేయండి.....

చైర్మన్ : గ్రామాలు కాదు, హామెట్స్....

శ్రీ ధర్మాన ప్రసాదరావు : మీరు కంప్యూటర్ల గురించి, విమాన టికెట్ల గురించి మాట్లాడేముందు విద్యుత్ లేని గ్రామాలకు విద్యుత్ ఇవ్వడానికి కావలసిన నిధులను ఈ బడ్జెట్ లో కేటాయించి విద్యుదీకరణకు ప్రయత్నం చేయమని కోరుతున్నాను. రెండు వేల సంవత్సరం దాటింది, కనీసం ఈ దశాబ్దంలోనైనా కరెంట్ గురించి తెలియని గ్రామాలకు కరెంట్ ఇవ్వండి. ఎవరెవరో మనసు మెచ్చుకొన్నారని చెబుతున్నాం . మన ఇంటికి ఎవరైనా అతిథి వస్తే భోజనం పెడతాం, శాలువ వేస్తాం. భోజనం చేసి వెళ్లిపోయే అతిథి సహజంగానే.....

CHAIRMAN: You should understand the mood of the House also.

శ్రీ ధర్మాన ప్రసాదరావు : రెండున్నర గంటలు ఇంటర్వ్యూ చేసారు.....

శ్రీ డి. శ్రీనివాస్ (నిజామాబాద్): అధ్యక్షా, మాది మెయిన్ అపొజిషన్, పైండింగ్ ఆఫ్ మార్ రైట్. I do not want to go into the other details. ఎందుకు ఇంటర్వ్యూ జరిగింది, ఏమిటి అనేది ఐ డిడ్ నాట్ వాంట్ టు గో ఇంటు డిటేల్స్. ఆయన

ఎంతో జాగ్రత్తగా ప్రతి ఒక్క ఇష్యూను గురించి పరిశీలిస్తూ సూచనలు చేస్తున్నారు. దురదృష్టం ఏమిటంటే ఆ సూచనలను వినడానికి కూడా అధికార వర్గం వారు సిద్ధంగా లేకపోవడం చాలా బాధాకరంగా ఉంది.

(అంతరాయం)

(శ్రీ పి. చంద్రశేఖర్‌ను ఉద్దేశించి) That is what you people will have to learn. Kindly let him continue. మంత్రులు కూడా ఈ రకంగా చేయడం మంచిది కాదు. మా సభ్యుడు కొన్ని మార్పులను సజెస్ట్ చేస్తున్నాడు. మీరు ఆ మార్పులను చేయగలుగుతారేమో పరిశీలించండి. లెట్ హిం కంటిన్యూ, కొద్దిసేపట్లో పూర్తి చేస్తారు. మంత్రిగారు మా డెమొక్రటిక్ రైట్‌ను నొక్కే ప్రయత్నం చేయకండి...

చైర్మన్ : శ్రీనివాస్‌గారూ, డిమాండ్స్‌పై మాట్లాడతారు కదా? Are you going to repeat all these things? You have ample time to cover all these points while you speak on the Demands.

శ్రీ డి. శ్రీనివాస్ : అధ్యక్షా, ఒకరి తరువాత ఒకరం లేవాలనే ఉద్దేశం కాదు. సాధ్యమైనంతవరకు ఇంటరప్ట్ చేస్తులేము. బడ్జెట్‌ను గౌరవించాలి. మా బాధల్లా ఏమిటంటే గవర్నరుగారి ప్రసంగంమీదగాని, బడ్జెట్‌మీద జనరల్ డిస్కషన్‌గాని, డిమాండ్‌పైజ్ డిస్కషన్‌గాని సరిగా జరగాలి, వాటికి జవాబు రావాలని కోరుకొంటాం . కాని ఈ సంవత్సరం గవర్నరుగారి ప్రసంగంమీద కూడా మాట్లాడడానికి అవకాశం లేకుండా, చీఫ్ మినిస్టర్‌గారి రిప్లయ్ లేకుండా డీప్ట్ టు హావ్ బీన్ రిప్లయిడ్ అన్నట్లు, మా అభిప్రాయాలు చెప్పే అవకాశం లేకుండా ఎడ్జోర్న్ చేయడం జరిగింది.....

గౌరవ సభ్యుడు : ఎవరు చేసారు?...

శ్రీ డి. శ్రీనివాస్ : ప్రజలే చెప్పతారు ఎవరు చేసారో.....

రా.8.00

ప్రజలు చెప్పతారు . మీతో రెక్వెస్టు చేసేది ఒకటే . చాలా బాగా మాట్లాడుతున్నాడు . మంచి సూచనలు ఇస్తున్నాడు . Let him complete.

CHAIRMAN: How much time will he take?

శ్రీ డి . శ్రీనివాస్ :- ఇంకొక అర్థగంట ఇవ్వండి?

(అంతరాయం)

శ్రీ బి . గోపాల కృష్ణారెడ్డి :- ఎటెంటివ్‌గా వున్నారు . వారు చెప్పేది వింటున్నారు . దొంగసారాయి అమ్ముతారు . యూజర్ ఛార్జెస్‌ను ఎంఎల్‌ఎను చైర్మన్‌గా పెట్టి మిమ్మల్ని డిసైడు చేయమంటే అది కూడా ఇష్టం లేక, రాజకీయం చేస్తూ అతి తెలివిగా మాట్లాడుతున్నారు . ముఖ్యమంత్రిగారు ఛాంబరులో వున్నారు . అందరు వున్నారు - వింటున్నారు .

శ్రీ ఎన్. ఇంద్రసేనారెడ్డి :- ఇవాళ ప్రొద్దున స్పీకరుగారి రూములో మాట్లాడినప్పుడు ఎవరు ఎంత టైము మాట్లాడాలి అనేది డిస్క్ చేసినప్పుడు - కంక్లూడింగుకు ఒక గంటసేపు సమయం ఇవ్వాలని అన్నారు . ఎక్కువ టైము అడిగారు . అభ్యంతరం లేదు . ఎంత టైము అడిగారో ఇవ్వండి? కాని, ఇప్పటికే 8.00 గంటలు దాటిపోయింది . మళ్ళీ వారు రిప్లయి ఇవ్వాలి . ఇంకా లేటు అయ్యేటట్లు అయితే, రేపు రిప్లయి ఇవ్వండి? వారు మూడు గంటలు చెప్పలి . 11 అయ్యేవరకు ఎందుకు? అది డిస్టెండు చేయండి?

CHAIRMAN: Try to conclude it in twenty minutes so that we can have time for Minister's reply.

శ్రీ ధర్మాన ప్రసాదరావు :- మన ఇంట్లో గెన్నలు వస్తే, చేసినటువంటి మర్యాదలు

చైర్మన్ :- స్టోరి ఎందుకు.....?

శ్రీ ధర్మాన ప్రసాదరావు :- భోజనం పెడతాము . మంచి మాటలు చెప్పి , పిల్లలు వుంటే, డాన్సు చేయిస్తాము . పాటలు పాడిస్తాము . వచ్చిన వ్యక్తి మన ఇంట్లో భోజనం చేసిన వ్యక్తి, ఈ పాటలు పాడిన చంటి పిల్లాడికి మంచిగ పాడారు, చక్కగా డాన్సు చేశాడు అని ప్రశంశిస్తాడు . అంతేగాని, ఈ పిల్లోడి కాలు విరగొట్టండి అనడు . ఏ అతిథికి మర్యాద చేసినా, కుటుంబ వ్యక్తికి అవమానం చేయడు . ఈ రాష్ట్రానికి వస్తున్నటువంటి విదేశాల నుంచి ప్రముఖులు సుమారుగా ఇదే వుంది . ఎవరు ఈ రాష్ట్రానికి వచ్చినా కూడా ఇన్ సెంటు చూపించి, రాష్ట్రం అంతటా ఇదే పరిస్థితి వుందని చెప్పి మభ్య పెట్టే ప్రయత్నం చేస్తున్నారు . వెళుతూ, వెళుతూ, ఆయన మహానందం పడుతూ చెప్పిన మాటలను మీరు గొప్పగా చెప్పుతున్నారు . ఎన్నో పరిస్థితులు చూసిన తరువాత ఈ గొప్పలో వున్న పరిస్థితి కిందిస్థాయిలో లేదు అని ఆలోచన చేశారు . ఈ ఒక విషయాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకుని మంచిది అనుకుంటే, వాస్తవం కాదు . కింది స్థాయిలో వున్న సమస్యలను దృష్టిలో పెట్టుకుని వెళ్లాలని మనవిచేస్తున్నాను . ఒక ప్రాంతంను తుడిపించి, దూళి లేకుండా చేసి, ఇదే పరిస్థితి రాష్ట్రం అంతటా వుందని చెప్పడం తప్పు అని మనవిచేస్తున్నాను . ఇదే సందర్భంలో ఒక మంత్రిగారు - స్విజ్జర్లాండు నుంచి మన ప్రాంతానికి వచ్చారు . కోఫీన్ అనే మంత్రిగారు వచ్చారు . మన దేశానికి రావడం జరిగింది . ప్రత్యేకంగా ఆంధ్రప్రదేశ్ కు తీసుకురావడం జరిగింది . అప్పుడు జన్మభూమికి సంబంధించి న ప్రాజెక్షన్స్ అన్ని ముందు పెట్టాము . పెడితే అన్ని చూసిన తరువాత ఈ విషయాలను మెచ్చుకుంటునే ఇది అసాధ్యమైనటువంటిది, ఇలాంటి ప్రాజెక్షన్స్ అసాధ్యమైనటువంటివి చూపించినప్పుడు రెండు రకాల సందర్భాలు వున్నాయి . అసాధారణమైనదానిని సమ్మించే ప్రయత్నం చేస్తే, మన దగ్గర ఏదైనా గారడి అయినా వుండాలి . ఒక హాస్పిటల్ కు పంపించి, మైండు కరాబు కాకపోతే, మరి వారిని జైలులో అయినా పెట్టాలి అనే మాట చెప్పారు . ఇది మన దేశంలో వుంది . ఏమిటండి మీకు ఆబ్జెక్షన్

SRI B.GOPALAKRISHNA REDDY: Plan is different from Vision. Vision is not a Plan. దయచేసి దానికి దీనికి తేడా లేకుండా చెప్పడం బాగా లేదు..... దురదృష్టకరం

శ్రీ ధర్మాన ప్రసాదరావు :- ఏది అయితే, 2020 విజన్ గురించి గతంలో సభలో మాట్లాడినప్పుడు కొన్ని అసాధ్యమైన విషయాలను ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రజలకు సమ్మబలుకుతారని చెప్పాను . అటువంటి సభ్యులు మన దేశం వచ్చి చూశారు . మీరు చూడలేకపోతున్నారు . ఈ ప్రభుత్వం ప్రయత్నం చేస్తుంటే, ఈర్య పడుతున్నారని దాడి చేశారు అధ్యక్షా . మమ్మల్ని గద్దించారు, ఈర్య పడుతున్నారని చెప్పారు . ఇవాళ అడుగుతున్నాను . 2020 ప్రాజెక్షన్స్, ఆ విజన్ డాక్యుమెంటు ప్రాతిపదికగా నడుపుతున్నారు . దాని మేరకు అన్ని రకాలు పనులు చేశాము ? దాని మేరకు సూచించండి, ఎవరు అయితే, మనకు వరల్డు బ్యాంకు చెప్పింది దృష్టిలో పెట్టుకున్నాము , 2020 లక్ష్యాలను చేరుకోగలము అనే మాట ప్రాతిపదికగా

ప్రస్తావించారు . 2020కి సంబంధించి లక్ష్యాలను ఎక్కడ అయినా సాధించామా? అన్నిటికంటే ముందు మాట్లాడిన సభ్యులు చెప్పారు . విజన్ 2020లో ఇచ్చిన ఫిగర్స్ 50 పంపుకు కూడా చేరలేదు . మీ కంటెన్ట్స్ ఏమిటి? అవసరమైన పనులు చేశాము, సంస్కరణలు చేస్తున్నాము . రిజర్వ్ బ్యాంకు ఆదేశాల ప్రకారం నడుస్తున్నాము కాని, ఆశించిన లక్ష్యాలను చేరుకోలేదని చెప్పుతారా? మీ స్టాండు ఏమిటి? మీ స్టాండు మారవలసిన అవసరం వుంది . మీ విధానం గురించి వెనక తిడతారు . ఇదే విధానం అనుసరించి చేరిన లక్ష్యాలను అధ్యక్షా, చెప్పుతారా? ఏమిటి? చెప్పండి? ప్రజలను ఎన్ని బాధలకు గురిచేశారు? ప్రజలకు ఎన్ని రకాలుగా మభ్యపెట్టారు? మాయమాటలు చెప్పారు . స్పష్టంగా, మీరు విడుదల చేసిన ప్రాగ్రాము ఇది అసాధ్యమని మంత్రులు చెప్పుతున్నారు . పరిశీలించాలని చెప్పుతున్నారు . అది ఏదో హాసులోనో 2020 లక్ష్యాలను సాధించలేమని ఎందుకు చెప్పరు? లక్ష్యాన్ని చేరుకోవడానికి ఇబ్బందులు ఉన్నాయి . అందుకు ఇది చేయలేకపోతున్నాము . ఈ ప్రాణాళికల మీద డాక్యుమెంటును ప్రక్కన పెట్టి, సంస్కరణలు దీనికి చేపడతారు? ఎలా చేరుకుంటారు? ఇవాళ పౌరులు ఆకలికి బలైనా పర్వాలేదు అని చెప్పుతారా? ఈ విషయం లో ఫైనాన్సు మినిష్టరుగారు నుంచి తగిన జవాబు ఆశిస్తున్నామని వారికి మనవి చేస్తున్నాను . ఈ మధ్య అక్కడ ఆందోళన వచ్చింది . రూరల్ ఏరియాస్ లో సాగునీరు గురించి, విశాఖపట్టణంలో త్రాగునీటికి ఆందోళన వచ్చింది . ఈనాడు అక్కడ వున్న సంస్థలు, మునిసిపాలిటీగాని, ఎన్ టి పి సగాని, దానికి వారు డబ్బు ఇస్తామంటున్నారు . ఇంకా హడ్కో నుంచి రుణాన్ని తీసుకుంటామంటున్నారు . టీక్సీకల్ గా ఒక ఎస్టిమేట్ తయారు చేసి పంపించాలని కోరుతున్నారు . ముఖ్యమంత్రిగారు పంపించారాయని అడుగుతున్నాను . నవంబరుకు పూర్తిచేస్తామని ముఖ్యమంత్రిగారన్నారు -- సంతోషం . మాకు ఎటువంటి అభ్యంతరం లేదు . విశాఖకు త్రాగునీరు సమస్య వచ్చింది అంటే చాలా ప్రమాదం . ఆంధ్రప్రదేశ్ లోనే అది రెండవ పట్టణం . చాలా కేర్ ఫుల్ గా ప్రభుత్వం టాకిట్ చేయాలి . ఫైనాన్సియల్ బర్డెన్ లేదు . ఈ పథకాన్ని చేపట్టడానికి ఒక నయాపైన కూడా బడ్జెట్ లో పెట్టలేదు . అవసరం లేదు కూడా . దీనికి సంబంధించి చెప్పుతున్నది ఏమిటంటే, ప్రైవేటు వారికి ఇస్తామంటున్నారు . ప్రైవేటు వారి జేబులో పెడితే నయాపైన పెట్టరు . అప్పు పెట్టుకుని చేస్తే ఆ స్కీములు ప్రైవేటు వారికి ఇచ్చి యూజర్ ఛార్జెస్ వసూలు చేసే కార్యక్రమం సిద్ధం చేస్తున్నారు . కార్పొరేషన్ గాని, విశాఖ స్టీలు ప్లాంటుగాని, ఎన్ టి పి సగాని సమర్థవంతంగా నడుస్తున్నాయి . వారు చేయడానికి సిద్ధంగా వున్నారు . మెయిన్ టెయిన్ చేయడానికి వారికి అవకాశం ఇవ్వాలని అంటున్నారు . త్రాగునీరు కావాలని అంటే ముఖ్యమంత్రిగారు ఏ వ్యక్తికో ప్రయోజనం చేయడానికి ప్రయత్నం చేయడం ఇది మంచి ప్రక్రియ కాదు . నవంబరుకు ఇస్తామనే మాట ఇచ్చారు . కట్టుబడి వుండాలని కోరుతున్నాను . వెంటనే, సాంకేతికంగా శాంక్షన్ ఇవ్వవలసిందిగా సూచనకు ఎఫర్టు తీసుకోండి? ఆ విశాఖ ప్రజల దాహార్తి తీర్చండి? మంచినీరు, సాగునీరు ఇచ్చి రైతాంగం యొక్క సమస్యలను, ఆందోళనను , ఆవేధనను తగ్గించేటట్లుగా చర్యలు తీసుకోవాలి .

రా. 8.10

జన్మభూమికి సంబంధించి 18 జన్మభూములు చేశామన్నారు. అన్ని జన్మభూములలో కూడా అనేకమైన కుటుంబాల నుంచి లక్షలాది రేషన్ కార్డులకు విజ్ఞాపన పత్రాలు వచ్చాయి. శాసనసభ్యుల దగ్గరికి,, ఎంపి లు, మంత్రులు, ఎంఆర్ ఓ ల దగ్గరకు వెళ్లి రేషన్ కార్డులు కావాలని అనేక కుటుంబాలకు చెందిన వాళ్లు కోరడం జరిగింది. అప్పుడు మీరేమి చెప్పారు, ఇస్తున్నామనో, ఇవ్వబోతున్నామనో, సర్వే జరుగుతోందని, ఇచ్చేస్తున్నామని చెబుతున్నారు. మీరు ఎప్పుడు ఇస్తారో, ఏమి చేస్తారో ఇదే శాసనసభలోనే చెప్పండి. ప్రతి కుటుంబానికి తప్పకుండా పౌరసరఫరా కార్డు ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను.

ఇక హౌసింగ్ కు సంబంధించి ముఖ్యమంత్రిగారు శ్రీకాకుళం వచ్చినప్పుడు మళ్ళీ పది లక్షల పట్టాలు ఇస్తామన్నారు. రూరల్ ఏరియాస్ లో 5.5 లక్షల ఇళ్లు, లక్ష ఇళ్లు అర్బన్ ఏరియాలో కట్టడానికి గత సంవత్సరం ఇదే శాసనసభలో మనం అంగీకరించాం, మనమంతా కూడా దానికి ఆమోదం ఇచ్చాం . దాని కోసం రూ. 550కోట్లకు సంబంధించి మనం ఇక్కడ ఆమోదం ఇచ్చాం . కాని మీరు ఒక్క ఇళ్లు కూడా కట్టలేదే ! ఇది ఎంత సిగ్గుచేటైన విషయం . ఒక్క నయాపైనా కూడా ఈ

నిషయం గురించి ఖర్చు పెట్టారా? మీవైపున వున్న శాసనసభ్యులనే అడగండి. సుమారు పదకొండు లక్షల ఇళ్లు కడతామన్నారు, దానికి మిమ్ములను నమ్మాలా? మళ్ళీ ఈ సంవత్సరం రూ. 550కోట్లు గృహ నిర్మాణం కోసం పెట్టుబడి పెట్టారు. శాసనసభ్యులుగా వున్న మేము మండలాలలో స్పెషల్ ఇన్‌స్పెక్టర్ గా వెళ్ళినపుడు అక్కడ అన్ని డిపార్టుమెంట్లను రెవ్యూ చేసినా ఎందులో కూడా గృహనిర్మాణం గురించి ప్రస్తావన లేదు. మండలాలలో ప్రజలు పడుతున్న ఆవేదనను మేము శాసనసభలో ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకెళ్తామని చెప్పాం. పరిస్థితులు ఈవిధంగా వున్నపుడు మళ్ళీ ఈ సంవత్సరం గృహ నిర్మాణ కార్యక్రమాలు చేపడతామంటే దాన్ని నమ్మమంటారా? ఈనాడు పది లక్షల పట్టాలంటున్నారు. ఇంతవరకు పట్టాలు ఇచ్చిన చాలా ప్రాంతాలలో భూమి లేదు, ఎక్కడ వుందో తెలియదు. ఎవ్వరికీ అప్పజెప్పలేదు. దీని గురించి ఎంఆర్ఓ కు ఫోను చేస్తే పలకనటువంటి పరిస్థితి వుంది. ఇది కేవలం ఒక ఫార్మ్‌గా, తంతు క్రింద ప్రచారం చేస్తున్నారే తప్ప ఎక్కడా కూడా ల్యాండ్ ఇవ్వలేదు. ల్యాండ్ అప్పజెప్పిన కుటుంబాలెన్ని? అప్పజెప్పని వారికి వెంటనే అప్పజెప్పి ఇళ్లు నిర్మించే కార్యక్రమం చేపట్టండి. ఈరోజు గృహనిర్మాణానికి సంబంధించిన సిమెంటు, స్టీలు, ఇసుక ఇటుక తదితర మెటీరియల్ యొక్క ధరలు పెరిగిపోయాయి. ఇళ్లు నిర్మాణం చేసే కార్యక్రమాన్ని ప్రభుత్వవరంగా చేపట్టకుంటే అనేక మంది పేదలు సరైన ఇళ్లు పొందే పరిస్థితులు లేవు. హౌసింగ్ స్కీము క్రింద మనం ఇస్తున్న రూ. 17500లు చాలదు. అయినప్పటికీ వాళ్లు కొంత పెట్టుకునే కార్యక్రమం ప్రజల ఆమోదం పొందింది. గౌరవ శాసనసభ్యులు కూడా అంగీకరించారు. మీరు అధికారంలోకి రాకముందు మేనిఫెస్టోలో పెట్టారు, ఈనాడు మీకు బాధ్యత వుంది, తప్పించుకోవడానికి వీలు లేదు. పేదలకు ఇళ్లు నిర్మాణం చేస్తామని చెప్పి ఈ శాసనసభలో ఆమోదం తీసుకుని కూడా నిర్మాణం చేయనందుకు మీరు ప్రజలకు క్షమాపణ చెప్పవలసిన అవసరం వుంది. రెండు సంవత్సరాలకు సంబంధించి బలహీన వర్గాల వారికి ఇళ్ల నిర్మాణం కోసం రూ. 1100 కోట్లకు ఆమోదం తీసుకుని కూడా మీరు కట్టలేదు. బలహీన వర్గాల ప్రయోజనాల కోసం చేయవలసిన కార్యక్రమాలు డబ్బులు వుండి కూడా చేయకపోతే ఇక ప్రజలు మిమ్ములను నమ్ముతారా? ఈనాడు అనేక మైన విజ్ఞాపనలు గ్రామాల నుంచి వస్తున్నాయి. జన్మభూమి కార్యక్రమంలో నోడల్ అధికార్లుగా వ్యవహరించే వారికి మీరు ఏవిధమైన ట్రైనినింగ్ ఇచ్చారు? నా నియోజకవర్గంలోని ధనుమూర్ మండలంలో జరిగిన జన్మభూమి కార్యక్రమంలో నేను ఒక శాసనసభ్యునిగా పాల్గొని మాట్లాడుతుంటే, నేను ఏమి మాట్లాడాలో ఆ నోడల్ అధికారి నాకు చెబుతున్నాడు. మీరు ఈవిధంగా మాట్లాడితే ఎలాగండీ? ప్రభుత్వానికి అనుకూలంగా మాట్లాడాలంటూ నాకు సూచనలు ఇస్తున్నాడు. అధ్యక్షా, ఇంతకంటే దయనీయమైన, నీచమైనది మరొకటి వుండదని మనవి చేస్తున్నాను. ఎందుకు ఈవిధంగా నాకు చెబుతున్నావంటే, ఏమి చేయమంటారు సార్, నాకు సంబంధించి కొన్ని పర్ఫార్మెన్స్ ఇండికేటర్స్ ఫిక్స్ చేశారు, ఈవిధంగా వ్యవహరిస్తే తప్ప నాకు ఫోకల్ పాయింట్స్‌లో వుండే అవకాశం లేదని చెప్పాడు. ఇవేనా మీరు ఇస్తున్న సూచనలు? దయచేసి ఇలాంటి వాటిని ఆపుజేయాలని కోరుతున్నాను. శాసనసభకు ఎన్నికై ఈ రాష్ట్రంలో జరుగుతున్న తీరుతెన్నులను అటు ప్రజలకు ఇటు ప్రభుత్వానికి మధ్య వారధిగా పనిచేయవలసిన ప్రతినిధికి ఏవిధంగా ప్రభుత్వానికి అనుకూలంగా మాట్లాడాలో చెప్పే స్థితికి నోడల్ అధికార్లు వెళ్లారు. ఈ పరిస్థితి సిగ్గుచేటుగా లేదా? రాజ్యాంగబద్ధంగా ఏర్పాటు చేయబడిన సంస్థలున్నాయి. వాటికి సహజంగా పని చేసుకునే అవకాశం కల్పించండి. ఎవరి కార్యక్రమాలు వారు చేసుకునే విధంగా అవకాశం కల్పించండి. ప్రస్తుతం మీరు చేస్తున్నది మంచి పద్ధతి కాదు. వెంటనే నోడల్ అధికార్ల వ్యవస్థను ఉపసంహరించండి. ఏ చిన్న గ్రామంలోనైనా జన్మభూమి జరిగితే దానికి భారీ ఎత్తున ఖర్చు చేస్తున్నారు. టోపీలకు, కరపత్రాలకు, వెహికల్స్‌కు, హరికథలు, బుర్రకథలు చెప్పే కళాబృందాలకు అనవసరంగా పెద్ద ఎత్తున ఖర్చు చేస్తున్నారు. జన్మ భూమిలో ప్రతి మండలానికి సుమారుగా రూ. 4 లక్షలు ఖర్చు పెడుతున్నారు. ఏ పరిస్థితులున్నాయని హరికథలు, బుర్రకథలు చెప్పిస్తున్నారు? ఎందుకండీ ఇవన్నీ? త్రాగడానికి నీరు లేదు, స్విచ్ వేస్తే లైట్ వెలిగే పరిస్థితి లేదు, సాయంత్రం చదువుకుందామంటే విద్యార్థికి కరెంటు లేదు, ఫ్యాన్ వేసుకుని పడుకుందామంటే పేషంట్‌కు ఫ్యాన్ తిరిగే పరిస్థితి లేదు. ఏముందని హరికథలు, బుర్రకథలు చెబుతూ జన్మభూమిలో రాష్ట్రంలో వున్న పదకొండు మండలాలలో లక్షల రూపాయలు తగలబెడుతున్నారు? ఈవిధంగా డబ్బులు తగలబెట్టి రెవెన్యూ ఎక్స్‌పెండిచర్ పెరిగిందని చెబితే, మీరు అవన్నీ మానుకోకపోతే రెవెన్యూ ఎక్స్‌పెండిచర్ తగ్గుతుందా? అని అడుగుతున్నాను. బడ్జెటులో చూపించిన దానికంటే ఎక్కువగానే రెవెన్యూ ఎక్స్‌పెండిచర్ పెరుగుతూనే వుంది తప్ప దాన్ని నిరోధించడానికి మీరు ఏనాడు

ప్రయత్నం చేయలేదు, దాని మీద దృష్టి సారించలేదనే విషయాన్ని ఈ సందర్భంగా మనవి చేస్తున్నాను. ప్రచారానికైనా ఒక అంతంతూ వుండాలి. ఈనాడు ఏ ఆర్టిసి కాంప్లెక్స్ చూసినా ప్రచార ఆర్థికాలే కనబడతాయి. విశాఖపట్నం ఎయిర్పోర్ట్ దిగి నగరం వెలుపలికి వచ్చేంతవరకు చూస్తే చంద్రబాబుగారున్న నాలుగు వందల బోర్డులు కనిపిస్తాయి. ఇది అవసరమా? అని అడుగుతున్నాను. ఈ శాఖకు వున్న మంత్రిగారేమో ప్రచారానికి కేవలం రూ. 42, 45 కోట్లు మాత్రమే మేము ఖర్చుపెడుతున్నామని ఎప్పుడో ఎలక్ట్రానిక్ మీడియాకు చెప్పారు. అధ్యక్షా, ఈ ప్రచారానికి అయ్యే ఖర్చు ఒక్క డిపార్టుమెంటు నుంచే చేయడం లేదు. రాష్ట్రంలో ఎన్ని డిపార్టుమెంటులున్నాయో వాటన్నింటినుంచీ ఖర్చు పెడుతున్నారు. ఎన్ని కార్పొరేషన్స్ వున్నాయో వాటన్నింటి నుంచీ ఖర్చు పెడుతున్నారు. పత్రికలను ప్రసన్నం చేసుకోవడానికి, లోపాలను కప్పిపుచ్చుకోవడానికి, యాజమాన్యాలను ఒప్పించడానికి మీరు ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. యాజమాన్యాలను మొహమాటపెట్టే ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. కోట్ల రూపాయలను తగులబెట్టే ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. యాజమాన్యాలను సంతృప్తి పెట్టే కార్యక్రమాలు చేస్తున్నారు. మీకు అనుకూలమైన వ్యాసాలు వ్రాయడానికి ఖర్చు చేయడం తప్పని మనవి చేస్తున్నాను. రూ. 350కోట్లు ప్రచారానికి ఖర్చు చేశారని మేము చెబుతున్నాం, ఖచ్చితమైన స్టాటిస్టిక్స్ మాదగ్గర వున్నాయి. ఈ ఆర్థిక సంవత్సరంలో ఏ ఏ కార్పొరేషన్ నుంచి, ఏ ఏ డిపార్టుమెంటు నుంచి ఎంత ఖర్చు పెట్టారో మేము మొన్ననే మీకు చూపించాం. ఈ హైదరాబాదు సిటీకి పైపు లైను వేసే వర్క్ను యాడ్ వేసి చూపించారు. ఏదైనా కార్యక్రమాన్ని ఇనాగురేట్ చేస్తే యాడ్ వేస్తారు, కాని ఒక దగ్గర పైపు ఫిక్స్ చేస్తే డబ్బు ఖర్చు చేసి పెద్ద ఎత్తున యాడ్ వేయడం ఎంతవరకు సబబు? ఇది ధర్మమా? ఎన్నో రకాలుగా తప్పులు చేస్తున్నారు, మిమ్ములను ప్రజలు క్షమిస్తారా? అని అడుగుతున్నాను. ఇంకొక కొత్త పద్ధతి వచ్చింది. మా జిల్లాలో చూస్తున్నాం, అధికార పార్టీకి చెందిన వాళ్లు ప్రత్యేకమైన సందర్భంలో వచ్చినపుడు కూడా యాడ్స్కు, ప్రచారానికి ఖర్చు చేస్తున్నారు, ఇది మరింత ప్రమాదకరం. అధికార్లు కూడా యాడ్స్ ఇచ్చే పరిస్థితి వచ్చింది. అధికార్లు తమ డబ్బులు పెట్టి యాడ్స్ ఇచ్చే ప్రక్రియను ఆపండి. దొంగచాలుగా ప్రజా ధనాన్ని యాడ్స్ క్రింద ఖర్చు చేసే ప్రమాదం వుంది. దయచేసి మీరు దాన్ని ఆపకపోతే గొప్పకోసమో, ఫోకల్ ప్లేస్ కోసమో, అధికారంలో వున్న వారిని ప్రసన్నం చేసుకోవడానికో కొంతమంది అధికార్లు ప్రజా ధనాన్ని ఖర్చు చేసే అవకాశం వుంది. ప్రజల కోసం చేపట్టిన పనులను రికార్డులలో శాంక్షన్ అయినట్లు, శాంక్షన్ అయిన తర్వాత పని చేయకుండానే చేసినట్లు చూపించి ఆ డబ్బును యాడ్స్ కోసం ఖర్చు చేయవచ్చు. కాబట్టి ఇటువంటి వాటిని నిలుపుదల చేయడానికి చర్యలు తీసుకోవడం కోరుతున్నాను. రాజకీయ పార్టీలకు చెందిన వాళ్లో, ప్రజల్లో యాడ్స్ ఇచ్చుకుంటే అభ్యంతరం లేదు కాని ఈవిధంగా అధికార్లు యాడ్స్ ఇచ్చే పరిస్థితి మంచిది కాదు. ప్రజలకు సంబంధించిన అభివృద్ధి కార్యక్రమాలకు పెట్టే నిధులను కూడా ఈనాడు యాడ్స్ పేరుతో పెద్దపెద్ద బోర్డులు వచ్చాయి, అవి చాలా అసహ్యంగా కనబడుతున్నాయి. కేవలం మన బోర్డులతో బ్రహ్మాండంగా ప్రచారం చేసుకుంటూ ప్రజా ధనాన్ని ఖర్చు చేయడం సమంజసమా? ఇది తప్పు అని తెలియజేస్తున్నాను. లక్ష రూపాయలుండే పథకానికి సంబంధించి అందులో నాలుగోవంతు మొత్తాన్ని ప్రచారం కోసం, హంగు సమకూర్చడం కోసం ఖర్చు చేస్తున్నారు, ఇక అరకొరగా మిగిలిన నిధులను కూడా క్రింద స్థాయిలో అధికారులు దుర్వినియోగం చేస్తున్నారు, ఇది ఎంతవరకు సబబని అడుగుతున్నాను. ఇవి చిన్నచిన్న విషయాలే కావచ్చు, గాని వీటి గురించి ఆలోచించకపోతే క్రింది స్థాయిలో వుండే వాళ్ల వ్యవహారం మరింత పెచ్చరిల్లిపోతుంది. కాబట్టి వీటన్నింటినీ నివారించడానికి తగిన ఆదేశాలు ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను.

అధ్యక్షా, ఈ రాష్ట్రంలో వృద్ధాప్య పింఛన్లు ఇస్తున్నారు. ఇంతకు ముందు ఈ విషయం గురించి మా నాయకులు చెప్పారు. గ్రామంలో వుండే వాళ్లు ఎవరైనా చనిపోతేనే వాళ్ల స్థానంలో వేరే వాళ్లకు ఇస్తామని ప్రభుత్వం చెబుతోంది. అది అంత గౌరవంగా లేదు, ఆలోచన చేయండి. కరువు పరిస్థితిలో వారికి కొంత సమకూర్చే ప్రయత్నం చేస్తే బాగుంటుందని నా అభిప్రాయం. ఇక ఆకలి చావులకు సంబంధించి మంత్రులు రకరకాలుగా మాటలు చెబుతున్నారు. వాళ్లు చెప్పే మాటలు గౌరవంగా లేవు. ఎక్స్గ్రేషియా కోసమే రైతులు ఆత్మహత్యలు చేసుకుంటున్నారనే విధంగా మాట్లాడుతున్నారు. ఈవిధంగా మాట్లాడడం మంచిది కాదు, మానండి. మీరు పరిస్థితులను జాగ్రత్తగా పరిశీలించి చేయగలిగిన సహాయం చేయండి. మొన్ననే

వామపక్షాల సభ్యులు కొన్ని ప్రాంతాలలో గంజి కేంద్రాలైనా పెట్టండని చెబుతూ ఆందోళన చేశారు. ఆ దిశగా ఆలోచన చేయాలని కోరుతున్నాను. కరువు పరిస్థితుల్లో ఆకలితో అన్నమో రామచంద్రా అంటూ అలమటిస్తున్న వారిని ఆదుకోవాలని కోరుతున్నాను.

అధ్యక్షా, ఈ రాష్ట్రంలో రవాణా ట్యాక్స్ చాలా భారీ ఎత్తున వుంది. వెహికిల్ కొంటే, ఏ ఒరిస్సాలోనో, మహారాష్ట్రలోనో, కర్ణాటకలోనో, ఛత్తీస్‌ఘడ్‌లోనో రిజిస్ట్రేషన్ చేసుకుంటే బాగుండేదనే పరిస్థితి ఇక్కడ ఏర్పడింది. ఈ అంకెలను ఒకసారి చూస్తే, మహారాష్ట్రలో 56లక్షల వెహికిల్స్‌కు గాను కేవలం 650కోట్ల రెవెన్యూ వసూలు చేస్తున్నారు. ఢిల్లీలో 48 లక్షల వెహికిల్స్‌కు రూ. 350కోట్లు, తమిళనాడులో 46 లక్షల వెహికిల్స్‌కు రూ. 600 కోట్లు వసూలు చేస్తున్నారు. అదే ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో 45లక్షల వెహికిల్స్‌కు రూ. 1200కోట్లు వసూలు చేస్తున్నారు. ఇక్కడి వాళ్లు ఎటు పోవాలి? మీరు ఇష్టానుసారం పన్నులు వేసి అన్ని స్థాయిల నుంచి రక్షం పిండేస్తున్నారు.

రా.8.20

ఇది వారికి రెవెన్యూ పెంచుకుంటున్న గొప్పలు చెబుతున్నారు. పౌరులు పన్నులు చెల్లించక ఇబ్బందులు పడుతున్నారు. వారి స్థితిగతుల గురించి ఆలోచన చేయడం లేదని ఈ సందర్భంగా మనవిచేస్తున్నాను. మహిళా సోదరీమణి శనక్కాయల అరుణ చాలా తీవ్రంగా ఆవేదనను వ్యక్తపరచారు. మహిళలపట్ల ఆమెకు పూర్తి ప్రేమాభిమానాలు ఉన్నాయి. వారి విశ్వాసం దెబ్బతినకుండా ఆవిడ చేసే ప్రయత్నం నాకు ఆనందాన్ని కలిగించింది. కానీ ఈనాడు అనేక మంత్రుల పేషీలలో అవినీతి జరుగుతోంది. ఈనాడు మనకు కనిపిస్తోంది. ముఖ్యమంత్రిగారే మంత్రుల పేషీలలోజరిగే అవినీతి గురించి కోపగించుకున్నారు. చాలా తీవ్రంగా మందలించారు. అనేక సందర్భాల్లో డబ్బులు చేతులు మారుతున్నాయనే విషయాలు చెప్పారు. అంతేందుకు, ఈ క్యాబినెట్‌లో పని చేసిన సోదరీమణి అరుణమ్మగారు పత్రికల ముందు ఒక వ్యాఖ్య చేశారు. ఈ క్యాబినెట్‌లో ఉన్న వారందరూ అవినీతి పరులన్నమాట వారన్నారు. ఈ మాటను ముఖ్యమంత్రిగారు కూడా గమనించారు...

(అంతరాయం)

CHAIRMAN: You cannot make a statement like that. Do not mix everything. That statement is not an authenticated statement. Please conclude.

శ్రీ ధర్మాన ప్రసాదరావు: ముఖ్యమంత్రిగారు స్పందించారు. రెండు సంవత్సరాలు పని చేసిన మంత్రిని సాధారణంగా పదిలి....

CHAIRMAN: No. What is this? The House is not interested in these things. What is this? No. Please conclude.

శ్రీ ధర్మాన ప్రసాదరావు: ఈనాడు విద్యకి సంబంధించి కొంత అవినీతికి దారి తీసిందనే వాదన వచ్చింది . స్కాలర్‌షిప్స్‌కి సంబంధించి కోట్లాది రూపాయలు చేతులు మారాయని వచ్చింది. 36 లక్షల టన్నుల బియ్యం గింజలు ఇష్టానుసారంగా కార్యకర్తలు మేసారన్న వార్తలు వచ్చాయి. ఈ అన్నింటిలో కూడా శాసనసభ్యులకు, మంత్రులకు, పార్లమెంట్ సభ్యుల అందరి హస్తం ఉందని పేపర్లో వచ్చింది. అనేక సందర్భాల్లో కూడా చర్చించాము. అవినీతి మీద ప్రజలు విసుక్కుంటున్నారు. వారు బాధ పడుతున్నారు. అన్ని కష్టాలలో ఉన్న ప్రజలను ఈ అవినీతి నుండి బయటకు తీసుకురావాలి. ఈ సందర్భంగా ఒక విషయాన్ని తమ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. ఆ మధ్య కాలంలో బిల్‌గేట్స్ దంపతులు ఈ రాష్ట్రానికి దయచేశారు.

ఛైర్మన్: కంక్లాడ్ చేయండి.

శ్రీ ధర్మాన ప్రసాదరావు: వారు పెద్ద వ్యాపారవేత్త, ప్రపంచదృష్టిని ఆకర్షించిన వ్యక్తి. డాలర్లలో వ్యాపారం చేసేటటువంటి వ్యక్తి. ఈ రాష్ట్రానికి వారు వచ్చినప్పుడు జరిగింది. నేను ఒక చిన్న కథతో ముగిస్తాను.

ఛైర్మన్: వద్దు. యు ఆర్ వేస్టింగ్ టైమ్. We are not prepared to listen this type of stories.

శ్రీ ధర్మాన ప్రసాదరావు: ముఖ్యమంత్రిగారు వారిని పిలిపించారు. ఈ రాష్ట్రంలో జరుగుతున్న పరిపాలనను చూపించారు. వారు వెనక్కి వెళుతూ సంగారెడ్డి సంతలో భార్యాభర్తలు ముచ్చటపడి ఒక మేకను కొన్నారు. ఈ మేక....

ఛైర్మన్: ఇది ఏమిటి? మేకలూ, కోతులూ ఇదేమైనా హరికథా కాలక్షేపమా? ఇది తీవ్ర అభ్యంతరకరం. ఈ కథలన్నీ ఎన్నికల ప్రచారంలో చెప్పండి. This is highly objectionable.

శ్రీ ధర్మాన ప్రసాదరావు: **★★

(అంతరాయం)

ఛైర్మన్: ఇటువంటి స్టోరీస్ చెబుతారేమి?

(అంతరాయం)

శ్రీ డి. శ్రీనివాస్: వారు వైండప్ చేస్తున్నారు...

ఛైర్మన్: వైండప్ చేయడానికి స్టోరీ ఎందుకు?

శ్రీ డి. శ్రీనివాస్: వైండప్ చేసే ముందు, డ్యూరింగ్ ది కోర్స్ ఆఫ్ డిస్కషన్, అలా మాట్లాడేటప్పుడు చెప్పేసాం ప్రదాయం ఉంది. ఈ లెక్కతోనే అది కోటి కావచ్చు, మేక కావచ్చు, వేరేది కావచ్చు. ఈ విధంగా అయితే ఇలా చెప్పే నోముల సర్పింహయ్య గారిని పంపించండి.

(అంతరాయం)

హ్యూమరస్ గా నవ్వుతూ చెబుతూ ఉంటారు. దానికే ఆపితే ఎలా? ముఖ్యమంత్రి ఎన్నోసార్లు చెప్పలేదా?

ఛైర్మన్: ఇలాంటివి చెప్పలేదు.....

(అంతరాయం)

శ్రీ డి. శ్రీనివాస్: తమరెంతో సౌమ్యులు, తమరు ఇంత సీరియస్ అవుతున్నారే. వారు మాట్లాడడానికి రెండు, మూడు నిమిషాలు సమయం ఇవ్వండి....

ఛైర్మన్: ఇలాంటి కథలు చెప్పవద్దు. నేను అలా చేయను. This House is a dignified House. This House is not prepared to listen to all these things.

స్టోరీస్ వద్దు, కంక్లాడ్ చేయండి....

** Expunged as ordered by the Chair

శ్రీ ధర్మాన ప్రసాదరావు: అనేక సందర్భాల్లో చేసిన సాంప్రదాయం ఉంది. నేను ముగిస్తాను. దయచేసి సన్ను ఇంటరప్ట్ చేయకండి. ★★

(అంతరాయం)

చైర్మన్: ఇది అసెంబ్లీనా?...

శ్రీ ధర్మాన ప్రసాదరావు: ★★

(అంతరాయం)

చైర్మన్: కంక్లూడ్ చేయండి. దయచేసి నా మాట వినండి...

శ్రీ ధర్మాన ప్రసాదరావు: వారు అనేక సందర్భాల్లో ఇటువంటి కథలు చెప్పిన సాంప్రదాయం ఉంది...

చైర్మన్: ఆ సాంప్రదాయం అనవసరం. ఐయామ్ నాట్ నోన్ బై సచ్ సాంప్రదాయం....

శ్రీ ధర్మాన ప్రసాదరావు: పైండెడ్ చేసే సాంప్రదాయం ఉంది. దయచేసి ఇలా చేయడం ధర్మం కాదు.

CHAIRMAN: That story I will not allow. Such stories cannot be told here. Do not unnecessarily enter into all these things.

శ్రీ ధర్మాన ప్రసాదరావు: వారు అనేక సందర్భాల్లో ఇటువంటి స్టోరీస్ చెప్పారు. ఈ విధంగా అన్వయించిన స్టోరీస్ చెప్పారు. ఇప్పుడు నావరకూ వచ్చేసరికి నిరోధించడం అన్యాయం.

CHAIRMAN: That story I am not allowing. No. I am not allowing such conventions. You have brought out several points.

శ్రీ ధర్మాన ప్రసాదరావు: మీరు సమయం ఇస్తే ముగిస్తాను. ..

చైర్మన్: కంక్లూడ్ చేయండి. అది ఏమి స్టోరి. ఈ హౌజ్ లో చెప్పారు. అటువంటి స్టోరీస్ చెప్పుకుంటామా? ఇక నేను అలా చేయను. దటీజ్ డి స్టోరీ ఐవిల్ ఎక్స్ పంజ్ ఇట్. అటువంటిది వదిలేయండి, చెత్తస్టోరి వద్దు. I do not allow that story. It is unfair and unparliamentary. Please conclude.

(కాంగ్రెస్ పార్టీ శాసనసభ్యులందరూ తమ తమ స్థానాలలో నిలబడి మాట్లాడసాగారు)

శ్రీ ధర్మాన ప్రసాదరావు: ★★

CHAIRMAN: It is highly improper.

రా. 8.30

(Interruptions)

Please go back That is going to be expunged. The story that has been narrated by Sri D.Prasada Rao is expunged. I don't want to waste the time of the House. I don't want to

inconvenience the members of the House. I cannot allow you any further. Srinivas Garu, it is very unfortunate. Please see that we have a dignity. We are not going to enjoy the stories like this. Let us maintain the dignity of the House. Let us see that it is not affected by any such stories.

(Interruptions by Sri P:Chandasekhar)

Please don't comment on the story, Chandrasekhar Garu. I have already expunged.

శ్రీ పి . చంద్రశేఖర్ :- రూల్స్ క్లియర్ గా వున్నాయి . శాసనసభలో ఒక వ్యక్తిపై ఆరోపణలు చేయాలంటే, స్పీకరుగారికి నోటీసు ఇవ్వాలి . తరువాత ఎలిగిబ్లస్ చెప్పాలి . That requires minimum common sense. Without giving notice, speaking against anybody is **★★

శ్రీ డి . శ్రీనివాస్ :- లా మినిష్టరుగారు చాలా బ్రహ్మాండంగా జడ్జిమెంటు ఇచ్చారు . ధర్మాన ప్రసాదరావుగారు మాట్లాడిందా ఒక లైటరు వీన్ లో ఒక ఇష్యూ చెప్పుతున్నప్పుడు అది ఆరోపణ కాదు

CHAIRMAN: I am not going to allow him to conclude. He has concluded already. Time has been given to him. He is going on telling stories which is not befitting the dignity of the House. They cannot be allowed to go on record. Everything is expunged.

శ్రీ డి . శ్రీనివాస్ :- ఆయన ★★ అనడం మంచి పద్ధతా?మీరు రూలింగు ఇవ్వండి?

శ్రీ నోముల నర్సింహయ్య :- ఇదా సభా మర్యాద? మీరు కూడా అట్లా మాట్లాడితే ఎట్లా? ★★ అని ఒక మంత్రిగారు మాట్లాడతారా? న్యాయశాఖ మంత్రిదగ్గర ఎంత న్యాయం వుందో తెలుస్తున్నది .

CHAIRMAN: I cannot allow him to refer to the story. You see that the dignity of the House is maintained. Don't allow any loose talk to come in and spoil the dignity of the House. We are not here to listen to each and every story whatever it is. There must be some dignity and some level. Prasada Rao Garu, please conclude.

శ్రీ ధర్మాన ప్రసాదరావు :- ఎందుకు అంత ఆందోళన చేందుతున్నారు? నాకు అర్థం కావడం లేదు . ఒక మంత్రివర్గం అవినీతికి పాల్పడింది అని అన్నాడు - ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పారు . ముఖ్యమంత్రిగారి మీద అనేక ఆరోపణలు చేశారు . అన్నిటికీ సంబంధించి, మేళవిస్తూ, ఒక చిన్న ఎగ్జాంపుల్ - కథ చెప్పుతున్నాను . గతంలో అనేక సందర్భాలలో చెప్పడం జరిగింది . బాధాకరం అయిపోయింది అంటే నేను ఏమీ చేయలేను . అనేక సంప్రదాయాలున్నాయి . ప్రజలకు ఉపయోగపడతాయి . వినాలని కోరుతున్నాను . ఏది అయితే ఆంధ్రప్రదేశ్ మేక

(అంతరాయం)

CHAIRMAN: You must maintain certain levels. I cannot allow you to take the House for a ride, I am telling you very frankly. This is very bad on your part. All of you must have some respect for the dignity of the House.

శ్రీ ధర్మాన ప్రసాదరావు :- అధ్యక్షా

** Expunged as ordered by the Chair

CHAIRMAN: I am not here to listen to any stories if you want him once again to conclude. What is this?

SRI D.SRINIVAS: There are two issues in front of this House. శ్రీ చంద్రశేఖర్ గారు, ★★ అనడం సద్దతి కాదు

CHAIRMAN: It will be removed from the record. Why do you worry about it? If he has really said that, it will be removed from the record.

శ్రీ డి . శ్రీనివాస్ :- భవిష్యత్తులో ఎవరు మాట్లాడినాగాని ఇటువంటి కథ చెప్పడం గాని జోకులు చెప్పడం గాని, అటువంటి సంప్రదాయం వుండకూడదని పార్లమెంటు ప్రాక్టీసులో వుందా? భారతదేశంలోనే కాదు ప్రపంచంలో నడుస్తున్న విధానం ఇది . దీనికి సంబంధించి ప్రత్యేకమైన రూలింగు ఇస్తున్నారా? అన్ పార్లమెంటరీ వుంటే ఎక్స్ పంజ్ చేయండి? We have no objection for that. But while concluding దయచేసి ఇన్ ఫర్మేషన్ కలెక్టు చేసుకోండి . ఇంట్లో ఎదరీమణులంతా నోముల నర్సింహయ్య ఎప్పుడు మాట్లాడతారు అని చూసుంటారు . ఆయన మాట్లాడినప్పుడల్లా సామెతలు, కథలు చెపుతారు కనుక.

CHAIRMAN: It is not befitting the dignity of the House. They are cock and bull stories. Assembly time is very precious.

SRI D.SRINIVAS: Sir, first thing is withdrawal of Hon'ble Law Minister's words. Otherwise you give a ruling stating that this is a different kind of Assembly.

CHAIRMAN: I have given my ruling.

శ్రీ డి . శ్రీనివాస్ :- ఎందుకు అంత ఉలికిపడతారు? అన్ పార్లమెంటరీ వుంటే తీసివేయాలి . లేకుంటే మీరు రూలింగు ఇవ్వండి మంత్రులు ముఖ్యమంత్రులు స్టోరీలు చెపుతారు . ఇది సంప్రదాయం . గుమ్మడికాయ దొంగ అంటే భుజాలు తడుముకున్నట్లు విని ఎంజాయ్ చేయాలి .

చైర్మన్ :- కూర్చోండి

శ్రీ డి . శ్రీనివాస్ :- అన్ పార్లమెంటరీ అయితే రిమూవ్ చేయండి.

రా.8.40

(అంతరాయం)

చైర్మన్ : మినిస్టర్ ఫర్ ఫైనాన్స్

(కాంగ్రెస్ పార్టీ సభ్యుల నుండి అంతరాయం)

శ్రీ డి. శ్రీనివాస్ : అధ్యక్షా, ప్రసాదరావు కంప్లీట్ చేయవలసిందే. He will complete in two minutes.

CHAIRMAN: No, no. I am not allowing.

SRI D.SRINIVAS: Law Minister has used the word ★★ It is unparliamentary.

CHAIRMAN: That is expunged.

(శ్రీ కాగిత వెంకట్రావు మాట్లాడేందుకు ప్రయత్నించారు)

శ్రీ డి. శ్రీనివాస్ : ఎక్స్‌పంజ్ చేయడం కాదు, విత్‌డ్రా చేసుకొంటున్నానని మంత్రితో చెప్పించండి.

CHAIRMAN: It is not on record. It is expunged.

SRI D.SRINIVAS: Here Prasada Rao garu is just telling a story as an example. దానికి ఏదో పడిపోయినట్లు గొడవ చేయడం ఎందుకు ?

CHAIRMAN: No, no. The story must have some dignity. You go and listen to it privately.

శ్రీ డి. శ్రీనివాస్ : ఆయన మేకలే అన్నారు. వేరే పశువులు అని చెప్పలేదు. పనికి రాని పశువుల గురించి మాట్లాడలేదు....

(తెలుగుదేశం నుండి అంతరాయం)

CHAIRMAN: He should not go back to the story. That is my condition.

శ్రీ ఎన్. రఘువీరా రెడ్డి : సార్, ధర్మాన ప్రసాదరావుగారు బాగా మాట్లాడుతున్నారు .. ఈరాష్ట్రానికి ఎటువంటి పరిపాలన ఈ ప్రభుత్వం ఇవాళో చక్కగా ఎంతో విలువైన సలహాలిస్తున్నారు. ఇప్పుడే నేను కారిడార్‌లో ఉంటే తెలుగుదేశం పార్టీ శాసనసభ్యులు, చాలా బాగా మాట్లాడుతున్నారు, మేము మాట్లాడలేని మాటలు కూడా వారు మాట్లాడుతున్నారని చెప్పారు. బయట టి.వి.ల దగ్గర , ఇండియా-పాకిస్థాన్ క్రికెట్ మ్యాచ్ జరుగుతుంటే ఏ విధంగా అయితే టి.వి.లకు అతుక్కోపోతారో ఆ విధంగా ప్రజలు టి.వి.ల దగ్గర కూర్చోన్నారు. నా రిక్వెస్టు ఏమిటంటే, అతను కన్క్లూడ్ చేస్తారు దయచేసి ఆపవద్దు . మీకు నిజాయితీ ఉంటే మీకు ఏ మాత్రం అయినా కమిటీమెంట్ ఉంటే, ఇంతవరకు ఫైనాన్స్ మినిస్టర్‌గారు పేవర్ మీద ఏమి పెట్టలేదు. సభ్యులు చెప్పిన దానికి కరెక్టుగా రిప్లయ్ ఇవ్వమనండి. లెట్ హిమ్ కన్క్లూడ్. ప్రధాన ప్రతిపక్షాన్ని ఈ విధంగా గొంతు నొక్కువద్దు. ఇప్పటికే అతని ప్రసంగానికి అరవైసార్లు ఇంటరప్ట్ చేశారు.

SRI D.SRINIVAS: Without any controversy, he will conclude it.

శ్రీ కడియం శ్రీహరి : అధ్యక్షా, ఒక నిమిషం

ఛైర్మన్ : శ్రీహరిగారు చెప్పండి...

శ్రీ కడియం శ్రీహరి : అధ్యక్షా, సభలో వివిధ అంశాలపై చర్చలు జరుగుతున్నప్పుడు వాటికి ఉపయోగపడే విధంగా, ఉపయుక్తంగా చేసేందుకు వీలుగా పిట్ట కథలు, బుర్ర కథలు చెప్పనీయండి సార్ . వాళ్లే చాల మంది బుర్రకథలు, పిట్టల దొర కథలు చెప్పారు. ఏ కథలు అయినా పరవాలేదు కాని ఆ కథలు మన యొక్క డిగ్నిటీకి, ఈ హౌజ్ యొక్క డిగ్నిటీకి, రాష్ట్రం యొక్క డిగ్నిటీకి సరిపడే విధంగా మంచిగా ఉంటే బాగుంటుంది. కాని అలా కాకుండా మనకు ఎలాగూ అవకాశం వచ్చింది కాబట్టి వారి స్థాయికి తగ్గి మాట్లాడి, ఇతరుల స్థాయిని కూడ తగ్గించి మాట్లాడితే, అది వాళ్ల ఖర్మ తప్ప ఇంకొకటి కాదు.

శ్రీ ధర్మాన ప్రసాదరావు : అధ్యక్షా, మూడు ఆర్థిక సంవత్సరాల్లో మీరు ప్రజల నుండి వసూలు చేసినటువంటి రెవెన్యూస్ గాని, అనేక ఆర్థిక సంస్థల నుండి తీసుకొని వచ్చిన కోట్లాది రూపాయలను కాని ఈ రాష్ట్రంలో ఏ ఒక్క వర్గాన్ని సంతుష్టిపరచలేకపోయిన విషయాన్ని ప్రభుత్వం ఇప్పటికైనా అంగీకరించాలి అని నేను కోరుతున్నాను. ఈ మిగిలిన కొత్త సంవత్సరంలో అయినా మీరు ప్రజల ప్రయోజనాల కోసం మా సూచనల్ని పాటించాలి . సాధ్యం కానటువంటి అంకెలను మీరు బడ్జెట్లో చూపించారు. మళ్ళీ మనం శాసనసభలో కలుస్తాం . ఆనాడు మీకు జ్ఞాపకం చేస్తాను. కాబట్టి ఇప్పటికైనా వాటన్నింటినీ రివైజ్ చేసి వాస్తవ అంకెలతో ప్రజల అవసరాలను తీర్చే సూచనలు, మార్పులను బడ్జెట్లో తీసుకొని రావాలని కోరుతున్నాను. ప్రధానంగా సాగునీటి ప్రాజెక్టులు ఏవయితే ఉన్నాయో వాటిని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం చేపట్టకపోవడం వల్ల , మీరు ఏ ప్రాజెక్టులకయితే పునాదులు వేశారో వాటిని చేపట్టకపోవడం వల్ల ఈనాడు ఈ దుర్బల పరిస్థితులు వచ్చాయి. కాబట్టి ఇప్పటికైనా రాష్ట్రంలోని రాయలసీమ, కోస్తా ప్రాంతం, తెలంగాణ ప్రాంతంలో ఇరిగేషన్ ప్రాజెక్టులకు సంబంధించి మీరు ఇచ్చిన హామీలు నెరవేరే విధంగా అవసరమైన నిధులు కేటాయిస్తూ, ప్రధానమైన రంగాలను మీరు నిర్లక్ష్యం చేయవద్దు. ఆ విధంగా చేయడం వల్లనే ఇన్ని రకాల సమస్యలను ఉత్పన్నం అయ్యాయి కాబట్టి దయచేసి మేము ఇచ్చిన సూచనల్నింటిని మీరు ఆమోదించి, మీరు ఫైనల్ గా చెప్పే సమాధానంలో ఈ సభను సంతుష్టిపరచి, తద్వారా ప్రజలకు అవసరమైన కార్యక్రమాలు తీసుకొంటాం అనే హామీ ఇవ్వాలని ఈ సందర్భంగా మనవి చేస్తున్నాను. ఈనాడు మీ మీద వస్తున్న అనేక ఒత్తిడుల వల్ల మీరు మార్పులు చేస్తున్నారు. కథలు చెప్పి సాంప్రదాయం లేదని చెప్పి నన్ను అడ్డుకున్నందుకు నేను అవమానంతో బాధ పడుతున్నాను. వారి అభిప్రాయాలకు మీరు ఎక్కువగా ప్రాముఖ్యం ఇస్తూ, ప్రతిపక్షం గొంతు నొక్కేస్తున్నారు. అది మంచి సాంప్రదాయం కాదని నా తాలూకు ఆవేదనను వ్యక్తం చేస్తూ, మేము వ్యక్తం చేసినటువంటి సమస్యలన్నీ మీద సరైనటువంటి సమాధానం ప్రభుత్వం నుండి వస్తుందని ఆశిస్తూ, ఈ అవకాశం ఇచ్చినందుకు మీకు ధన్యవాదాలు తెలియచేస్తూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ ఎన్. ఇంద్రసేనారెడ్డి : అధ్యక్షా, ఇప్పటికే క్వార్టర్ టు నైట్ అయింది, రిఫ్లయ్ రేపు ఇవ్వమనండి. ఇప్పుడు ఎక్కడ అవుతుంది ? ఆయన కనీసం రెండు, మూడు గంటలైనా తీసుకొంటారు.

డా. ఎస్. అరుణ : అధ్యక్షా, ప్రసాదరావుగారు నా పేరు తీశారు, నాకు అవకాశం ఇవ్వండి....

(అంతరాయం)

చైర్మన్ : No....Please cooperate with the Chair.

(అంతరాయం)

మాట్లాడండి అరుణగారు ...

డా. ఎస్. అరుణ : స్పీకర్ సార్, గౌరవ సభ్యులు మాట్లాడుతూ, నేను మంత్రి పదవి నుండి దిగిపోయిన తరువాత ఒక పత్రికా విలేఖరి నాకు ఫోన్ చేసి నన్ను అడిగారు, మీ మంత్రి పదవి ఎందుకు పోయిందని . తిరుపతి లెటర్స్ 50 రూపాయలకు అమ్ముకొన్నానని కూడ పత్రికల్లో వ్రాశారు. ఆ సందర్భంగా నేను చెప్పడం జరిగింది. నేను ఒకటే మాట చెప్పాను, నేను ఒక పవిత్రమైన డాక్టర్ వృత్తి నుండి వచ్చాను, కేవలం 50 రూపాయల కోసం తిరుపతి లెటర్స్ అమ్ముకోవలసిన గతి నాకు పట్టలేదు . పేద ప్రజలకు సేవ చేయాలనే ఉద్దేశ్యంతో నా వృత్తిని వదులుకుని సడన్ గా నేను రాజకీయాల్లోకి వచ్చాను. అయితే మంత్రి పదవి నాకు భారంగా అనిపించింది. నేను ప్రజలకు సేవ చేయలేకపోతున్నాను. మంత్రి పదవి ఇబ్బందికరంగా ఉంది, కాబట్టి మంత్రివర్గంలో మార్పులు చేసేటప్పుడు నన్ను తప్పించండి, నేను నా నియోజక వర్గ ప్రజలకు సేవ చేయాలని చెప్పి

(కాంగ్రెస్ పార్టీ సభ్యులు “ఓహో ” అంటూ అంతరాయం కల్పించసాగారు)

తప్పుకున్నాను. మీరు ఎవరైనా మా ఇంటికి వచ్చి చూడండి. నా ఆస్తిపాస్తులేమిటో చూడండి. నేను ఏమైనా రాజకీయాల్లో సెటిల్మెంట్స్ చేసి డబ్బు సంపాదించినా ? గ్రానైట్ అమ్మకాల్లో దొంగ లాభాలు గడించానా ? పవర్ ప్రాజెక్టు సంపాదించుకుని డబ్బు సంపాదించానా ? సారా వ్యాపారం చేసి సంపాదించానా ? ఆ విధంగా చేసినట్లయితే ఖచ్చితంగా నేను తప్పు చేసినట్లే .

రా. 8.50

కాని దానిని రాజకీయం చేస్తున్నారు. ప్రజలు చూస్తున్నారు. ఈవేళ ఆయన సారా వ్యాపారం చేస్తున్నారు. మహిళల గురించి వారు మాట్లాడేరు. వారెంత కష్టపడి బీవిస్తున్నారంటే, కష్టపడి విస్తరాకులు కుట్టి, టైలరింగు చేసుకుంటూ వుంటే, ఆయన సర్క్యస్ కథలు చెప్పి మాట్లాడటం మంచిది కాదు. ఇంకోసారి వారు నా మంత్రి పదవి గురించి కామెంట్లు చేస్తే మర్యాదగా ఉండదని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ వై. రామకృష్ణుడు :- అధ్యక్షా, ధర్మాన ప్రసాదరావు గారు కథ చెబుతూ చెబుతూ మధ్యలో ఆపేశారు. దానిని నేను పూర్తి చేస్తాను.

చైర్మన్ :- వద్దు, వద్దు స్పీజ్.

శ్రీ వై. రామకృష్ణుడు :- ఎందుకుంటే ఆయన చాలా డామేజింగ్ గా మాట్లాడేరు. అది నేను పూర్తి చేస్తాను. కామ్ గా కూర్చోవాలి.

(సభ్యులు శ్రీ ధర్మాన ప్రసాదరావు తమ సీటు నుంచి ముందుకు వచ్చి తమ అభ్యంతరం తెలియజేశారు.)

శ్రీ వై. రామకృష్ణుడు :- మీరు మాట్లాడినపుడు మేము ఓపిగ్గా విన్నాం. మీరు కూర్చోండి. మీకు భయం ఏమిటి? కూర్చోండి. అధ్యక్షా, నేను కథ పూర్తి చేస్తాను. మేక ...

(సభ్యులు శ్రీ వై.జి. శివరామిరెడ్డి, శ్రీ ధర్మాన ప్రసాదరావు, డా.ఎం. తిప్పిస్వామి స్పీకరు పోడియం వద్దకు వెళ్లి చైర్మన్ కి తమ అభ్యంతరాన్ని తెలియజేశారు.)

శ్రీ వై. రామకృష్ణుడు :- మీరు మాట్లాడినపుడు మేము విన్నాం. ధర్మాన ప్రసాదరావు గారి కథను నేను పూర్తి చేస్తాను. విసండి. భయమెందుకు? నేను ఎవరి జోలికీ వెళ్లడం లేదు.

(కాంగ్రెసు పక్షం నుంచి తీవ్ర అభ్యంతరాలు)

ఛైర్మన్ :- నేను కథ చెప్పనివ్వను. నేను చెప్పనివ్వను.

శ్రీ వై. రామకృష్ణుడు :- నేను మాట్లాడుతానంటే భయమెందుకు? మీ కథను పూర్తి చేస్తాను.

శ్రీ డి. శ్రీనివాస్ :- కథ చెబితే ఊరుకునేది లేదు.

ఛైర్మన్ :- ఆ కథ చెప్పనివ్వను. I have not allowed it.

శ్రీ వై. రామకృష్ణుడు :- మీకెందుకు భయం? మీరెంతో బాగా మాట్లాడేరు. ఎంతో డీసెన్సి, డెకొరంతో మాట్లాడేరు. నుంచి మనసుతో మాట్లాడేరు. కథ చెప్పారు. దానిని నేను పూర్తి చేస్తాను. మీకు భయమెందుకు? మీ కథను నేను పూర్తి చేస్తాను.

(పోడియం వద్దకు వెళ్లిన సభ్యులు తిరిగి తమ తమ స్థానాలకు వచ్చి నిలబడ్డారు.)

అధ్యక్షా, గవర్నరు ప్రసంగానికి, రిప్లయికి అన్నిటికీ అడ్డు చెబుతారు. వారి కిది అలవాటే. ముందు వారి కథను పూర్తి చేస్తాను. భయమెందుకు?

(కాంగ్రెసు పక్ష సభ్యుల నుంచి అభ్యంతరాలు.)

ఛైర్మన్ :- ఆ కథను నేను చెప్పనివ్వను. చెబితే ఎక్స్‌పంజ్ చేస్తాను. Don't worry about that. దయచేసి కూర్చోండి. He will not tell that.

శ్రీ వై. రామకృష్ణుడు :- వారు భయపడాల్సిన అవసరం లేదు. భయపడుతున్నారంటే వారిలో ఏదో వీక్‌నెస్ ఉంది. కూర్చోమనండి. వారు మాట్లాడినపుడు మా క్యాబినెట్ కొలీగ్స్ ఎవరూ భయపడలేదు. నేను వారి కథ పూర్తి చేస్తాను. గుమ్మడి కాయల దొంగ అంటే భుజాలు తడుముకోవడమెందుకు?

శ్రీ డి. శ్రీనివాస్ :- అధ్యక్షా, ఒక విషయం మనవి చేస్తాను. ఎవరి కథలకూ ఎవరూ భయపడే పరిస్థితి లేదు. మా కథను మమ్మల్ని పూర్తి చేసే అవకాశం ఇవ్వండి. తర్వాత వారింకో కథ చెబితే మాకు అభ్యంతరం లేదు.

ఛైర్మన్ :- ఈ హౌసుకు కథలు వినడానికి రాలేదు.

శ్రీ డి. శ్రీనివాస్ :- నేను ఒక విషయం సభ దృష్టికి తెస్తాను. గవర్నరు అడ్రసుకి ఇట్లాగే చేశారు. ఫైనాన్సు మినిస్టరు గారిది ఇట్లే చేశారంటున్నారు. వారు మొదలు పెట్టేటప్పుడే ఇవి చెబుతున్నారు. మొదట్లోనే ప్రొవొకేషన్. జవాబు ఇవ్వకుండా తప్పించుకునే వ్యవహారం. ఆ కథను పూర్తి చేసే అధికారం కేవలం ధర్మాన ప్రసాదరావు గారికే వుంది. వారిని పూర్తి చెయ్యనిచ్చి, తర్వాత వారికి అవకాశం ఇవ్వండి.

శ్రీ వై. రామకృష్ణుడు :- అధ్యక్షా, రిప్లయి ఇవ్వకుండా తప్పించుకుపోవడానికి కాంగ్రెసు ప్రభుత్వం కాదు మాది. 1992లో మీరు రిప్లయి చెప్పకుండా తప్పించుకున్నారు. అప్పుడు సంతోష్ రెడ్డి గారు ఫైనాన్సు మినిస్టరు గా ఉన్నప్పుడు మీరు తప్పించుకున్నారు. నేను రిప్లయి చెప్పితిరుతాను. కూర్చోండి శ్రీనివాస్ గారూ. కూర్చోండి. మీ కథ పూర్తి చేస్తాను.

శ్రీ డి. శ్రీనివాస్ :- కాంగ్రెసు ప్రభుత్వం రిప్లయికి భయపడి జంకిన సంప్రదాయం ఒక్కసారి చూపించండి. కాంగ్రెసు ప్రభుత్వం గవర్నరు ప్రసంగానికి **deemed to have been replied** అని చెప్పే పరిస్థితి వచ్చిందేమో చూపించండి. వీరి ధోరణి చూస్తే బిగినింగ్ నుంచే తప్పించుకునే పరిస్థితి కనిపిస్తోంది. ఫైనాన్సు మినిస్టరు గారు **otherwise busy** అన్నట్టుగా ఉన్నారు.

శ్రీ వై. రామకృష్ణుడు :- అధ్యక్షా, రిప్లయి ఎట్లా చెప్పాలో, ఎప్పుడు చెప్పాలో, ఎవరి గురించి చెప్పాలో నాకు బాగా తెలుసు. ఏ ప్రభుత్వాలు ఏం చేశాయో పట్ట కథలతో సహా చెబుతాను. కాని దానికి ముందు ఈ కథను పూర్తి చేయాల్సిన అవసరం ఉంది. ఎందుకంటే, అధ్యక్షా ..

(అంతరాయం)

రఘునీరారెడ్డి భయమెందుకు? వీరుడివి విను.

SRI N. RAGHUVVEERA REDDY : But the Chair has not allowed it.

SRI Y. RAMAKRISHNUDU : I have got every right to reply. నేను కొత్త కథ చెప్పడం లేదు. మీరు చెప్పిన కథలోనే మీ ప్రవర్తన ఉంది. ఆ కథను ముగించాల్సిన అవసరం ఉంది. ఈ సమావేశం పొద్దున్న నుంచి జరుగుతూ ఇప్పుడు రాత్రి 9 అయింది. నేను మాట్లాడితే ఎన్ని గంటలు వడుతుందో నాకు తెలియదు.

(అంతరాయం)

CHAIRMAN : The Chair has disallowed it.

శ్రీ వై. రామకృష్ణుడు :- వారి మెంబర్సు వారిష్టం వచ్చినట్లు మాట్లాడి రాష్ట్ర క్యాబినెట్ను నోటికి వచ్చినట్లు మాట్లాడితే we cannot keep quite. What they have spoken has already gone to the people.

(శ్రీ వై.జి. శివరామిరెడ్డి, శ్రీ ఎన్. వరదరాజులరెడ్డి స్పీకరు పోడియం వద్దకు వెళ్లి తమ అభ్యంతరాన్ని తెలియజేశారు.)

CHAIRMAN : My humble request is let all the Members resume their seats and allow the reply to go on. There will be no more stories.

(పోడియం వద్దకు వెళ్లిన సభ్యులు తిరిగి తమ తమ స్థానాలకు వెళ్లి నిలబడ్డారు.)

శ్రీ ఎన్. ఇంద్రసేనారెడ్డి :- అధ్యక్షా, ఒక నిర్ణయం చేయండి. ఈ రోజు మంత్రి గారు రిప్లయి ఉంటే ఇది ఇట్లాగే కొనసాగించండి. లేదంటే ఎడ్జర్ను చేసి అదైనా డిస్మైడ్ చేద్దాము. ఇప్పుడు 9 అయిపోయింది. రేపటికి మార్చండి.

రా. 9.00

చైర్మన్ :- మినిస్టరు గారూ, రిప్లయి ఇప్పుడిస్తారా? లేకపోతే రేపు చెబుతారా?

SRI Y. RAMAKRISHNUDU : Sir, I am not going to use a single indecent word. I have to complete the story. He mentioned about the people in the cabinet. I have to respond to that. Why are you preventing me? I do not understand that. Kindly allow me to complete the story.

శ్రీ డి. శ్రీనివాస్ :- అధ్యక్షా, దయచేసి వినండి. డైరెక్టుగా చైర్ రూలింగును వ్యతిరేకిస్తున్నారు లెజిస్లేటివ్ మినిస్టరు గారు. ఇది చాలా తప్పు. The remarks made by him should be expunged from the record. స్టోరీ చెప్పాలంటే ధర్మాన ప్రసాదరావు గారిని అనుమతించండి. వారు స్టోరీ చెప్పేక ఏ స్టోరీ అయినా చెప్పుకోవండి. ఇది చాలా బాధాకరం. డైరెక్టుగా స్పీకరు రూలింగును రెండు మూడు పర్యాయాలు ఆ రకంగా నేను ఒప్పుకునే సమస్య లేదని అన్నారు. నేను చెప్పితిరతాను ఆ కథ అని మాట్లాడటం చాలా దురదృష్టకరం. ఈ రకంగా అయితే, .. I do not understand as to why the Legislative Affairs Minister is behaving like that.

శ్రీ వై. రామకృష్ణుడు :- అధ్యక్షా, డి. శ్రీనివాస్ గారి చేత గానీ, ధర్మాన ప్రసాదరావు గారి చేత గానీ, మిగతా ఏ మెంబరు చేత గానీ నీతులు చెప్పించుకునే పరిస్థితిలో నేను లేను. నా లిమిట్స్ నాకు తెలుసు. ఈ హౌసులో ఎలా ప్రవర్తించాలో నాకు తెలుసు. రూల్సు పర్మిట్ చేస్తాయో లేదో నాకు తెలుసు. డీసెన్సి, డెకొరం ఎట్లా మెయింటెయిన్ చేయాలో నాకు తెలుసు. వారికే అది లేక ప్రొద్దుట నుంచి సాయంత్రం వరకూ ఒకే లైనులో మాట్లాడి, గవర్నమెంటుని, గవర్నమెంటులో ఉన్నవారిని బద్దాం చేయాలని అన్ని రకాలుగా మాట్లాడటం జరిగింది. అటువంటి కథల ఆలోచన నాకు లేదు. కాకపోతే వారు చెప్పిన కథ తోక మిగిలివుంది. దానిని పూర్తి చేద్దామని ప్రయత్నం. దయచేసి, పర్మిట్ చేయండి. అది కంప్లీట్ చేస్తాను. తర్వాత మిగతావి మాట్లాడవచ్చు.

శ్రీ బి. గోపాలకృష్ణారెడ్డి :- పెద్దలు చెప్పినట్లు, పొడుపు కథలు ఆనాడు తెనాలి రామకృష్ణుడు విప్పి చెప్పడం సంప్రదాయం ఉంది. అదే విధంగా ఈనాడు పొడుపు కథలని మన రామకృష్ణుడు విప్పి చెప్పాల్సిందే.

శ్రీ ఎన్. రఘువీరారెడ్డి :- అధ్యక్షా, సభను శాసనసభ వ్యవహారాల మంత్రి గారు ఎంత చురుకైన చేసి తీసుకువెడుతున్నారో చూస్తే చాలా బాధ కలుగుతోంది. ఒక విషయం. మినిస్టరు గారు కథ చెప్పాలనుకుంటే ధర్మాన ప్రసాదరావు గారిని కథ పూర్తి చెయ్యనివ్వండి. తర్వాత వారు ఒకటి కాదు వంద కథలు చెప్పినా మాకు అభ్యంతరం లేదు. మినిస్టరు గారు ఇప్పుడు రిప్లయి చెప్పడానికి తయారుగా లేరు. ఏదో మిష పెట్టుకుని రెచ్చగొట్టి రేపటికి వాయిదా వేసుకోవడాని కీ ప్రయత్నం. ప్లైయిట్ గా చెప్పమనండి.

డా.ఎన్. శివప్రసాద్ :- అధ్యక్షా, అనందర్థ కథలను వినీ వినీ మాకు కడుపు ఉబ్బరం వచ్చేసింది. మా రామకృష్ణుడు గారు చెప్పి కథతో వైనా నాకు వైద్యం దొరుకుతుందని ఆశిస్తున్నాను. కాబట్టి దయచేసి వారిని కథను చెప్పాల్సిందిగా కోరుతున్నాను. లేకపోతే నేను వెంటనే హాస్పిటల్ కు పోవలసి వస్తుంది వైద్యం కోసం.

శ్రీ నోముల సర్సింహయ్య :- అధ్యక్షా, ఆర్థిక శాఖా మంత్రి గారు పెద్దలు, వారికి అన్నీ తెలుసు. ఎక్కువ చెప్పనక్కర లేదు. ఇప్పుడు 9 గంటల 5 నిమిషాలవుతోంది. వారు రిప్లయికి ఎంత టైము తీసుకుంటారో వారికి సర్దెనిటీ లేదు. అందుకోసం సమాధానం మొదలుపెట్టి చెబుతూ రెలవెన్నీతో మధ్యలో కథ చెప్పి, రిప్లయి వూర్తి చేయండి. మీరు పెద్ద మనుషులు. నేను మీకెందుకు చెప్పాలి?

శ్రీ వై. రామకృష్ణుడు :- అధ్యక్షా, సరసింహయ్య గారు కాంగ్రెసుకి బెస్ట్ ఫ్రెండ్.

శ్రీ ఎన్. ఇంద్రసేనారెడ్డి :- వీళ్ళకు వారికీ ఒక లింకు ఉంది. అది కూడా చెప్పాలి.

శ్రీ వై. రామకృష్ణుడు :- సరసింహయ్య గారిని రెక్వెస్టు చేస్తున్నాను. కనీసం ఈ కథ చివరి భాగమైనా వాళ్ళను వినమని కోరుతున్నాను.

శ్రీ నోముల సరసింహయ్య :- నేను అభ్యంతరం చెబుతున్నాను అధ్యక్షా. పెద్దలు మీకన్నీ విషయాలూ తెలుసు. నేను కోరేది, అటువైపు ఉన్న వాళ్ళ అవినీతి విషయంలో గాని, మీరు ప్రపంచబ్యాంకుకు అమ్ముతున్న విషయంలో గాని ఎండగట్టడానికి మేము ఎన్నడూ వెనక్కి పోలేదు. మేము వారికి బెస్ట్ ఫ్రెండ్ కాము. అలాగే మీకు కూడా కాదు. రాష్ట్రాన్ని అధోగతికి తీసుకువెళ్ళినందుకే మీకు మేము దూరమయ్యాం. మతోన్మాదంగా తీసుకువెళ్ళినందుకే మీ వెంట మేము లేము.

శ్రీ వై. రామకృష్ణుడు :- అధ్యక్షా, సరసింహయ్య గారికి సమాధానం చెప్పాలంటే చెబుతాను. కాని వారు పరిపాలిస్తున్న రాష్ట్రాలకు, దేశాలకు వెళ్ళమనండి. ఎక్కడ ఏ విధంగా అప్పులు తెచ్చుకుంటున్నారో ఆ వివరాలు నా బడ్జెటులో చెబుతాను. కాకపోతే ప్రధాన ప్రతిపక్షం, సర్సింహయ్య గారు ఇద్దరూ కలిసి కథ వింటే బాగుంటుంది.

శ్రీ ఎన్. ఇంద్రసేనారెడ్డి :- ఈ అసెంబ్లీలో చాలాసార్లు ఇంతకు ముందు ఈ మేకను బ్యాన్ చేయాలని చెప్పాను. బ్యాన్ విషయంలో ఇద్దరు కలుపుకుని మేకను బ్యాన్ చేయవద్దంటున్నారు. ఇద్దరూ ఉత్సాహంతో మాట్లాడుతున్నారు. ఈ మేకా వద్దు, రిప్లయీ వద్దు, రేపు చూద్దాం, మీరు పోస్టుపోస్ట్ చేయండి.

CHAIRMAN : It is already 9-00 O'clock. It is already got delayed. Now, I am adjourning the House. I would request the Minister for Finance to give his reply tomorrow.

Now, the House is adjourned to meet again at 8-30 AM tomorrow.

(The House then adjourned at 9-07 PM to meet again at 8-30 AM on Tuesday, the 4th of March, 2003)